

AUGA GROUP AB

Nepriklausomo auditoriaus išvada,
konsoliduotasis metinis pranešimas bei
konsoliduotosios ir atskiros
finansinės ataskaitos už metus,
pasibaigusius 2018 m. gruodžio 31 d.

2018

TURINYS

I. NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	3
II. KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS	10
III. KONSOLIDUOTOSIOS IR ATSKIROS FINANSINĖS ATASKAITOS	41
Balansas	41
Pelno (nuostolių) ataskaita ir bendrųjų pajamų ataskaita	42
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	43
Pinigų srautų ataskaita	45
Aiškinamasis raštas	46
PRIEDAS NR. 1. VALDYMO KODEKSO LAIKYMO SI ATSKLEIDIMAS	
PRIEDAS NR. 2. TVARAUS VERSLO ATASKAITA	

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AB „AUGA Group“ akcininkams

Išvada dėl atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų audito

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, atskirosios ir konsoliduotosios finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą AB „AUGA Group“ (toliau – Bendrovė) ir jos patrunuojamųjų įmonių (toliau visos kartu – Grupė) 2018 m. gruodžio 31 d. atskirosios bei konsoliduotosios finansinės padėties ir tuomet pasibaigusių metų jų atskirųjų bei konsoliduotųjų finansinių veiklos rezultatų ir atskirųjų bei konsoliduotųjų pinigų srautų vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje.

Mūsų nuomonė atitinka papildomą ataskaitą Audito komitetui.

Mūsų audito apimtis

Bendrovės ir Grupės atskirąsias bei konsoliduotąsias finansines ataskaitas sudaro:

- 2018 m. gruodžio 31 d. atskirasis bei konsoliduotasis balansas;
- tuomet pasibaigusių metų atskiroji bei konsoliduotoji pelno (nuostolių) ataskaita ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų atskiroji bei konsoliduotoji nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų atskiroji bei konsoliduotoji pinigų srautų ataskaita; ir
- atskirųjų bei konsoliduotųjų finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis reikšmingus apskaitos principus ir kitą aiškinamąją informaciją.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Bendrovės ir Grupės vadovaujantis Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos Buhalterijų profesionalų etikos kodeksu (TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu, kurie taikytini atliekant atskirųjų ir konsoliduotųjų finansinių ataskaitų auditą Lietuvos Respublikoje. Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse bei Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme numatytų etikos reikalavimų.

Remdamiesi savo žiniomis ir įsitikinimu, pareiškiame, kad ne audito paslaugos, kurias suteikėme Bendrovei ir Grupei, atitinka Lietuvos Respublikoje taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus. Taip pat pareiškiame, kad nesuteikėme ne audito paslaugų, kurios yra draudžiamos pagal Reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 537/2014 išimtis, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme.

Ne audito paslaugos, kurias laikotarpiu nuo 2018 m. sausio 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d. suteikėme Bendrovei ir Grupei, atskleistos finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 23-ioje pastaboje.

UAB „PricewaterhouseCoopers“, J. Jasinskio g. 16B, LT-03163 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 (5) 239 2300, faks. +370 (5) 239 2301, el. p. vilnius@lt.pwc.com, www.pwc.com/lt

Mūsų audito metodika

Apžvalga

- Bendras reikšmingumo lygis Bendrovei yra 470 tūkst. Eur (2017 m. – 399 tūkst. Eur)
- Bendras reikšmingumo lygis Grupei yra 548 tūkst. Eur (2017 m. – 400 tūkst. Eur)

- Auditą atlikome 3-juose ataskaitas teikiančiuose ūkio subjektuose, kurie visi įsikūrę Lietuvoje
- Mūsų pilnos apimties auditas apėmė iš esmės visas Grupės pajamas ir turta

- Žemės vertinimas
- Biologinio turto vertinimas

Planuodami auditą nustatėme reikšmingumo lygį ir įvertinome reikšmingo iškraipymo atskirose ir konsoliduotose finansinėse ataskaitose (toliau – finansinės ataskaitos) rizikas. Būtent, atsižvelgėme į tas sritis, kuriose vadovybė priėmė subjektyvius sprendimus: pavyzdžiui, sprendimus dėl reikšmingų apskaitinių įvertinimų, kuriems nustatyti buvo remtasi prielaidomis ir atsižvelgta į būsimus įvykius, kurie savo prigimtimi yra neapibrėžti. Kaip ir visų kitų mūsų auditų metu, įvertinome vadovybės vidaus kontrolės procedūrų nesilaikymo riziką, taip pat, be kitų dalykų, įvertinome, ar buvo tam tikrą tendencingumą patvirtinančių įrodymų, kurie liudytų apie reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės riziką.

Reikšmingumo lygis

Mūsų audito apimčiai įtakos turėjo mūsų taikomas reikšmingumo lygis. Audito paskirtis – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos. Iškraipymai yra laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie turės įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiais sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Remdamiesi savo profesiniu sprendimu nustatėme tam tikras kiekybines ribas reikšmingumo lygiui, įskaitant bendrą Bendrovės ir Grupės reikšmingumo lygį atskirose ir konsoliduotose finansinėse ataskaitoms kaip visumai, kuris pateiktas lentelėje toliau. Šios kiekybinės ribos kartu su kokybiniais aspektais padėjo mums apibrėžti audito apimtį bei audito procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir aprėptį, taip pat įvertinti kiekvieno atskirai ir visų kartu iškraipymų, jei tokių buvo, poveikį finansinėms ataskaitoms kaip visumai.

Bendras reikšmingumo lygis Bendrovei	470 tūkst. Eur (2017 m. – 399 tūkst. Eur)
Bendras reikšmingumo lygis Grupei	548 tūkst. Eur (2017 m. – 400 tūkst. Eur)
Kaip mes jį nustatėme	Bendras reikšmingumo lygis Bendrovei apskaičiuotas kaip 0,55 % Bendrovės grynojo turto. Bendras reikšmingumo lygis Grupei apskaičiuotas kaip 1 % Grupės visų pajamų.

Taikyto reikšmingumo lygio išaiškinimas

Bendram reikšmingumo lygiui Bendrovei nustatyti pasirinkome grynąjį turta, nes, mūsų nuomone, tai yra tinkamiausias rodiklis Bendrovei, kaip kontroliuojančiajai (holdingo) įmonei, negaunančiai pajamų iš išorės pirkėjų. Bendram reikšmingumo lygiui Grupei nustatyti pasirinkome visas pajamas, nes visos pajamos yra vienas iš Grupės pagrindinių veiklos rodiklių, kurį analizuoja vadovybė ir su kuriuo supažindinami akcininkai. Be to, visos pajamos yra stabilesnis rodiklis lyginant su pelningumo rodikliu, kadangi joms tiesiogiai neturi įtakos tokie išorės veiksniai, kaip ES žemės ūkio subsidijavimo politika.

Bendram reikšmingumo lygiui Bendrovei apskaičiuoti pasirinkome 0,55 % Bendrovės grynojo turto, o bendram reikšmingumo lygiui Grupei apskaičiuoti pasirinkome 1 % Grupės visų pajamų, kurie yra priimtiniose kiekybinio reikšmingumo ribose.

Sutarėme su Audito komitetu, kad informuosime jį apie audito metu nustatytus iškraipymus, viršijančius 23 tūkst. Eur ir 27 tūkst. Eur sumas atitinkamai Bendrovėje ir Grupėje, taip pat apie iškraipymus, nesiekiančius šios sumos, apie kuriuos, mūsų nuomone, būtina informuoti dėl kokybinių priežasčių.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie mūsų profesiniu sprendimu buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šiuos dalykus nagrinėjome atlikdami finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir formuluodami apie jas savo nuomonę, todėl apie šiuos dalykus mes nepareiškiamo jokios atskiros savo nuomonės.

Pagrindinis audito dalykas

Žemės vertinimas

(Žr. 2-ą pastabą „Pagrindinių apskaitos principų apibendrinimas“; 4-ą pastabą „Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir prielaidos“; 5-ą pastabą „Ilgalaikis materialusis turtas“).

2018 m. gruodžio 31 d. žemės apskaitinė vertė buvo lygi 21,6 mln. Eur (2017 m. gruodžio 31 d. – 18,8 mln. Eur), o 2018 m. pripažintas vertės padidėjimas dėl tikrosios vertės koregavimo buvo lygus 1,4 mln. Eur (2017 m. – 1,7 mln. Eur).

Kaip ir praėjusiais metais, pagrindinį dėmesį skyrėme šiai sričiai dėl to, kad tikrosios vertės nustatymo procesas yra sudėtingas dėl didelio skaičiaus Grupei priklausančių žemės sklypų, didelio skaičiaus sandorių rinkoje bei atitinkamai sudėtingo rinkos duomenų pasirinkimo kiekvienam turtui, atsižvelgiant į jo buvimo vietą, dydį ir

Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką

Gavome ir perskaitėme nepriklausomų išorės vertintojų atlikto žemės sklypų vertinimo ataskaitą ir palyginome pasirinktų žemės sklypų vertes su neseniai rinkoje toje pačioje geografinėje vietoje įvykusių sandorių su panašaus dydžio ir kokybės savybėmis duomenimis.

Nustatėme verčių, kurias laikėme pagrįstomis siekiant įvertinti vadovybės naudotus nepriklausomus turto vertinimus, intervalą ir skirtumus, nustatytus lyginant su verčių intervalu aptarėme su Grupės atsakingais darbuotojais.

Atrankos būdu atlikome testus, siekdami patikrinti, ar likusio turto tikrosios vertės nustatymui, atsižvelgiant į jo buvimo vietą,

kokybę. Turtui, kuris sudaro 16 % visos žemės vertės, vadovybė vadovavosi nepriklausomo vertintojo atliktu darbu, o likusiam turtui vadovybė pati atliko vertinimą, pasitelkusi taipogi nepriklausomo vertinimo rezultatus.

dydį ir kokybę vadovybė naudojo tinkamus duomenis iš nepriklausomų vertintojų atliktų vertinimų.

Be to, mūsų procedūros, skirtos vadovybės ekspertų atliktam žemės sklypų vertinimui, apėmė nepriklausomo išorės vertintojo kompetencijos, pajėgumų ir objektyvumo įvertinimą bei vertinimo metu taikytos metodologijos tinkamumo vertinimą.

Atlikę darbus, nenustatėme jokių reikšmingų neatitikimų, dėl kurių reikėtų atlikti reikšmingą koregavimą.

Biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos vertinimas

(Žr. 2-ą pastabą „Pagrindinių apskaitos principų apibendrinimas“, 4-ą pastabą „Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir prielaidos“ ir 9-ą pastabą „Biologinis turtas“).

2018 m. gruodžio 31 d. biologinio turto apskaitinė vertė buvo lygi 23,5 mln. Eur (2017 m. gruodžio 31 d. – 18,1 mln. Eur), o 2018 m. pripažintas nuostolis dėl tikrosios vertės pasikeitimo buvo lygus 5,3 mln. Eur (2017 m. – 4,1 mln. Eur pelnas).

Kaip ir praėjusiais metais, pagrindinį dėmesį skyrėme šiai sričiai dėl to, kad vadovybei tenka atlikti vertinimus nustatant biologinio turto ir žemės ūkio produkcijos tikrąją vertę ir dėl to, kad su pasėlių derliaus ir galvijų perkainojimu susijusio nuostolio suma 2018 m. yra reikšminga bei dėl to, kad priimti sprendimai ir apskaitiniai įvertinimai turėjo dar didesnę įtaką finansinėms ataskaitoms.

Biologinį turtą sudaro galvijai (įskaitant melžiamas karves, telyčias ir bulius), pasėliai ir grybų auginimo terpė, auginami Grupės žemės ūkiuose Lietuvoje.

Galvijai vertinami tikrąja verte, atėmus įvertintas pardavimo vietas sąnaudas. Melžiamų karvių tikroji vertė nustatoma taikant būsimų pinigų srautų prognozavimo modelį, įskaitant numatomus pinigų srautus iš pieno pardavimo ir vėlesnio karvių pardavimo. Telyčių ir bulių tikroji vertė nustatoma taikant telyčių ar bulių vieno kilogramo vidutinę numatomą pardavimo kainą, remiantis vadovybės atliktu rinkos tyrimu.

Pasėlių ir grybų auginimo terpės įsigijimo savikaina yra artima jų tikrajai vertei 2018 m. gruodžio 31 d., nes biologinė kaita yra nedidelė. Įsigijimo savikaina

Gavome Grupės galvijų vertinimą. Vertinimui naudotus duomenis sutikrinome su nepriklausoma rinkos informacija ir testų pagalba patikrinome pagrindines prielaidas, kurios buvo panaudotos apskaičiuojant galvijų tikrąją vertę.

Taip pat pasitelkėme vertinimo specialistą, padėjusį mums įvertinti diskonto normas, kurias vadovybė naudojo taikydama diskontuotų pinigų srautų modelį.

Testų pagalba patikrinome vidaus kontrolės procedūras, kurios taikomos Grupės pirkimo procesui bei sąnaudų priskyrimui pasėliams ir grybų auginimo terpei.

Pasėlių ir grybų auginimo terpės įsigijimo savikainai balanso dieną atlikome detaliuosius testus.

Taip pat atlikome detaliuosius testus grūdų tikrosios vertės apskaičiavimui derliaus nuėmimo momentu, palygindami turimus rinkos duomenis apie pasėlių kainas derliaus nuėmimo momentu ir su klientais sutartas pardavimo kainas, jei jos yra, su vadovybės naudotomis kainomis.

Atlikę šiuos darbus, prielaidoms, kurios buvo panaudotos biologinio turto vertinimui, nenustatėme jokių reikšmingų neatitikimų, dėl kurių reikėtų atlikti reikšmingus koregavimus.

įvertinama priskiriant visas tiesiogines ir tiesiogiai priskirtinas netiesiogines sąnaudas naujai pasėtiems pasėliams ir naujai užaugintai grybų auginimo terpei.

Kaip pritaikėme Grupės audito apimtį

Audito apimtį pritaikėme taip, kad mūsų atlikti darbai būtų pakankami, kad galėtume pareikšti savo nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas kaip visumą, atsižvelgiant į Grupės struktūrą, apskaitos procesus ir kontroles, taip pat į verslo sektorių, kuriame Grupė vykdo savo veiklą.

Grupę sudaro tam tikras skaičius patrunuojamųjų įmonių, veikiančių Lietuvoje (žr. 1-ą pastabą „Bendroji informacija“). „PwC“ Lietuvoje atliko šių Grupės įmonių atskirųjų finansinių ataskaitų pilnos apimties auditą:

- AB „AUGA Group“
- UAB „Baltic Champs“
- UAB „Auga Grūduva“

Kitoms Grupės įmonėms atlikome pasirinktų likučių ir sandorių, kurie, mūsų nuomone, buvo reikšmingi Grupės audito požiūriu, auditą.

Išvada apie kitą informaciją, įskaitant konsoliduotąjį metinį pranešimą

Už kitą informaciją yra atsakinga vadovybė. Kita informacija apima konsoliduotąjį metinį pranešimą, įskaitant bendrovių valdymo ataskaitą ir socialinės atsakomybės ataskaitą (tačiau neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie šias ataskaitas), kurią gavome iki šios auditoriaus išvados išleidimo dienos.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos, įskaitant konsoliduotąjį metinį pranešimą.

Mums atliekant finansinių ataskaitų auditą mūsų atsakomybė – perskaityti pirmiau minėtą kitą informaciją ir įvertinti, ar yra reikšmingas nesuderinamumas tarp kitos informacijos ir finansinių ataskaitų ar per auditą mūsų įgytų žinių ir ar kitaip nepaaiškėja, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškraipymų.

Konsoliduotojo metinio pranešimo atžvilgiu mes įvertinome, ar konsoliduotajame metiniame pranešime pateikta Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatyme, Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme, kuriais įgyvendinami Direktyvos 2013/34/ES 19 straipsnio reikalavimai, numatyta informacija.

Remiantis audito metu atliktu darbu, mūsų nuomone:

- 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusį finansinių metų, už kuriuos parengtos finansinės ataskaitos, konsoliduotajame metiniame pranešime pateikta informacija atitinka duomenis, pateiktus finansinėse ataskaitose; ir
- konsoliduotasis metinis pranešimas yra parengtas laikantis Lietuvos Respublikos įmonių grupių konsoliduotosios finansinės atskaitomybės įstatymo bei Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Bendrovė ir Grupė pateikė socialinės atsakomybės ataskaitą, kuri yra sudėtinė konsoliduotojo metinio pranešimo dalis.

Be to, privalome informuoti, ar, atsižvelgiant į audito metu gautą informaciją ir įgytą supratimą apie Bendrovę ir Grupę bei jų aplinką, nustatėme reikšmingų iškraipymų konsoliduotajame metiniame pranešime, kurį gavome iki šios auditoriaus išvados išleidimo dienos. Šiuo atžvilgiu nėra nieko, apie ką turėtume informuoti.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje, bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Bendrovės ir Grupės gebėjimą toliau tęsti veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ir Grupę ar nutraukti jų veiklą arba yra priversta tai padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Bendrovės ir Grupės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atliktas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškraipymą, jei toks yra. Iškraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų ekonominiams sprendimams, priimamiems remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir vadovaujamės profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokias rizikas ir surenkame audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas;
- išsiaiškiname su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Bendrovės ir Grupės vidaus kontrolės efektyvumą;
- įvertiname taikomų apskaitos principų tinkamumą bei vadovybės naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą;
- padarome išvadą dėl vadovybės taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja reikšmingas neapibrėžtumas, susijęs su įvykiais ar sąlygomis, dėl kurių gali kilti reikšmingų abejonių dėl Bendrovės ir Grupės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jei tokių

atskleidimų nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bendrovė ir Grupė negalės toliau tęsti savo veiklos;

- įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją;
- surenkame pakankamų ir tinkamų audito įrodymų apie įmonių finansinę informaciją ar jų vykdomą veiklą Grupėje, kad galėtume pareikšti nuomonę apie konsoliduotąsias finansines ataskaitas. Atsakome už vadovavimą Grupės auditui, jo priežiūrą ir atlikimą. Tik mes atsakome už pareikštą audito nuomonę.

Mes, be kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, įskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Be to, už valdymą atsakingiems asmenims patvirtiname, kad laikėmės visų svarbių etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, taip pat informavome juos apie visus ryšius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrindai vertinami kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš visų dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskyrėme tuos, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie dėl to laikomi pagrindiniais audito dalykais. Šiuos dalykus aprašome savo auditoriaus išvadoje, nebent pagal įstatymą ar kitą teisės aktą būtų draudžiama juos viešai atskleisti arba, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje dėl to, kad galime pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio atskleidimo pasekmės nusvers visuomenės gaunamą naudą.

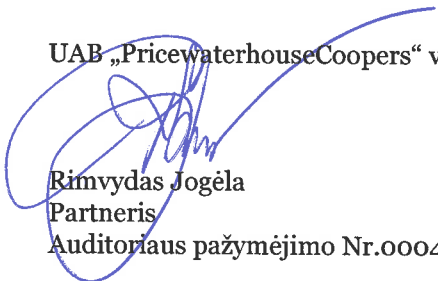
Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Paskyrimas

Bendrovės ir Grupės auditoriais pirmą kartą buvome paskirti 2016 m. gegužės 19 d. Mūsų paskyrimas buvo pratęsiamas kasmet remiantis akcininkų nutarimu ir visas nenutrūkstamo užduoties vykdymo laikotarpis apima 3 metus.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, atestuotas auditorius Rimvydas Jogėla.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

Rimvydas Jogėla
Partneris
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000457

Vilnius, Lietuvos Respublika
2019 m. balandžio 11 d.

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

II. KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS

1. Bendra informacija apie emitentą

1.1. Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengta ataskaita

Konsoliduotasis metinis pranešimas parengtas už metus, pasibaigusius 2018 m. gruodžio 31 d.

1.2. Pagrindiniai duomenys apie emitentą

Emitento pavadinimas:	AUGA group, AB (toliau – AUGA group, AB arba „Bendrovė“)
Įstatinis kapitalas:	65 950 713,08 eurų
Buveinės adresas:	Konstitucijos pr. 21C, Quadrum North, LT-08130, Vilnius, Lietuva
Telefonas:	+370 5 233 53 40
Faksas:	+370 5 233 53 45
Elektroninis paštas:	info@auga.lt
Interneto tinklapis:	www.auga.lt
Teisinė - organizacinė forma:	Juridinis asmuo, akcinė bendrovė
Įregistravimo data ir vieta:	2003 m. birželio 25 d., Vilnius
Juridinio asmens kodas:	126264360
Juridinių asmenų registro tvarkytoja:	VĮ Registrų centras

1.3. Grupės pagrindinės veiklos pobūdis

Veiklos sritis: Ekologinis žemės ūkis

Pagrindinė gaminama produkcija: Grūdinių kultūrų auginimas ir pardavimas, grybų auginimas ir pardavimas, pieno gamyba ir pardavimas, galutiniam vartotojui skirtų pakuotų produktų gamyba ir pardavimas.

1.4. Grupės struktūra

Konsoliduotą Grupę (toliau – Grupė) 2018 m. gruodžio 31 d. sudaro Bendrovė ir šimtas trisdešimt penkios dukterinės įmonės (2017 m. gruodžio 31 d. – šimtas trisdešimt šešios dukterinės įmonės).

Nr.	Pavadinimas	Teisinė forma	Įmonės kodas	Adresas, įregistravimo vieta ir data	Veiklos pobūdis	Grupės nuosavybės dalis %	
						2018 12 31	2017 12 31
1.	UAB Baltic Champs	*4	302942064	Šiaulių r. sav. Poviliškių k. 15, Registracijos vieta: Šiaulių r. sav., Registracijos data: 2012-12-27	**A	100,00%	100,00%
2.	UAB AVG Investment	*4	300087691	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2005-02-10	**G	100,00%	100,00%
3.	UAB AWG Investment 1	*4	301745765	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2008-06-18	**G	100,00%	100,00%
4.	UAB AWG Investment 2	*4	301807590	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2008-07-24	**G	100,00%	100,00%
5.	UAB AGROSS	*4	301807601	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2008-07-24	**H	100,00%	100,00%
6.	UAB Grain LT	*4	302489354	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2010-03-17	**H	98,97%	97,41%
7.	UAB Ars Ingenii	*4	302602713	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2011-03-15	**H	100,00%	100,00%
8.	UAB AgroGIS	*4	302583978	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2011-01-18	**D	95,00%	95,00%
9.	UAB Agro Management Team	*4	302599498	Jonavos r. sav. Bukonių k. Lankesos g. 2, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2011-03-02	**E	100,00%	100,00%
10.	UAB Agrotechnikos centras	*4	302589187	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2011-02-03	**F	100,00%	100,00%
11.	UAB AUGA trade	*4	302753875	Jonavos r. sav. Bukonių k. Lankesos g. 2, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2012-02-29	**H	100,00%	100,00%

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

12.	ŽŪB Žemės fondas	*1	300558595	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2006-04-07	**E	100,00%	100,00%
13.	UAB Žemės vystymo fondas 6	*4	300589719	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Smolensko g. 10, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2006-08-10	**E	100,00%	100,00%
14.	UAB Žemės vystymo fondas 9	*4	300547638	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2006-03-09	**E	100,00%	100,00%
15.	UAB Žemės vystymo fondas 10	*4	301522723	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2008-01-10	**E	100,00%	100,00%
16.	UAB Žemės vystymo fondas 20	*4	300887726	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2007-06-22	**B	100,00%	100,00%
17.	UAB AUGA Grūdūva	*4	174401546	Šakių r. sav. Gotlybiškių k., Registracijos vieta: Šakių r. sav., Registracijos data: 1997-02-24	**A	98,97%	97,41%
18.	ŽŪB AUGA Spindulys	*1	171330414	Radviliškio r. sav. Vaitiekūnų k. Spindulio g. 13, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 1993-04-09	**A	99,99%	99,96%
19.	ŽŪB AUGA Smilgiai	*1	168548972	Panevėžio r. sav. Smilgių mstl. Panevėžio g. 23-1, Registracijos vieta: Panevėžio r. sav., Registracijos data: 1992-09-16	**A	100,00%	100,00%
20.	ŽŪB AUGA Skėmiai	*1	171306071	Kėdainių g. 13, Skėmių k., Radviliškio r., Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 1992-10-01	**A	99,97%	99,87%
21.	ŽŪB AUGA Nausodė	*1	154179675	Anykščių r. sav. Nausodės k. Nausodės g. 55, Registracijos vieta: Anykščių r. sav., Registracijos data: 1992-08-11	**A	99,93%	99,80%
22.	ŽŪB AUGA Dumšiškės	*1	172276179	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 1992-09-29	**A	99,88%	99,38%
23.	ŽŪB AUGA Žadžiūnai	*1	175706853	Šiaulių r. sav. Žadžiūnų k. Gudelių g. 30-2, Registracijos vieta: Šiaulių r. sav., Registracijos data: 1992-06-30	**A	99,81%	99,02%
24.	ŽŪB AUGA Mantviliškis	*1	161274230	Kėdainių r. sav. Mantviliškio k. Liepos 6-osios g. 60, Registracijos vieta: Kėdainių r. sav., Registracijos data: 1992-11-06	**A	99,94%	98,79%
25.	ŽŪB AUGA Alanta	*1	167527719	Molėtų r. sav. Kazlų k. Skiemonių g. 2A, Registracijos vieta: Molėtų r. sav., Registracijos data: 1992-06-29	**A	99,99%	98,55%
26.	ŽŪB AUGA Eimučiai	*1	175705032	Šiaulių r. sav. Žadžiūnų k. Gudelių g. 30-2, Registracijos vieta: Šiaulių r. sav., Registracijos data: 1992-06-29	**A	99,24%	98,41%
27.	ŽŪB AUGA Vėriškės	*1	171305165	Radviliškio r., Skėmiai, Kėdainių g. 13, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 1992-09-29	**A	99,93%	99,86%
28.	ŽŪB AUGA Želsvelė	*1	165666499	Marijampolės sav., Želsvos k., Želsvelės g. 1, Registracijos vieta: Marijampolės sav., Registracijos data: 1992-07-03	**A	99,86%	97,17%
29.	ŽŪB AUGA Lankesa	*1	156913032	Jonavos r. sav. Bukonių k., Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 1999-04-06	**A	99,59%	96,24%
30.	ŽŪB AUGA Kairėnai	*1	171327432	Radviliškio r. sav. Kairėnų k., Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 1993-03-02	**A	98,47%	94,82%
31.	ŽŪB AUGA Jurbarkai	*1	158174818	Jurbarko r. sav. Klišių k. Vytauto Didžiojo g. 99, Registracijos vieta: Jurbarko r. sav., Registracijos data: 1992-07-31	**A	98,46%	87,78%
32.	ŽŪB AUGA Gustoniai	*1	168565021	Panevėžio r. sav. Gustonių k. M. Kriaučiūno g. 15, Registracijos vieta: Panevėžio r. sav., Registracijos data: 1992-12-09	**A	100,00%	99,72%
33.	KB Siesarčio ūkis	*3	302501098	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Šakių r. sav., Registracijos data: 2010-04-21	**A	99,92%	99,44%
34.	KB Kašėta	*3	302501251	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2010-04-21	**A	99,92%	99,44%
35.	ŽŪB Gustonys	*1	302520102	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Panevėžio r. sav., Registracijos data: 2010-06-08	**E	100,00%	100,00%
36.	ŽŪB Skėmių pienininkystės centras	*1	302737554	Radviliškio r. sav. Skėmių k. Alyvų g. 1, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2012-03-05	**A	49,61%	48,67%
37.	ŽŪK AgroBokštai	*3	302485217	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2010-03-02	**A	99,62%	97,94%
38.	KB Dotnuvėlės valdos	*3	302618614	Šiaulių r. sav. Žadžiūnų k. Gudelių g. 30-2, Registracijos vieta: Šiaulių r. sav., Registracijos data: 2011-04-21	**A	99,91%	99,22%
39.	KB Nevėžio lankos	*3	302618596	Kėdainių r. sav. Mantviliškio k. Liepos 6-osios g. 60, Registracijos vieta: Kėdainių r. sav., Registracijos data: 2011-04-21	**A	99,61%	96,51%
40.	KB Radviliškio kraštas	*3	302618742	Kėdainių g.13, Skėmių k., Radviliškio r., Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2011-04-20	**A	99,66%	98,67%
41.	KB Šventosios pievos	*3	302618201	Raseinių r. sav. Kalnųjų mstl. Žieveliškės g. 1, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2011-04-20	**A	99,35%	96,36%
42.	KB Kairių ūkis	*3	302615194	Panevėžio r. sav. Gustonių k. M. Kriaučiūno g. 15, Registracijos vieta: Panevėžio r. sav., Registracijos data: 2011-04-13	**A	99,70%	98,68%

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

43.	KB Šiaurinė valda	*3	302615187	Akmenės r. sav. Ramučių k. Klevų g. 11, Registracijos vieta: Šiaulių r. sav., Registracijos data: 2011-04-13	**A	99,40%	96,15%
44.	KB Šušvės žemė	*3	302618767	Kelmės r. sav. Pašiaušės k. Vilties g. 2, Registracijos vieta: Kelmės r. sav., Registracijos data: 2011-04-21	**A	99,64%	98,43%
45.	KB Žalmargėlis	*3	303145954	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2013-09-23	**A	99,53%	98,32%
46.	KB Juodmargėlis	*3	303159014	Raseinių r. sav. Kalnujų mstl. Žieveliškes g. 1, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2013-10-03	**A	99,91%	99,35%
47.	KB AgroMilk	*3	302332698	Raseinių r. sav. Kalnujų mstl. Žieveliškes g. 1, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2009-04-23	**A	99,33%	96,28%
48.	KB Purpurėja	*3	302542337	Širvintų r. sav. Širvintų k. Zosinos g. 8, Registracijos vieta: Širvintų r. sav., Registracijos data: 2010-09-02	**A	99,93%	99,53%
49.	UAB Bukonių ekologinis ūkis	*4	302846621	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2012-08-23	**A	100,00%	100,00%
50.	UAB Agrosaulė 8 Biržų rajono Rinkuškių melioracijos statinių naudotojų asociacija	*4	302846105	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Smolensko g. 10-100, Registracijos vieta: vilniaus m. sav., Registracijos data: 2012-08-23	**G	100,00%	100,00%
51.	Pasvalio rajono Pušaloto melioracijos statinių naudotojų asociacija	*2	302465556	Biržų r. sav. Biržų m. Vytauto g. 38, Registracijos vieta: Biržų r. sav., Registracijos data: 2009-12-11	**A	49,61%	48,67%
52.	Pasvalio r. sav. Diliauskų k. Diliauskų g. 23, Registracijos vieta: Pasvalio r. sav., Registracijos data: 2009-12-11	*2	302465563		**A	49,61%	48,67%
53.	Šiaulių r. sav. Žadžiūnų k. Gudelių g. 30-2, Registracijos vieta: Šiaulių r. sav., Registracijos data: 2013-10-22	*2	303170256		**A	49,61%	48,67%
54.	Šiaulių r. sav. Žadžiūnų k. Gudelių g. 30-2, Registracijos vieta: Šiaulių r. sav., Registracijos data: 2013-10-22	*2	303170306		**A	49,61%	48,67%
55.	Asociacija Grūduvos melioracija	*2	302567116	Šakių r. sav. Gotybiškių k. Mokyklos g. 2, Registracijos vieta: Šakių r. sav., Registracijos data: 2010-11-23	**A	66,33%	65,81%
56.	Paulių melioracijos statinių naudotojų asociacija	*2	303169909	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2009-12-11	**A	0,00%	100,00%
57.	Melioracijos sistemų naudotojų asociacija Nausodė	*2	304219592	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2013-10-22	**A	71,42%	70,74%
58.	UAB Traktorių nuomos centras	*4	302820808	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2012-07-16	**A	100,00%	100,00%
59.	UAB Traktorių nuomos paslaugos	*4	302820797	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2012-07-16	**A	100,00%	100,00%
60.	UAB Arnega	*4	302661957	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2011-08-13	**A	100,00%	100,00%
61.	AgroSchool OŪ	*6	12491954	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10133, Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2013-07-15	**G	100,00%	100,00%
62.	VŠĮ AgroSchool	*5	303104797	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Smolensko g. 10-100, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2013-07-22	**C	50,00%	50,00%
63.	UAB AUGA Ramučiai	*4	302854479	Akmenės r. sav. Ramučių k. Klevų g. 11, Registracijos vieta: Akmenės r. sav., Registracijos data: 2012-09-05	**A	100,00%	100,00%
64.	UAB AUGA Luganta	*4	300045023	Kelmės r. sav. Pašiaušės k. , Registracijos vieta: Kelmės r. sav., Registracijos data: 2012-09-05	**A	100,00%	100,00%
65.	UAB eTime invest	*4	300578676	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**G	100,00%	100,00%
66.	Karakash Agro OOO	*6	37171461	Adalet st. 18, Chechova, Razdolnenskiy r., Krymas, Registracijos vieta: Ukraina, Registracijos data: 2010-09-09	**A	0,00%	100,00%
67.	Karakash OOO	*6	37171461	Adalet st. 18, Chechova, Razdolnenskiy r., Krymas, Registracijos vieta: Ukraina, Registracijos data: 2010-09-09	**A	0,00%	100,00%
68.	UAB ŽVF Projektai	*4	300137062	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2012-12-27	**E	52,62%	52,62%
69.	ŽŪB Alantos ekologinis ūkis	*1	303324747	Molėtų r. sav. Kazlų k. Skiemonių g. 2A, Registracijos vieta: Molėtų r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
70.	ŽŪB Dumšiškių ekologinis ūkis	*1	303324722	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
71.	ŽŪB Eimučių ekologinis ūkis	*1	303324715	Šiaulių r. sav. Žadžiūnų k. Gudelių g. 30-2, Registracijos vieta: Šiaulių r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

72.	ŽŪB Grūdovos ekologinis ūkis	*1	303324804	Šakių r. sav. Gotlybiškių k. Mokyklos g. 2, Registracijos vieta: Šakių r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
73.	ŽŪB Jurbarkų ekologinis ūkis	*1	303325361	Jurbarko r. sav. Klišių k. Vytauto Didžiojo g. 99, Registracijos vieta: Jurbarko r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
74.	ŽŪB Kairėnų ekologinis ūkis	*1	303325774	Radviliškio r. sav. Vaitiekūnų k. Spindulio g. 13-2, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
75.	ŽŪB Lankesos ekologinis ūkis	*1	303325710	Jonavos r. sav. Bukonių k. Lankesos g. 2, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
76.	ŽŪB Mantviliškio ekologinis ūkis	*1	303325703	Kėdainių r. sav. Mantviliškio k. Liepos 6-osios g. 60, Registracijos vieta: Kėdainių r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
77.	ŽŪB Nausodės ekologinis ūkis	*1	303325781	Anykščių r. sav. Nausodės k. Nausodės g. 55, Registracijos vieta: Anykščių r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
78.	ŽŪB Skėmių ekologinis ūkis	*1	303325692	Kėdainių g.13, Skėmių k., Radviliškio r., Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
79.	ŽŪB Smilgių ekologinis ūkis	*1	303325824	Panevėžio r. sav. Smilgių mstl. Panevėžio g. 23-1, Registracijos vieta: Panevėžio r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
80.	ŽŪB Spindulio ekologinis ūkis	*1	303325817	Radviliškio r. sav. Vaitiekūnų k. Spindulio g. 13-2, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
81.	ŽŪB Vėriškių ekologinis ūkis	*1	303325849	Kėdainių g.13, Skėmių k., Radviliškio r., Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
82.	ŽŪB Žadžiūnų ekologinis ūkis	*1	303325870	Šiaulių r. sav. Žadžiūnų k. Gudelių g. 30-2, Registracijos vieta: Šiaulių r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
83.	ŽŪB Želsvelės ekologinis ūkis	*1	303325856	Marijampolės sav. Želsvos k. Želsvelės g. 1, Registracijos vieta: Marijampolės sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
84.	Prestviigi OÜ	*6	12654600	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10133, Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
85.	Turvaste partners OÜ	*6	12655410	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10134, Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
86.	Nakamaa Agro OÜ	*6	12655522	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10135, Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
87.	Hindaste Invest OÜ	*6	12655384	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10136, Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2014-04-24	**G	100,00%	100,00%
88.	Tuudi River OU	*6	12655640	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10137, Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
89.	Palderma Partners OÜ	*6	12654959	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10138, Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
90.	Ave-Martna Capital OÜ	*6	12655155	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10139, Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
91.	Hobring Invest OÜ	*6	12655427	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10140, Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
92.	Rukkirahu Capital OÜ	*6	12655232	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10141, Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
93.	Pahasoo OÜ	*6	12655367	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10142, Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
94.	KB Ganiklis	*3	303429417	Radviliškio r. sav. Alyvų g. 1-3, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	99,46%	98,09%
95.	KB Ganiavos gėrybės	*3	303429431	Marijampolės sav. Želsvos k. Želsvelės g. 1, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	99,46%	98,09%
96.	KB Žemėpačio pieno ūkis	*3	303432388	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-22	**A	99,46%	98,09%
97.	KB Žemynos pienelis	*3	303427989	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-17	**A	99,46%	98,09%
98.	KB Lygiadienio ūkis	*3	303428087	Panevėžio r. sav. Smilgių mstl. Panevėžio g. 23-1, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2014-10-17	**A	99,46%	98,09%
99.	KB Laumės pieno ūkis	*3	303427996	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-17	**A	99,46%	98,09%
100.	KB Medeinos pienas	*3	303428112	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-17	**A	99,46%	98,09%
101.	KB Gardaitis	*3	303429381	Panevėžio r. sav. Gustonių k. M. Kriaučiūno g. 15, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	99,46%	98,09%
102.	KB Dimstipatis	*3	303429424	Mažeikių r. sav. Naikių k. Mažeikių aplinkl. 9, Registracijos vieta: Mažeikių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	99,46%	98,09%

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

103.	KB Aušlavis	*3	303429456	Anykščių r. sav. Nausodės k. Nausodės g. 55, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	99,46%	98,09%
104.	KB Austėjos pieno ūkis	*3	303428094	Mažeikių r. sav. Naikių k. Mažeikių aplinkl. 9, Registracijos vieta: Mažeikių r. sav., Registracijos data: 2014-10-17	**A	99,46%	98,09%
105.	KB Aitvaro ūkis	*3	303429374	Radviliškio r. sav. Skėmių k. Alyvų g. 1-3, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	99,46%	98,09%
106.	KB Giraičio pieno ūkis	*3	303429399	Mažeikių r. sav. Naikių k. Mažeikių aplinkl. 9, Registracijos vieta: Mažeikių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	99,46%	98,09%
107.	Fentus 10 GmbH	*6	HRB106477	StraBe des 17 Juni 10b, 10623 Berlynas, Vokietija, Registracijos vieta: Vokietija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
108.	Norus 26 AG	*6	HRB109356B	StraBe des 17 Juni 10b, 10623 Berlynas, Vokietija, Registracijos vieta: Vokietija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
109.	LT Holding AG	*6	HRB109265B	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
110.	UAB KTG Agrar	*4	300127919	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
111.	UAB Agrar Raseiniai	*4	300610316	Mažeikių r. sav. Naikių k. Mažeikių aplinkl. 9, Registracijos vieta: Mažeikių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
112.	UAB AUGA Mažeikiai	*4	300610348	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
113.	UAB PAE Agrar	*4	300867691	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
114.	UAB Delta Agrar	*4	300868875	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
115.	UAB KTG Grūdai	*4	302637486	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
116.	UAB KTG Eko Agrar	*4	300510650	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
117.	UAB Agronita	*4	300132574	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
118.	UAB Agronuoma	*4	303204954	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
119.	UAB VL Investment Vilnius 12	*4	303205611	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
120.	UAB Agrar Ašva	*4	301608542	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
121.	UAB Agrar Varduva	*4	301608791	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
122.	UAB Agrar Seda	*4	301608777	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
123.	UAB Agrar Kvistė	*4	302308067	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
124.	UAB Agrar Luoba	*4	302308035	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
125.	UAB Agrar Gaja	*4	302594412	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
126.	UAB Agrar Ariogala	*4	301626540	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
127.	UAB Agrar Girdžiai	*4	301621568	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
128.	UAB Agrar Vidauja	*4	301622531	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
129.	UAB Agrar Raudonė	*4	302309532	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
130.	UAB Agrar Venta	*4	302307855	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
131.	UAB Agrar Nerys	*4	302594063	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
132.	UAB Agrar Gėluva	*4	302312133	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
133.	UAB Agrar Betygala	*4	302312222	Raseinių r. sav. Gėlupos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

134.	UAB Agrar Dubysa	*4	302312215	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
135.	UAB Agrar Pauliai	*4	302312165	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
136.	UAB Agrar Mituva	*4	302312172	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
137.	UAB AUGA Raseiniai	*4	304704364	Raseinių r. sav. Kalnujų mstl. Žievelišės g. 1, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2017-11-06	**A	100,00%	0,00%

Su visomis Grupės bendrovėmis galima susisiekti tais pačiais komunikacijos kanalais, kuriuos naudoja Bendrovė ir Grupė:

Telefonas: +370 5 233 53 40
Faksas: +370 5 233 53 45
Elektroninis paštas: info@auga.lt
Interneto tinklalapis: www.auga.lt

PASTABOS:

*	**
*1 Žemės ūkio bendrovė	**A Žemės ūkio veikla
*2 Asociacija	**B Grupės piniginis fondas
*3 Kooperatinė bendrovė	**C Žmogiškųjų išteklių valdymas
*4 Uždaroji akcinė bendrovė	**D IT sistemos vystymas
*5 Viešoji įstaiga	**E Žemės valdymo bendrovė
*6 Užsienio juridinis vienetas	**F Įrangos nuoma
	**G Dukterinių įmonių valdymas
	**H Prekyba ir logistika

1.5. Sutartys su vertybinių popierių viešosios apyvartos tarpininkais

Bendrovė yra pasirašiusi sutartį su FMĮ UAB „Orion Securities“ (A. Tumėno g. 4, B korpusas, LT-01109 Vilnius) dėl akcininkų sąskaitų tvarkymo.

1.6. Duomenys apie prekybą emitento vertybiniais popieriais organizuotose rinkose

Bendrovės akcijos yra įtrauktos į NASDAQ Vilnius vertybinių popierių biržos Oficialųjį prekybos sąrašą (santrumpa: AUG1L).

Akcijų tipas	Akcijų skaičius	Akcijos nominalioji vertė (EUR)	Įstatinis kapitalas iš viso (EUR)	Emisijos kodas ISIN
Paprastosios vardinės akcijos	227 416 252	0,29	65 950 713,08	LT0000127466

Informacija apie Bendrovės akcijų prekybą NASDAQ Vilniaus vertybinių popierių biržoje:

Ataskaitinis periodas	Kaina, EUR			Data pask. sesijos	Bendra apyvarta	
	didž.	maž.	pask. sesijos		Vnt.	EUR, mln.
2018 m. I ketvirtis	0,645	0,490	0,520	2018-03-29	1 183 206	0,677
2018 m. II ketvirtis	0,535	0,462	0,510	2018-06-29	946 347	0,467
2018 m. III ketvirtis	0,540	0,476	0,496	2018-09-28	1 619 810	0,806
2018 m. IV ketvirtis	0,494	0,370	0,400	2018-12-28	2 514 247	1,033

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

1.6. Duomenys apie prekybą emitento vertybiniais popieriais organizuotose rinkose (tęsinys)

AUGA group, AB akcijų kainos pokytis ir parduotų akcijų skaičius nuo 2015 m. sausio 1d. iki 2018 m. gruodžio 31 d.

Šaltinis: NASDAQ Vilnius vertybinių popierių birža

Bendrovės akcijomis taip pat prekiaujama Varšuvos vertybinių popierių biržoje.

1.7. Informacija apie nefinansinę atskaitomybę

Bendrovės 2018 m. Tvarumo ataskaita yra pateikiama kaip Bendrovės konsoliduotojo metinio pranešimo už 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus priedas Nr. 2.

1.8. Svarbūs įvykiai, įvykę po ataskaitinių finansinių metų pabaigos

Svarbūs įvykiai, įvykę po ataskaitinių finansinių metų pabaigos, aprašyti Bendrovės konsoliduotosiose ir atskirose finansinėse ataskaitose už 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus. Daugiau informacijos 31 pastaboje.

2. Verslo ir finansinių rezultatų apžvalga

Bendrovė yra viena didžiausių pirminės žemės ūkio produkcijos gamintojų Lietuvoje. Valdydama 38 tūkst. ha dirbamos žemės ir 6,5 tūkst. pieninių galvijų bandą, Grupės nuomone ji yra didžiausia vertikalčiai integruota ekologiško maisto bendrovė Europoje, kontroliuojanti visą procesą nuo lauko iki galutinio produkto. Viena pagrindinių Grupės stiprybių yra gebėjimas tiekti didelius kiekius įvairių ekologiškų produktų ir užtikrinti gamybos grandinės kontrolę ir atsekamumą.

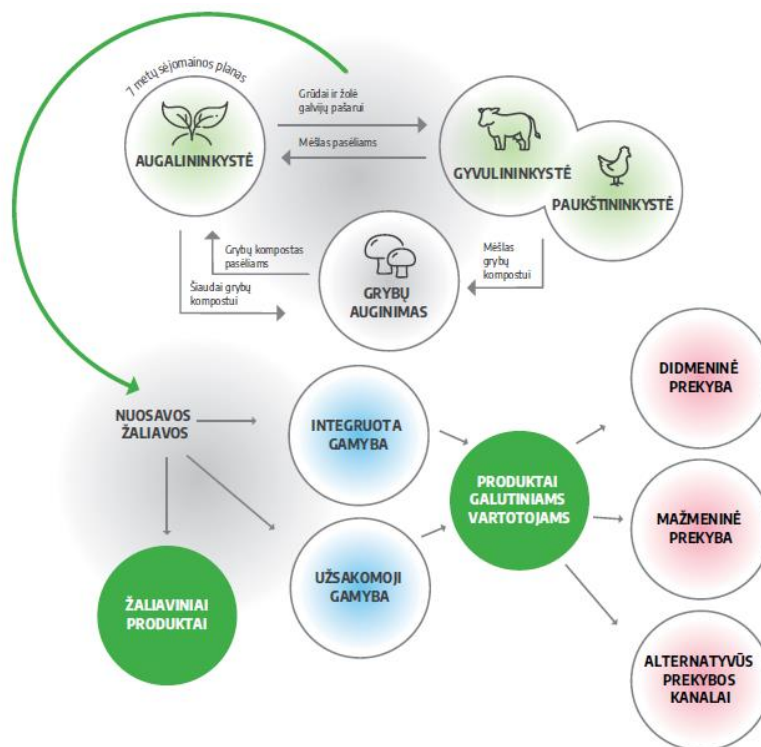
Nuo 2015 m. Grupė perėjo prie integruoto tvaraus ūkininkavimo modelio. Tai reiškia, kad veikloje siekiama įvairių žemės ūkio šakų sinergijos, orientuojamasi į tvarumą, todėl kiekviena Grupės verslo dalis yra susijusi:

- pasėliai auginami taikant 5-7 metų rotacijos sistemą, kuri sudaro sąlygas užauginti įvairias grūdines kultūras ir daržoves pardavimui bei galutinio vartojimo produktų gamybai, taip pat pasiruošti pašarus, reikalingus auginamiems galvijams ir paukščiams;
- šiaudai, susidarę nuimant žemės ūkio produkciją, yra naudojami grybų komposto ruošimui;
- gyvūnų mėšlas naudojamas augalų tręšimui ir grybų auginimo kompostui;
- grybų kompostas iš grybų auginimo veiklos naudojamas kaip ekologiška trąša augalams.

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2. Verslo ir finansinių rezultatų apžvalga (tęsinys)

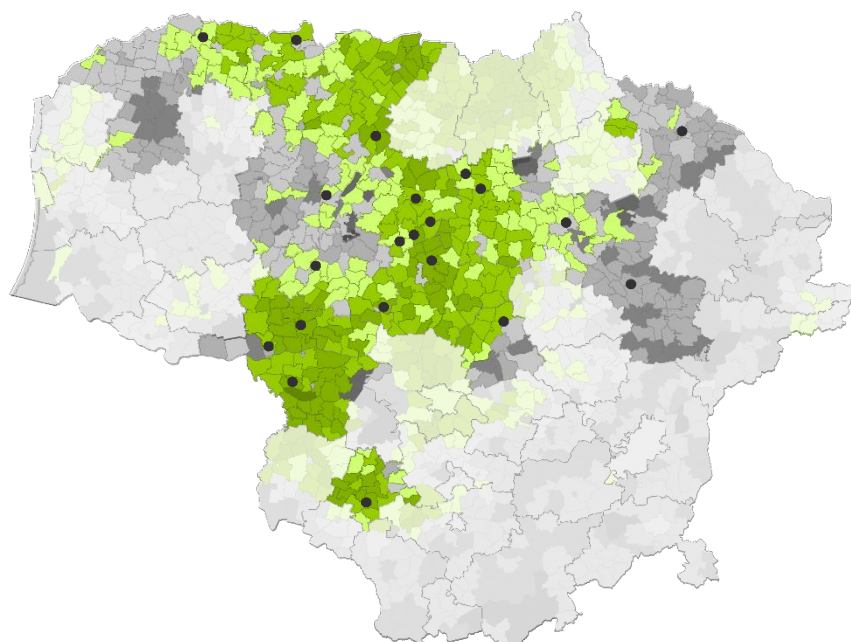
Grupės veiklos modelis

Šaltinis: Bendrovė

Grupė dirba 38 tūkst. hektarų aukštos kokybės ir derlingos žemės ūkio paskirties žemės. Žemės sklypai yra konsoliduojami aplink atskiras žemės ūkio bendroves, todėl leidžia naudoti modernią ir efektyvią žemės ūkio techniką, pasiekti masto ekonomiją ir turėti efektyvius logistikos ir sandėliavimo sprendimus. Taškai žemėlapyje žymi pagrindinių Grupės žemės ūkio bendrovių geografinę lokaciją. Šių bendrovių dirbama žemė yra paryškintuose regionuose. Žemėlapijo spalvos rodo žemės kokybę Lietuvoje. Žalia spalva pažymėti derlingiausi regionai.

Pagrindinių Grupės žemės ūkio bendrovių geografinė lokacija ir žemės kokybė Lietuvoje

Žemės našumo balai

- 60 – 100
- 50 – 60
- 45 – 50
- 40 – 45
- 35 – 40
- 30 – 35
- 25 – 30
- 15 – 25
- 1 – 15

Šaltinis: Bendrovė

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2. Verslo ir finansinių rezultatų apžvalga (tęsinys)

Dėl vidinės integracijos su pieno ūkiais ir grybų auginimo padaliniais, galimybės gauti pakankamą kiekį ekologiškų trąšų (mėšlo), naujoviškų žemės dirbimo technologijų ir įrankių panaudojimo, Grupė geba pasiekti santykinai aukštus derlingumus, kurie yra panašūs ar net didesni nei ekologiškuose ūkiuose, esančiuose labiausiai derlingose Vokietijos ar Prancūzijos vietovėse. Dėl įvairių ribojančių veiksnių šis derlingumas, lyginant su geriausiais ES ūkiais, negalėtų būti pasiektas tradiciniame ūkyje. Kartu su vis dar mažesnėmis darbo užmokesčio sąnaudomis ir masto ekonomija, tai leidžia įgyti produkcijos sąnaudų pranašumą ES ir pasaulio ekologinėse rinkose.

Efektivumo atžvilgiu, Grupė papildomą naudą gauna žemės ūkio paskirties žemę nuomodama, o ne valdydama ją nuosavybės teise ir gaudama santykinai mažą grąžą. 8,5% žemės yra valdoma nuosavybės teisėmis, o likusi dalis valdoma pagal ilgalaikės nuomos sutartis. Grupė nuomoja žemę iš maždaug 2,7 tūkst. fizinių ir juridinių asmenų, tai leidžia ženkliai sumažinti žemės nuomos praradimo riziką. Visos žemės nuomos sutartys yra užregistruotos Registrų centre, todėl nuomotojas negali jų nutraukti nepasibaigus nuomos terminui. Grupė gali nutraukti sutartis įspėjusi nuomotojus prieš 1-erius metus. Lietuvos Respublikos Civiliniame kodekse numatyta, kad pasibaigus žemės nuomos terminui, buvęs nuomininkas turi pirmumo teisę sudaryti naują žemės nuomos sutartį tokiomis pačiomis sąlygomis kaip ir kitos šalys (potencialūs nuomininkai), su sąlyga, kad nuomininkas tinkamai vykdė žemės nuomos sutarties sąlygas. Pirmumo teisė įsigyti nuomojamą žemę taip pat priklauso Grupei; tačiau, jei Grupė nenorėtų įsigyti nuomojamos žemės, nuomos sutartis galiootų iki nuomos termino pabaigos.

Grupės veikla yra orientuota į sparčiai augančią pasaulinės ekologinės produkcijos rinką, kurią palaiko sveikos ir tvarios maisto tendencijos, siūlant platų ekologiškų prekių ir paruoštų vartoti produktų asortimentą, kuris yra sertifikuotas pagal ES ekologinio žemės ūkio, USDA, BRC, Kosher ir Global GAP programas. Pagrindinės Grupės veiklos sritys yra grybininkystė, augalininkystė ir žaliavinio pieno gamyba. Pastaraisiais metais Grupė plečia savo veiklą galutiniam vartotojui skirtų pakuotų produktų segmente.

Grupės dydis ir ambicinga jos akcininkų vizija leidžia samdyti ir išlaikyti patyrusius ir kvalifikuotus vadovus bei talentus. Galimybė tarptautiniu mastu samdyti labai profesionalius ekologinės žemdirbystės specialistus leido Grupei pagreitinti mokymosi ir žinių kaupimo procesą savo pagrindinėje žemės ūkio veikloje ir sklandžiai pereiti nuo tradicinio prie ekologinio ūkininkavimo. Jis taip pat sudarė galimybes Grupei suformuoti savo rinkodaros, galutinių vartojimo produktų kūrimo bei pardavimų padalinius. Grupė taip pat pradeda įvairius projektus kitose srityse, pavyzdžiui, paukštininkystė, biodujų gavyba, kombinuotųjų pašarų gamyba ir kt., kuriose Grupė anksčiau neturėjo patirties, bet kurios yra strategiškai svarbios kuriant naują verslo modelį.

Grupės gebėjimas sukaupti didelį kiekį ekologiškų prekių, kurios dažnai yra ribotas išteklius sparčiai augančiose ekologiškų maisto produktų rinkose, leidžia panaudoti užsakomosios gamybos modelį su profesionaliais perdirbėjais ir kontroliuoti visą produkcijos vertės grandinę nuo lauko iki parduotuvės lentynos.

Platus auginamų ir gaminamų produktų asortimentas leidžia įmonei pasiūlyti įvairius galutinio vartojimo produktus, tokius kaip valgymai paruoštos sriubos bei kiti konservuoti produktai, kiaušiniai, vištiena, daržovės, grybai, pieno produktai, miltai, t.t. Grupė taip pat yra lanksti auginti įvairias grūdų / daržovių rūšis dideliu mastu pagal rinkos tendencijas ir poreikius. Visi šie veiksniai suteikia Grupės, kaip tiekėjo, patrauklumą įvairiems dideliems tarptautiniams privačių prekių ženklų gamintojams (pagrindiniams mažmeninės prekybos tinklams), kurie siekia patikimo įvairių ekologiškų maisto produktų tiekimo.

Koncentracija tik į ekologinį ūkininkavimą ir dėmesys vidaus kontrolės procedūroms beveik pašalina ekologiško produkto užteršimo riziką. Užtikrinamas pilnas produkcijos atsekamumas, nuo sėklų iki pakuotės, nes visą procesą kontroliuoja viena bendrovė, kuri užtikrina aukštą produktų kokybę ir padeda įgyti pasitikėjimą iš privačių prekių ženklų savininkų, mažmenininkų ir AUGA prekės ženklų pažymėtos produkcijos galutinių vartotojų.

Grupė yra orientuota į eksporto rinkas, beveik 80% pardavimo pajamų 2018 metais buvo gauta iš eksporto. 2018 m. pagrindinės Grupės eksporto rinkos buvo: Skandinavijos ir Baltijos šalys, Lenkija, Vokietija ir Prancūzija. Grupė savo pradinę produkciją realizuoja trimis pagrindiniais būdais: i) kaip ekologišką žaliavinę žemės ūkio produkciją, ii) perdirbdama žaliavinę produkciją užsakomosios gamybos būdu ir iii) perdirbdama žaliavinę produkciją naudodamasi nuosavais gamybiniais pajėgumais. Pastarieji du perdirbimo būdai naudojami gaminti galutiniam vartojimui skirtus produktus, kurie parduodami prekybos centrams ir mažmenininkams, didmenininkams ir kitais alternatyviais kanalais.

Per pastaruosius kelerius metus, vykdydama mokslinius tyrimus ir technologinę plėtrą, turėdama patyrusius ir kvalifikuotus vadovus, unikalią patirtį ir veiklos struktūrą, Grupė pasiekė aukštą veiklos efektyvumo lygį dėl masto ekonomijos, skirtingų žemės ūkio sektorių sinergijos ir pritaikydama naujausias mokslo žinias pagrindinių gamybos procesų tobulinimui. Sukurta unikali tvaraus žemės ūkio platforma, kuri yra ilgalaikio Grupės verslo modelio konkurencingumo pagrindas. Daugiau informacijos apie Grupės veiklos modelį pateikiama Bendrovės 2018 m. Tvarumo ataskaitoje (priedas Nr. 2).

2.1. Pagrindiniai veiklos rodikliai

Lentelėje žemiau yra pateikiami svarbiausi Grupės finansiniai duomenys už trejus metus nuo 2016 m. iki 2018 m. Pateikiami finansiniai duomenys apima ir tam tikrus specifinius rodiklius, kurie nėra apibrėžti ar reglamentuojami pagal TFAS ir yra laikomi „alternatyviomis veiklos rezultatų vertinimo priemonėmis“, apibrėžtomis 2015 m. spalio 5 d. Europos vertybinių popierių ir rinkų institucijos (ESMA) išleistose „ESMA gairėse dėl alternatyvių veiklos rezultatų vertinimo priemonių“ (toliau – „Alternatyvios veiklos rezultatų vertinimo priemonės“ (AVR)). Grupės vadovybė mano, kad AVR pateikimas yra naudingas investuotojams, nes kai kurie investuotojai, vertybinių popierių analitikai ir kitos suinteresuotosios šalys plačiai naudoja šiuos ir kitus panašius rodiklius kaip papildomas veiklos ir likvidumo matavimo priemones, kad įvertintų Bendrovės veiklos efektyvumą ir jos gebėjimą panaudoti savo pajamas paskolų aptarnavimui, kapitalo grąžai ir apyvartinio kapitalo poreikiams. Grupės vadovybė taip pat mano, kad AVR pateikimas palengvina veiklos rezultatų palyginimą tarp atskirų laikotarpių, nes juose eliminuojama vienkartiniai veiksniai, kurie neatspindi pagrindinės Grupės veiklos rezultatų, įtaka.

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.1. Pagrindiniai veiklos rodikliai (tęsinys)

Pagrindiniai veiklos rodikliai	GRUPĖ		
	2018	2017	2016
Pardavimo pajamos	54 749	48 784	39 630
Tiesioginės išmokos	9 780	8 971	8 680
Bendrasis pelnas (nuostolis)	3 663	14 931	10 777
Veiklos pelnas (nuostolis)	(3 938)	6 697	3 890
Finansinės veiklos sąnaudos	(2 295)	(1 904)	(2 098)
Grynasis pelnas (nuostolis)	(5 980)	5 015	2 145
EBITDA	3 546	14 193	11 213
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai	(11 486)	4 365	806
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai prieš apyvartinio kapitalo pokyčius	6 346	8 232	10 184
Ilgalaikis turtas, iš viso	111 938	99 131	86 693
Trumpalaikis turtas, iš viso	59 952	49 417	35 397
Nuosavas kapitalas, iš viso	91 715	79 015	72 238
Ilgalaikiai įsipareigojimai, iš viso	26 034	26 835	24 084
Trumpalaikiai įsipareigojimai, iš viso	54 141	42 698	25 768
Ilgalaikės ir trumpalaikės finansinės skolos (įskaitant finansinės nuomos įsipareigojimus)	55 862	43 590	31 991
Koreguotas apyvartinis kapitalas	37 674	26 101	19 604
Santykiniai rodikliai			
EBITDA marža, %	6,48	29,09	28,29
Nuosavo kapitalo pelningumas (ROE), %	(7,01)	6,54	3,09
Skola/EBITDA	15,75	3,07	2,85
Nuosavybės koeficientas	0,53	0,53	0,59
Likvidumo koeficientas	1,11	1,16	1,37

Rodiklio apskaičiavimo paaiškinimas:

EBITDA grynieji pinigų srautai iš pagrindinės veiklos prieš apyvartinio kapitalo pokyčius ir sumokėtas palūkanas, kaip nurodyta pinigų srautų ataskaitoje, įskaitant pelną (nuostolį) dėl biologinio turto tikrosios vertės pokyčių. Skaičiuojant EBITDA už 2018 metus eliminuotas vienkartinis sandoris, konkrečiai, vienkartinės sąnaudos, susijusios su UAB Arginta Engineering akcijų įsigijimo sandorio nutraukimu.

EBITDA marža = EBITDA/Pardavimo pajamos

ROE (Nuosavo kapitalo pelningumas) = Bendrovės nuosavo kapitalo savininkams priskiriamas grynasis pelnas / ((Patronuojančiosios bendrovės nuosavo kapitalo savininkams priskiriama nuosavybė metų pabaigoje + patronuojančiosios bendrovės nuosavo kapitalo savininkams priskiriama nuosavybė metų pradžioje)/2).

Skola/EBITDA = (Ilgalaikės paskolos + ilgalaikiai finansinio lizingo įsipareigojimai + ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis + ilgalaikių finansinio lizingo įsipareigojimų einamųjų metų dalis + trumpalaikės paskolos) / EBITDA.

Nuosavybės koeficientas = Visas nuosavas kapitalas / Visas turtas

Likvidumo koeficientas = Visas trumpalaikis turtas / Visi trumpalaikiai įsipareigojimai

Koreguotas apyvartinis kapitalas = Trumpalaikis biologinis turtas + Prekybos gautinos sumos, išankstiniai apmokėjimai ir kitos gautinos sumos + Atsargos – Prekybos mokėtinos sumos – Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai. Koreguoto apyvartinio kapitalo formulėje eliminuojami grynujų pinigų ir finansavimo elementai, kas leidžia skaitytojui matyti, kaip gerai panaudojamas tiesiogiai su Grupės veikla susijęs trumpalaikis turtas ir trumpalaikiai įsipareigojimai. Visas trumpalaikis turtas ir visi trumpalaikiai įsipareigojimai naudojami skaičiuojant likvidumo koeficientą, kuris taip pat įtrauktas tarp Grupės pagrindinių rodiklių.

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.1. Pagrindiniai veiklos rodikliai (tęsinys)

2018 m. dvylikos mėnesių Grupės **pardavimo pajamos** siekė 54,75 mln. Eur ir buvo 12 proc. didesnės nei 2017 m. atitinkamą laikotarpį, kai jos sudarė 48,78 mln. Eur.

Grupės gautų **tiesioginių išmokų** suma 2018 metais siekė 9,78 mln. Eur palyginus su 8,97 mln. Eur ankstesniais metais. Tiesioginių išmokų suma didėjo dėl Grupės dirbamų žemės plotų augimo, kurie 2018 metais sudarė apie 38 tūkst. ha, palyginus su maždaug 33 tūkst. ha metais prieš tai.

Grupės 2018 m. **bendrasis pelnas** sudarė 3,66 mln. Eur ir buvo mažesnis nei tuo pačiu laikotarpiu pernai (2017 m. bendrasis pelnas – 14,93 mln. Eur). Atitinkamai Grupės **veiklos pelnas** sumažėjo nuo 6,70 mln. Eur 2017 m. iki 3,94 mln. Eur nuostolio 2018 m.

Finansinės veiklos sąnaudos padidėjo nuo 1,90 mln. Eur 2017 m. iki 2,30 mln. Eur 2018 m. dėl išaugusių trumpalaikių ir ilgalaikių finansinių įsipareigojimų ataskaitinių metų eigoje.

Per 2018 m. Grupė patyrė 5,98 mln. Eur **grynojo nuostolio** (pernai per tą patį laikotarpį uždirbta 5,02 mln. Eur grynojo pelno).

Grupės 2018 m. dvylikos mėnesių **EBITDA** rodiklis, eliminavus vienkartinį sandorį, konkrečiai, vienkartinę sąnaudą, susijusią su UAB Arginta Engineering akcijų įsigijimo sandorio nutraukimu, siekė 3,55 mln. Eur. Palyginimui 2017 m. atitinkamą laikotarpį EBITDA rodiklis buvo 14,19 mln. Eur.

Grupės **grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai** buvo neigiami 2018 m. ir sudarė -11,49 mln. Eur, palyginus su 4,37 mln. Eur teigiamais grynaisiais pagrindinės veiklos pinigų srautais 2017 m. Grynųjų pagrindinės veiklos pinigų srautų sumažėjimas daugiausia susijęs su Grupės apyvartinio kapitalo pokyčiais. Viena vertus, Grupės apyvartinio kapitalo poreikis augo dėl Grupės dirbamos žemės ploto plėtros, nes tai lėmė biologinio turto ir atsargų lygio didėjimą. Kita vertus, dėl nepalankių oro sąlygų 2017 m. rudenį ir 2018 m. vasarą¹ Grupė 2018 m. patyrė 5,26 mln. Eur nuostolių dėl biologinio turto tikrosios vertės pokyčių ir žemės ūkio produkcijos pripažinimo tikrąja verte derliaus nuėmimo metu, tai turėjo tiesioginę neigiamą įtaką biologinio turto vertės pokyčiams balanse. Galiausiai, 2017 m. Grupė gavo beveik visas subsidijas tais pačiais metais ir tik 0,56 mln. Eur persikėlė į kitus metus, kai 2018 m. gruodžio 31 d. vis dar buvo negauta 4,30 mln. Eur subsidijų už 2018 m. Kaip galima matyti iš aukščiau pateiktos lentelės, grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai prieš apyvartinio kapitalo pokyčius 2018 m. buvo teigiami ir sudarė 6,35 mln. eurų, palyginti su 8,23 mln. Eur metais anksčiau.

Grupės **koreguotas apyvartinis kapitalas** 2018 m. padidėjo 11,57 mln. Eur, palyginus su 2017 m., ir sudarė 37,67 mln. Eur. Koreguoto apyvartinio kapitalo didėjimo priežastys jau buvo aptartos aukščiau esančioje pastraipoje.

Reikšmingas koreguoto apyvartinio kapitalo padidėjimas lėmė Grupės **finansinių įsipareigojimų** augimą, nes dalis apyvartinio kapitalo prieaugio buvo finansuojama pasinaudojant kredito linijomis. Ilgalaikių ir trumpalaikių finansinių įsipareigojimų (įskaitant finansinės nuomos įsipareigojimus) suma 2018 m. pabaigoje sudarė 55,86 mln. Eur, palyginus su 43,59 mln. Eur metais prieš tai. Trumpalaikių paskolų (kredito linijų) suma padidėjo nuo 13,61 mln. Eur 2017 m. iki 21,27 mln. Eur 2018 m. Finansinės nuomos įsipareigojimai, įskaitant einamųjų metų dalį, padidėjo 2,57 mln. Eur iki 11,51 mln. Eur 2018 m. Finansinės nuomos įsipareigojimų augimas daugiausia susijęs su Grupės vykdytomis investicijomis, nes dalis investicijų į ilgalaikį turtą buvo vykdoma finansinio lizingo būdu. Grupės finansiniai įsipareigojimai taip pat didėjo dėl UAB Raseinių agra (dabar – UAB AUGA Raseiniai) įsigijimo, nes ši bendrovė įsigijimo metu (2018 m. vasario 26 d.) turėjo 3,43 mln. Eur finansinių įsipareigojimų ir kt. paskolų.

2.2. Veiklos segmentų rezultatai

Grupė savo veiklą skirsto į šiuos segmentus:

- **Augalininkystė.** Augalininkystė apima ekologiškų grūdinių kultūrų, tokių kaip kviečiai, ankštiniai augalai, rapsai, cukriniai runkeliai, avižos, miežiai, taip pat pašarams skirtų kultūrų, įskaitant žolines kultūras ir pašarams skirtus kukurūzus, auginimą. Žemieniai ir vasariniai kviečiai, ankštiniai augalai, rapsai ir cukriniai runkeliai yra pagrindiniai šio sektoriaus pajamų šaltiniai. Galvijų pašarams yra auginamos įvairios kultūros nuo miežių iki kvietrugių, taip pat įvairūs žoliniai pašarai nuo kukurūzų iki daugiamečių žolių.
- **Grybininkystė.** Grybų auginimo segmentas apima šviežių grybų, auginamų kontroliuojamoje aplinkoje, kitaip tariant, patalpose, auginimą ir pardavimą. Auginami ekologiški ir neekologiški grybai.
- **Pienininkystė.** Pienininkystės segmentas apima ekologiško pieno gamybą ir galvijų auginimą. Pienininkystės segmentas yra svarbus Grupės veiklai, nes jis sunaudoja augalininkystės segmento užauginamas pašarams skirtas kultūras, kurios yra auginamos dėl sėjomainos ir ekologinės žemdirbystės reikalavimų, o šalutiniai produktai, pvz., mėšlas, naudojami kaip trąšos ir kt. Be to, pienininkystės segmentas sudaro galimybes Grupei pasiūlyti platesnį ekologiškos produkcijos asortimentą, pienas yra svarbus ekologiškų produktų krepšelio elementas.

¹ Nepalankios oro sąlygos 2017 m. rudenį ir 2018 m. vasarą bei jų poveikis Grupės veiklos rezultatams aptariamos veiklos segmentų rezultatų apžvalgoje.

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.2. Veiklos segmentų rezultatai (tęsinys)

- **Galutiniam vartotojui skirti pakuoti produktai.** Šis segmentas apima paruoštas vartojimui sriubas, konservuotus grybus, supakuotas daržoves, pieną buteliuose ir pieno kokteilius bei kitus produktus. Segmentas Grupei yra strategiškai svarbus dėl dabartinių verslo segmentų diversifikacijos ir sukuriamos didesnės pridėtinės vertės esamiems produktams.

2.3. Augalininkystės segmento apžvalga

Augalininkystės segmento 2018 m. pajamos sudarė 17,48 mln. Eur palyginus su 14,20 mln. Eur atitinkamu laikotarpiu 2017 m. (padidėjo 23%). Bendrosios parduotos žemės ūkio produkcijos sąnaudos 2018 m. buvo 17,42 mln. Eur palyginus su 13,77 mln. Eur per 2017 m. Žemės ūkio produkcijos bendrųjų atsargų nurašymo ir vertės sumažėjimo suma per 2018 m. dvylika mėnesių sudarė 1,40 mln. Eur, palyginus su 0,30 mln. Eur per 2017 m. dvylika mėnesių. 2017 m. dalis žemės ūkio produkcijos atsargų nurašymo ir vertės sumažėjimo sąnaudų buvo įtraukta į žemės ūkio produkcijos pirminio pripažinimo tikrosios vertės pasikeitimą. Siekiant aiškesnio finansinės informacijos atskleidimo, 2018 m. visi žemės ūkio produkcijos nurašymai ir vertės sumažėjimas atskleisti atskiroje eilutėje. Per 2018 m. dvylika mėnesių patirta 1,34 mln. Eur nuostolio iš augalininkystės segmento produkcijos pardavimo (per 2017 m. dvylika mėnesių uždirbta 0,13 mln. Eurų pelno).

Žemės ūkio produkcijos pardavimai	2018	2017
Bendrosios parduotos žemės ūkio produkcijos pajamos, EUR'000	17 475	14 203
Bendrosios parduotos žemės ūkio produkcijos sąnaudos ² , EUR'000	17 416	13 768
Bendrieji atsargų nurašymai, EUR'000	1 402	302
Žemės ūkio produkcijos pardavimo rezultatas, EUR'000	(1 343)	133

Grūdinių kultūrų 2017/2018 metų derliaus rezultatai

2017/2018 metų sezonas buvo labai sudėtingas ir nepalankus. Dėl lietingo 2017 metų rudens buvo užsėta santykinai mažai žieminių kultūrų, todėl atitinkamai vasarinių kultūrų plotai reikšmingai išaugo nuo maždaug 10 tūkst. ha 2016/2017 metų sezonu iki 21,5 tūkst. ha 2017/2018 metų sezonu. Remiantis 2016/2017 metų sezono rezultatais, kuomet ankštinės kultūros pasižymėjo aukštu pelningumu, taip pat sėjomainos reikalavimais, 2017/2018 metų sezonu apie pusė iš visų vasarinių grūdinių kultūrų (apie 10,7 tūkst. ha) sudarė ankštinės kultūros – žirniai ir pupos.

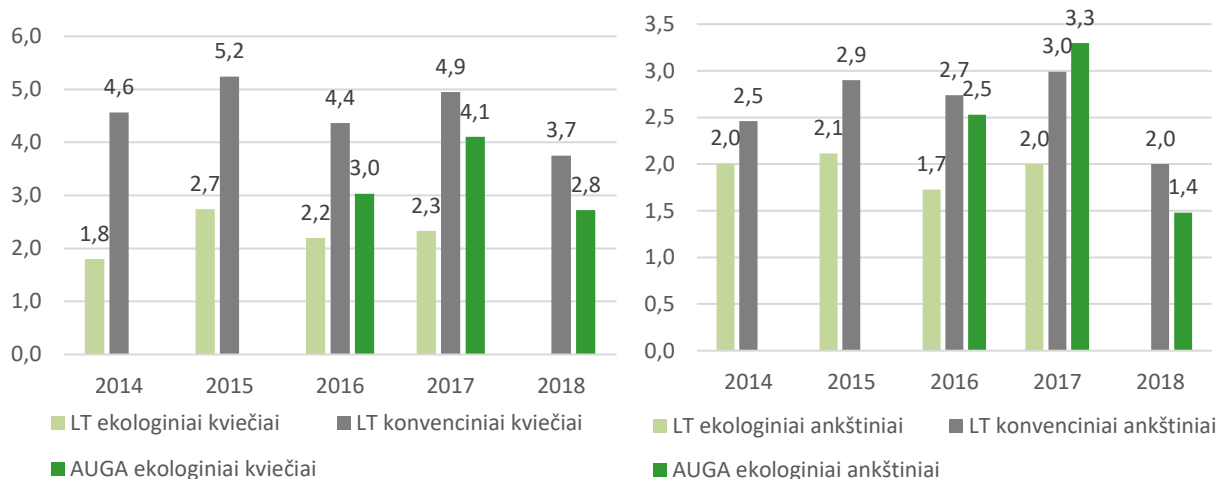
² Parduotos žemės ūkio produkcijos kaina atspindi derliaus vertę, tikrąja verte derliaus nuėmimo metu ir susijusias pardavimo sąnaudas.

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.3. Augalininkystės segmento apžvalga (tęsinys)

Žemės ūkio produkcijos derlius	2018	2017
Bendroji dirbama žemė, ha	38 474	33 099
Kviečiai	8 854	6 548
Ankštiniai	10 684	4 117
Kitos grūdinės kultūros	8 950	8 130
Pašarinės kultūros	9 009	8 223
Pūdymas	977	6 081
Vidutinis derlingumas, t/ha		
Kviečiai	2,83	4,10
Ankštiniai	1,41	3,30
Kitos grūdinės kultūros	5,10	4,97
Pašarinės kultūros	4,93	6,05
Bendrasis derlius, tikraja verte, EUR'000	27 883	26 209
Kviečiai	6 415	6 830
Ankštiniai	5 576	5 085
Kitos grūdinės kultūros	10 099	9 552
Pašarinės kultūros	5 793	4 742
Bendrosios derliaus sąnaudos, EUR'000	31 332	21 140
Kviečiai	7 803	4 988
Ankštiniai	8 444	3 124
Kitos grūdinės kultūros	9 292	8 286
Pašarinės kultūros	5 793	4 742
Žemės ūkio produkcijos pirminio pripažinimo tikrosios vertės pasikeitimo įtaka, EUR'000	(3 449)	5 069
Nusidėvėjimas, įtrauktas į žemės ūkio produkcijos užauginimo sąnaudas, EUR'000	4 052	3 195

2018 metų vasara buvo sausringa ir daugelyje Lietuvos rajonų trūko lietaus. Labai sausringas laikotarpis, kaip pavojingas meteorologinis reiškinys, buvo fiksuotas keliasdešimtyje rajonų. Lietaus trūkumas turėjo reikšmingą neigiamą įtaką augalinių kultūrų derlingumui didžiojoje dalyje Grupės dirbamų žemių. Baigus nuimti derlių, galima konstatuoti, kad didžiausią neigiamą sausros poveikį patyrė būtent vasarinės ankštinės kultūros, kurių derlingumas 2017/2018 metų sezonu buvo daugiau nei dvigubai mažesnis lyginant su 2016/2017 metų sezonu. Didelis šiomis kultūromis apsėtas plotas lėmė itin reikšmingą neigiamą efektą Grupės 2017/2018 metų derliaus rezultatams. Žemiau yra pateikiamas dviejų pagrindinių Grupės auginamų kultūrų – kviečių ir ankštinių – derlingumų palyginimas.

Kviečių derlingumas Lietuvoje, t/ha

Ankštinių augalų derlingumas Lietuvoje, t/ha

PASTABA: 2018 metų LT ekologinių augintojų duomenys dar nepaskelbti.

Šaltinis: Lietuvos statistikos departamentas, Lietuvos žemės ūkio produkcijos gamintojų, įtrauktų į Ūkių apskaitos duomenų tinklą (ŪADT), veiklos apskaitos rezultatų tyrimo duomenys, Grupės duomenys

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.3. *Augalininkystės segmento apžvalga (tęsinys)*

Kitų grūdinių kultūrų derlingumų pokyčiai lyginant 2017/2018 metų ir 2016/2017 metų sezonus buvo įvairūs. Pavyzdžiui, cukrinių runkelių, sojų, kukurūzų derlingumai buvo didesni, tačiau rapsų, avižų, rugių ir kt. kultūrų derlingumai buvo mažesni. Reikšmingas cukrinių runkelių derlingumo padidėjimas kompensavo kitų grūdinių kultūrų derlingumo sumažėjimą bei lėmė šiek tiek didesnę vidutinį kitų grūdinių kultūrų derlingumą 2017/2018 metų sezonu (5,10 t/ha), palyginus su 2016/2017 metų sezonu (4,97 t/ha).

Nors vidutinis grūdinių kultūrų derlingumas sumažėjo 2017/2018 metų sezono metu, grūdinių kultūrų derliaus tikroji vertė sudarė 22,09 mln. Eur ir buvo didesnė nei 2016/2017 metų sezonu (2016/2017 metų sezono grūdinių kultūrų derliaus tikroji vertė buvo 21,47 mln. Eur). Derliaus tikrosios vertės augimą lėmė grūdinių kultūrų ploto didėjimas nuo 18,8 tūkst. ha 2016/2017 metų sezonu iki 28,5 tūkst. ha 2017/2018 metų sezonu.

Vadovaujantis Tarptautinių apskaitos standartų reikalavimais (41 standartas „Žemės ūkis“), derlius, jo nuėmimo metu, yra įvertinamas tikrąja verte, kuri atspindi derliaus tikėtiną rinkos kainą, eliminavus su pardavimu susijusias sąnaudas. Įvertinus derlių tikrąją vertę ir atėmus visas sukauptas sąnaudas, patirtas jų auginant, apskaičiuojamas atitinkamo derliaus finansinis rezultatas ir jis atspindinamas pelno (nuostolio) ataskaitoje, eilutėje „Biologinio turto ir žemės ūkio produktų pirminio pripažinimo tikrosios vertės pasikeitimo įtaka“.

Dėl to, kitas svarbus kriterijus vertinant atitinkamo sezono derliaus tikrąją vertę yra produkcijos realizavimo kainos. Būtina pažymėti, kad 2018 m. finansinių ataskaitų paskelbimo momentu didžioji dalis 2017/2018 metų derliaus jau yra parduota arba sudaryti kontraktai fiksuotomis kainomis dėl derliaus pardavimo, todėl galima patikimai įvertinti derliaus tikrąją vertę. Žemiau pateikiamas grūdinių kainų, kuriomis buvo įvertintas nuimtas derlius (tikroji derliaus vertė), palyginimas tarp 2016/2017 ir 2017/2018 metų sezonų.

1 tonos vidutinė derliaus kaina, eliminavus pardavimo sąnaudas, Eur	2017/2018	2016/2017	Pokytis 2017/2018 su 2016/2017, %
Kviečiai	256	254	1%
Ankštiniai	371	374	(1%)
Kitos grūdinės kultūros	221	236	(6%)

Kaip matyti iš pateiktų duomenų, kviečių 1 tonos derliaus vertė 2017/2018 metais buvo 1,0 proc. didesnė lyginant su 2016/2017 metų sezonu, ankštinių kultūrų (1,0) proc. mažesnė, kitų grūdinių kultūrų (6,0) proc. mažesnė. Tai rodo, kad atitinkamos produkcijos kainos yra pakankamai stabilios ir Grupė sugeba užaugintą produkciją realizuoti tarptautinėse ekologiškų žaliavų rinkose kainomis, kurios atspindi aukštesnę ekologiškos produkcijos kainą. Būtina pažymėti, kad kitų grūdinių kultūrų derliaus vidutinė kaina labai priklauso nuo konkrečių kultūrų, įeinančių į šią grupę, plotų proporcijų, nes ji apima ir tokias didelio derlingumo, bet mažesnės kainos už 1 produkcijos toną kultūras, kaip cukriniai runkeliai. Taigi, kitų grūdinių kultūrų vidutinė kaina gali daugiau svyruoti tarp atskirų sezonų. Be to, neseniai įsigyta bendrovė AUGA Raseiniai, UAB 2017/2018 metais vis dar buvo pereinamajame ekologinės žemdirbystės laikotarpyje, todėl apie 23 proc. šiuo sezonu nuimto grūdinių kultūrų derliaus buvo įkainota pereinamojo laikotarpio produkcijos kainomis, kurios yra 10-30 proc. žemesnės nei pilnai ekologinės produkcijos kainos.

Bendrosios grūdinių kultūrų derliaus sąnaudos 2017/2018 metų sezonu sudarė 25,54 mln. Eur, palyginimui 2016/2017 m. šios sąnaudos sudarė 16,40 mln. Eur. Pagrindinė bendrųjų grūdinių kultūrų sąnaudų augimo priežastis – didėjęs atitinkamoms kultūroms skirtas dirbamos žemės plotas. Be to, vertinant 2017/2018 metų derliaus rezultatus būtina atsižvelgti į tai, kad šių metų derliaus rezultatams, konkrečiai, jo savikainai, reikšmingą įtaką turi sąnaudos, kurios buvo patirtos tvarkant apleistas žemes, 2017 metais perimtas dirbti iš bankrutavusios KTG įmonių grupės Lietuvoje. Didžioji dalis perimtų žemių pirmaisiais metais buvo tvarkomos gerinant jų derlingumą, tačiau 2016/2017 metų sezonu nebuvo apsėtos, bet paliktos pūdyti (apie 6 tūkst. ha). Dėl šios priežasties, 2016/2017 metų sezonu su šių žemių tvarkymų susijusios sąnaudos buvo kaupiamos ir paliktos 2017/2018 metų sezonui, kuomet nuo atitinkamų žemių buvo nuimtas derlius. Tokios sąnaudos iš viso sudarė apie 3 mln. eurų ir jos yra atspindėtos būtent 2017/2018 metų derliaus rezultatuose. Siekiant geresnio 2017/2018 metų ir 2016/2017 metų sezonų bendrųjų grūdinių kultūrų derliaus sąnaudų palyginamumo tikslinga eliminuoti šias vienkartinio pobūdžio sąnaudas (jos susijusios su procesais ir darbais, kurie nėra būdingi įprastam ekologinio ūkininkavimo sėjomainos ciklui).

Bendrųjų derliaus sąnaudų, tenkančių 1 hektarui dirbamos žemės palyginimas tarp 2016/2017 ir 2017/2018 metų sezonų pateikiamas lentelėje žemiau.

Sąnaudos 1 ha dirbamos žemės, Eur	2017/2018*	2017/2018**	2016/2017	Pokytis 2017/2018** su 2016/2017, %
Kviečiai	881	811	762	6%
Ankštiniai	790	671	759	(12%)
Kitos grūdinės kultūros	1 038	938	1 019	(8%)

* Sąnaudos 1 ha dirbamos žemės neeliminavus vienkartinį sąnaudų, susijusių su perimtų dirbtų apleistų žemių tinkamu paruošimu 2016/2017 sezonu;

** Sąnaudos 1 ha dirbamos žemės eliminavus vienkartinę sąnaudas, susijusias su perimtų dirbtų apleistų žemių tinkamu paruošimu 2016/2017 sezonu.

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.3. Augalininkystės segmento apžvalga (tęsinys)

Kaip matyti iš pateiktų duomenų, eliminavus aukščiau minėtas vienkartinės sąnaudas, sąnaudos, tenkančios 1 ha dirbamos žemės, išliko panašiam lygyje. Kviečių sąnaudų augimui didžiausią poveikį turėjo sėklos kainų augimas, susijęs su sėklų trūkumu rinkoje 2018 metų pavasarį, taip pat didėjusios kuro sąnaudos dėl augusių kuro kainų. Kaip matyti iš sąnaudų palyginimo, nepaisant reikšmingai išaugusių dirbamos žemės plotų, taip pat sudėtingos rudeninės (dėl lietingų orų) ir pavasarinės (dėl dvigubai didesnių sėjamų plotų) sėjos, Grupė iš esmės sugebėjo suvaldyti sąnaudas, susijusias su grūdinių kultūrų auginimu. Būtina atkreipti dėmesį, kad kitų grūdinių kultūrų bendrosios derliaus sąnaudos, tenkančios 1 ha dirbamos žemės, labai priklauso nuo konkrečių kultūrų, įeinančių į šią grupę, plotų proporcijų, nes ji apima ir tokias didelių sąnaudų kultūras kaip cukriniai runkeliai. Taigi kitų grūdinių kultūrų vidutinės bendrosios derliaus sąnaudos, tenkančios 1 ha dirbamos žemės, gali ženkliai svyruoti tarp atskirų sezonų.

Aukščiau aptarti iššūkiai ir neigiami veiksniai lėmė neigiamą 2017/2018 metų augalininkystės segmento 2018 m. rezultatą. Iš viso šiuo laikotarpiu apskaitytas (3,45) mln. Eur žemės ūkio produkcijos pripažinimo tikraja verte nuostolis. Palyginimui, per 2017 m. buvo pripažintas žemės ūkio produkcijos pripažinimo tikraja verte 5,07 mln. Eur pelnas. Žemės ūkio produkcijos pripažinimo tikraja verte derliaus nuėmimo metu rezultatų palyginimas tarp atskirų grūdinių kultūrų ir sezonų yra pateikiamas lentelėje žemiau.

Žemės ūkio produkcijos pripažinimo tikraja verte pelnas (nuostolis), Eur/ha	2017/2018*	2017/2018**	2016/2017
Kviečiai	(157)	(86)	281
Ankštiniai	(268)	(150)	476
Kitos grūdinės kultūros	90	191	156

* Žemės ūkio produkcijos pripažinimo tikraja verte pelnas (nuostolis) 1 ha dirbamos žemės neeliminavus vienkartinę sąnaudą, susijusią su perimtu dirbti apleistų žemių tinkamu paruošimu 2016/2017 sezonu;

** Žemės ūkio produkcijos pripažinimo tikraja verte pelnas (nuostolis) 1 ha dirbamos žemės eliminavus vienkartinę sąnaudą, susijusią su perimtu dirbti apleistų žemių tinkamu paruošimu 2016/2017 sezonu.

Kaip matyti iš pateiktų duomenų, didžiausias žemės ūkio produkcijos pripažinimo tikraja verte nuostolis 1 ha dirbamos žemės 2017/2018 metų sezonu buvo patirtas iš ankštinių kultūrų. Kviečių atveju taip pat apskaitytas žemės ūkio produkcijos pripažinimo tikraja verte nuostolis, tačiau kitos grūdinės kultūros buvo pelningos. Galima atkreipti dėmesį, kad 2016/2017 metų sezonu ankštinės kultūros buvo pelningiausios iš grūdinių kultūrų.

Pašarinių kultūrų 2017/2018 metų derliaus rezultatai

Vertinant pašarinių kultūrų derliaus rezultatus būtina pažymėti, kad pašarinių kultūrų derliaus tikroji vertė derliaus nuėmimo metu yra nustatoma remiantis bendrosiomis pašarinių kultūrų derliaus sąnaudomis. Kitaip sakant, bendrosios pašarinių kultūrų derliaus sąnaudos yra naudojamos kaip matas pašarinių kultūrų derliaus tikrosios vertės skaičiavimui, nes šių kultūrų atveju nėra aktyvios prekybos rinkos ir nėra galimybių patikimai nustatyti pašarinių kultūrų tikrąją rinkos kainą. Dėl tokio vertinimo principo pašarinių kultūrų derliaus pripažinimo tikraja verte derliaus nuėmimo metu rezultatas yra lygus nuliui.

Bendrosios pašarinių kultūrų derliaus sąnaudos 2017/2018 metų sezonu sudarė 5,79 mln. Eur, palyginus su 4,74 mln. Eur 2016/2017 metų sezonu. Bendrųjų derliaus sąnaudų augimas tiesiogiai susijęs su pašarinių kultūrų plotų didėjimu nuo 8,2 tūkst. ha 2016/2017 metų sezonu iki 9,0 tūkst. ha 2017/2018 metų sezonu. Eliminavus vienkartinę sąnaudą, susijusią su perimtu dirbti apleistų žemių tinkamu paruošimu, apie kurias buvo rašyta anksčiau, vidutinės bendrosios pašarinių kultūrų sąnaudos, tenkančios 1 ha dirbamos žemės 2017/2018 metų sezonu, buvo 621 Eur/ha arba 8 proc. didesnės nei 2016/2017 metų sezonu, kai jos sudarė 577 Eur/ha.

Sąnaudos 1 ha dirbamos žemės, Eur	2017/2018*	2017/2018**	2016/2017	Pokytis 2017/2018** su 2016/2017, %
Pašarinės kultūros	643	621	577	8%

* Sąnaudos 1 ha dirbamos žemės neeliminavus vienkartinę sąnaudą, susijusią su perimtu dirbti apleistų žemių tinkamu paruošimu 2016/2017 sezonu;

** Sąnaudos 1 ha dirbamos žemės eliminavus vienkartinę sąnaudą, susijusią su perimtu dirbti apleistų žemių tinkamu paruošimu 2016/2017 sezonu.

Sausra 2018 metų vasarą turėjo neigiamą įtaką pašarinių kultūrų derlingumui. Vidutinis pašarinių kultūrų derlingumas buvo 4,9 tonos/ha 2017/2018 metų sezonu, kai ankstesniu sezonu jis sudarė 6,1 tonos/ha.

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.3. Augalininkystės segmento apžvalga (tęsinys)

Subsidijos žemės ūkiui ir bendrasis pelnas augalininkystės segmente

Bendra subsidijų žemės ūkiui, tenkančių augalininkystės segmentui, suma 2018 metais sudarė 9,08 mln. Eur, palyginus su 8,16 mln. Eur metais anksčiau. Tiesioginių subsidijų suma padidėjo nuo 4,54 mln. Eur 2017 metais iki 5,68 mln. Eur 2018 metais dėl išaugusio Grupės dirbamos žemės ploto. Grupės dirbamos žemės ploto augimas neturėjo įtakos gaunami ekologinio ūkininkavimo subsidijų apimčiai, nes dirbamos žemės plotas padidėjo Grupei įsigijus Raseinių agrą, UAB (dabar pervadinta į AUGA Raseiniai, UAB) 2018 metais. Nors AUGA Raseiniai, UAB taip pat perėjo prie ekologinio ūkininkavimo, ji 2018 metais negavo ekologinio ūkininkavimo subsidijų, nes visos Lietuvos žemės ūkio politikos 2014-2020 programos „Ekologinis žemės ūkis“ lėšos buvo paskirstytos anksčiau kitiems programos dalyviams. Kita vertus, 2018 metais baigėsi kelios ankstesnės ekologinio ūkininkavimo programos, kuriose dalyvavo dalis Grupės įsigytų buvusių KTG grupės bendrovių. Dėl šios priežasties Grupės gautų ekologinio ūkininkavimo subsidijų suma 2018 metais sudarė 3,41 mln. Eur ir buvo mažesnė nei 2017 metais, kai ji siekė 3,62 mln. Eur. Ekologinio ūkininkavimo subsidijų sumos pokyčiams neženkliai įtaką taip pat darė sėjomaina ir Grupės auginamų kultūrų struktūros pokyčiai.

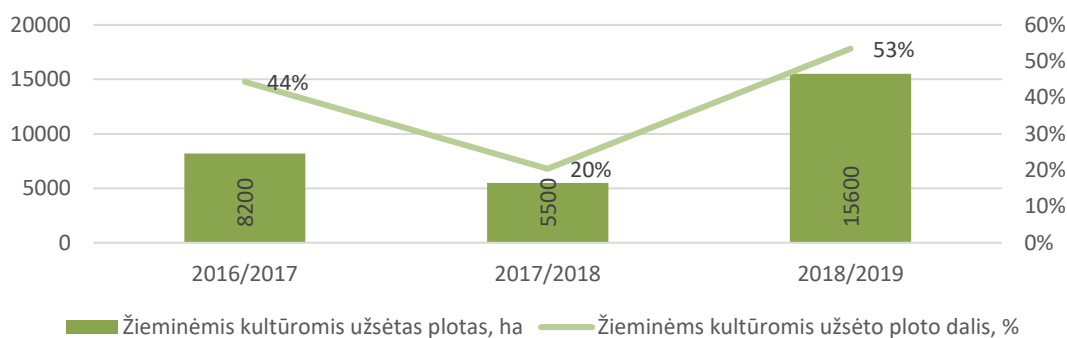
Žemės ūkio subsidijos	2018	2017
Tiesioginės subsidijos, EUR'000	5 677	4 541
Ekologinės žemdirbystės subsidijos, EUR'000	3 405	3 620
Subsidijų iš viso, EUR'000	9 082	8 161

Augalininkystės segmento bendrasis pelnas, kuris apima žemės ūkio produkcijos pardavimo rezultata, žemės ūkio produkcijos pirminio pripažinimo tikrosios vertės pasikeitimo įtaką bei žemės ūkio subsidijas, 2018 metais sudarė 4,32 mln. Eur, palyginus su 13,36 mln. Eur ankstesniais metais.

Pasiruošimas 2018/2019 metų sezonui

Svarbu pažymėti, kad 2018 metų rudenio buvo labai palankus rudeninei sėjai ir kitiems paruošiamiesiems žemės darbams 2018/2019 metų sezonui. Grupė 2018 metų rudenį pasėjo net 15,6 tūkst. ha žieminių kultūrų, kas sudaro apie maždaug pusę (53%) iš viso planuojamo užsėti grūdinių kultūrų ploto 2018/2019 metų sezonu. Palyginimui, 2017/2018 metų sezonu Grupė dėl nepalankių orų 2017 metų rudenį žieminių kultūrų derlių 2017/2018 metų sezonu nuėmė tik nuo 5,5 tūkst. ha (žieminės kultūros sudarė tik apie 20 proc. viso grūdinių kultūrų ploto). 2016/2017 metų sezonu Grupė žieminėmis kultūromis buvo apsėjusi apie 44 proc. viso grūdinių kultūroms skirto ploto. Žieminių grūdinių kultūrų derlingumas prie tų pačių sąlygų yra geresnis nei atitinkamų vasarinių kultūrų. Pavyzdžiui, remiantis Grupės derliaus nuėmimo duomenimis, 2017/2018 metų sezono žieminių kviečių vidutinis derlingumas buvo apie 27 proc. didesnis nei vasarinių kviečių.

Žieminių grūdinių kultūrų ploto dalis bendrame grūdinių kultūrų plote

Šaltinis: Bendrovė

Be to, palankūs rudeniniai orai taip pat leido tinkamai įdirbti žemę ir ją paruošti vasarinių kultūrų sėjai pavasarį. Ekologinio ūkininkavimo atveju žemės darbų atlikimas reikalauja daugiau laiko ir resursų, o jų tinkamas atlikimas turi labai reikšmingą įtaką derlingumui.

2019 metų pradžioje Grupė pasirašė 3 metų cukrinių runkelių auginimo ir pardavimo sutartį su Nordic Sugar Kėdainiai AB, dėl to cukrinių runkelių auginimo plotas bus didinamas nuo 800 ha (2017/2018 metų sezonus) iki 1500 ha (2018/2019 metų sezonu). Cukriniai runkeliai buvo viena pelningiausių kultūrų 2017/2018 metų sezonu.

2.4. Grybininkystės segmento apžvalga

Grybininkystės segmento 2018 m. pajamos buvo 26,46 mln. Eur, apie 2 mln. Eur arba 8% didesnės lyginant su 2017 m., kai jos sudarė 24,43 mln. Eur. Grybų pardavimo pajamos buvo 2,33 mln. Eur didesnės, o komposto pardavimo pajamos 0,31 mln. Eur mažesnės.

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

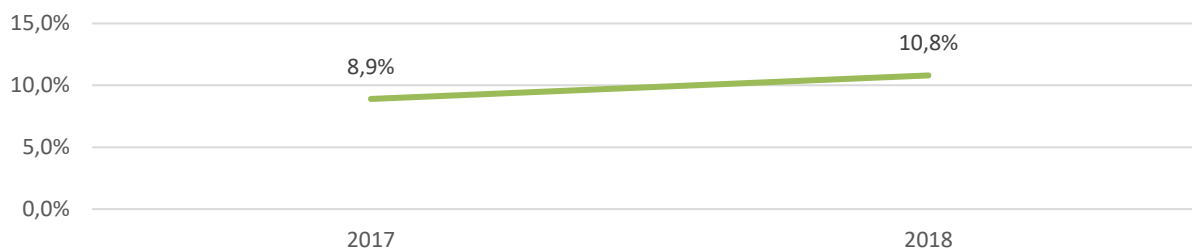
2.4. Grybininkystės segmento apžvalga (tęsinys)

	2018	2017
Bendrasis parduotas kiekis, tonos	12 147	12 018
Įprastiniai grybai, tonos	11 271	11 367
Ekologiniai grybai, tonos	876	651
Bendrosios grybų pardavimo pajamos, EUR'000	23 875	21 539
Įprastiniai grybai, EUR'000	21 296	19 630
Ekologiniai grybai, EUR'000	2 579	1 909
Bendrosios grybų pardavimo sąnaudos, EUR'000	22 331	20 756
Įprastiniai grybai, EUR'000	20 720	19 631
Ekologiniai grybai, EUR'000	1 611	1 125
Grybų komposto pardavimo pajamos, EUR'000	2 581	2 893
Grybų komposto pardavimo savikaina, EUR'000	2 400	2 748
Bendrasis grybininkystės segmento pelnas, EUR'000	1 725	928
Nusidėvėjimas, įtrauktas į grybų pardavimo sąnaudas, EUR'000	1 815	1 692

Grybų pardavimo pajamų augimas 2018 m. susijęs tiek su pardavimo apimties, tiek su vidutinės pardavimo kainos didėjimu. 12,15 tūkst. tonų grybų buvo parduota per 2018 m., palyginus su 12,02 tūkst. tonų metais anksčiau. 2018 metais vidutinė 1 tonos grybų pardavimo kaina buvo 1,966 Eur/tona (1,792 Eur/tona 2017 metais). Vidutinė pardavimo kaina didėjo tiek ekologiškų, tiek ne ekologiškų grybų atveju.

Per dvylika 2018 metų mėnesių parduotų ekologiškų grybų dalis sudarė apie 7,2 proc. visų parduotų grybų kiekio, kai atitinkamu 2017 metų laikotarpiu apie 5,4 proc. Ekologiškų grybų pardavimo pajamų dalis bendrose grybų pardavimo pajamose buvo dar didesnė ir siekė 10,8 proc. 2018 metais (8,9 proc. 2017 metais).

Ekologiškų grybų pardavimo pajamų dalis visose grybų pardavimo pajamose

Šaltinis: Bendrovė

Didėjanti ekologiškos produkcijos dalis grybų segmente ne tik atspindi strateginius Grupės siekius, bet ir gerina grybininkystės segmento bendrojo pelno rezultatus, nes ekologinės produkcijos vidutinė kaina buvo apie 50 proc. didesnė, tačiau sąnaudos yra labai panašiam lygyje kaip ir įprastinės produkcijos atveju, nes komposto ruošimui kaip žaliavos yra naudojami kitų segmentų šalutiniai produktai, pavyzdžiui, karvių mėšlas, šiaudai ir pan.

Grybininkystės segmento bendrosios pardavimo sąnaudos per 2018 m. buvo 24,73 mln. Eur, 1,23 mln. Eur didesnės lyginant su atitinkamu laikotarpiu 2017 m., kai jos sudarė 23,50 mln. Eur. Vidutinės grybų pardavimo bendrosios sąnaudos, tenkančios 1 tonai parduotų grybų, padidėjo nuo 1,727 Eur/toną 2017 metais iki 1,838 Eur/toną 2018 metais. Kita vertus, grybų komposto pardavimo bendrosios sąnaudos sumažėjo lyginant 2018 m. su 2017 m.

Reikšmingas grybininkystės segmento pajamų augimas lėmė geresnį segmento 2018 m. bendrąjį pelną, kuris siekė 1,73 mln. Eur, palyginus su 0,93 mln. Eur 2017 m.

2.5. Pienininkystės segmento apžvalga

Pienininkystės segmento 2018 m. pardavimo pajamos siekė 8,95 mln. Eur ir buvo panašiam lygyje kaip ir 2017 metų atitinkamu laikotarpiu kai jos siekė 9,01 mln. Eur. Bendras 2018 metais parduoto pieno kiekis šiek tiek sumažėjo nuo 23,1 tūkst. tonų 2017 metais iki 22,6 mln. tonų 2018 metais. Vidutinė pieno pardavimo kaina per 2018 metų dvylika mėnesių buvo 359 Eur/tona ir buvo 1 proc. didesnė nei 2017 metų atitinkamu laikotarpiu.

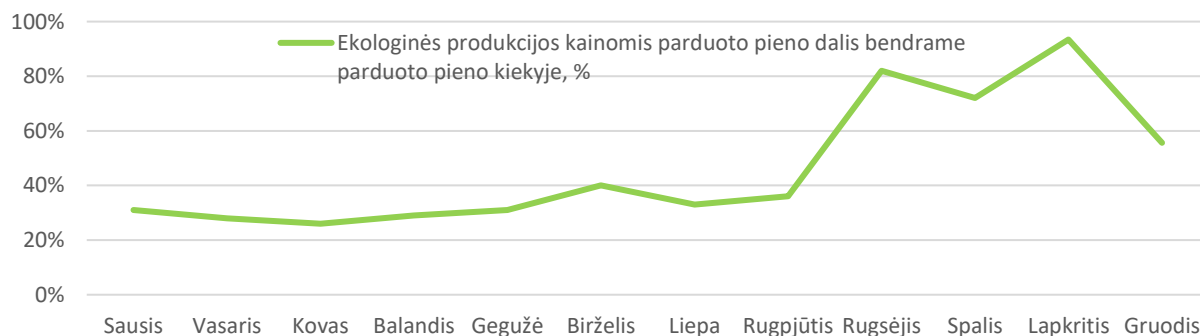
KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.5. Pienininkystės segmento apžvalga (tęsinys)

	2018	2017
Bendrasis parduotas produkcijos kiekis, tonos	23 397	23 875
Įprastinis pienas, tonos	12 245	19 849
Ekologinis pienas, tonos	10 389	3 231
Galvijai, tonos	763	795
Bendrosios pienininkystės segmento pajamos, EUR'000	8 954	9 010
Įprastinis pienas, EUR'000	3 882	6 868
Ekologinis pienas, EUR'000	4 246	1 338
Galvijai, EUR'000	827	804
Bendrosios pienininkystės segmento sąnaudos, EUR'000	10 261	8 411
Pieno, EUR'000	9 434	7 607
Mėsos, EUR'000	827	804
Biologinio turto tikrosios vertės pasikeitimas, EUR'000	(1 813)	(910)
Subsidijų iš viso, EUR'000	698	810
Bendrasis pienininkystės segmento pelnas, EUR'000	(2 422)	499
Nusidėvėjimas, įtrauktas į pienininkystės segmento pardavimo sąnaudas, EUR'000	531	414

Per 2018 metų dvylika mėnesių ekologinės produkcijos kainomis parduoto pieno dalis padidėjo iki 46 proc. viso parduoto pieno kiekio, palyginus su 14 proc. 2017 metų atitinkamu laikotarpiu, tačiau kritusios neekologiško pieno rinkos kainos lėmė, jog vidutinė parduoto pieno kaina liko panašiam lygyje kaip ir 2017 metais. Per pirmus tris 2018 metų ketvirčius ekologinėmis kainomis parduoto pieno dalis svyravo apie 30-40 proc., tačiau nuo rugsėjo mėnesio ši dalis reikšmingai padidėjo ir 2018 metų ketvirtąjį ketvirtį ekologinėmis kainomis buvo parduota apie 74 proc. viso pieno kiekio. Kaip galima matyti iš grafiko, pateikto žemiau, ekologinės produkcijos kainomis parduoto pieno dalis vis dar ženkliai svyruoja, nes ji išlieka priklausoma nuo kelių svarbių klientų ir jų verslo poreikių konkretų mėnesį. Ekologinės produkcijos kainomis parduodamo pieno dalis yra labai svarbi vidutinei pieno pardavimo kainai, nes ekologinės produkcijos „kainos premija“ sudaro apie 30 proc.

Ekologinės produkcijos kainomis parduoto pieno dalis bendrame parduoto pieno kiekyje 2018 metais

Šaltinis: Bendrovė

Pienininkystės segmento pardavimo savikaina 2018 m. reikšmingai padidėjo ir siekė 10,26 mln. Eur, palyginus su 8,41 mln. Eur 2017 metų atitinkamu laikotarpiu. Pienininkystės segmentų pardavimo sąnaudų augimas daugiausiai susijęs su pašarų savikainos padidėjimu.

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.5. Pienininkystės segmento apžvalga (tęsinys)

Pašarų savikaina didėjo dėl dviejų pagrindinių priežasčių: a) dėl nepalankių oro sąlygų žolinio pašaro ruošimas buvo komplikotas, taip pat pasiektas žemas derlingumas tiek 2016/2017 metų sezonu, tiek 2017/2018 metų sezonu. Žolinio pašaro kokybė taip pat buvo prasta. Visa tai lėmė išaugusią žolinių pašarų savikainą; b) pašarams buvo pradėtos naudoti ekologinės produkcijos kainomis įkainotos grūdinės kultūros. Išaugusi pašarų savikaina lėmė pieno savikainos augimą, taip pat ir didesnes galvijų auginimo sąnaudas. Didesnės galvijų auginimo sąnaudos yra tiesiogiai susijusios su nuostolio iš biologinio turto (galvijų bandos) tikrosios vertės pasikeitimo padidėjimu, nes didėjo nuostolis iš galvijų mėsos pardavimo. Grupė specialiai mėšinių galvijų neaugina, tačiau dėl galvijų bandos natūralios kaitos, pasenę ir nebe produktyvūs pieniniai galvijai yra parduodami mėšai. Tokių galvijų mėsos rinkos kaina yra santykinai žema ir nekompensoja apskaitiniais tikslais nustatytos galvijų vertės.

Pienininkystės segmente per 2018 m. patirta 2,42 mln. Eur bendrųjų nuostolių (per 2017 m. uždirbta 0,59 mln. Eur bendrojo pelno).

2.6. Galutiniam vartotojui skirtų pakuotų produktų segmento apžvalga

Galutiniam vartotojui skirtų pakuotų produktų segmento pardavimo pajamos 2018 m. sudarė 1,86 mln. Eur ir buvo 1,8 karto didesnės nei 2017 m., kai jos sudarė 1,05 mln. Eur.

	2018	2017
Bendrosios galutiniam vartotojui skirtų pakuotų produktų pardavimo pajamos, EUR'000	1 864	1 050
Bendrosios galutiniam vartotojui skirtų pakuotų produktų pardavimo sąnaudos, EUR'000	1 793	997
Bendrasis galutiniam vartotojui skirtų pakuotų produktų pardavimo pelnas, EUR'000	70	53
Nusidėvėjimas, įtrauktas į galutiniam vartotojui skirtų pakuotų produktų pardavimo sąnaudas, EUR'000	-	-

Nuoseklus galutiniam vartotojui skirtų pakuotų produktų segmento pardavimo pajamų augimas rodo didelį segmento vystymo potencialą. Šis segmentas yra strategiškai svarbus Grupėi siekiant diversifikuoti esamus verslo segmentus bei sukurti didesnę pridėtinę vertę esamos produkcijos pagrindu. Šis segmentas apima paruoštas vartojimui sriubas, pakuotas daržoves, išpilstyta į butelius pieną ir pieno kokteilius bei kitus produktus.

Galutiniam vartotojui skirtų pakuotų produktų pardavimo pajamų struktūra 2018 metais

Šaltinis: Bendrovė

Per paskutinius 6 mėnesius buvo smarkiai išplėsta galutiniam vartojimui skirtų produktų su *AUGA* prekės ženklu distribucija Baltijos šalių prekybos tinkluose. Tai sukuria solidų pagrindą tolimesniam produktų pardavimo augimui 2019 metais. Žymus progresas pasiektas ir vystant eksporto rinkas. Baigiamas kontraktų pasirašymo procesas bei artimiausiu metu ketinama pradėti pardavimus į Jungtinės Amerikos Valstijas, Pietų Korėją, Jungtinius Arabų Emyratus, Rumuniją, Ukrainą.

Segmento pardavimo sąnaudos taip pat sparčiai augo, nes didžioji dalis šio segmento produkcijos vis dar gaminama mažais kiekiais, kas lemia aukštą pardavimo savikainą ir žemą pelningumą šiuo metu. Bendrosios pardavimo sąnaudos 2018 m. sudarė 1,79 mln. Eur palyginus su 1,00 mln. Eur 2017 m.

Aukšta pardavimo savikaina lėmė 0,07 mln. Eur galutiniam vartotojui skirtų pakuotų produktų segmento bendrąjį pelną 2018 m. 2017 m. uždirbta 0,05 mln. Eur bendrojo pelno.

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.7. Veiklos sąnaudos

Grupės 2018 metų dvylikos mėnesių veiklos sąnaudų bendram lygiui reikšmingą įtaką turėjo vienkartinis efektas - sąnaudos, susijusios su UAB Arginta Engineering akcijų įsigijimo sandorio nutraukimu (efektas 0,72 mln. eurų). Eliminavus šį vienkartinį efektą Grupės 2018 metų veiklos sąnaudos sudarė 9,64 mln. Eur, palyginimui, 2017 metų veiklos sąnaudos siekė 8,59 mln. eurų. Darbo užmokesčio ir socialinio draudimo sąnaudos padidėjo 0,20 mln. Eur dėl didėjusio vidutinio darbo užmokesčio ir darbuotojų skaičiaus. Nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudų, įtrauktų į veiklos sąnaudas, suma buvo 0,23 mln. Eur didesnė per 2018 m. dvylika mėnesių, lyginant su atitinkamu laikotarpiu 2017 metais, daugiausiai dėl ilgalaikių žemės nuomos sutarčių nematerialaus turto, kuris buvo pripažintas AUGA Raseiniai, UAB įsigijimo metu, amortizacijos.

2.8. Investicijos ir verslo įsigijimai

2018 m. vasario 26 d. AUGA group, AB pabaigė 100% UAB Raseinių agra (dabar – UAB AUGA Raseiniai) akcijų įsigijimą už 2,42 mln. Eur. UAB „Raseinių agra“ buvo įkurta 2017 m. spalio mėn. atskyrimo nuo UAB Agra Corporation būdu, akcininkams nusprendus pasitraukti iš žemės ūkio verslo ir sutelkti dėmesį į investicinio turto valdymą. UAB „Raseinių agra“, dirbo apie 5 200 ha žemės ūkio paskirties žemės, tačiau nuosavos žemės ūkio paskirties žemės neturėjo. Sandorio metu buvo įsigyta 2,93 mln. Eur vertės ilgalaikio materialiojo turto, kurio didžiąją dalį sudarė pastatai ir statiniai bei mašinos ir įrenginiai. Detalesnė informacija apie šį įsigijimą yra pateikiama Bendrovės konsoliduotųjų ir atskirų finansinių ataskaitų už 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus 24 pastaboje.

Išskyrus aukščiau aprašytą įsigijimą, Grupė daugiausia dėmesio skyrė esamo verslo vystymui, įgyvendindama labiau integruotą uždarojo ciklo ekologinio ūkininkavimo modelį ir pereinant prie galutinio vartojimo produktų kūrimo ir gamybos. Bendros investicijos (nauji įsigijimai) į ilgalaikį materialųjį turtą 2018 m. sudarė 11,12 mln. Eur (2017 m. 10,27 mln. Eur). Investicijų (naujų įsigijimų) į ilgalaikį materialųjį turtą detalizacija pateikiama žemiau esančioje lentelėje. Išsamesnė investicijų į ilgalaikį materialųjį turtą informacija pateikta Bendrovės konsoliduotųjų ir atskirų finansinių ataskaitų už 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus 5 pastaboje.

Investicijos (nauji įsigijimai) į ilgalaikį materialųjį turtą, tūkst. Eur

	Žemė	Pastatai ir statiniai	Mašinos ir įrenginiai	Transporto priemonės, įrenginiai ir kitas turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2017	1 566	733	6 432	1 254	282	10 267
2018	1 390	565	7 890	896	380	11 121

Didžioji investicijų į ilgalaikį materialųjį turtą dalis buvo į mašinas ir įrengimus, kurių reikėjo dėl reikšmingai padidėjusio dirbamo žemės ploto įsigijus naujas žemės ūkio bendroves bei siekiant gerinti žemės ūkio veiklą. Pavyzdžiui, buvo įsigyta 19 traktorių, 10 teleskopinių krautuvų, 4 mėšlo barstytuvai, 14 sėjamųjų mašinų ir kt. 2018 m. Grupė taip pat investavo 1,39 mln. Eur į žemės ūkio paskirties žemės įsigijimus (2017 m. 1,57 mln. Eur). Grupė neužsiima aktyviu žemės ūkio paskirties žemės įsigijimu ir tokie įsigijimai vykdomi tik tais atvejais, kai Grupė jau dirba tam tikrą žemės sklypą, kurio esamas žemės savininkas pageidauja žemės sklypą parduoti.

Grupės investicijos (įsigijimai) į nematerialųjį turtą 2018 m. sudarė 0,01 mln. Eur (2017 m. 0,02 mln. Eur). Be to, įsigyjant UAB AUGA Raseiniai (buvusi UAB Raseinių agra) kaip nematerialus turtas buvo pripažinta ir apskaityta ilgalaikių žemės nuomos sutarčių tikroji vertė, lygi 2,12 mln. Eur. Daugiau informacijos apie Grupės investicijas į nematerialųjį turtą pateikiama Bendrovės konsoliduotųjų ir atskirų finansinių ataskaitų už 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus 8 pastaboje.

2.9. Informacija apie tyrimų ir plėtros veiklą

Bendrovės mokslinių tyrimų ir plėtros departamento pagrindinis tikslas yra sukurti daugiau vertės diegiant novatoriškas ekologinio ūkininkavimo technologijas, o galų gale - daugiau ir geresnių produktų, skirtų galutiniams vartotojams. Šiuo metu departamento komanda vykdo tokius projektus:

- Broilerių paukštynai
- Vištų dedeklių paukštynai
- Žemės ūkio mašinų pritaikymas ekologiniam ūkininkavimui
- Biodujų gamyba
- Biodujų valymas
- Robotizuoti pieno ūkiai
- Kombinuotų pašarų gamykla
- Robotizuotų grybų auginimo technologijų kūrimas

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.9. Informacija apie tyrimų ir plėtros veiklą (tęsinys)

Projektų vystymai plėtojami skirtingais etapais ir skirtingu tempu, priklausomai nuo jų svarbos Grupės mastu ir nuo rinkos situacijos. Keliems projektams yra patvirtintas ir dalinis finansavimas ES lėšomis.

Inovatyvios grybų auginimo robotinės technologijos kūrimas

Baltic Champs, UAB su partneriu Aksonas, UAB įgyvendina iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamą projektą „UAB „Baltic Champs“ inovatyvios grybų auginimo robotinės technologijos prototipo kūrimas“, kuris skirtas ištirti ir sukurti inovatyvią, dirbtiniu intelektu grįstą grybų auginimo robotinę technologiją, padėsiančią sumažinti technologinio proceso rizikas, trukmę ir padidinti grybų auginimo produktyvumą bei pačių grybų kokybę. Esami grybų auginimo būdai yra specializuoti ir reikalauja daug rankinio darbo, kas tiesiogiai susiję su žmogiškuoju faktoriumi ir darbo užmokesčio sąnaudomis.

Projekto eigoje turėtų būti sukurtos naujos technologijos:

- Grybieno atpažinimui ir grybo indentifikavimui, vizualios analizės sistemos pagalba gautų duomenų apdorojimo IT sistema, kuri valdys mikroklimato kaitos ir drėkinimo sistemas ir priiminės svarbius procesinius sprendimus;
- Substrato segmentavimo technologija;
- Robotizuota grybų apdorojimo technologija;
- Grybų automatinės vizualios analizės sistema bei automatinės grybų rūšiavimo ir apskaitos sistemos.

Projektas finansuojamas Europos regioninės plėtros fondo lėšomis pagal 2014–2020 metų Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ Nr. J05-LVPA-K priemonės „Intelektas. Bendri mokslo–verslo projektai“. Bendra projekto vertė 1,75 mln. Eur (be PVM). Projekto įgyvendinimui Baltic Champs, UAB su partneriu Aksonas, UAB skirs ne mažiau kaip 0,80 mln. Eur, o likusi suma bus finansuojama iš Europos regioninės plėtros fondo lėšų.

Biodujų valymo ir pritaikymo technologijų kūrimas

Ilgalaikis Bendrovės tikslas yra pasiekti neutralų CO2 balansą. Viena iš priemonių tai pasiekti būtų užtikrinti, kad Bendrovės ūkyje naudojamuose traktoriuose ir transporto priemonėse naudojamas iškastinis kuras būtų pakeičiamas biodujomis, kurios gaminamos iš kitose Bendrovės veiklose etapuose atsirandančių medžiagų. Todėl Bendrovė investuoja į biodujų išgavimą iš Bendrovės ūkiuose susidarancio galvijų mėšlo ir biodujomis varomo traktoriaus kūrimą.

Bendrovė kartu su patyrusiais partneriais - mokslo ir verslo įstaigomis - įgyvendina MTEP projektą, kurio tikslas sukurti efektyvias biodujų valymo technologijas. Šiuo projektu siekiama sukurti pigesnę alternatyvą esančioms valymo technologijoms. Mažesnė kaina gali sukurti proveržį ir paskatinti kitus biodujų gamintojus valyti jas ir gaminti aukštos vertės biometaną. Didelė projekto dalis skirta tam, kad pats valymo procesas būtų švarus, tai yra nesukurtų iki šiol neišvengiamo nedidelio metano išmetimo į atmosferą valymo proceso metu.

Projektas finansuojamas Europos regioninės plėtros fondo lėšomis pagal 2014 – 2020 m Europos Sąjungos fondų investicijų veiksmų programos 1 prioriteto „Mokslinių tyrimų, eksperimentinės plėtros ir inovacijų skatinimas“ įgyvendinimo priemonę Nr. J05-LVPA-K „Intelektas. Bendra projekto vertė – 0,86 mln. Eur (be PVM). Projekto įgyvendinimui Bendrovė su partneriais Addeco, UAB ir BMG Agro, UAB skirs ne mažiau nei 0,27 mln. Eur, o likusi suma bus finansuojama iš Europos regioninės plėtros fondo lėšų.

Tviriųjų dujų valymo technologijų sukūrimo logiškas tęsinys - realaus mastelio prototipo-laboratorijos - sukūrimas. Dėl šios priežasties, Biojėgainių vystymo klasteris, kuriame dalyvauja ir Bendrovė, priėmė sprendimą inicijuoti projektą „Biometano koncentracijos didinimo metodų taikymo didelio tūrio anaerobiniuose fermentatoriuose mokslinių tyrimų laboratorija“. Įgyvendinus projektą bus įsigyta kompleksinė laboratorinė įranga MTEPI veiklų vykdymui. Naudojant projekto metu įsigytą laboratorinę įrangą, planuojama sukurti ir pasiūlyti rinkoms kelis pasauliniu mastu naujus produktus.

Projektas įgyvendinamas iš Europos Sąjungos struktūrinių fondų lėšų bendrai finansuojamą projektą „Biometano koncentracijos didinimo metodų taikymo didelio tūrio anaerobiniuose fermentatoriuose mokslinių tyrimų laboratorija“. Projekto vertė siekia 1,88 mln. Eur, iš kurių 1,22 mln. Eur yra finansuojama ES lėšomis pagal programą „Inoklaster LT“.

Šiuo metu Bendrovė koncentruojasi į biodujomis varomo traktoriaus prototipo gamybą.

2.10. Pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduria Grupė, įvertinimas

Klimato sąlygos. Klimato sąlygos yra vienas svarbiausių žemės ūkio veiklos rizikos veiksnių. Prastos arba nepalankios meteorologinės sąlygos turi reikšmingą įtaką produktyvumui ir gali žymiai neigiamai paveikti žemės ūkio produktų derlių, pakenkti pašarų ruošimui, sunaikinti pasėlius ir sukelti kitokią žalą. Bet kokia žala dėl nepalankių klimato sąlygų gali neigiamai paveikti Grupės finansinę padėtį, verslą ir rezultatus.

2.10. Pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduria Grupė, įvertinimas (tęsinys)

Skolintas kapitalas sudaro didelę Grupės viso kapitalo dalį. Istoriskai, pagrindinis Grupės finansavimo (reikalingo investicijoms, įsigijimams ir apyvartiniam kapitalui) šaltinis buvo veiklos pinigų srautai ir skolintos lėšos. Dėl Grupės veiklos plėtros ir besikeičiančio verslo modelio, skolinto kapitalo panaudojimas yra reikšmingas. 2018 m. gruodžio 31 d. Grupės finansiniai įsipareigojimai sudarė 55,86 mln. Eur (2017 m. Gruodžio 31 d. 43,59 mln. Eur). Reikšmingas Grupės skolinto kapitalo lygis gali turėti reikšmingų pasekmių, pavyzdžiui: i) gali būti apribotos Grupės galimybės gauti papildomą finansavimą apyvartiniam kapitalui, investicijoms, įsigijimams, skolos aptarnavimui ar kitiems tikslams; ii) Grupės lankstumas prisitaikyti prie kintančių rinkos sąlygų gali būti ribotas; iii) kredito sutartyse yra numatyti tam tikri apribojimai, susiję su verslo ir finansiniais klausimais, nors ir būdingi tokiems finansavimo sandoriams, vis tiek gali apriboti Grupės galimybes skolintis daugiau lėšų, įkeisti turtą ir (arba) dalyvauti kitų rūšių susijungimuose ar sandoriuose, kas tam tikru mastu gali apriboti aktyvios plėtros galimybes ir galbūt ateityje sumažinti konkurencinį pranašumą. Be to, pagrindinės Grupės paskolos yra su kintamomis palūkanų normomis, todėl bazinių palūkanų normų padidėjimas gali neigiamai paveikti Grupės pinigų srautus ir verslo rezultatus.

Be to, Grupė naudojami trumpalaikėmis kredito linijomis apyvartiniam kapitalui finansuoti. 2018 m. gruodžio 31 d. Grupės trumpalaikės kredito linijos paskolos siekė 21,27 mln. Eur (2017 m. 13,61 mln. Eur). Kredito linijos paskolos naudojamos apyvartiniam kapitalui finansuoti ir kasmet reguliariai atnaujinamos. Jei Grupė turėtų sunkumų atnaujinant/refinansuojant šias kredito linijos paskolas ar to nepadarytų, tai potencialiai galėtų turėti reikšmingos neigiamos įtakos Grupės vykdomos ūkinės veiklos tęstinumui.

Galiausiai, didelė Grupės turto dalis yra įkeista (apie 2018 m. gruodžio 31 d. - apie 88%) užtikrinant finansinių įsipareigojimų pagal kredito sutartis vykdymą, nėra garantijų, kad Grupei laiku nevykdant savo įsipareigojimų jos kreditoriai nepateiks reikalavimų susigrąžinti savo lėšas iš Grupės turto.

Ekologiško maisto paklausos ir jautrumo kainai pokytis. Nors tendencijos rodo ekologiško maisto produktų už didesnę kainą paklausos augimą, bet koks neigiamas ekonominių sąlygų pokytis, dėl kurio padidėtų jautrumas kainai, arba neigiamos publikacijos apie ekologiško maisto vartojimą gali turėti reikšmingos įtakos Grupės veiklos rezultatams. Grupė pasirinko būti ekologiško maisto gamintoju, todėl priklauso nuo ekologiško maisto paklausos.

Žemės ūkio produktų kainos. Grupės pajamos ir veiklos rezultatai priklauso nuo daugelio veiksnių, įskaitant ir žemės ūkio produkcijos žaliavų kainas, kurių Grupė negali kontroliuoti. Žemės ūkio produkcijos žaliavų kainoms didelės įtakos turi įvairūs ir sunkiai prognozuojami bei nuo Grupės nepriklausantys veiksniai (oro sąlygos, valstybinė politika žemės ūkio srityje, pasaulinės paklausos pokyčiai, kuriuos lemia demografiniai pokyčiai, gyvenimo sąlygų pokyčiai, konkurenciniai produktai kitose šalyse). Tokie veiksniai kaip klimato sąlygos, infekcijos, kenkėjų antplūdziai, skirtingų šalių nacionalinė žemės ūkio politika ir kt. gali turėti didelės įtakos pirminių žemės ūkio produktų tiekimui ir kainoms. Pagrindinių žemės ūkio žaliavų paklausos pokyčius gali labai paveikti įvairios tarptautinės ir vietinės programos, įgyvendinamos laikantis nacionalinės žemės ūkio politikos, pasaulinės paklausos pokyčiai, kuriuos lemia demografiniai pokyčiai ir gyvenimo sąlygų pokyčiai įvairiose pasaulio šalyse. Šie veiksniai gali sukelti didelius žemės ūkio produktų kainų svyravimus ir dėl to neigiamai paveikti Grupės veiklą, finansinę padėtį ir rezultatus.

Ligų rizika. Grupės veikla, be kita ko, yra susijusi su augalinės arba gyvūninės kilmės turto. Galvijų epideminės ligos (pvz., galvijų spongiforminė encefalopatija, kitaip vadinama galvijų kempinlige), bet kokios kitos ligos, bakterijos ir kt. gali sumažinti tokių produktų paklausą baiminantis dėl to galinčių kilti pasekmių. Dėl tokių pasikeitimų gali pasunkėti Grupės finansinė padėtis.

Turimo pripažinimo ir sertifikavimo praradimas. Grupė šiuo metu yra pripažintas ekologiško maisto gamintoju ir, be kita ko, turi „USDA Organic“, „Global GAP“, „Kosher“ ir „BRC Food“ sertifikatus. Tai gali būti laikoma svarbia Grupės prekės ženklo ir pozicionavimo rinkoje dalimi, todėl praradus šiuos sertifikatus gali sumažėti paklausa arba Grupės prekių ženklo vertė. Praradus ekologiško maisto gamintojo sertifikatą taip pat sumažėtų galimos pajamos iš su ekologiniu ūkininkavimu susijusių ES subsidijų.

ES subsidijų pokyčiai. Grupė gauna reikšmingas pajamas iš ES subsidijų ir tai svarbu veiklos tęstinumui užtikrinti. Jei dėl kokios nors priežasties šios subsidijos būtų nutrauktos arba sumažintos, tai galėtų turėti reikšmingų pasekmių daugeliui Grupės veiklos sričių, įskaitant (i) sumažėjusius pagrindinės veiklos pinigų srautus ir pelningumą, ir (ii) sumažėjusią žemės ir investicinio turto vertę, tuo pačiu ir galimą nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vertės sumažėjimą. Reikšmingi ES subsidijų programų pokyčiai taip pat galėtų kelti grėsmę ilgalaikiam Grupės veiklos tęstinumui.

Aiškiaji numatomi arba numanomi pavojai, susiję su Grupės siūlomų produktų kokybe, sauga arba poveikiu sveikatai, gali užtraukti Grupei atsakomybę ir neigiamai paveikti jos verslą ir reputaciją. Nepaisant Grupės savo veikloje taikomų kontrolės mechanizmų, nėra jokios garantijos, kad kurie nors Grupės parduodami produktai (pienas, grūdinės kultūros, grybai ir kt.) negalėtų būti pripažinti neatitinkančiais kokybės reikalavimų arba netinkančiais tolesniam perdirbimui ir naudojimui. Todėl Grupė gali būti priversta atšaukti iš rinkos arba sunaikinti šiuos žemės ūkio produktus ir priimti atsakomybę už šių produktų vartotojų sveikatai sukeltą riziką.

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.10. Pagrindinių rizikos rūšių ir neapibrėžtumų, su kuriais susiduria Grupė, įvertinimas (tęsinys)

Galima su aplinkosaugos taisyklių taikymu susijusi rizika. Grupė privalo laikytis aplinkosaugos taisyklių ir gali būti laikoma atsakinga už netinkamą tokių taisyklių laikymąsi. Savo veikloje Grupė turi laikytis įvairių aplinkosaugos taisyklių, reglamentuojančių skirtingų pavojingų medžiagų, naudojamų Grupės veikloje, ženklumą, naudojimą ir saugojimą. Šiose taisyklėse reikalaujama įdiegti procedūras ir technologijas, skirtas tinkamai apdoroti visas pavojingas medžiagas, ir numatyti Grupės atsakomybę valdant ir šalinant bet kokią aplinkos taršą. Be atsakomybės už dabartinę veiklą, Grupė taip pat gali būti atsakinga už bet kokias ankstesnes operacijas, jei paaiškėja, kad tokios operacijos padarė žalą aplinkai. Be to, bet kokie aplinkosaugos reglamentų pakeitimai, tiek nacionaliniai, tiek tarptautiniai, gali įpareigoti Grupę imtis priemonių, kurios atitiktų reikiamus standartus.

Daugiau informacijos apie **Grupės finansinių rizikų valdymą** pateikiama Bendrovės konsoliduotųjų ir atskirų finansinių ataskaitų už 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus 3 pastaboje.

2.11. Grupės veiklos planai ir prognozės

Grupės vizija yra koncentruotis tik į ekologišką ir tvarią maisto gamybą, ilgalaikėje perspektyvoje tiekiant vartotojams plataus asortimento galutinio vartojimo produktus.

Grupės strateginis perėjimas prie ekologinio ūkininkavimo prasidėjo 2015 m. ir 2017 m. Grupė sėkmingai užbaigė perėjimą nuo įprastinio žemės ūkio modelio prie ekologinio. Neseniai įsigytos UAB „AUGA Raseiniai“ valdomos žemės atveju pereinamasis laikotarpis bus baigtas 2019 m. ir joje užauginta produkcija bus sertifikuojama kaip pilnai ekologiška.

Grupė valdo apie 38 tūkst. hektarų žemės ir artimiausioje perspektyvoje neplanuoja reikšmingai plėsti dirbamos žemės plotų. Laiku ir teisingai atlikti darbai laukuose yra būtini siekiant užsibrėžto rezultato – dėl to Grupė planuoja koncentruotis į veiklos procesų ir operacijų gerinimą bei tęsti investicijas į žemės ūkio įrenginius, skirtus ekologiinei žemdirbystei. Grupė ir toliau planuoja atlikti įvairius ekologinio ūkininkavimo tvaraus modelio eksploatacinius bandymus siekiant padidinti efektyvumą ir derlingumą.

Kaip jau buvo minėta, 2018 metų rudenį buvo labai palankus rudeninei sėjai ir kitiems paruošiamiesiems žemės darbams 2018/2019 metų sezonui. 2018/2019 metų žiemos orai taip pat buvo palankūs žieminiams kultūroms, todėl Grupė šių ataskaitų paskelbimo metu labai teigiamai vertina 2018/2019 metų augalininkystės derliaus potencialą. 2019 m. pradžioje Grupė pasirašė 3 metų cukrinių runkelių auginimo ir pardavimo sutartį su Nordic Sugar Kėdainiai AB, ko pasėkoje cukrinių runkelių auginimo plotas bus didinamas nuo 800 ha (2017/2018 metų sezonas) iki 1500 ha (2018/2019 metų sezonu). Cukriniai runkeliai buvo viena pelningiausių kultūrų 2017/2018 metų sezonu.

Planuojama, kad gyvulių skaičius išliks nepakitęs. Nuo 2017 m. rugpjūčio mėn. Grupės pagamintas pienas sertifikuotas kaip ekologiškas, tačiau iki 2018 m. pabaigos ne visa pieno produkcija buvo parduota ekologinės produkcijos kainomis. Grupė ir toliau siekia padidinti pieno, parduodamo ekologinės produkcijos kainomis, dalį 2019 m. 2018 m. balandžio mėn. Grupė pristatė išpilstytus į butelius pieno produktus, kurie atveria naujas galimybes ir kanalus ekologiško pieno pardavimams tiek vietinėje, tiek tarptautinėje rinkoje. Grupė planuoja sertifikuoti savo ekologiško pieno gamybą pagal Kinijos ir JAV ekologinio ūkininkavimo reikalavimus 2019 m. Šie sertifikatai dar labiau padidintų Grupės ekologiško pieno produkcijos potencialių klientų ratą.

Grybų auginimo veikla išliks pirmaujanti Baltijos šalyse be jokio reikšmingo produkcijos pajėgumo padidėjimo planų, prognozuojamų ateinantiems metams. Kaip buvo minėta skyriuje „Informacija apie tyrimų ir plėtros veiklą“, Grupė įgyvendina grybų auginimo terpės paruošimo, grybų nuskynimo ir supakavimo procesų dalinio automatizavimo projektą, kuris leistų reikšmingai sumažinti grybininkystės segmento darbo užmokesčio sąnaudas bei padidinti veiklos efektyvumą. Darbo užmokesčio sąnaudos sudaro apie 25 proc. grybininkystės segmento bendrųjų sąnaudų, todėl sąnaudų sutaupymo dėl procesų robotizavimo potencialas yra pakankamai didelis. Grupė taip pat tikisi toliau didinti parduodamų ekologiškų grybų dalį bendroje grybų pardavimo apimtyje lyginant su praeitais metais.

Numatoma, kad galutiniam vartotojui skirtų pakuotų produktų segmento pardavimo pajamos 2019 m. toliau išlaikys augimo tempą. Šis segmentas yra strategiškai svarbus Grupei siekiant diversifikuoti esamus verslo segmentus bei sukurti didesnę pridėtinę vertę esamos produkcijos pagrindu. Per paskutinius 2018 m. mėnesius ir 2019 m. pradžioje buvo smarkiai išplėsta galutiniam vartojimui skirtų produktų su AUGA prekės ženklu distribucija Baltijos šalių prekybos tinkluose. Tai sukuria solidų pagrindą tolimesniam produktų pardavimų augimui 2019 metais. Žymus progresas pasiektas ir vystant eksporto rinkas. Baigiamas kontraktų pasirašymo procesas bei artimiausiu metu ketinama pradėti pardavimus į Jungtines Amerikos Valstijas, Pietų Korėją, Jungtinius Arabų Emyratus, Rumuniją, Ukrainą.

Dėl reikšmingo Grupės finansinio rezultato pablogėjimo 2018 m. pagrindiniai kreditoriai (bankai) nustatė apribojimus Grupės investicijų lygiui 2019 m. Be atskiro rašytinio kreditorių sutikimo Grupės investicijos turi neviršyti 2 mln. Eur. Turint tokią ribotą investicijų biudžetą, pagrindiniai Grupės investiciniai projektai 2019 m. yra orientuoti į savo nuosavų ekologiškų kombinuotųjų pašarų gamybos pajėgumų užtikrinimą, galvijų gerovės gerinimą ir žemės ūkio veiklos gerinimą, taip pat skiriant minimalius išteklius strateginiams plėtros projektams, užtikrinant, kad jie nebūtų visiškai atšaukti ir galėtų būti tęsiami kai Grupės finansinė būklė pagerės.

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

3. Bendrovės valdymas ir darbuotojai

3.1. Bendrovės įstatinio kapitalo struktūra

2018 m. gruodžio 31 d. AUGA group, AB įstatinis kapitalas buvo 65,95 mln. Eur (54,35 mln. Eur 2017 m. gruodžio 31 d.). Bendrovės įstatinį kapitalą sudaro 227 416 252 paprastosios vardinės akcijos (187 416 252 paprastosios vardinės akcijos 2017 m. gruodžio 31 d.). Kiekvienos išleistos akcijos nominali vertė yra 0,29 euro centai, visos akcijos yra visiškai apmokėtos.

Bendrovė 2018 m. rugpjūčio 23 d. sėkmingai pabaigė viešą akcijų platinimą išplatindama 80 mln. vienetų akcijų iš viso už 36 mln. Eur. Platinimo metu buvo siūloma 40 mln. vienetų Bendrovės naujai išleidžiamų akcijų, ir 40 mln. vienetų esamų akcijų, kurias pardavė pagrindinė Bendrovės akcininkė Baltic Champs Group, UAB. Visos siūlytos akcijos išplatintos už 36 mln. eurų, po 0,45 euro už vieną akciją. Pritrauktas lėšas Bendrovė planuoja investuoti į projektus, kurie padidintų sinergiją tarp skirtingų šiuo metu Bendrovės Grupės įmonių vykdomų ūkininkavimo šakų, padidintų Bendrovės produktų asortimentą, t.y., investicijoms į įsigytas žemės ūkio bendroves, paukštininkystės ir gyvulininkystės fermų bei pašarų gamybos pajėgumų plėtrai, biodujų gamybos ir pritaikymo žemės ūkio technikai projektams.

3.2. Bendrovės akcininkai

Bendras akcininkų skaičius 2018 m. gruodžio 31 d. buvo 1 149 (tūkstantis šimtas keturiasdešimt devyni), 2018 m. gruodžio 31 d. buvo 915. Akcininkai turėję daugiau nei 5% visų įmonės akcijų:

Įmonės pavadinimas / Asmens vardas, pavardė	2018 m. gruodžio 31 d.		2017 m. gruodžio 31 d.	
	Akcijų skaičius	Valdomų akcijų dalis, proc.	Akcijų skaičius	Valdomų akcijų dalis, proc.
UAB Baltic Champs Group (įmonės kodas: 145798333; adresas: Poviliškių k., Šiaulių raj., Lietuva)	125 167 939	55,04	165 167 939	88,13
Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas (įmonės kodas: EBRDGB2LXXXX; adresas: One Exchange Square, London EC2A 2JN, Jungtinė Karalystė)	19 810 636	8,71	-	-
UAB „ME Investicija“ (įmonės kodas: 302489393; adresas: Račių g. 1, Vilnius, Lietuva)	19 030 801	8,37	-	-
Žilvinas Marcinkevičius	15 919 138	7,00	-	-
Kiti smulkūs akcininkai	47 487 738	20,88	22 248 313	11,87
Iš viso	227 416 252	100,00	187 416 252	100,00

Nei vienas akcininkas neturi specialių balsavimo teisių.

2018 m. gruodžio 31 d. Kęstutis Juščius, valdybos pirmininkas, yra vienintelis Baltic Champs Group, UAB, turinčios 55,04% Bendrovės akcijų, akcininkas.

3.3. Informacija apie savas akcijas

Bendrovė neįsigijo ir neturi įsigijusi savų akcijų.

3.4. Akcijų perleidimo apribojimai

Teisės aktai ir Bendrovės įstatai nenumato akcijų perleidimo apribojimų.

Atskiri akcijų perleidimo apribojimų atvejai gali būti nustatyti tik akcininkų ir tik iš anksto sutartais atvejais.

Bendrovė vieno iš jos pagrindinių akcininkų buvo informuota apie jo prisiimtus sutartinius akcijų perleidimo apribojimus, t.y. Baltic Champs Group, UAB nustatyti tam tikri apribojimai jos turimų akcijų perleidimu sutartimis su (i) šį akcininką finansuojančiu banku, kiek tai susiję su akcininkui suteiktu finansavimu, ir (ii) AS LHV Pank, kuris veikia kaip pasaulinis pagrindinis Bendrovės akcijų platintojas 2018 metais Bendrovės vykdyto antrinio viešo akcijų siūlymo metu, šiuo atveju akcininko prisiimti apribojimai jo turimų akcijų perleidimui yra susiję su vykdytu antriniu Bendrovės akcijų siūlymu.

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

3.5. Informacija apie reikšmingus susitarimus, kuriems įtakos turėtų akcininkų struktūros pasikeitimas

Grupės įmonių, įskaitant Bendrovę, banko paskolų ir finansinės nuomos sutartyse yra numatyti apribojimai dėl kontroliuojančio akcininko pasikeitimo, kuri yra standartinė tokių susitarimų praktika. Bendrovė arba Grupė nėra sudariusi jokių kitų reikšmingų sutarčių, kurių galiojimui, pakeitimui ar nutraukimui turėtų įtakos akcininkų struktūros pasikeitimai.

3.6. Bendrovės akcininkų balsavimo teisių apribojimai

Bendrovei 2018 m. gruodžio 31 d. nėra žinomi jokie akcininkų balsavimo teisių apribojimai.

3.7. Akcininkų tarpusavio susitarimai

Bendrovei 2018 m. gruodžio 31 d. nėra žinomi jokie akcininkų susitarimai.

3.8. Įstatų pakeitimų tvarka

Įstatatai yra keičiami LR akcinių bendrovių įstatyme nustatyta tvarka, pritarus Bendrovės akcininkams.

3.9. Bendrovės kolegialių organų nariai, vadovas, direktoriai

Bendrovės valdymo organai – tai visuotinis akcininkų susirinkimas, stebėtojų taryba, valdyba ir generalinis direktorius.

Stebėtojų tarybą (kurią sudaro 3 nariai) renka akcininkų susirinkimas.

Valdybą sudaro 5 nariai. Valdybos narius renka stebėtojų taryba. Valdybos pirmininką renka valdyba. Valdyba paskiria ir atšaukia generalinį direktorių, sprendžia generalinio direktoriaus darbo užmokesčio ir kitus su darbo sąlygomis susijusius klausimus, tvirtina vidaus tvarkos taisykles, premijas ir sprendžia nuobaudų klausimus.

Generalinis direktorius yra Bendrovės vadovas. Bendrovės pagrindiniai vadovai yra generalinis direktorius ir finansų direktorius.

Duomenys apie **Bendrovės stebėtojų tarybos** narius 2018 m. gruodžio 31 d.:

Vardas, pavardė	Pareigos	Dabartinės kadencijos pabaiga	Narystės stažas
Vladas Lašas	Stebėtojų tarybos pirmininkas	iki 2019 m. vykstančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo	Stebėtojų tarybos narys nuo 2015-05-14
Liudas Navickas	Stebėtojų tarybos narys	iki 2019 m. vykstančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo	Stebėtojų tarybos narys nuo 2014-03-13
Rimantas Rudzkis	Stebėtojų tarybos narys	iki 2019 m. vykstančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo	Stebėtojų tarybos narys nuo 2014-03-13

Duomenys apie **Bendrovės audito komiteto** narius 2018 m. gruodžio 31 d.:

Vardas, pavardė	Pareigos	Dabartinės kadencijos pabaiga	Narystės stažas
Liudas Navickas	Audito komiteto pirmininkas	iki 2019 m. vykstančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo	Audito komiteto pirmininkas nuo 2017-02-17
Vladas Lašas	Audito komiteto narys	iki 2019 m. vykstančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo	Audito komiteto narys nuo 2017-02-17
Rimantas Rudzkis	Audito komiteto narys	iki 2019 m. vykstančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo	Audito komiteto narys nuo 2017-02-17

Pagrindinės audito komiteto funkcijos - stebėti Bendrovės finansinių ataskaitų rengimo procesą, stebėti audito procesą, analizuoti vidaus audito efektyvumą ir rizikos valdymo sistemas.

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

3.9 Bendrovės kolegialių organų nariai, vadovas, direktoriai (tęsinys)

Duomenys apie **Bendrovės valdybos** narius 2018 m. gruodžio 31 d.:

Vardas, pavardė	Pareigos	Dabartinės kadencijos pabaiga	Narystės stažas
Kęstutis Juščius	Valdybos pirmininkas	iki 2019 m. vykšančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo	Valdybos narys nuo 2015-05-14
Linas Bulzgys	Valdybos narys Generalinis direktorius	iki 2019 m. vykšančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo	Valdybos narys nuo 2014-05-08 Generalinis direktorius nuo 2015-05-05
Marijus Bakas	Valdybos narys	iki 2019 m. vykšančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo	Valdybos narys nuo 2014-05-08
Linas Strėlis	Valdybos narys	iki 2019 m. vykšančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo	Valdybos narys nuo 2007-12-14
Agnė Jonaitytė	Valdybos narė	iki 2019 m. vykšančio eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo	Valdybos narė nuo 2017-02-07

Duomenys apie **Bendrovės pagrindinius vadovus** 2018 m. gruodžio 31 d.:

Vardas, pavardė	Pareigos	Dabartinės kadencijos pabaiga	Narystės stažas
Linas Bulzgys	Generalinis direktorius	Neapibrėžta	Generalinis direktorius nuo 2015-05-05
Martynas Repečka	Finansų direktorius	Neapibrėžta	Finansų direktorius nuo 2017-05-15

Stebėtojų tarybos ir audito komiteto nariai

Vladas Lašas (pirmininkas)

Išsilavinimas, kvalifikacija: 1979 m. – Kauno politechnikos institutas, IT technologijos, mokslų daktaras.

Užimamos pareigos: UAB „Skubios siuntos“ (teisinė forma: uždaroji akcinė bendrovė, kodas: 134678891, buveinės adresas: Kauno r. sav. Biruliškių k. Inovacijų g. 3) steigėjas ir generalinis direktorius (1996 m. – dabar)

Kita: Viešoji įstaiga „Global Lithuanian Leaders“ (teisinė forma: viešoji įstaiga, kodas: 302484453, buveinės adresas: Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Krokuvos g. 9A-29) valdybos narys; Viešoji įstaiga „LIETUVOS JUNIOR ACHIEVEMENT“ (teisinė forma: viešoji įstaiga, kodas: 191832513, buveinės adresas: Vilniaus m. sav. Vilniaus m. A. Goštauto g. 12-121) valdybos pirmininkas; Asociacijos LITBAN (teisinė forma: asociacija, kodas: 304811409, buveinės adresas: Vilniaus m. sav. Vilniaus m. L. Stuokos-Gucevičiaus g. 9-10) valdybos pirmininkas; UAB „LVV Grupė“ (teisinė forma: uždaroji akcinė bendrovė, kodas: 304425959, buveinės adresas: Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Eigulių g. 16) direktorius; Kauno technologijos universiteto gimnazijos (teisinė forma: viešoji įstaiga, kodas: 190994836, buveinės adresas: Kauno m. sav. Kauno m. Studentų g. 65) valdybos narys

Liudas Navickas (audito komiteto pirmininkas)

Išsilavinimas, kvalifikacija: 1976 m. Kauno technologijos universitetas, inžinieriaus elektroniko specialybė. 1982 m. Vilniaus universitetas, ekonomisto specialybė.

Užimamos pareigos: Nuklono gatvės įmonių asociacijos (teisinė forma: asociacija, kodas: 304690555, buveinės adresas: Šiaulių m. sav. Šiaulių m. Pailių g. 6B-12) direktorius (2017 m. – dabar).

Rimantas Rudzkis

Išsilavinimas, kvalifikacija: 1973 m. – Kauno politechnikos institutas, skaičiavimo technikos specialybė, inžinieriaus matematiko diplomą. 1978 m. – matematikos mokslų daktaras. 1993 m. – habilituotas matematikos mokslų daktaras. 1996 m. suteiktas profesoriaus vardas.

Užimamos pareigos: VU Matematikos ir informatikos fakulteto (teisinė forma: viešoji įstaiga, kodas: 211950810, buveinės adresas: Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Universiteto g. 3) vyresnysis mokslo darbuotojas (1974 m. – dabar), Lietuvos mokslo tarybos (teisinė forma: biudžetinė įstaiga, kodas: 188716281, buveinės adresas: Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Gedimino pr. 3) valdybos narys (2017 m. - dabar).

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

3.9 Bendrovės kolegialių organų nariai, vadovas, direktoriai (tęsinys)

Valdybos nariai

Kęstutis Juščius (pirmininkas)

Išsilavinimas, kvalifikacija: 1995 m. – Vilniaus universitetas, Verslo administravimo bakalauro laipsnis.

Užimamos pareigos: AUGA group, AB (teisinė forma: akcinė bendrovė, kodas: 126264360, buveinės adresas: Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C) valdybos pirmininkas (2015 m. – dabar).

Kita: SA „Mycela“ valdybos pirmininkas, Baltic Champs Group, UAB (teisinė forma: uždaroji akcinė bendrovė, kodas: 145798333, buveinės adresas: Šiaulių r. sav. Poviliškių k.) valdybos pirmininkas.

Marijus Bakas

Išsilavinimas, kvalifikacija: Vilniaus universitetas, Ekonomikos fakultetas. Municipalinės ekonomikos magistras.

Užimamos pareigos: Baltic Champs, UAB (teisinė forma: uždaroji akcinė bendrovė, kodas: 302942064, buveinės adresas: Šiaulių r. sav. Poviliškių k. 15) Širvintų padalinio vadovas (2001 m. – dabar).

Linas Bulzgys

Išsilavinimas, kvalifikacija: Vilniaus universitetas, Finansų ir bankininkystės magistras, ACCA kvalifikacija ir narystė.

Užimamos pareigos: AUGA group, AB (teisinė forma: akcinė bendrovė, kodas: 126264360, buveinės adresas: Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C) generalinis direktorius (2015 m. – dabar).

Agnė Jonaitytė

Išsilavinimas, kvalifikacija: Vilniaus universitetas, Teisės magistras; Londono Universitetas, Bankų ir finansinės teisės magistras.

Užimamos pareigos: Advokatės A. Jonaitytės advokatų kontora (buveinės adresas: Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C), Advokatė (2017 m. – dabar)

Linas Strėlis

Išsilavinimas, kvalifikacija: 1991 m. - Kauno politechnikos institutas, mašinų gamybos fakultetas.

Užimamos pareigos: Uždaroji akcinė bendrovė „Biglis“ (teisinė forma: uždaroji akcinė bendrovė, kodas: 133688345, buveinės adresas: Kauno m. sav. Kauno m. V. Kudirkos g. 9) direktorius (1993 m. – dabar).

Kita: AB „VILKYŠKIŲ PIENINĖ“ (teisinė forma: akcinė bendrovė, kodas: 277160980, buveinės adresas: Pagėgių sav. Vilkyškių mstl. Prano Lukošaičio g. 14) valdybos narys; Lietuvos socialinių įmonių asociacijos (teisinė forma: asociacija, kodas: 126347183, buveinės adresas: Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Skroblų g. 19) tarybos pirmininkas; Akcinė bendrovė Umega (teisinė forma: akcinė bendrovė, kodas: 183743495, buveinės adresas: Utenos r. sav. Utenos m. Metalų g. 5) valdybos narys; SIA Preses nams stebėtojų tarybos narys; AB „East West Agro“ (teisinė forma: akcinė bendrovė, kodas: 300588407, buveinės adresas: Kauno r. sav. Kumpių k. Tikslų g. 10) valdybos narys; Uždaroji akcinė bendrovė LS Capital (teisinė forma: uždaroji akcinė bendrovė, kodas: 133118295, buveinės adresas: Kauno m. sav. Kauno m. V. Kudirkos g. 9) direktorius.

Pagrindiniai vadovai

Linas Bulzgys

Išsilavinimas, kvalifikacija: Vilniaus universitetas, Finansų ir bankininkystės magistras, ACCA kvalifikacija ir narystė.

Užimamos pareigos: AUGA group, AB (teisinė forma: akcinė bendrovė, kodas: 126264360, buveinės adresas: Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C) generalinis direktorius (2015 m. – dabar).

Martynas Repečka

Išsilavinimas, kvalifikacija: Vilniaus universitetas, Finansų magistras.

Užimamos pareigos: AUGA group, AB (teisinė forma: akcinė bendrovė, kodas: 126264360, buveinės adresas: Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C) finansų direktorius (2017 m. – dabar).

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

3.10. Bendrovės vadovybės turimos akcijos

Toliau pateikiama informacija apie 2018 m. gruodžio 31 d. stebėtojų tarybos, valdybos narių ir pagrindinių vadovų nuosavybės teise turimas Bendrovės akcijas:

Vardas, pavardė	Pareigos	Bendrovėje turimų akcijų skaičius, vnt.	Bendrovėje turimų akcijų dalis, %
Kęstutis Juščius	Valdybos pirmininkas	1 392	0,0006
Marijus Bakas	Valdybos narys	39 062	0,017

Kęstutis Juščius, valdybos pirmininkas, yra pagrindinis savininkas Baltic Champs Group, UAB, kuri kontroliuoja 55,04% Grupės akcijų.

3.11. Bendrovės vadovybės atlyginimas ir išmokos

Bendrovės vadovybė apima valdybos narius, generalinį direktorių ir finansų direktorių (6 asmenys). Valdybos nariams už valdybos nario funkcijų atlikimą nebuvo ir nėra mokamas atlygis. Valdybos nariams, kurie Bendrovėje ir/ar Grupės įmonėse taip pat atlieka/eina ir kitas vadovybės pareigas už darbą atliekant kitas nei valdybos nario funkcijas buvo atlyginta išmokant atlyginimus arba mokesť už teisinę paslaugas.

Žemiau esančioje lentelėje pateikti priskaičiuotų atlyginimų ir kitų išmokų vadovybei duomenys. Kitos išmokos apima anksčiau minėtas teisinę paslaugas.

Bendrovės valdybos ir pagrindinių vadovų atlygis ir išmokos 2018 m., Eur	Atlyginimai 2018 m.	Premijos, priemokos, tantjemos ir pan. 2018 m.	Kitos išmokos (atlygis už teisinę paslaugas) 2018 m.	Išmokėta iš viso 2018 m.
Vidutiniškai 1 nariui	31 301	-	13 406	44 706
Bendra suma visiems valdybos nariams ir pagrindiniams vadovams	187 804	-	80 434	268 237

2018 m. stebėtojų tarybos nariams darbo užmokestis, premijos, tantjemos ar kitokios išmokos nebuvo mokamos.

3.12. Informacija apie Bendrovės ir Grupės kolegialių organų narių susitarimus, numatantys kompensaciją jų atsistatydinimo, nepagrįsto atleidimo atveju arba pasikeitus akcijų nuosavybės dalies struktūrai

Bendrovė ir jos kolegialių organų nariai nėra sudarę jokių susitarimų, numatančių kompensacijas jų atsistatydinimo, nepagrįsto atleidimo atveju arba pasikeitus akcijų nuosavybės dalies struktūrai.

3.13. Personalas

2018 m. gruodžio 31 d. darbuotojų skaičius ir vidutinis mėnesinis atlyginimas pagal kategorijas bei išsilavinimą buvo tokie:

Darbuotojų kategorija	Darbuotojų skaičius		Vidutinis mėnesinis atlyginimas	
	2018	2017	2018	2017
Pagrindinė būstinė / Bendrovė	63	54	2 230	2 286
Žemės ūkio bendrovių vadovybė	145	134	1 308	1 316
Žemės ūkio bendrovių darbininkai	957	939	883	756
Iš viso:	1 165	1 127		

Išsilavinimas	Pagrindinė būstinė / Bendrovė		Žemės ūkio bendrovės	
	2018	2017	2018	2017
Aukštasis	60	49	212	162
Specialusis profesinis	1	4	438	471
Vidurinis	2	1	452	440
Pradinis	-	-	-	-
Iš viso:	63	54	1 102	1 073

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

3.13. *Personalas (tęsinys)*

Struktūra	Darbuotojų skaičius		Vidutinis mėnesinis atlyginimas	
	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.	2018	2017
Vadovaujantis personalas	49	55	2,512	2,285
Specialistai	159	171	1,290	1,081
Darbininkai	957	901	883	743
Iš viso:	1,165	1,127		

Daugiau informacijos apie Grupės darbuotojus pateikiama Bendrovės 2018 m. Tvarumo ataskaitoje (priedas Nr. 2).

3.14. Informacija apie sandorius su susijusiomis šalimis

Informacija apie sandorius su susijusiomis šalimis pateikta Bendrovės konsoliduotųjų ir atskirų finansinių ataskaitų už 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus aiškinamojo rašto 29 pastaboje.

3.15. Informacija apie tai, kaip laikomasi Bendrovių valdymo kodekso

Informacija apie tai, kaip AUGA group, AB laikosi Bendrovių valdymo kodekso, pateikta kaip Bendrovės konsoliduotojo metinio pranešimo už 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus priedas Nr. 1.

3.16. Duomenys apie viešai skelbtą informaciją

Apie visus Grupės esminius įvykius buvo informuota per NASDAQ VILNIUS CNS sistemą ir per ESPI informavimo sistemą, kurią administruoja Lenkijos finansinių rinkų priežiūros institucija, bei EBI duomenų bazę administruojamą Varšuvos vertybinių popierių biržos.

Įmonės paskelbtų pranešimų suvestinė yra pateikiama žemiau:

Platinimo data	Pranešimo pavadinimas
2019-04-08	Pranešimas apie 2019 m. balandžio 30 d. šaukiamą AUGA group, AB eilinį visuotinį akcininkų susirinkimą bei jo sprendimų projektus
2019-03-01	Pranešimas apie 2018 m. 12 mėnesių neaudituoatų veiklos rezultatų pristatymą internetiniame seminare
2019-02-28	„AUGA group“, AB tarpinė informacija už 12 mėn. laikotarpį, pasibaigusį 2018 m. gruodžio 31 d.
2019-02-27	Kvietimas į AUGA group 2018 metų 12 mėnesių neaudituoatų finansinių rezultatų pristatymą internetiniame seminare
2018-12-27	2019 m. AUGA group, AB periodinės informacijos atskleidimo datos (investuotojo kalendorius)
2018-12-13	Pagrindiniai AUGA group, AB finansuotojai nusprendė pratęsti kredito linijos sutartis metams ir netaikyti Finansinės skolos ir EBITDA santykio rodiklio iki 2019 m. trečio ketvirčio pabaigos
2018-12-04	Pranešimas apie 2018 m. 9 mėnesių neaudituoatų veiklos rezultatų pristatymą internetiniame seminare
2018-12-02	CORRECTION: Kvietimas į AUGA group 2018 metų 9 mėnesių neaudituoatų finansinių rezultatų pristatymą internetiniame seminare
2018-11-30	AUGA group“, AB tarpinė informacija už 9 mėn. laikotarpį, pasibaigusį 2018 m. rugsėjo 30 d.
2018-11-29	Kvietimas į AUGA group 2018 metų 9 mėnesių neaudituoatų finansinių rezultatų pristatymą internetiniame seminare
2018-09-25	Pranešimas apie sandorį, sudarytą asmens, glaudžiai susijusio su vadovujančias pareigas einančiu asmeniu
2018-08-31	AUGA group, AB 6 mėn., pasibaigusį 2018 m. birželio 30 d., neaudituoata finansinė informacija
2018-08-29	Visos naujai išleistų akcijų registravimo ir prekybos Lenkijoje sąlygos yra įvykdytos
2018-08-29	AUGA group, AB valdyba priėmė sprendimą sustiprinti dukterinių bendrovių kapitalą
2018-08-29	Varšuvos vertybinių popierių biržos ir KDPW sprendimai dėl naujų akcijų
2018-08-27	Pranešimai apie balsavimo teisių įgijimą ar netekimą ir apie sandorį, sudarytą asmens, glaudžiai susijusio su vadovujančias pareigas einančiu asmeniu

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2018-08-27	„AUGA group“ akcijomis pradedama prekiauti Baltijos Oficialiajame prekybos sąrašė
2018-08-24	Pranešimas apie AUGA group, AB balsavimo teisių įgijimą
2018-08-24	AUGA group, AB akcijos bus įtrauktos į Baltijos Oficialųjį prekybos sąrašą ir prekyba jomis bus atnaujinta 2018 m. rugpjūčio 27 d.
2018-08-23	„AUGA GROUP“ SĖKMINGAI UŽBAIGĖ AKCIJŲ SIŪLYMĄ – IŠPLATINTOS VISOS SIŪLYTOS AKCIJOS
2018-08-23	Įregistruota nauja AUGA group, AB įstatų redakcija ir naujos akcijos
2018-08-20	AUGA group, AB pranešimas apie galutinę siūlymo kainą, galutinį išplatintų akcijų skaičių ir apie jų paskirstymą
2018-08-17	Bus sustabdyta prekyba AUGA group, AB akcijomis
2018-08-13	„AUGA group“ produkcija atveria duris į Šiaurės Ameriką
2018-07-24	AUGA group, AB atnaujintas pristatymas
2018-07-20	Patvirtintas AUGA group, AB akcijų viešo siūlymo ir įtraukimo į reguliuojamas rinkas prospekto antras priedas
2018-07-19	AUGA group, AB valdyba nusprendė kreiptis dėl viešo siūlymo laikotarpio pratęsimo
2018-07-19	Viešo AUGA group, AB akcijų siūlymo metu su Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku sudarytas Bendrasis susitarimas
2018-07-17	Patvirtintas AUGA group, AB akcijų viešo siūlymo ir įtraukimo į reguliuojamas rinkas prospekto priedas
2018-07-16	AUGA group, AB neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo, įvykusio 2018 m. liepos 16 d., sprendimas
2018-07-10	AUGA group, AB atnaujintas pristatymas
2018-07-03	Correction: Patvirtintas AUGA group, AB akcijų viešo siūlymo ir įtraukimo į reguliuojamas rinkas prospektas
2018-07-03	Patvirtintas AUGA group, AB akcijų viešo siūlymo ir įtraukimo į reguliuojamas rinkas prospektas
2018-06-26	Nasdaq Vilnius sprendimas dėl sąlyginio AUGA group, AB akcijų įtraukimo į Oficialųjį prekybos sąrašą
2018-06-22	Pranešimas apie 2018 m. liepos 16 d. šaukiamą AUGA group, AB neeilinį visuotinį akcininkų susirinkimą
2018-06-01	AB AUGA group pristatymas NASDAQ OMX Vilnius renginyje „Bendrovių vadovų susitikimas su investuotojais“
2018-05-31	AUGA group, AB tarpinė 3 mėn., pasibaigusių 2018 m. kovo 31 d., informacija
2018-05-14	Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas Bendrovės apeliacinį skundą dėl Lietuvos banko sprendimo iš dalies tenkino
2018-04-30	AUGA group, AB eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo, įvykusio 2018 m. balandžio 30 d., sprendimai
2018-04-20	CORRECTION: Pranešimas apie 2018 m. balandžio 30 d. vykšančio AUGA group, AB eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektus ir tvirtinimui teikiamą 2017 m. konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų rinkinį
2018-04-19	Pranešimas apie 2018 m. balandžio 30 d. vykšančio AUGA group, AB eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų projektus ir tvirtinimui teikiamą 2017 m. konsoliduotų metinių finansinių ataskaitų rinkinį
2018-04-17	Pranešimas apie 2018 m. balandžio 30 d. vykšančio AUGA group, AB eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės papildymą
2018-04-06	Pranešimas apie 2018 m. balandžio 30 d. vykšančio AUGA group, AB eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkės papildymą
2018-04-06	CORRECTION: „AUGA group“, AB tvaraus verslo ataskaita
2018-04-03	„AUGA group“, AB tvaraus verslo ataskaita
2018-03-28	AUGA group, AB neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo, įvykusio 2018 m. kovo 28 d., sprendimai
2018-03-14	„AUGA group“, AB nusprendė netęsti UAB „Arginta Engineering“ įsigijimo
2018-03-14	„AUGA group“, AB atnaujintas pristatymas
2018-03-08	CORRECTION: Pranešimas apie 2018 m. kovo 28 d. šaukiamą AUGA group, AB neeilinį visuotinį akcininkų susirinkimą
2018-03-06	Pranešimas apie 2018 m. kovo 28 d. šaukiamą AUGA group, AB neeilinį visuotinį akcininkų susirinkimą

KONSOLIDUOTASIS METINIS PRANEŠIMAS UŽ 2018 M.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2018-02-28	„AUGA group“, AB 12 mėn., pasibaigusį 2017 m. gruodžio 31 d., informacija
2018-02-26	„AUGA group“, AB sėkmingai užbaigė UAB „Raseinių agra“ akcijų įsigijimą
2018-02-09	„AUGA group“, AB dukterinė bendrovė parduoda OOO „Karakash Agro“
2018-01-23	„AUGA group“, AB ketina pritraukti iki 20 mln. Eur papildomo akcinio kapitalo per viešą akcijų platinimą iki 2018 m. vidurio
2018-01-23	„AUGA group“, AB įsigyja UAB „Arginta Engineering“ akcijas
2018-01-11	2018 m. AUGA Group, AB periodinės informacijos atskleidimo datos (investuotojo kalendorius)

AUGA Group, AB generalinis direktorius

Linus Bulzgys

2019 m. balandžio 11 d.

**BALANSAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS GRUODŽIO 31 D.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

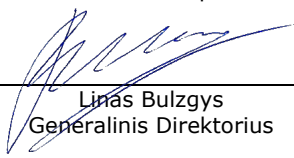
III. KONSOLIDUOTOSIOS IR ATSKIROS FINANSINĖS ATASKAITOS

Balansas

	Pastabos	Gruodžio 31 d.			
		GRUPĖ		BENDROVĖ	
		2018	2017	2018	2017
TURTAS					
Ilgalaikis turtas					
Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai	5	92 892	85 235	415	303
Investicijos į dukterines įmones	6	-	-	96 438	69 777
Nematerialusis turtas	8	2 427	839	8	10
Ilgalaikės gautinos sumos amortizuota savikaina	13	5 641	3 497	8 418	-
Investicijos, apskaitomos nuosavybės metodu	7	57	286	-	-
Finansinis turtas, skirtas parduoti	7	355	355	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	19	1 438	890	-	-
Biologinis turtas	9	9 128	8 029	-	-
Ilgalaikio turto iš viso		111 938	99 131	105 279	70 090
Trumpalaikis turtas					
Biologinis turtas	9	14 390	10 111	-	-
Atsargos	10	28 708	25 547	10	2
Prekybos gautinos sumos, išankstiniai apmokėjimai ir kitos gautinos sumos	12	14 573	10 765	3 748	5 467
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	11, 14	2 281	620	49	1
		59 952	47 043	3 807	5 470
Turtas, skirtas parduoti	24	-	2 374	-	-
Trumpalaikio turto iš viso		59 952	49 417	3 807	5 470
TURTO IŠ VISO		171 890	148 548	109 086	75 560
NUOSAVYBĖ IR ĮSIPAREIGOJIMAI					
Kapitalas ir rezervai					
Įstatinis kapitalas	15	65 951	54 351	65 951	54 351
Akcijų priedai	15	6 707	738	6 707	738
Perkainojimo rezervas		7 155	5 889	-	-
Privalomasis rezervas	15	1 649	579	1 649	579
Rezervas, skirtas suteikti akcijas darbuotojams	15	957	-	957	-
Valiutų kursų svyravimo įtaka		-	(165)	-	-
Nepaskirstytasis pelnas		8 937	17 241	9 585	8 122
Nuosavas kapitalas, tenkantis Bendrovės akcininkams		91 356	78 633	84 849	63 790
Nekontroliuojanti dalis		359	382	-	-
Nuosavo kapitalo iš viso		91 715	79 015	84 849	63 790
Ilgalaikiai įsipareigojimai					
Paskolos	17	13 829	16 535	1 000	6 427
Lizingo įsipareigojimai	18	7 889	5 987	163	83
Atidėtosios dotacijų pajamos	16, 2, 16	3 433	3 657	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	19	883	656	-	-
Ilgalaikių įsipareigojimų iš viso		26 034	26 835	1 163	6 510
Trumpalaikiai įsipareigojimai					
Ilgalaikių paskolų einamųjų metų dalis	17	9 256	4 506	3 027	1 440
Ilgalaikių lizingo įsipareigojimų einamųjų metų dalis	18	3 618	2 956	16	23
Trumpalaikės paskolos	17	21 270	13 607	18 870	3 210
Prekybos mokėtinos sumos		14 681	14 467	216	320
Kitos mokėtinos sumos	20	5 316	5 855	945	267
		54 141	41 391	23 074	5 260
Įsipareigojimai, susiję su turto, skirtu parduoti	24	-	1 307	-	-
Trumpalaikių įsipareigojimų iš viso		54 141	42 698	23 074	5 260
Įsipareigojimų iš viso		80 175	69 533	24 237	11 770
NUOSAVYBĖS IR ĮSIPAREIGOJIMŲ IŠ VISO		171 890	148 548	109 086	75 560

46-99 puslapiuose pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Šios finansinės ataskaitos patvirtintos ir pasirašytos 2019 m. balandžio 11 d.

Linas Bulzgyis
Generalinis Direktorius

Martynas Repėčka
Finansų Direktorius

**PELNO (NUOSTOLIŲ) ATASKAITA IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS GRUODŽIO 31 D.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

Pelno (nuostolių) ataskaita ir bendrųjų pajamų ataskaita

	Pastabos	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai			
		GRUPĖ		BENDROVĖ	
		2018	2017	2018	2017
Pardavimo pajamos	21	54 749	48 784	3 304	653
Dividendai iš dukterinių įmonių	25	-	-	5 656	25 303
Pardavimo savikaina	21,22	(45 824)	(38 012)	-	-
Biologinio turto ir žemės ūkio produktų pirminio pripažinimo tikrosios vertės pasikeitimo įtaka	9,21	(5 262)	4 159	-	-
BENDRASIS PELNAS		3 663	14 931	8 960	25 956
Veiklos sąnaudos	23	(10 354)	(8 585)	(4 823)	(3 755)
Kitos pajamos	26	2 753	351	383	76
VEIKLOS PELNAS		(3 938)	6 697	4 520	22 277
Finansinės veiklos sąnaudos	27	(2 295)	(1 904)	(1 030)	(887)
Asocijuotų įmonių grynojo pelno (nuostolio) dalis, apskaityta naudojant nuosavybės metodą	7	(229)	-	-	-
PELNAS (NUOSTOLIAI) PRIEŠ APMOKESTINIMĄ		(6 462)	4 793	3 490	21 390
Pelno mokestis	19	482	222	-	-
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI) UŽ METUS		(5 980)	5 015	3 490	21 390
PRISKIRTINA:					
Bendrovės akcininkams		(5 957)	4 926	3 490	21 390
Nekontroliuojančiai daliai		(23)	89	-	-
		(5 980)	5 015	3 490	21 390
Pagrindinis ir sumažintas pelnas (nuostoliai), tenkantys vienai akcijai (EUR)	28	(0,03)	0,03	0,02	0,11
KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA					
GRYNASIS PELNAS (NUOSTOLIAI) UŽ LAIKOTARPĮ		(5 980)	5 015	3 490	21 390
Kitos bendrosios pajamos: <i>Elementai, kurie gali būti perklasifikuoti į pelną arba nuostolį</i>					
Valiutų kurso pokytis		-	52	-	-
<i>Elementai, kurie nebus perklasifikuojami į pelną arba nuostolį</i>					
Žemės perkainojimas	5	1 407	1 800	-	-
Atidėtas pelno mokestis nuo žemės perkainojimo	19	(141)	(90)	-	-
BENDRŲJŲ PAJAMŲ (NUOSTOLIŲ) UŽ METUS IŠ VISO		(4 714)	6 777	3 490	21 390
PRISKIRTINA:					
Bendrovės akcininkams		(4 691)	6 688	3 490	21 390
Nekontroliuojančiai daliai		(23)	89	-	-
		(4 714)	6 777	3 490	21 390

46-99 puslapiuose pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Šios finansinės ataskaitos patvirtintos ir pasirašytos 2019 m. balandžio 11 d.

Linus Bulzgyis
Generalinis Direktorius

Martynas Repėčka
Finansų Direktorius

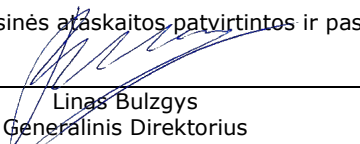
**NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS GRUODŽIO 31 D.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

GRUPĖ	Įstatinis kapitalas	Akcijų priedai	Perkainojimo rezervas	Valiutų kursų pokytis	Rezervas, skirtas suteikti akcijas darbuotojams	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytas pelnas	Nuosavybė, tenkanti Bendrovės akcininkams	Nekontroliuojanti dalis	Iš viso
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	54 351	7 890	4 179	(217)	-	579	5 163	71 945	293	72 238
<i>Bendrosios pajamos</i>										
Grynasis pelnas (nuostoliai) už metus	-	-	-	-	-	-	4 926	4 926	89	5 015
<i>Kitos bendrosios pajamos</i>										
Žemės perkainojimas, atskaičius mokesčius (5, 19 pastabos)	-	-	1 710	-	-	-	-	1 710	-	1 710
Valiutos kurso pasikeitimo įtaka	-	-	-	52	-	-	-	52	-	52
Bendrujų pajamų iš viso	-	-	1 710	52	-	-	4 926	6 688	89	6 777
<i>Sandoriai su akcininkais</i>										
Akcijų priedų perkėlimas į nepaskirstytą pelną (15 pastaba)	-	(7 152)	-	-	-	-	7 152	-	-	-
<i>Sandorių su akcininkais iš viso</i>	-	(7 152)	-	-	-	-	7 152	-	-	-
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	54 351	738	5 889	(165)	-	579	17 241	78 633	382	79 015
Apskaitos politikos pakeitimas (TFAS 9), (2.2 pastaba)	-	-	-	-	-	-	(155)	(155)	-	(155)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d. (pataisytas)	54 351	738	5 889	(165)	-	579	17 086	78 478	382	78 860
<i>Bendrosios pajamos</i>										
Grynasis pelnas (nuostoliai) už metus	-	-	-	-	-	-	(5 957)	(5 957)	(23)	(5 980)
Dukterinės įmonės pardavimas (24 pastaba)	-	-	-	165	-	-	(165)	-	-	-
<i>Kitos bendrosios pajamos</i>										
Žemės perkainojimas, atskaičius mokesčius (5, 19 pastabos)	-	-	1 266	-	-	-	-	1 266	-	1 266
Valiutos kurso pasikeitimo įtaka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Bendrujų pajamų iš viso	-	-	1 266	-	-	-	(6 122)	(4 691)	(23)	(4 714)
<i>Sandoriai su akcininkais</i>										
Perkėlimas į privalomąjį rezervą (15 pastaba)	-	-	-	-	-	1 070	(1 070)	-	-	-
Perkėlimas į kitą rezervą (15 pastaba)	-	-	-	-	957	-	(957)	-	-	-
Paprastųjų akcijų emisija, atėmus sandorio išlaidas (15 pastaba)	11 600	5 969	-	-	-	-	-	17 569	-	17 569
<i>Sandorių su akcininkais iš viso</i>	11 600	5 969	-	-	957	1 070	(2 027)	17 569	-	17 569
Likutis 2018 m. gruodžio 31 d.	65 951	6 707	7 155	-	957	1 649	8 937	91 356	359	91 715

Šios finansinės ataskaitos patvirtintos ir pasirašytos 2019 m. balandžio 11 d.

Linas Bulzgys
Generalinis Direktorius

Martynas Repečka
Finansų Direktorius

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS GRUODŽIO 31 D.
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

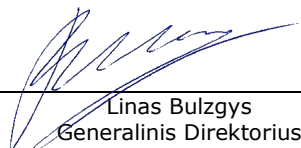
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita

BENDROVĖ

	Įstatinis kapitalas	Akcijų priedai	Privalomasis rezervas	Rezervas, skirtas suteikti akcijas darbuotojams	Nepaskirstytasis pelnas (nuostoliai)	Iš viso
Likutis						
2016 m. gruodžio 31 d.	54 351	7 890	579	-	(20 420)	42 400
Bendrosios pajamos						
Grynasis pelnas (nuostoliai) už metus	-	-	-	-	21 390	21 390
<i>Bendrujų pajamų iš viso</i>	-	-	-	-	21 390	21 390
<i>Sandoriai su akcininkais</i>						
Nepaskirstytųjų nuostolių padengimas akcijų priedais (16 pastaba)	-	(7 152)	-	-	7 152	-
<i>Sandorių su akcininkais iš viso</i>	-	(7 152)	-	-	7 152	-
Likutis						
2017 m. gruodžio 31 d.	54 351	738	579	-	8 122	63 790
Bendrosios pajamos						
Grynasis pelnas (nuostoliai) už metus	-	-	-	-	3 490	3 490
<i>Bendrujų pajamų iš viso</i>	-	-	-	-	3 490	3 490
<i>Sandoriai su akcininkais</i>						
Perkėlimas į privalomąjį rezervą (15 pastaba)	-	-	1 070	-	(1 070)	-
Perkėlimas į kitą rezervą (15 pastaba)	-	-	-	957	(957)	-
Paprastųjų akcijų emisija, atėmus sandorio išlaidas (15 pastaba)	11 600	5 969	-	-	-	17 569
<i>Sandorių su akcininkais iš viso</i>	11 600	5 969	1 070	957	(2 027)	17 569
Likutis						
2018 m. gruodžio 31 d.	65 951	6 707	1 649	957	9 585	84 849

46-99 puslapiuose pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Šios finansinės ataskaitos patvirtintos ir pasirašytos 2019 m. balandžio 11 d.

Linaias Bulzgys
Generalinis Direktorius

Martynas Repečka
Finansų Direktorius

**PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS GRUODŽIO 31 D.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

P pinigų srautų ataskaita

Pastabos	Gruodžio 31 d. pasibaigę metai			
	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2018	2017	2018	2017
Grynasis pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	(6 462)	4 793	3 490	21 390
Nepiniginių sąnaudų (pajamų) straipsnių ir kiti koregavimai				
Nusidėvėjimo sąnaudos	5	7 504	6 800	67
Amortizacijos sąnaudos	8	565	178	5
Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų nurašymai (Pelnas) nuostoliai dėl ilgalaikio turto pardavimo	26	(15)	(2)	4
Investicijų, apskaitomų nuosavybės metodu, pelno (nuostolių) dalis	7	229	-	-
Dukterinių įmonių pardavimo pelnas (nuostoliai)	24	(2 062)	-	-
Atidėjiniai galimiems gautinų sumų nuostoliams	12, 23	31	-	-
Atsargų ir biologinio turto nurašymas	22	1 590	1 102	-
Finansinės sąnaudos, grynąja verte	26, 27	1 774	1 904	787
Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vertės sumažėjimo atstatymas	5	109	-	-
Dividendai iš dukterinių įmonių	25	-	-	(5 656)
Nuostoliai (pelnas) dėl biologinio turto tikrosios vertės pasikeitimo	21	5 262	(4 159)	-
Su turto susijusios dotacijos, pripažintos pajamomis	16	(484)	(623)	-
Apvyartinio kapitalo pasikeitimai:				
Biologinio turto (padidėjimas) sumažėjimas		(10 640)	(6 568)	-
Prekybos gautinų sumų ir išankstinių apmokėjimų (padidėjimas) sumažėjimas		(2 535)	3 468	(1 377)
Atsargų (padidėjimas) sumažėjimas		(3 918)	(6 675)	(8)
Prekybos mokėtinų sumų ir kitų mokėtinų sumų (sumažėjimas) padidėjimas		(739)	5 908	574
		(9 739)	6 167	(2 144)
Sumokėtos palūkanos		(1 747)	(1 802)	(669)
Gryniesi pagrindinės veiklos pinigų srautai	(11 486)	4 365	(2 783)	(5 805)
Investicinės veiklos pinigų srautai				
Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų pirkimas		(4 025)	(4 950)	(103)
Ilgalaikio nematerialiojo turto įsigijimai	8	(12)	(17)	(3)
Investicijų, skirtų parduoti, įsigijimai	7	-	(355)	-
Mokėjimas už dukterinės įmonės įsigijimą, grynąja pinigine verte	24	(2 193)	(1 321)	(2 424)
Įplaukos iš nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų pardavimo		210	616	24
Įplaukos už dukterinės įmonės pardavimą, grynąja pinigine verte	24	985	-	-
Dotacijos, susijusios su investicijomis, gautos iš NMA	16	260	373	-
Dividendai, gauti iš dukterinių įmonių	25, 12	-	-	8 752
Kitos gražintos paskolos	13	-	143	-
Kitos suteiktos paskolos	6, 13	(1 261)	(1 041)	(32 655)
Gryniesi investicinės veiklos pinigų srautai	(6 036)	(6 552)	(26 409)	22 104
Finansinės veiklos pinigų srautai				
Pajamos iš akcijų emisijos	15	17 569	-	17 569
Gražintinos bankams paskolos		(18 450)	(5 921)	(3 298)
Gražintinos dukterinėms įmonėms paskolos		-	-	(7 867)
Gautos paskolos		21 199	12 130	18 870
Gautos iš dukterinių įmonių paskolos		-	-	-
Kitos gautos paskolos		7 000	-	7 000
Kitos sumokėtos paskolos		(3 000)	(1 547)	(3 000)
Finansinės nuomos mokėjimai		(5 135)	(3 504)	(34)
Gryniesi finansinės veiklos pinigų srautai	19 183	1 158	29 240	(16 395)
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas (sumažėjimas)	1 661	(1 030)	48	(96)
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	620	1 650	1	97
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	2 281	620	49	1

46-99 puslapiuose pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Šios finansinės ataskaitos patvirtintos ir pasirašytos 2019 m. balandžio 11 d.

Linās Bulzgys
Generalinis Direktorius

Martynas Repečka
Finansų Direktorius

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

1. Bendroji informacija

AUGA group, AB (toliau – Bendrovė) buvo įsteigta ir pradėjo veiklą 2003 m. birželio 25 d. Bendrovės pagrindinės buveinės adresas: Konstitucijos g. 21C, Quadrum North, Vilnius, Lietuva. Pagrindinė Bendrovės veikla yra žemės ūkio bendrovių valdymas. Pagrindinės Grupės veiklos sritys yra grybų auginimas ir pardavimas, pieno gamyba ir pardavimas, grūdinių kultūrų auginimas ir pardavimas ir galutinio vartojimo maisto produktų gamyba ir pardavimas. AUGA group, AB pagrindinis akcininkas yra Baltic Champs Group, UAB, kurios 100% akcijų priklauso Kęstučiui Juščiui.

Pagrindiniai (daugiau kaip 5 proc.) Bendrovės akcininkai buvo šie:

Įmonės pavadinimas / Asmens vardas, pavardė	2018 m. gruodžio 31 d.		2017 m. gruodžio 31 d.	
	Akcijų skaičius	Valdomų akcijų dalis, proc.	Akcijų skaičius	Valdomų akcijų dalis, proc.
Baltic Champs Group, UAB	125 167 939	55,04	165 167 939	88,13
Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas	19 810 636	8,71	-	-
UAB „ME Investicija“	19 030 801	8,37	-	-
Žilvinas Marcinkevičius	15 919 138	7,00	-	-
Kiti smulkūs akcininkai	47 487 738	20,88	22 248 313	11,87
Iš viso	227 416 252	100,00	187 416 252	100,00

Bendrovės akcininkų susirinkimas turi galią atmesti ir reikalauti Bendrovės vadovybės pakeisti finansines ataskaitas po jų išleidimo. Bendrovės akcijos yra įtrauktos į Nasdaq Vilniaus vertybinių popierių biržos pagrindinį sąrašą ir Varšuvos vertybinių popierių biržą. Bendrovės ir jos dukterinių įmonių finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

Konsoliduotą Grupę (toliau – Grupė) 2018 m. gruodžio 31 d. sudaro Bendrovė ir šimtas trisdešimt penkios dukterinės įmonės (2017 m. gruodžio 31 d. – šimtas trisdešimt šešios dukterinės įmonės). 2018 m. vasario 28 d. Grupė įsigijo žemės ūkio bendrovę UAB Raseinių Agra. 2018 m. kovo 31 d. Grupė pardavė savo dukterines įmones Karakash OOO ir Karakash Agro OOO. Daugiau informacijos 24 pastaboje.

Žemiau išvardintos dukterinės įmonės, kurios yra įtrauktos į Grupės konsoliduotas 2018 m. gruodžio 31 d. finansines ataskaitas.

Nr.	Pavadinimas	Teisinė forma	Įmonės kodas	Adresas, įregistravimo vieta ir data	Veiklos pobūdis	Grupės nuosavybės dalis %	
						2018 12 31	2017 12 31
1.	UAB Baltic Champs	*4	302942064	Šiaulių r. sav. Poviliškių k. 15, Registracijos vieta: Šiaulių r. sav., Registracijos data: 2012-12-27	**A	100,00%	100,00%
2.	UAB AVG Investment	*4	300087691	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2005-02-10	**G	100,00%	100,00%
3.	UAB AWG Investment 1	*4	301745765	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2008-06-18	**G	100,00%	100,00%
4.	UAB AWG Investment 2	*4	301807590	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2008-07-24	**G	100,00%	100,00%
5.	UAB AGROSS	*4	301807601	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2008-07-24	**H	100,00%	100,00%
6.	UAB Grain LT	*4	302489354	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2010-03-17	**H	98,97%	97,41%
7.	UAB Ars Ingenii	*4	302602713	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2011-03-15	**H	100,00%	100,00%
8.	UAB AgroGIS	*4	302583978	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2011-01-18	**D	95,00%	95,00%
9.	UAB Agro Management Team	*4	302599498	Jonavos r. sav. Bukonių k. Lankesos g. 2, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2011-03-02	**E	100,00%	100,00%
10.	UAB Agrotechnikos centras	*4	302589187	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2011-02-03	**F	100,00%	100,00%
11.	UAB AUGA trade	*4	302753875	Jonavos r. sav. Bukonių k. Lankesos g. 2, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2012-02-29	**H	100,00%	100,00%
12.	ŽŪB Žemės fondas	*1	300558595	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2006-04-07	**E	100,00%	100,00%

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

13.	UAB Žemės vystymo fondas 6	*4	300589719	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Smolensko g. 10, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2006-08-10	**E	100,00%	100,00%
14.	UAB Žemės vystymo fondas 9	*4	300547638	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2006-03-09	**E	100,00%	100,00%
15.	UAB Žemės vystymo fondas 10	*4	301522723	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2008-01-10	**E	100,00%	100,00%
16.	UAB Žemės vystymo fondas 20	*4	300887726	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2007-06-22	**B	100,00%	100,00%
17.	UAB AUGA Grūduva	*4	174401546	Šakių r. sav. Gotlybiškių k., Registracijos vieta: Šakių r. sav., Registracijos data: 1997-02-24	**A	98,97%	97,41%
18.	ŽŪB AUGA Spindulys	*1	171330414	Radviliškio r. sav. Vaitiekūnų k. Spindulio g. 13, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 1993-04-09	**A	99,99%	99,96%
19.	ŽŪB AUGA Smilgiai	*1	168548972	Panevėžio r. sav. Smilgių mstl. Panevėžio g. 23-1, Registracijos vieta: Panevėžio r. sav., Registracijos data: 1992-09-16	**A	100,00%	100,00%
20.	ŽŪB AUGA Skėmiai	*1	171306071	Kėdainių g. 13, Skėmių k., Radviliškio r., Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 1992-10-01	**A	99,97%	99,87%
21.	ŽŪB AUGA Nausodė	*1	154179675	Anykščių r. sav. Nausodės k. Nausodės g. 55, Registracijos vieta: Anykščių r. sav., Registracijos data: 1992-08-11	**A	99,93%	99,80%
22.	ŽŪB AUGA Dumšiškės	*1	172276179	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 1992-09-29	**A	99,88%	99,38%
23.	ŽŪB AUGA Žadžiūnai	*1	175706853	Šiaulių r. sav. Žadžiūnų k. Gudelių g. 30-2, Registracijos vieta: Šiaulių r. sav., Registracijos data: 1992-06-30	**A	99,81%	99,02%
24.	ŽŪB AUGA Mantviliškis	*1	161274230	Kėdainių r. sav. Mantviliškio k. Liepos 6-osios g. 60, Registracijos vieta: Kėdainių r. sav., Registracijos data: 1992-11-06	**A	99,94%	98,79%
25.	ŽŪB AUGA Alanta	*1	167527719	Molėtų r. sav. Kazlų k. Skiemonių g. 2A, Registracijos vieta: Molėtų r. sav., Registracijos data: 1992-06-29	**A	99,99%	98,55%
26.	ŽŪB AUGA Eimučiai	*1	175705032	Šiaulių r. sav. Žadžiūnų k. Gudelių g. 30-2, Registracijos vieta: Šiaulių r. sav., Registracijos data: 1992-06-29	**A	99,24%	98,41%
27.	ŽŪB AUGA Vėriškės	*1	171305165	Radviliškio r., Skėmiai, Kėdainių g. 13, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 1992-09-29	**A	99,93%	99,86%
28.	ŽŪB AUGA Želsvelė	*1	165666499	Marijampolės sav., Želsvos k., Želsvelės g. 1, Registracijos vieta: Marijampolės sav., Registracijos data: 1992-07-03	**A	99,86%	97,17%
29.	ŽŪB AUGA Lankesa	*1	156913032	Jonavos r. sav. Bukonių k., Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 1999-04-06	**A	99,59%	96,24%
30.	ŽŪB AUGA Kairėnai	*1	171327432	Radviliškio r. sav. Kairėnų k., Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 1993-03-02	**A	98,47%	94,82%
31.	ŽŪB AUGA Jurbarkai	*1	158174818	Jurbarko r. sav. Klišių k. Vytauto Didžiojo g. 99, Registracijos vieta: Jurbarko r. sav., Registracijos data: 1992-07-31	**A	98,46%	87,78%
32.	ŽŪB AUGA Gustoniai	*1	168565021	Panevėžio r. sav. Gustonių k. M. Kriaučiūno g. 15, Registracijos vieta: Panevėžio r. sav., Registracijos data: 1992-12-09	**A	100,00%	99,72%
33.	KB Siesarčio ūkis	*3	302501098	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Šakių r. sav., Registracijos data: 2010-04-21	**A	99,92%	99,44%
34.	KB Kašėta	*3	302501251	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2010-04-21	**A	99,92%	99,44%
35.	ŽŪB Gustonys	*1	302520102	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Panevėžio r. sav., Registracijos data: 2010-06-08	**E	100,00%	100,00%
36.	ŽŪB Skėmių pienininkystės centras	*1	302737554	Radviliškio r. sav. Skėmių k. Alyvų g. 1, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2012-03-05	**A	49,61%	48,67%
37.	ŽŪK AgroBokštai	*3	302485217	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2010-03-02	**A	99,62%	97,94%
38.	KB Dotnuvėlės valdos	*3	302618614	Šiaulių r. sav. Žadžiūnų k. Gudelių g. 30-2, Registracijos vieta: Šiaulių r. sav., Registracijos data: 2011-04-21	**A	99,91%	99,22%
39.	KB Nevėžio lankos	*3	302618596	Kėdainių r. sav. Mantviliškio k. Liepos 6-osios g. 60, Registracijos vieta: Kėdainių r. sav., Registracijos data: 2011-04-21	**A	99,61%	96,51%
40.	KB Radviliškio kraštas	*3	302618742	Kėdainių g.13, Skėmių k., Radviliškio r., Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2011-04-20	**A	99,66%	98,67%
41.	KB Šventosios pievos	*3	302618201	Raseinių r. sav. Kalnujų mstl. Žieveliškės g. 1, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2011-04-20	**A	99,35%	96,36%
42.	KB Kairių ūkis	*3	302615194	Panevėžio r. sav. Gustonių k. M. Kriaučiūno g. 15, Registracijos vieta: Panevėžio r. sav., Registracijos data: 2011-04-13	**A	99,70%	98,68%

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

43.	KB Šiaurinė valda	*3	302615187	Akmenės r. sav. Ramučių k. Klevų g. 11, Registracijos vieta: Šiaulių r. sav., Registracijos data: 2011-04-13	**A	99,40%	96,15%
44.	KB Šušvės žemė	*3	302618767	Kelmės r. sav. Pašiaušės k. Vilties g. 2, Registracijos vieta: Kelmės r. sav., Registracijos data: 2011-04-21	**A	99,64%	98,43%
45.	KB Žalmargėlis	*3	303145954	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2013-09-23	**A	99,53%	98,32%
46.	KB Juodmargėlis	*3	303159014	Raseinių r. sav. Kalnujų mstl. Žieveliškės g. 1, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2013-10-03	**A	99,91%	99,35%
47.	KB AgroMilk	*3	302332698	Raseinių r. sav. Kalnujų mstl. Žieveliškės g. 1, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2009-04-23	**A	99,33%	96,28%
48.	KB Purpurėja	*3	302542337	Širvintų r. sav. Širvintų k. Zosinos g. 8, Registracijos vieta: Širvintų r. sav., Registracijos data: 2010-09-02	**A	99,93%	99,53%
49.	UAB Bukonių ekologinis ūkis	*4	302846621	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2012-08-23	**A	100,00%	100,00%
50.	UAB Agrosaulė 8	*4	302846105	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Smolensko g. 10-100, Registracijos vieta: vilniaus m. sav., Registracijos data: 2012-08-23	**G	100,00%	100,00%
51.	Biržų rajono Rinkuškių melioracijos statinių naudotojų asociacija	*2	302465556	Biržų r. sav. Biržų m. Vytauto g. 38, Registracijos vieta: Biržų r. sav., Registracijos data: 2009-12-11	**A	49,61%	48,67%
52.	Pasvalio rajono Pušaloto melioracijos statinių naudotojų asociacija	*2	302465563	Pasvalio r. sav. Diliauskų k. Diliauskų g. 23, Registracijos vieta: Pasvalio r. sav., Registracijos data: 2009-12-11	**A	49,61%	48,67%
53.	Skėmių melioracijos statinių naudotojų asociacija	*2	303170256	Vaitiekūnų melioracijos statinių naudotojų asociacija	**A	49,61%	48,67%
54.	Vaitiekūnų melioracijos statinių naudotojų asociacija	*2	303170306	Šiaulių r. sav. Žadžiūnų k. Gudelių g. 30-2, Registracijos vieta: Šiaulių r. sav., Registracijos data: 2013-10-22	**A	49,61%	48,67%
55.	Asociacija Grūduvos melioracija	*2	302567116	Šakių r. sav. Gotlybiškių k. Mokyklos g. 2, Registracijos vieta: Šakių r. sav., Registracijos data: 2010-11-23	**A	66,33%	65,81%
56.	Paulių melioracijos statinių naudotojų asociacija	*2	303169909	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2009-12-11	**A	0,00%	100,00%
57.	Melioracijos sistemų naudotojų asociacija Nausodė	*2	304219592	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2013-10-22	**A	71,42%	70,74%
58.	UAB Traktorių nuomos centras	*4	302820808	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2012-07-16	**A	100,00%	100,00%
59.	UAB Traktorių nuomos paslaugos	*4	302820797	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2012-07-16	**A	100,00%	100,00%
60.	UAB Arnega	*4	302661957	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2011-08-13	**A	100,00%	100,00%
61.	AgroSchool OÜ	*6	12491954	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10133 , Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2013-07-15	**G	100,00%	100,00%
62.	VŠĮ AgroSchool	*5	303104797	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Smolensko g. 10-100, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2013-07-22	**C	50,00%	50,00%
63.	UAB AUGA Ramučiai	*4	302854479	Akmenės r. sav. Ramučių k. Klevų g. 11, Registracijos vieta: Akmenės r. sav., Registracijos data: 2012-09-05	**A	100,00%	100,00%
64.	UAB AUGA Luganta	*4	300045023	Kelmės r. sav. Pašiaušės k. , Registracijos vieta: Kelmės r. sav., Registracijos data: 2012-09-05	**A	100,00%	100,00%
65.	UAB eTime invest	*4	300578676	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**G	100,00%	100,00%
66.	Karakash Agro OOO	*6	37171461	Adalet st. 18, Chechova, Razdolnenskiy r., Krymas, Registracijos vieta: Ukraina, Registracijos data: 2010-09-09	**A	0,00%	100,00%
67.	Karakash OOO	*6	37171461	Adalet st. 18, Chechova, Razdolnenskiy r., Krymas, Registracijos vieta: Ukraina, Registracijos data: 2010-09-09	**A	0,00%	100,00%
68.	UAB ŽVF Projektai	*4	300137062	Vilniaus m. sav. Vilniaus m. Konstitucijos pr. 21C, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2012-12-27	**E	52,62%	52,62%
69.	ŽŪB Alantos ekologinis ūkis	*1	303324747	Molėtų r. sav. Kazlų k. Skiemonių g. 2A, Registracijos vieta: Molėtų r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
70.	ŽŪB Dumšiškių ekologinis ūkis	*1	303324722	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
71.	ŽŪB Eimučių ekologinis ūkis	*1	303324715	Šiaulių r. sav. Žadžiūnų k. Gudelių g. 30-2, Registracijos vieta: Šiaulių r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

72.	ŽŪB Grūdovos ekologinis ūkis	*1	303324804	Šakių r. sav. Gotlybiškių k. Mokyklos g. 2, Registracijos vieta: Šakių r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
73.	ŽŪB Jurbarkų ekologinis ūkis	*1	303325361	Jurbarko r. sav. Klišių k. Vytauto Didžiojo g. 99, Registracijos vieta: Jurbarko r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
74.	ŽŪB Kairėnų ekologinis ūkis	*1	303325774	Radviliškio r. sav. Vaitiekūnų k. Spindulio g. 13-2, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
75.	ŽŪB Lankesos ekologinis ūkis	*1	303325710	Jonavos r. sav. Bukonių k. Lankesos g. 2, Registracijos vieta: Jonavos r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
76.	ŽŪB Mantviliškio ekologinis ūkis	*1	303325703	Kėdainių r. sav. Mantviliškio k. Liepos 6-osios g. 60, Registracijos vieta: Kėdainių r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
77.	ŽŪB Nausodės ekologinis ūkis	*1	303325781	Anykščių r. sav. Nausodės k. Nausodės g. 55, Registracijos vieta: Anykščių r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
78.	ŽŪB Skėmių ekologinis ūkis	*1	303325692	Kėdainių g.13, Skėmių k., Radviliškio r., Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
79.	ŽŪB Smilgių ekologinis ūkis	*1	303325824	Panevėžio r. sav. Smilgių mstl. Panevėžio g. 23-1, Registracijos vieta: Panevėžio r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
80.	ŽŪB Spindulio ekologinis ūkis	*1	303325817	Radviliškio r. sav. Vaitiekūnų k. Spindulio g. 13-2, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
81.	ŽŪB Vėriškių ekologinis ūkis	*1	303325849	Kėdainių g.13, Skėmių k., Radviliškio r., Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
82.	ŽŪB Žadžiūnų ekologinis ūkis	*1	303325870	Šiaulių r. sav. Žadžiūnų k. Gudelių g. 30-2, Registracijos vieta: Šiaulių r. sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
83.	ŽŪB Želsvelės ekologinis ūkis	*1	303325856	Marijampolės sav. Želsvos k. Želsvelės g. 1, Registracijos vieta: Marijampolės sav., Registracijos data: 2014-06-09	**A	100,00%	100,00%
84.	Prestviigi OÜ	*6	12654600	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10133, Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
85.	Turvaste partners OÜ	*6	12655410	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10134, Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
86.	Nakamaa Agro OÜ	*6	12655522	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10135, Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
87.	Hindaste Invest OÜ	*6	12655384	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10136, Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2014-04-24	**G	100,00%	100,00%
88.	Tuudi River OU	*6	12655640	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10137, Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
89.	Palderma Partners OÜ	*6	12654959	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10138, Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
90.	Ave-Martna Capital OÜ	*6	12655155	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10139, Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
91.	Hobring Invest OÜ	*6	12655427	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10140, Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
92.	Rukkirahu Capital OÜ	*6	12655232	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10141, Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
93.	Pahasoo OÜ	*6	12655367	Harju maakond, Talinas, Kesklinna linnaosa, Lai tn 32-8, 10142, Registracijos vieta: Estija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
94.	KB Ganiklis	*3	303429417	Radviliškio r. sav. Skėmių k. Alyvų g. 1-3, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	99,46%	98,09%
95.	KB Ganiavos gėrybės	*3	303429431	Marijampolės sav. Želsvos k. Želsvelės g. 1, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	99,46%	98,09%
96.	KB Žemėpačio pieno ūkis	*3	303432388	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-22	**A	99,46%	98,09%
97.	KB Žemynos pienelis	*3	303427989	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-17	**A	99,46%	98,09%

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

98.	KB Lygiadienio ūkis	*3	303428087	Panevėžio r. sav. Smilgių mstl. Panevėžio g. 23-1, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2014-10-17	**A	99,46%	98,09%
99.	KB Laumės pieno ūkis	*3	303427996	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-17	**A	99,46%	98,09%
100.	KB Medeinės pienas	*3	303428112	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-17	**A	99,46%	98,09%
101.	KB Gardaitis	*3	303429381	Panevėžio r. sav. Gustonių k. M. Kriaučiūno g. 15, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	99,46%	98,09%
102.	KB Dimstipatis	*3	303429424	Mažeikių r. sav. Naikių k. Mažeikių aplinkl. 9, Registracijos vieta: Mažeikių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	99,46%	98,09%
103.	KB Aušlavis	*3	303429456	Anykščių r. sav. Nausodės k. Nausodės g. 55, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	99,46%	98,09%
104.	KB Austėjos pieno ūkis	*3	303428094	Mažeikių r. sav. Naikių k. Mažeikių aplinkl. 9, Registracijos vieta: Mažeikių r. sav., Registracijos data: 2014-10-17	**A	99,46%	98,09%
105.	KB Aitvaro ūkis	*3	303429374	Radviliškio r. sav. Skėmių k. Alyvų g. 1- 3, Registracijos vieta: Radviliškio r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	99,46%	98,09%
106.	KB Giraičio pieno ūkis	*3	303429399	Mažeikių r. sav. Naikių k. Mažeikių aplinkl. 9, Registracijos vieta: Mažeikių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	99,46%	98,09%
107.	Fentus 10 GmbH	*6	HRB106477	StraBe des 17 Juni 10b, 10623 Berlynas, Vokietija, Registracijos vieta: Vokietija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
108.	Norus 26 AG	*6	HRB109356B	StraBe des 17 Juni 10b, 10623 Berlynas, Vokietija, Registracijos vieta: Vokietija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
109.	LT Holding AG	*6	HRB109265B	StraBe des 17 Juni 10b, 10623 Berlynas, Vokietija, Registracijos vieta: Vokietija, Registracijos data: 2014-05-02	**G	100,00%	100,00%
110.	UAB KTG Agrar	*4	300127919	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Vilniaus m. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
111.	UAB Agrar Raseiniai	*4	300610316	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
112.	UAB AUGA Mažeikiai	*4	300610348	Mažeikių r. sav. Naikių k. Mažeikių aplinkl. 9, Registracijos vieta: Mažeikių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
113.	UAB PAE Agrar	*4	300867691	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
114.	UAB Delta Agrar	*4	300868875	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
115.	UAB KTG Grūdai	*4	302637486	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
116.	UAB KTG Eko Agrar	*4	300510650	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
117.	UAB Agronita	*4	300132574	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
118.	UAB Agronuoma	*4	303204954	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
119.	UAB VL Investment Vilnius 12	*4	303205611	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
120.	UAB Agrar Ašva	*4	301608542	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
121.	UAB Agrar Varduva	*4	301608791	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
122.	UAB Agrar Seda	*4	301608777	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
123.	UAB Agrar Kvistė	*4	302308067	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
124.	UAB Agrar Luoba	*4	302308035	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
125.	UAB Agrar Gaja	*4	302594412	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
126.	UAB Agrar Ariogala	*4	301626540	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
127.	UAB Agrar Girdžiai	*4	301621568	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

128.	UAB Agrar Vidauja	*4	301622531	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
129.	UAB Agrar Raudonė	*4	302309532	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
130.	UAB Agrar Venta	*4	302307855	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
131.	UAB Agrar Nerys	*4	302594063	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
132.	UAB Agrar Gėluva	*4	302312133	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
133.	UAB Agrar Betygala	*4	302312222	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
134.	UAB Agrar Dubysa	*4	302312215	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
135.	UAB Agrar Pauliai	*4	302312165	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
136.	UAB Agrar Mituva	*4	302312172	Raseinių r. sav. Gėluvos k. Dvaro g. 30, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2014-10-20	**A	100,00%	100,00%
137.	UAB AUGA Raseiniai	*4	304704364	Raseinių r. sav. Kalnujų mstl. Žieveliškės g. 1, Registracijos vieta: Raseinių r. sav., Registracijos data: 2017-11-06	**A	100,00%	0,00%

PASTABOS:

- *
- *1 Žemės ūkio bendrovė
- *2 Asociacija
- *3 Kooperatinė bendrovė
- *4 Uždaroji akcinė bendrovė
- *5 Viešoji įstaiga
- *6 Užsienio juridinis vienetas

- **
- **A Žemės ūkio veikla
- **B Grupės piniginis fondas
- **C Žmogiškųjų išteklių valdymas
- **D IT sistemos vystymas
- **E Žemės valdymo bendrovė
- **F Įrangos nuoma
- **G Dukterinių įmonių valdymas
- **H Prekyba ir logistika

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2. Pagrindinių apskaitos principų apibendrinimas

2.1 Apskaitos principų pasikeitimai

Grupės apskaitos politika yra nepakitusi visais šiose finansinėse ataskaitose pateikiamais laikotarpiais.

2.2 Finansinių ataskaitų rengimo pagrindas

Šios finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis Tarptautiniais finansinės atskaitomybės standartais (TFAS), priimtais Europos Sąjungoje (ES). Konsoliduotosios finansinės ataskaitos parengtos istorinės įsigijimo savikainos pagrindu, išskyrus žemę nekilnojamajame turte, kuri apskaitoma perkainota verte, biologinį turtą (galvijus ir pasėlius), kurie apskaitomi tikrąja verte. Tiek Bendrovė, tiek Grupė taiko tuos pačius apskaitos principus, išskyrus dukterinių įmonių apskaitą, kaip aprašyta 2.25 pastaboje.

Finansinių ataskaitų parengimas pagal TFAS reikalauja atlikti tam tikrus svarbius apskaitinius įvertinimus. Šie standartai taip pat reikalauja, kad vadovybė priimtų sprendimus, susijusius su Grupės apskaitos principų taikymu. Sritys, kuriose tenka priimti reikšmingus ir sudėtingus sprendimus, arba sritys, kuriose daromos prielaidos ir taikomi apskaitiniai vertinimai turi reikšmingos įtakos konsoliduotosioms finansinėms ataskaitoms, aprašytos 4-oje pastaboje.

Konsoliduotos finansinės ataskaitos pateiktos nacionaline valiuta eurais (Eur), kuri yra Bendrovės funkcinė ir pateikimo valiuta.

Veiklos tęstinumo principas

Pridedamos finansinės ataskaitos parengtos vadovaujantis veiklos tęstinumo principu. Trumpalaikis Grupės tikslas yra sugeneruoti pakankamą kiekį lėšų tam, kad būtų pasiektas veiklos efektyvumas ir pelningumas bei sugeneruoti pakankamai pajamų ir pelno, siekiant padengti trumpalaikius įsipareigojimus. Grupės vadovybė tikisi išlaikyti dabartinius likvidumo rodiklius ir sukaupti lėšas ateities investicijoms. Bendrovė daugiausia dirba su Grupės įmonėmis, todėl jos likvidumas yra pakoreguojamas esant poreikiui.

2018 m. gruodžio 31 d. Grupės trumpalaikis turtas viršijo trumpalaikius įsipareigojimus 5 811 tūkst. (2017 m. gruodžio 31 d. viršijo 6 719 tūkst. Eur). Grupės likvidumo rodiklis (trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai) sudarė 1,11 (2017 m. – 1,16), tuo tarpu kritinio likvidumo rodiklis (trumpalaikis turtas (neįskaitant biologinio turto ir atsargų) / trumpalaikiai įsipareigojimai) buvo 0,32 (2017 m. – 0,32).

2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovės trumpalaikis turtas viršijo trumpalaikius įsipareigojimus 19,267 tūkst. Eur, kai 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovės trumpalaikio turto ir trumpalaikių įsipareigojimų santykis buvo lygus 210 tūkst. Eur. Trumpalaikių įsipareigojimų padidėjimas yra susijęs su Grupės sprendimu konsoliduoti trumpalaikį finansavimą patronuojančioje įmonėje. Bendrovė finansuoja jos dukterines įmones pagal ilgalaikes sutartis. Didžiausią dalį sudaro kredito linijos (18 870 tūkst. EUR), kurios atnaujinamos kiekvienų metų pabaigoje. Kiti įsipareigojimai bus padengti pinigų srautais, gautais iš valdymo mokesčio. Bendrovės likvidumo rodiklis siekė 0,17 (2017 m. – 1,04).

Nauji standartai, pataisos ir išaiškinimai

2018 m. Grupė ir Bendrovė pritaikė visus Tarptautinės apskaitos standartų valdybos (TASV) ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) paskelbtus naujus ir patikslintus standartus, pataisas bei išaiškinimus, kurie yra svarbūs jos veiklai ir įsigaliojo ataskaitiniu laikotarpiu, prasidedančiu 2018 m. sausio 1 d.

a) Nauju ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

Grupė ir Bendrovė pirmą kartą pritaikė šiuos standartus ir pakeitimus savo metiniams ataskaitiniam laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d.:

9-asis TFAS „Finansinės priemonės“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau)

- Finansinį turtą reikalaujama suskirstyti į tris grupes pagal tai, kaip jis yra vertinamas: finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina; finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis; ir finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.
- Skolos priemonių klasifikavimas priklauso nuo ūkio subjekto finansinio turto valdymo verslo modelio ir ar sutartiniai pinigų srautai apima tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimus. Jeigu skolos priemonė laikoma sutartiniais pinigų srautams gauti, ji gali būti apskaitoma amortizuota savikaina, jeigu ji taip pat tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą. Skolos priemonės, kurios tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą ir kurios sudaro ūkio subjekto portfelį, kuriame pinigų srautams gauti skirtas turtas yra laikomas ir parduodamas, gali būti pripažįstamos finansiniu turtu, vertinamu tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis. Finansinis turtas, kuris neapima pinigų srautų, tenkinančių tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimų reikalavimą, turi būti vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais (pavyzdžiui, išvestinės finansinės priemonės). Įterptosios išvestinės finansinės priemonės nuo šiol neatskiriamos nuo finansinio turto, tačiau į jas atsižvelgiama vertinant, ar vykdomas tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimas.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.2 *Finansinių ataskaitų rengimo pagrindas (tęsinys)*

- Investicijos į nuosavybės priemones visada vertinamos tikrąja verte. Tačiau vadovybė gali priimti neatšaukiamą sprendimą pripažinti tikrosios vertės pasikeitimą kitomis bendrosiomis pajamomis, jeigu priemonė nėra skirta parduoti. Jeigu nuosavybės priemonė klasifikuojama kaip skirta parduoti, tikrosios vertės pasikeitimas pripažįstami pelnu arba nuostoliais.
- Daugelis 39-jame TAS numatytų reikalavimų, susijusių su finansinių įsipareigojimų klasifikavimu ir vertinimu, buvo perkelti į 9-ąją TFAS be pakeitimų. Pagrindinis pasikeitimas yra tas, kad ūkio subjektas turės pateikti finansinių įsipareigojimų, apskaitomų tikrąja verte, kredito rizikos pasikeitimų įtaką tikrajai vertei kaip pilną ar nuostolį kitų bendrųjų pajamų straipsnyje.
- 9-ajame TFAS nustatytas naujas vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo modelis – tikėtinų kredito nuostolių (TKN) modelis. Standarte numatytas trijų etapų metodas, grindžiamas finansinio turto kredito kokybės pokyčiu nuo pirminio pripažinimo momento. Praktikoje naujosios taisyklės reikiama, kad ūkio subjektai, apskaitoje pirmą kartą pripažindami finansinį turtą, kurio kredito kokybė nėra pablogėjusi, apskaitoje turės iš karto registruoti numatomus nuostolius, kurių suma lygi 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių sumai (prekybos gautinų sumų atveju, tikėtinų kredito nuostolių sumai už visą terminą). Tuo atveju, jeigu kredito rizika yra labai išaugusi, vertės sumažėjimas vertinamas nustatant tikėtinų kredito nuostolių sumą už visą terminą, o ne už 12 mėnesių. Modelyje numatyti procedūriniai supaprastinimai, apimantys lizingo ir prekybos gautinas sumas.
- Apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimai buvo pakeisti, siekiant juos labiau suderinti su rizikos valdymu. Standarte numatyta galimybė ūkio subjektams pasirinkti, ar taikyti 9-ajame TFAS numatytus apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimus, ar toliau taikyti 39-ąją TAS visoms apsidraudimo nuo rizikos priemonėms, nes dabartinis standartas šiuo metu neapima makro apsidraudimo sandorių apskaitos.

9-ojo TFAS "Finansinės priemonės" priėmimas nuo 2018 m. sausio 1 d. įtakojo pasikeitimus apskaitos politikoje, kaip nurodyta pastabose 2.11 ir 2.13, tačiau, kaip nurodyta 11, 12, 13 pastabose, nebuvo reikšmingo poveikio finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų pripažinimui, klasifikavimui ir vertinimui, finansinių priemonių nurašymui ir finansinio turto vertės sumažėjimui, išskyrus koregavimą, susijusį su atidėjinių prekybos ir ilgalaikių gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliams pakartotiniu vertinimu 2018 m. sausio 1 d., kurie buvo apskaityti nuosavo kapitalo dalyje.

Grupė/Bendrovė naujas taisykles taikė retrospektyviai nuo 2018 m. sausio 1 d., kas praktiškai leidžiama pagal šį standartą. 2017 m. palyginamieji duomenys perskaičiuoti nebuvo.

Finansinio turto vertinimo pagal 9-ąją TFAS poveikis 2018 m. sausio 1 d. atvaizduotas lentelėje:

	Žymė- jimas	2017 m. gruodžio 31 d. (pateikta anksčiau)	9 TFAS poveikis	2018 m. sausio 1 d.
Finansinis turtas				
Ilgalaikės gautinos sumos	CR	3 497	(199)	3 298
Trumpalaikės gautinos sumos	CR	10 765	44	10 809
NUOSAVAS KAPITALAS (nepaskirstytas pelnas)	DR	17 241	(155)	17 086

Prekybos gautinų sumų atidėjiniai galimiems nuostoliams 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. sausio 1 d. (pritaikius 9-ąją TFAS) buvo:

2018 m. sausio 1 d.

	Gautinos sumos, neturėjusios pradelsimų praeityje	Pradelsta nuo 1 iki 30 dienų	Pradelsta nuo 31 iki 90 dienų	Pradelsta 90 dienų ir daugiau	Iš viso
Numatomas nuostolių koeficientas	0,02%	1,45%	1,86%	4,39%	
Prekybos gautinų sumų iš viso	4 277	758	537	296	5 868
Vertės sumažėjimas	(1)	(11)	(10)	(13)	(35)
Prekybos gautinų sumų iš viso, grynąja verte	4 276	747	527	283	5 833

Atidėjinių galimiems nuostoliams apskaičiavimas yra aprašytas 2.11, 2.13 ir 3 „Kredito rizika“ pastabose.

Paskolų, apskaitomų amortizuota verte, atidėjiniai paskolų vertės sumažėjimo nuostoliams yra nustatomi pagal tikėtinų kreditų nuostolių trijų pakopų modelį.

Grupė/Bendrovė neprisipažino jokių atidėjinių galimiems paskolų nuostoliams pagal 39-ąją TAS, nes nebuvo jokių rodiklių požymių, indikuojančių rodančių galimą nuostolį. Įgyvendinant 9-ąją TFAS, buvo atlikta individuali kiekvienos paskolos analizė, siekiant jas priskirti vienai iš trijų pakopų. Remiantis individualiu paskolos reitingu ir rinkos duomenimis, buvo nustatyta įsipareigojimų neįvykdymo tikimybė (12 mėnesių ar visą laikotarpį trunkantys – priklausomai nuo jų priskyrimo 1-ajai ar 2-ajai pakopai). Numatomas Tikėtinas kredito nuostolis apskaičiuotas remiantis įsipareigojimų neįvykdymo tikimybe, paskolos sutartyje numatytu paskolos gražinimo grafiku ir išieškojimų panaudojant įkeistas užtikrinimo priemones vertinimais. 2018 m. sausio 1 d. pagal tikėtinų kredito nuostolių modelį buvo nustatyta 199 tūkst. Eur gautinų sumų atidėjinių galimiems nuostoliams suma.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.2 Finansinių ataskaitų rengimo pagrindas (tęsinys)

Paskolos Grybai LT ir Fiksuoto pelningumo investicijų fondui, kurių bendra balansinė vertė 2018 m. sausio 1 d. buvo 3 479 tūkst. Eur, buvo laikomos mažos rizikos paskolomis, dėl ko atidėjiniai šių paskolų nuostoliams buvo apskaičiuoti remiantis 12 mėnesių tikėtinais kredito nuostoliais - visas tikėtinas paskolų kredito nuostolis buvo padaugintas iš tikimybės, kad nuostoliai atsiras per ateinančius 12 mėnesių. Bendra atidėjinių šių paskolų vertės sumažėjimo nuostoliams suma 2018 n. sausio 1 d. sudarė 199 tūkst. Eur.

Ilgalaikių gautinų sumų atidėjiniai galimiems nuostoliams:

2018 m. sausio 1 d.	1-asis etapas (12 mėn. TKN)	2-asis etapas (viso laikotarpio TKN)	3-asis etapas (viso laikotarpio TKN)	Iš viso
Kooperatinė bendrovė Grybai Lt	2 123	-	-	2 123
Fiksuoto pelningumo investicijų fondas Symbol LLC (dukterinių įmonių Karakash OOO ir Karakash agro OOO pardavimas, 24 pastaba)	1 374	-	-	1 374
	-	-	-	-
Likutis, bendraja verte	3 497	-	-	3 497
Vertės sumažėjimas	(199)	-	-	(199)
Likutis, grynąja verte	3 298	-	-	3 298

Finansinio turto atidėjinių galimiems nuostoliams verčių pokyčiųulyginimas su pradinėmis atidėjinių galimiems nuostoliams sumomis yra:

	GROUP	COMPANY
Apskaitinė atidėjinių galimiems nuostoliams vertė 2017 m. gruodžio 31 d. (Perskaičiavimas pagal 39 TAS)	(79)	-
Per nepaskirstytąjį pelną perskaičiuotos sumos	(155)	-
Apskaitinė atidėjinių galimiems nuostoliams vertė 2018 m. sausio 1 d. (Perskaičiavimas pagal 9 TFAS)	(234)	-
Paskolų atidėjinių galimiems nuostoliams padidėjimas, pripažintas pelnu arba nuostoliu	(31)	-
Apskaitinė atidėjinių galimiems nuostoliams vertė 2018 m. gruodžio 31 d.	(265)	-

Naujasis standartas taip pat nustato išplėstinius informacijos atskleidimo reikalavimus ir pateikimo pakeitimus. Daugiau informacijos rasite 11, 12, 13 pastaboje.

15-asis TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau)

Naujame standarte pateiktas pagrindinis principas, kuriuo remiantis pajamos turi būti pripažįstamos sandorio kaina tuomet, kai prekės arba paslaugos perduodamos klientui. Komplexinės prekės ar paslaugos, kurias galima išskirti, turi būti pripažįstamos atskirai ir bet kokios nuolaidos ar lengvatos, taikomos sutarties kainai, paprastai turi būti priskiriamos atskiriems elementams. Jeigu atlygis yra skirtingas dėl tam tikrų priežasčių, turi būti pripažįstamos minimalios sumos, jeigu rizika, kad jos bus atstatytos, nėra reikšminga. Sąnaudos, patirtos siekiant užtikrinti sutarčių su klientais sudarymą, turi būti kapitalizuojamos ir amortizuojamos per sutarties naudos suvartojimo laikotarpį.

15-ojo TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau)

Pataisomis nekeičiami pagrindiniai standarto principai, tačiau patikslinamas šių principų taikymas. Pataisomis patikslinama, kaip nustatyti veiklos įsipareigojimą (pasižadėjimas perduoti prekę ar paslaugą klientui) sutartyje; kaip nustatyti, ar įmonė yra savo sąskaita veikiantis subjektas (prekės ar paslaugos teikėjas) ar agentas (atsakingas už prekės ar paslaugos teikimo organizavimą); ir kaip nustatyti, ar licencijos suteikimo pajamos turėtų būti pripažįstamos tam tikru momentu ar per tam tikrą laikotarpį. Be šių patikslinimų pataisose numatytos dvi papildomos išimties, siekiant mažinti sąnaudas ir sudėtingumą įmonei pirmą kartą taikant naująjį standartą.

Grupė taikys 15-ąjį TFAS 2018 m. metinėse finansinėse ataskaitose, naudodama modifikuotą retrospektyvų metodą, t.y. palyginamosios sumos nebus perskaičiuojamos. Tačiau, apskaitos politikos pakeitimai buvo padaryti ir atkleisti 2.22 pastaboje. Grupės pardavimai suskirstyti į 3 pagrindinius segmentus: gyvulininkystės, augalininkystės ir grybininkystės. Visuose segmentuose pardavimo sutartys su klientais yra labai paprastos ir neturi jokių kompleksinių paslaugų ar prekių. Daugeliu atvejų prekės perduodamos klientams tą pačią dieną, kai išrašomos sąskaitos faktūros.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.2 Finansinių ataskaitų rengimo pagrindas (tęsinys)

2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. nebuvo prekių, kurios buvo perduotos ar kurių perdavimas klientams buvo vykdomas, bet sąskaitos faktūros nebuvo išrašytos ir atvirkščiai.

15-ojo TFAS priėmimas neturėjo reikšmingos įtakos Grupės/Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

„Mokėjimo akcijomis sandorių klasifikavimas ir vertinimas“ – 2-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau)

Pataisos reiškia, kad ne rinkos veiklos rezultatų teisių suteikimo sąlygos turės tą patį poveikį mokėjimo akcijomis sandorių, kurie padengiami pinigais, vertinimui, kaip ir nuosavybės priemonėmis padengiamam atlygiui. Pataisomis taip pat patikslinamas sandorio su grynojo atsiskaitymo elementu klasifikavimas, kuomet ūkio subjektas atsisako išduoti tam tikrą nuosavybės priemonių dalį, kuri kitu atveju būtų išduota sandorio šaliai pasinaudojus teise (ar suteikus teisę) mainais už sandorio šalies mokestinės prievolės, susijusios su mokėjimu akcijomis, įvykdymą. Visi tokie susitarimai į apskaitą bus traukiami kaip padengiami nuosavybės priemonėmis. Galiausiai, pataisomis taip pat pateikiami šie pinigais padengiamų mokėjimo akcijomis sandorių, kurie modifikuojami taip, kad taptų padengiamais nuosavybės priemonėmis, apskaitos patikslinimai: (a) mokėjimas akcijomis vertinamas remiantis modifikavimo dieną galiojančia nuosavybės priemonių, suteiktų atliekant modifikavimą, tikrąja verte; (b) įvykdžius modifikavimą įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas; (c) nuosavybės priemonėmis padengiamas mokėjimas akcijomis pripažįstamas tokia apimtimi, kokia paslaugos buvo suteiktos iki modifikavimo įvykdymo dienos; ir (d) skirtumas tarp modifikavimo dieną galiojančios įsipareigojimo balansinės vertės ir tą pačią dieną nuosavybėje pripažintos sumos nedelsiant pripažįstamas pelnu ar nuostoliais. Naujasis standartas neturi reikšmingos įtakos Grupės finansinėms ataskaitoms, kadangi Grupė neturi jokių mokėjimo akcijomis sandorių.

2014–2016 m. ciklo Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau (1-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pakeitimai)

1-ojo TFAS pataisomis panaikinamos kai kurios trumpalaikės TFAS taikymo išimtys po to, kai šios trumpalaikės taikymo išimtys buvo panaudotos numatytai paskirčiai. 28-ojo TAS pataisomis patikslinama, kad rizikos kapitalo organizacijos ar panašūs ūkio subjektai kiekvienos investicijos atveju gali pasirinkti vertinti ūkio subjektus, į kuriuos investuoja, tikrąja verte. Pataisomis taip pat patikslinama, kad jeigu investuotojas, kuris nėra investicinis subjektas, turi asocijuotąją arba bendrąją įmonę, kuri yra investicinis subjektas, investuotojas kiekvienos investicijos atveju atskirai gali pasirinkti toliau taikyti vertinimą tikrąja verte, kurį taiko investiciniu subjektu esanti asocijuotoji ar bendroji įmonė, arba atstatyti vertinimą tikrąja verte tuomet, kai pradedamas taikyti nuosavybės metodas. Įgyvendinimas neturi reikšmingos įtakos Grupės/Bendrovės finansinei būklei, finansiniams rezultatams ar pinigų srautams.

„Investicinio turto perkėlimas“ – 40-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau)

Pataisomis patikslinama, kad perkėlimas į investicinį turtą arba iš jo gali būti atliekamas tik tada, kai pasikeičia turto paskirtis. Šis pasikeitimas turi būti pagrįstas įrodymais: ketinimo pasikeitimas, pats savaime, nėra pakankamas įrodymas perkėlimui pagrįsti. Įgyvendinimas neturi reikšmingos įtakos Grupės/Bendrovės finansinei būklei, finansiniams rezultatams ar pinigų srautams.

TFAAK 22-asis aiškinimas „Sandoriai užsienio valiuta ir išankstinis atlygis“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau)

Aiškinimas taikomas tuomet, kai ūkio subjektas sumoka arba gauna išankstinį atlygį pagal sutartis, sudarytas užsienio valiuta. Aiškinimu patikslinama, kad sandorio data, t. y. data, kurią nustatomas valiutų kursas, yra data, kurią ūkio subjektas atlieka pirminį nepiniginio turto ar nepiniginio įsipareigojimo, susidariusio dėl išankstinio atlygio, pripažinimą. Tačiau ūkio subjektas turi priimti sprendimą tam, kad nustatytų, ar išankstinis mokėjimas yra piniginis ar nepiniginis turtas, ar įsipareigojimas pagal 21-ojo TAS, 32-ojo TAS gaires ir principų sistemą apskaitos standartams rengti. Naujasis standartas neturi reikšmingos įtakos Grupės/Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

b) ES priimti standartai, kurie dar nėra įsigalioję ir nebuvo anksčiau priimti

TFAAK 23-asis aiškinimas „Neaiškumas dėl pelno mokesčio traktavimo“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau)

12-asis TAS nurodo, kaip turi būti apskaitomas atskaitinio laikotarpio pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis, tačiau nenurodo, kaip atspindėti neaiškumo poveikį. Šiuo aiškinimu patikslinama, kaip turi būti taikomi 12-ajame TAS numatyti pripažinimo ir vertinimo reikalavimai, jeigu egzistuoja neaiškumas dėl pelno mokesčio traktavimo. Ūkio subjektas turi nustatyti, ar neaiškumai dėl mokesčio traktavimo turi būti vertinami kiekvienas atskirai ar kartu su vienu arba daugiau kitų neaiškumų dėl mokesčio traktavimo, atsižvelgiant į tai, kuris būdas padės ūkio subjektui geriau įvertinti neaiškumo išnykimo tikimybę. Ūkio subjektas turi vadovautis prielaida, kad mokesčių administratorius patikrins sumas, kurias jis turi teisę patikrinti ir atlikdamas tokius patikrinimus, bus išsamiai susipažinęs su visa susijusia informacija. Jei ūkio subjektas nusprendžia, kad nėra tikėtina, kad mokesčių administratorius sutiks su neaiškumo dėl mokesčio traktavimo, neaiškumo poveikis bus atspindimas nustatant susijusį apmokestinamąjį pelną arba nuostolį, mokesčių bazę, nepanaudotus mokesčių nuostolius, nepanaudotus mokesčių kreditus ar mokesčių tarifus, taikant labiausiai tikėtiną sumą arba numatomą vertę, atsižvelgiant į tai, kuris metodas padės ūkio subjektui geriau įvertinti neaiškumo išnykimo tikimybę.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.2 Finansinių ataskaitų rengimo pagrindas (tęsinys)

Ūkio subjektas atskleis faktų ir aplinkybių pasikeitimo ar naujos informacijos poveikį, kuris turi įtakos aiškinime reikalaujamiems sprendimams ar apskaitiniams įvertinimams, kaip apskaitinio įvertinimo pasikeitimą. Faktų ir aplinkybių pasikeitimų ar naujos informacijos, dėl kurių gali būti iš naujo įvertinamas sprendimas ar apskaitinis įvertinimas, pavyzdžiai apima, tačiau tuo neapsiriboja, mokesčių administratoriaus patikrinimus ar veiksmus, mokesčių administratoriaus nustatytų taisyklių pakeitimus arba mokesčių administratoriaus teisės atlikti mokesčio traktavimo patikrinimą ar pakartotinį patikrinimą galiojimo pasibaigimą. Mokesčių administratoriaus pritarimo ar nepritarimo dėl mokesčio traktavimo nebuvimas, pats savaime, neturėtų būti laikomas faktų ir aplinkybių pasikeitimu ar nauja informacija, turinčiu įtakos aiškinime reikalaujamiems sprendimams ar apskaitiniams įvertinimams. Grupė dar nėra įvertinusi šių standartų pakeitimų poveikio finansinėms ataskaitoms.

„Išankstinio mokėjimo savybės su neigiama kompensacija“ – 9-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau)

Pataisomis leidžiama amortizuota savikaina vertinti tam tikras paskolas ir skolos vertybinius popierius, kurie gali būti iš anksto apmokami verte, žemesne už amortizuotą savikainą, pavyzdžiui, tikrąja verte arba verte, kuri apima pagrįstą skolininkui mokėtiną kompensaciją, lygią rinkos palūkanų normos padidėjimo per likusį priemonės galiojimo laikotarpį poveikio dabartinei vertei. Be to, tekste, kuriuo papildytas standarto išvadų pagrindas, dar kartą patvirtinami 9-ajame TFAS pateikti galiojantys nurodymai, kad tam tikrų amortizuota savikaina vertinamų finansinių įsipareigojimų sąlygų pakeitimai ar mainai, dėl kurių pripažinimas nenutraukiamas, lems pelno ar nuostolių atsiradimą, kurie bus pripažįstami pelnu ar nuostoliais. Todėl ataskaitas teikiantys ūkio subjektai daugeliu atveju negalės patikslinti faktinių palūkanų normos už likusį paskolos galiojimo laikotarpį tam, kad išvengtų poveikio pelnui ar nuostoliams dėl paskolos sąlygų pakeitimo. Grupė dar nėra įvertinusi šių standartų pakeitimų poveikio finansinėms ataskaitoms.

16-asis TFAS „Nuoma“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau)

Naujajame standarte numatyti nuomos pripažinimo, vertinimo, pateikimo, informacijos atskleidimo principai. Pagal visas nuomos rūšis nuomininkas įgyja teisę naudoti turtą nuomos pradžioje ir, jeigu nuomos mokėjimai atliekami per tam tikrą laikotarpį, taip pat gauna finansavimą. Dėl to, 16-uoju TFAS panaikinamas nuomos skirstymas į veiklos nuomą arba finansinę nuomą, kaip to reikalaujama 17-ajame TAS, o vietoj to pateikiamas bendras nuomininko apskaitos modelis. Nuomininkai turi pripažinti: (a) visų nuomos rūšių, kurių laikotarpis ilgesnis nei 12 mėnesių, turtą ir įsipareigojimus, išskyrus atvejus, kai pagal nuomos sutartį perduodamo turto vertė yra nedidelė; (b) nuomos turto nusidėvėjimą atskirai nuo palūkanų už nuomos įsipareigojimus pelno (nuostolių) ataskaitoje. Į 16-ąjį TFAS iš esmės perkelti 17-ajame TAS apibrėžti nuomotojo apskaitos reikalavimai. Dėl šios priežasties nuomotojas toliau turi skirstyti nuomą į veiklos nuomą arba finansinę nuomą ir apskaitoje skirtingai registruoti šias dvi nuomos rūšis. Nuo 2019 m. sausio 1 d. Grupės finansinės būklės ataskaitoje bus pripažinta apytiksliai 34 977 tūkst. Eur suma, kaip turto naudojimo teisių ir nuomos įsipareigojimų vertė, taip padidinant bendrą turto ir įsipareigojimų vertę apytiksliai 34 977 tūkst. Eur. Turto naudojimo teisių nusidėvėjimas per 2019 m. 12 mėnesių turėtų sudaryti apie 5 339 tūkst. Eur sumą.

c) Standartai, dar nepatvirtinti ES

Esamų standartų ir naujų standartų, kurių dar nepatvirtino ES, pakeitimai nėra aktualūs Grupei ir Bendrovei.

2.3 Grupės apskaita

Dukterinės įmonės – tai įmonės, kurias Grupė gali kontroliuoti. Grupė kontroliuoja įmonę, kai yra susijusi arba turi teises į įmonės kintamą gražą ir turi galimybę daryti įtaką gražai per savo įgaliojimus įtakoti jos veiklas. Dukterinių įmonių finansinės ataskaitos yra įtrauktos į konsoliduotas Grupės finansines ataskaitas nuo tos dienos, kai įsigyjama kontrolė. Nebetraukiamos tada, kuomet kontrolė prarandama.

Pirkimo metodas taikomas verslo jungimų apskaitai. Už dukterinės įmonės įsigijimą perduotas atlygis yra perduoto turto, prisiimtų įsipareigojimų ir Grupės išleistų nuosavybės priemonių tikroji vertė. Perduotas atlygis apima bet kokio turto ar įsipareigojimo, susidarančių dėl neapibrėžto atlygio susitarimo, tikrąją vertę. Su įsigijimu susijusios išlaidos pripažįstamos sąnaudomis tuomet, kai patiriamos. Verslo jungimo būdu įsigytas identifikuojamas turtas ir prisiimti įsipareigojimai bei neapibrėžtieji įsipareigojimai pradžioje įvertinami tikrosiomis vertėmis įsigijimo dieną. Naudojant įsigijimo metodą, Grupė nekontroliuojančią dalį įsigyjamojoje įmonėje įvertina tikrąja verte arba proporcinga grynojo turto dalimi, tenkančia nekontroliuojančiai daliai įsigyjamojoje įmonėje.

Perduoto atlygio dalis, nekontroliuojančios dalies įsigyjamojoje įmonėje dalis ir anksčiau turėtos įsigyjamosios įmonės nuosavybės priemonių tikrosios vertės įsigijimo dieną, viršijanti Grupės įsigytos dukterinės įmonės identifikuojamo grynojo turto dalies tikrąją vertę, yra apskaitoma kaip prestižas. Jeigu įsigijimo savikaina yra mažesnė už Grupės įsigytos dukterinės įmonės identifikuojamo grynojo turto dalies tikrąją vertę, skirtumas pripažįstamas tiesiogiai pelno (nuostolių) ataskaitoje kaip neigiamas prestižas.

Sandoriai tarp Grupės įmonių, likučiai bei nerealizuotas pelnas iš sandorių tarp Grupės įmonių yra eliminuojami. Nerealizuoti nuostoliai taip pat eliminuojami, tačiau laikomi perduoto turto vertės sumažėjimo požymiu.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.4 Asocijuotos įmonės

Asocijuotomis įmonėmis yra laikomos visos įmonės, kurioms Grupė turi reikšmingą įtaką, bet jų nekontroliuoja nei pavieniui, nei bendrai. Šiuo atveju Grupė turi turėti 20-50% balsavimo teisių. Investicijos į asocijuotas įmones apskaitomos taikant nuosavybės metodą apskaitai, pirmiausia pripažįstant jos įsigijimo savikainą.

Pagal nuosavybės apskaitos metodą pradine investicijos verte yra pripažįstama įsigijimo savikaina, kuri vėliau pelno (nuostolių) ataskaitoje pakoreguojama pripažįstant Grupės pelno ar nuostolių dalį, patirtą po įsigijimo, taip pat pakoreguojama pagal Grupės bendrųjų pajamų dalies judėjimą kitose bendrose pajamose. Dividendai, gauti arba gautini iš asocijuotų ir bendrųjų įmonių, pripažįstami kaip investicijų sumažėjimas apskaitinėje investicijų vertėje.

Kai Grupės nuosavybės būdu apskaitytų investicijų dalis yra nuostolinga ir viršija jos investicijos balansinę vertę, įskaitant bet kokias kitas neapibrėžtas ilgalaikes gautinas sumas, Grupė nepripažįsta tolimesnių nuostolių, išskyrus atvejus, kai ji prisiėmė įsipareigojimus ar atliko mokėjimus kito subjekto vardu.

Nerealizuotas sandorių pelnas tarp Grupės ir jos asocijuotų įmonių ar bendrųjų įmonių yra eliminuojamas tokia dalimi, kokia priklauso Grupei. Nerealizuoti nuostoliai taip pat yra eliminuojami, išskyrus tuos atvejus, jei turima įrodymų, kad sandorių perduoto turto vertė yra sumažėjusi. Esant poreikiui, apskaitos reikalavimai subjektuose, kuriuose Grupė turi investicijų į nuosavybę, buvo pakoreguoti siekiant užtikrinti jų suderinamumą su Grupės priimta politika.

Nuosavybės investicijų apskaitinės vertės pokyčiai yra peržiūrėti pagal 2.9 pastaboje aprašytus reikalavimus.

2.5 Sandoriai su nekontroliuojančia dalimi

Grupė traktuoja sandorius su nekontroliuojančios dalies akcininkais kaip sandorius su Grupės akcininkais. Atliekant pirkimus iš nekontroliuojančios dalies akcininkų, skirtumas, susidarantis tarp bet kokio sumokėto atlygio bei įsigytos dukterinės įmonės grynojo turto dalies apskaitinės vertės, yra apskaitomas nuosavybės dalyje. Iš pardavimų nekontroliuojančios dalies akcininkams gaunamas pelnas ar patiriami nuostoliai taip pat apskaitomi nuosavybės dalyje.

2.6 Užsienio valiutos perskaičiavimas

Funkcinė ir pateikimo valiuta

Kiekvienos Grupės įmonės finansinėse ataskaitose parodyti straipsniai įvertinti pirminės ekonominės aplinkos, kurioje konkreti įmonė vykdo veiklą, valiuta (toliau – funkcinė valiuta). Bendrovės funkcinė valiuta yra euras (EUR).

Sandoriai ir likučiai

Sandoriai užsienio valiuta perskaičiuojami į funkcinę valiutą pagal valiutų keitimo kursus, galiojančius sandorių atlikimo arba vertinimo (jeigu straipsniai iš naujo vertinami) dieną. Valiutų perskaičiavimo pelnas ir nuostoliai, atsirandantys vykdant atsiskaitymus, susijusius su šiais sandoriais, bei perskaičiuojant užsienio valiuta išreikštus piniginius turto bei įsipareigojimų likučius pagal metų pabaigoje galiojančius kursus, apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Grupės įmonės

Dukterinių įmonių veiklos rezultatai ir finansinė būklė (nė vienos iš kurių funkcinė valiuta nėra iš hiperinfliacijos ekonomikos), kurių funkcinė valiuta skiriasi nuo pateikimo valiutos, yra perskaičiuojami į pateikimo valiutą tokia tvarka:

- Turtas ir įsipareigojimai kiekvieną balanso parengimo dieną yra perskaičiuojami taikant balanso sudarymo datos valiutos kursą;
- Pajamos ir sąnaudos atskiriems pelno (nuostolių) ataskaitos straipsniams yra perskaičiuojamos vidutiniu laikotarpio valiutos kursu (išskyrus atvejus, kai vidutinis kursas pagrįstai neatspindi valiutos kursų, galiojančių sandorių dieną, bendrojo poveikio);
- Visi valiutų perskaičiavimo skirtumai yra apskaitomi kitose bendrosiose pajamose kaip atskiras nuosavybės komponentas.

Prestižas ir tikrosios vertės koregavimai, atsirandantys įsigijus užsienio įmonę, laikomi užsienio bendrovės turtu arba įsipareigojimais ir perskaičiuojami balanso sudarymo datos valiutos kursu.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.7 Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai

Nekilnojamuoju turtu, įranga ir įrengimais laikomas turtas, kurį Grupė valdo ir kontroliuoja, iš kurio tikisi gauti ekonominės naudos būsimaisiais laikotarpiais ir kurio naudingo tarnavimo laikotarpis yra ilgesnis nei vieneri metai. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai, išskyrus žemę, yra apskaitomi įsigijimo verte sumažinus vėliau sukauptu nusidėvėjimu ir vėlesniais vertės sumažėjimo nuostoliais. Žemė apskaitoma perkainota verte, atėmus vėlesnius vertės sumažėjimo nuostolius.

Pastatus daugiausia sudaro karvių fermos, dirbtuvės ir grūdų saugojimo pastatai. Mašinos ir įrengimus sudaro žemės ūkio technika bei pieno ūkių įrengimai. Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai, išskyrus žemę ir nebaigtą statybą, apskaitomi įsigijimo verte, atėmus vėlesnį nusidėvėjimą ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra.

Žemę daugiausia sudaro žemės ūkio paskirties žemė, kuri pateikiama perkainota verte, remiantis periodiškai, ne rečiau nei kas trejus metus, nepriklausomų vertintojų atliekamais vertinimais.

Vėliau patirtos išlaidos pridamos prie apskaitinės nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vertės arba pripažįstamos atskiru turtu tik tuo atveju, jeigu yra tikėtina, kad Grupė gaus ateityje ekonominę naudą iš šio turto, ir turto savikainą galima patikimai įvertinti. Pakeistos dalies apskaitinė vertė yra nurašoma. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje tuo metu, kai jos yra patiriamos.

Žemės apskaitinės vertės padidėjimas po perkainojimo yra kredituojamas į perkainojimo rezervą nuosavybės dalyje. Vertės sumažėjimai, kurie padengia to paties turto ankstesnius vertės padidėjimus, pripažįstami tiesiogiai nuosavybės dalyje, mažinant perkainojimo rezervą; visi kiti vertės sumažėjimai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Žemei nusidėvėjimas neskaičiuojamas. Kito turto nusidėvėjimas, išskyrus nebaigtą statybą, apskaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, nurašant turto įsigijimo vertę ar perkainotą vertę iki likvidacinės vertės per šiuos nustatytus naudingo tarnavimo laikotarpius:

Pastatai	20–50 metų
Statiniai ir mašinos	4–20 metų
Transporto priemonės, įrenginiai ir kitas turtas	1–10 metų

Nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai, įsigyti lizingo būdu, yra nudėvimi per trumpesnę iš dviejų: naudingo tarnavimo laikotarpį, taikant tą patį nusidėvėjimo skaičiavimo metodą kaip ir nuosavam turtui, arba lizingo laikotarpį. Ilgalaikio turto likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai yra peržiūrimi, ir koreguojami, jei to reikia, kiekvieno balanso sudarymo datą.

Turto apskaitinė vertė nedelsiant sumažinama iki jo atsiperkamosios vertės, jeigu turto apskaitinė vertė viršija įvertintą atsiperkamąją vertę.

Nebaigtos statybos straipsnyje apskaitomas statomas nekilnojamasis turtas, įranga ir įrengimai. Toks turtas yra apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus įvertintus vertės sumažėjimo nuostolius. Įsigijimo savikaina apima projektavimo, statybos darbus, montavimui perduotus įrengimus ir įrangą bei kitas tiesiogines išlaidas.

Pelnas arba nuostoliai, susidarę perleidus turtą, apskaičiuojami iš gautų pajamų atimant perleisto turto apskaitinę vertę, ir apskaitomi pelno (nuostolių) ataskaitoje veiklos sąnaudų straipsnyje. Pardavus perkainotą turtą, atitinkama perkainojimo rezervo dalis perkeliama į nepaskirstytąjį pelną.

Ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpis vadovybės yra nustatomas turto įsigijimo momentu ir kasmet peržiūrimas.

2.8 Nematerialusis turtas

Prestižas

Prestižas parodo, kiek Grupės įsigytos dukterinės/asocijuotos įmonės grynojo identifikuojamojo turto dalies įsigijimo savikaina viršija jo tikrąją vertę įsigijimo dieną. Prestižas, atsiradęs dėl dukterinės įmonės įsigijimo, apskaitomas kaip nematerialusis turtas. Kiekvienais metais atskirai pripažintas prestižas peržiūrimas, siekiant nustatyti, ar nesumažėjusi jo vertė, ir apskaitomas įsigijimo savikaina, sumažinta sukauptais vertės sumažėjimo nuostoliais. Prestižo vertės sumažėjimo nuostoliai neatstatomi. Pelnas ar nuostoliai, atsiradę dėl įmonės pardavimo, apima prestižo, susijusio su parduota įmone, apskaitinę vertę.

Prestižas priskiriamas pinigų srautus kuriantiems vienetams, dėl vertės sumažėjimo peržiūrėjimų. Priskiriama tiems pinigų srautus kuriantiems vienetams ar pinigų srautus kuriančių vienetų grupėms, kurios turėtų gauti naudos iš verslo jungimo, kurį įvykdžius prestižas susidarė.

Kitas nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas – tai turtas, iš kurio Grupė tikisi gauti ekonominės naudos ateityje, jo naudojimo trukmė yra ribota ir jis apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Amortizacija skaičiuojama tiesiogiai proporcingu (tiesiniu) metodu per įvertintą turto naudingo tarnavimo laiką:

Programinė įranga	2–3 metai
Kitas nematerialusis turtas	5 metai
Žemės nuomos sutartys	1–22 metų

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.8 Nematerialusis turtas (tęsinys)

Atskirai įsigytos licencijos yra apskaitomos įsigijimo savikaina atėmus sukauptą amortizaciją. Licencijos, įsigytos per verslo jungimus, yra apskaitomos tikrąja verte įsigijimo datai. Įsigytos kompiuterių programinės įrangos licencijos kapitalizuojamos remiantis su konkrečių programinių įrangų įsigijimu ir parengimu naudojimui susijusiomis išlaidomis.

Tiesiogiai priskirtinos sąnaudos, kurios kapitalizuojamos kaip programinės įrangos savikainos dalis, apima programinės įrangos produktus kuriančių darbuotojų darbo užmokestį ir atitinkamų pridėtinių išlaidų dalį. Kitos programinės įrangos kūrimo sąnaudos, kurios neatitinka šių kriterijų, pripažįstamos sąnaudomis tuomet, kai yra patiriamos. Kūrimo išlaidos, ankstesniu laikotarpiu pripažintos sąnaudomis, vėliau turtu nepripažįstamos.

Pelnas arba nuostoliai, susidarę perleidus nematerialųjį turtą, yra apskaičiuojami gautas pajamas lyginant su turto apskaitine verte, ir pripažįstami pelne ar nuostoliuose.

Nematerialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpis vadovybės yra nustatomas turto įsigijimo momentu. Nustatytas naudingo tarnavimo laikotarpis kasmet peržiūrimas.

Amortizuojamas turtas tikrinamas, ar nesumažėjusi jo vertė, kai tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimas rodo, kad jo apskaitinė vertė gali būti nebeatgautina.

2.9 Nefinansinio turto vertės sumažėjimas

Nefinansinio turto, išskyrus atsargas ir atidėtąjį pelno mokestį, vertės sumažėjimas yra įvertinamas tuomet, kai įvykiai ar aplinkybės parodo, kad turto vertė gali neatsipirkti. Jeigu tokių požymių yra, įvertinama turto atsiperkamoji vertė.

Turto vertės sumažėjimo nuostoliai pripažįstami ta suma, kuria apskaitinė turto vertė viršija jo atsiperkamąją vertę, kuri yra didesnė iš dviejų verčių: turto tikroji vertė, atėmus pardavimo išlaidas, ir naudojimo vertė. Nustatant turto vertės sumažėjimą, turtas yra sugrupuojamas į mažiausias grupes, kurių atžvilgiu galima nustatyti atskirus pinigų srautus (pinigų srautus kuriančius vienetus). Nefinansinis turtas, išskyrus prestižą, kurio vertė buvo sumažėjusi, kiekvienų ataskaitų parengimo dieną peržiūrimas dėl galimybės atstatyti vertės sumažėjimą. Vertės sumažėjimo, apskaityto ankstesniais laikotarpiais, atstatymas apskaitomas, kai yra požymių, kad pripažinti nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo nebeegzistuoja ar reikšmingai sumažėjo. Atstatymas yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai.

2.10 Biologinis turtas

Biologinis turtas pirminio pripažinimo metu ir balanso sudarymo dieną apskaitomas tikrąja verte, atėmus įvertintas pardavimo išlaidas, išskyrus atvejus, kai tikroji vertė negali būti tiksliai nustatyta pirminio pripažinimo metu. Žemės ūkio produkcija, išgauta iš Grupės biologinio turto, yra apskaitoma tikrąja verte, atėmus įvertintas pardavimo išlaidas derliaus nuėmimo metu, ir vėliau apskaitoma kaip atsargas.

Jeigu egzistuoja aktyvi biologinio turto ar žemės ūkio produkcijos rinka, tos rinkos skelbiama kaina yra tinkamas dydis nustatant tikrąją turto vertę. Jei tokia rinka neegzistuoja, tikroji vertė nustatoma pagal artimiausio rinkos sandorio kainą, su sąlyga, kad ekonominės sąlygos reikšmingai nepasikeitė nuo tokio sandorio dienos iki balanso parengimo dienos. Įsigijimo savikaina yra naudojama tikrosios vertės nustatymui tik tada, kai biologinis turtas nuo įsigijimo dienos kito nedaug (pvz. praėjus trumpam laikotarpiui po augalų ar grybų sėjos).

Augimo periodu (augalų, grybų, gyvulių iki 1-ojo laktacijos periodo) patirtos sąnaudos yra kaupiamos ir apskaitomos atitinkamo turto straipsnyje. Kiekvieną ataskaitos parengimo datą*, biologinis turtas yra pervertinamas tikrąja verte. Pervertinimo pelnas arba nuostolis (skirtumas tarp tikrosios vertės ir apskaitytos savikainos) yra pripažįstamas Biologinio turto ir žemės ūkio produktų pirminio pripažinimo tikrosios vertės pasikeitimo įtaka straipsnyje, pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Pieno gamybos sąnaudos (šėrimas ir kt.) yra apskaitomos kaip dalis žemės ūkio produkcijos savikainos. Žemės ūkio produkcija yra pripažįstama tikrąja verte derliaus nuėmimo metu. Pervertinimo pelnas arba nuostolis (skirtumas tarp tikrosios vertės ir apskaitytos savikainos) yra pripažįstamas Biologinio turto ir žemės ūkio produktų pirminio pripažinimo tikrosios vertės pasikeitimo įtaka straipsnyje, pelno (nuostolių) ataskaitoje. Parduotai produkcijai (augalams, grybams, pienui, mėšai), apskaityta biologinio turto/žemės ūkio produkcijos vertė yra pripažįstama pelno (nuostolių) ataskaitoje, atsižvelgiant į jų sąnaudų pobūdį – visos patirtos sąnaudos pagal pobūdį eilutėje Pardavimų sąnaudos, įskaitant ir pelną/nuostolį iš tikrosios vertės pasikeitimų.

Straipsnyje Biologinio turto ir žemės ūkio produktų pirminio pripažinimo tikrosios vertės pasikeitimo įtaka pelno (nuostolių) ataskaitoje įtraukiami (1) pelnas (nuostolis) dėl ataskaitos parengimo dieną dėl pervertintos tikrąja verte neparduotos žemės ūkio produkcijos (daugiausiai augalų, nes pienas ir grybai yra iškart parduodami) ir (2) pelnas (nuostolis) dėl melžiamų karvių tikrosios vertės pasikeitimo, (2.1) augimo periodu esant skirtumams tarp patirtų ir apskaitytų išlaidų, taip pat tikrosios vertės skirtumų ataskaitiniais laikotarpiais, ir (2.2) melžimo laikotarpiu tikrosios vertės sumažėjimu dėl likusio karvės naudingo tarnavimo laiko; taip pat dėl visų kitų parametrų pokyčių grynųjų pinigų srautų prognozėse.

Visi kiti biologinio turto judėjimai (9 pastaba) yra pavaizduoti kapitalizuotų išlaidų suma.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.10 Biologinis turtas (tęsinys)

Straipsnyje Pardavimų sąnaudos yra įtrauktos visos sąnaudos, reikalingos pasėlių, grybų auginimui bei pienui ir mėsai, kurie buvo parduoti ataskaitiniu laikotarpiu. Išlaidos, kurios buvo patirtos produkcijos pagaminimui, kuri ataskaitų rengimo dieną liko neparduota, yra kapitalizuojamos pradine verte ir ateinančiais laikotarpiais, kai produkcija bus parduota, bus perkeltos į pelno (nuostolių) ataskaitos Pardavimų sąnaudos straipsnį. Išlaidos, kapitalizuotos užauginti melžiamas karves, nėra atspindimos Pardavimų sąnaudos straipsnyje; vietoj to, apskaityta karvių vertė yra nurašoma per visą karvių gyvenimo laikotarpį, kaip tikrosios vertės pokytis straipsnyje Žemės ūkio produktų pirminio pripažinimo tikrosios vertės pasikeitimo įtaka.

*Grybų ir pasėlių savikaina yra artima jų tikrajai vertei, atsižvelgiant į tai, kad įvyksta tik labai maža biologinė transformacija. Metų pabaigoje, žemės kultūros nuo rudens sėjos beveik nepasikeičia. Grybų stadija priklauso nuo auginimo terpės sėjos laiko; atsižvelgiant į tai, jog grybų derlius nebuvo planuotas per pirmąją 2019 m. ar 2018 m. savaitę, grybų auginimo terpėje 2018.12.31 ir 2017.12.31 laikotarpiais įvyko tik labai maža biologinė transformacija. Todėl, vadovybės manymu, šis turtas yra tinkamas apskaityti savikaina, atitinkančią tikrąją vertę.

2.11 Investicijos ir kitas finansinis turtas

2.11.1 Klasifikavimas

Nuo 2018 m. sausio 1 d. Grupė savo finansinį turtą priskiria šioms vertinimo kategorijoms:

- kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąją verte (tikrosios vertės pasikeitimus pripažįstant arba per kitas bendrąsias pajamas, arba per pelną ar nuostolius ir
- kuris bus vertinamas amortizuota savikaina.

Klasifikavimas priklauso nuo įmonės verslo modelio, skirto finansinio turto ir sutartinių pinigų srautų valdymui.

Turto, vertinamo tikrąją verte, pelnas ir nuostoliai dėl tikrosios vertės pasikeitimo bus pripažįstami pelnu ar nuostoliu arba kitose bendrosiose pajamose. Investicijų į nuosavybės finansines priemones, kurios nėra laikomos parduoti, apskaitymas priklausys nuo to, ar Grupė pirminio pripažinimo metu priėmė nekeičiamą sprendimą, kad jos būtų apskaitytos tikrąją verte, tikrosios vertės pasikeitimus pripažįstant per kitas bendrąsias pajamas. Grupė investicijas į skolos finansines priemones perklasifikuoja tik tada, kai pasikeičia jos šio turto valdymui taikytas verslo modelis.

2.11.2. Pripažinimas ir nurašymas

Įprastinis finansinio turto pirkimas ir pardavimas pripažįstamas sandorio sudarymo dieną - dieną, kurią Grupė įsipareigoja pirkti ar parduoti turtą. Finansinis turtas yra nurašomas, kai pasibaigė arba buvo perduotos teisės gauti sutartinius pinigų srautus iš finansinio turto ir Grupė iš esmės perdavė visas su nuosavybe susijusias rizikas ir naudą.

2.11.3. Vertinimas

Pirminio pripažinimo metu Grupė įvertina finansinį turtą tikrąją verte pridėdam, tuo atveju, jei finansinis turtas nėra apskaitomas tikrąją verte, tikrosios vertės pasikeitimus pripažįstant pelnu ar nuostoliu, sandorio išlaidas, tiesiogiai priskiriamas finansinio turto įsigijimui. Finansinio turto, vertinamo tikrąją verte, tikrosios vertės pasikeitimus pripažįstant pelnu ar nuostoliu, sandorio išlaidos pripažįstamos sąnaudomis pelno arba nuostolio eilutėse. Skolos priemonių vertinimas vėlesniais laikotarpiais priklauso nuo Grupės turto valdymui taikomo verslo modelio ir turto pinigų srautų pobūdžio. Yra trys vertinimo kategorijos, kurioms Grupė priskiria savo skolos priemones:

- Amortizuota savikaina: Turtas, laikomas sutartiniams pinigų srautams gauti, vertinamas amortizuota savikaina, jeigu minėti pinigų srautai apima tik pagrindinės paskolos sumos gražinimą ir palūkanų mokėjimus. Palūkanų pajamos iš šio finansinio turto yra įtraukiamos į finansinės veiklos pajamas taikant apskaičiuotosios palūkanų normos metodą. Bet koks pelnas ar nuostolis, atsirandantis dėl nurašymo, pripažįstamas tiesiogiai pelne ar nuostolyje ir pateikiamas kaip kitos veiklos pelnas (nuostolis) kartu su pelnu (nuostoliais) dėl užsienio valiutų kursų pasikeitimo. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo yra pateikiami kaip atskiras eilutės straipsnis pelno (nuostolių) ataskaitoje.

- Tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis (TVKBP): Turtas, kuris laikomas sutartiniams pinigų srautams surinkti ir finansiniam turtui parduoti, kai turto pinigų srautai sudaro tik pagrindinės paskolos sumos gražinimą ir palūkanų mokėjimus, vertinamas TVKBP. Apskaitinės vertės pokyčiai pateikiami kitose bendrosiose pajamose, išskyrus vertės sumažėjimo pelno ar nuostolio pripažinimą, palūkanų pajamas ir valiutos kurso pasikeitimo pelną ir nuostolius, kurie yra pripažįstami pelne ar nuostolyje. Kai finansinis turtas yra nurašomas, sukauptas pelnas ar nuostolis, anksčiau pripažintas kitose bendrosiose pajamose, yra perklasifikuojamas iš nuosavybės į pelną ar nuostolius ir pripažįstamas kitos veiklos pelnu (nuostoliu). Palūkanų pajamos už šį finansinį turtą yra įtraukiamos į finansinės veiklos pajamas taikant apskaičiuotosios palūkanų normos metodą. Valiutos kurso pasikeitimo pelnas ir nuostoliai yra pateikiami kaip kitos veiklos pelnas (nuostolis), o vertės sumažėjimo sąnaudos yra pateikiamos atskira eilute pelno (nuostolių) ataskaitoje.

- Tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais (TVPN): finansinis turtas, kuris neatitinka amortizuotos savikainos arba tikrosios vertės pasikeitimo pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis (TVKBP) kriterijų, turi būti vertinamas tikrąją verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais. Skolos investicijos, kuri vėliau vertinama TVPN, tikrosios vertės pasikeitimo pelnas ar nuostolis yra pripažįstamas grynąja verte kaip kitos veiklos pelnas (nuostolis) tuo laikotarpiu, kuriuo jis susidaro.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.11.3. Vertinimas (tęsinys)

Grupė vėliau vertina visas nuosavybės investicijas tikraja verte. Tais atvejais, kai Grupės vadovybė nusprendžia nuosavybės investicijų tikrosios vertės pasikeitimo pelną ar nuostolius pateikti kitose bendrosiose pajamose (TVKBP), vėliau nurašant nuosavybės investicijas anksčiau susidarę tikrosios vertės pasikeitimo pelnas ar nuostoliai, apskaityti kitose bendrosiose pajamose, nėra perklasifikuojami į pelną ar nuostolį. Tokių investicijų dividendai toliau pripažįstami pelno ar nuostolių dalyje kaip kitos veiklos pajamos, kuomet Grupė turi nustatytą teisę gauti mokėjimus. Finansinio turto, vertinamo tikraja verte, tikrosios vertės pokyčius pripažįstant pelnu ar nuostoliais, tikrosios vertės pokyčiai apskaitomi kaip kitos veiklos pelnas ar nuostoliai pelno (nuostolių) ataskaitoje, kaip taikytina. Nuosavybės vertybinių popierių, vertinamų tikraja verte, tikrosios vertės pokyčius pripažįstant pelnu ar nuostoliu, vertės sumažėjimo nuostoliai (ir vertės sumažėjimo nuostolių atstatymai nepateikiami atskirai nuo kitų tikrosios vertės pokyčių.

2.11.4 Tikrosios vertės sumažėjimas

Apskaitos politika, taikyta nuo 2018 m. sausio 1 d.

Nuo 2018 m. sausio 1 d. Grupė/Bendrovė vertina ateityje tikėtinus kredito nuostolius, susijusius su savo finansiniu turto, apskaitomu amortizuota savikaina. Taikoma vertės sumažėjimo metodika priklauso nuo to, ar buvo reikšmingai padidėjusi kredito rizika.

Grupė/Bendrovė laikosi trijų pakopų modelio, skirto finansinio turto, išskyrus prekybos gautinas sumas, vertės sumažėjimui:

- 1-oji pakopa – likučiai, kurių kredito rizika nuo pirminio pripažinimo nebuvo ženkliai padidėjusi arba kurie ataskaitos sudarymo dieną turi mažą kredito riziką. Šiam turtui pripažįstami 12-os mėnesių tikėtini kredito nuostoliai (TKN) ir palūkanų pajamos apskaičiuojamos nuo turto bendrosios balansinės vertės (t.y. neatimant atidėjinio tikėtiniems kredito nuostoliams). 12-os mėnesių TKN yra tikėtini kredito nuostoliai, atsirandantys dėl įsipareigojimų neįvykdymų, galimų per 12-ką mėnesių nuo ataskaitos sudarymo dienos. Tai nėra tikėtini grynųjų pinigų trūkumai per 12-os mėnesių laikotarpį, o visos turto kredito nuostolis, įvertintas atsižvelgiant į tikimybę, kad nuostoliai atsiras per ateinančius 12-ka mėnesių.

- 2-oji pakopa – apima likučius, kurių kredito rizika nuo pirminio pripažinimo buvo ženkliai padidėjusi (nebent jie turi mažą kredito riziką ataskaitos sudarymo dieną), tačiau kurie neturi objektyvių vertės sumažėjimo įrodymų. Šiam turtui pripažįstami visą laikotarpį apimantys TKN, tačiau palūkanų pajamos vis dar skaičiuojamos nuo turto bendrosios balansinės vertės. Visą laikotarpį apimantys TKN yra tikėtini kredito nuostoliai, atsirandantys dėl visų galimų įsipareigojimų neįvykdymo įvykių per numatomą finansinės priemonės galiojimo laikotarpį. Tikėtini kredito nuostoliai yra svertiniai vidutiniai kredito nuostoliai su įsipareigojimų neįvykdymo tikimybe (NT), naudojama kaip įtakojančias veiksnys.

- 3-ioji pakopa – apima likučius su objektyviais vertės sumažėjimo įrodymais ataskaitos sudarymo dieną. Šiam turtui pripažįstami viso laikotarpio TKN ir palūkanų pajamos apskaičiuojamos pagal grynąją balansinę vertę (t.y. atėmus atidėjinius tikėtiniems kredito nuostoliams).

Finansinis turtas laikomas sumažėjusios vertės dėl tikėtinų kredito nuostolių, jei ataskaitų sudarymo dieną yra objektyvių vertės sumažėjimo įrodymų. Įrodymai dėl vertės sumažėjimo gali apimti požymius, kad skolininkai arba skolininkų grupė patiria didelių finansinių sunkumų, nevykdo mokėjimų, tikimybę, kad jie bankrutuos ar bus įvykdyta kita finansinė reorganizacija.

Finansinis turtas nurašomas visiškai arba iš dalies, kai nėra pagrįstų lūkesčių dėl susigrąžinimo. Rodikliai, kad nėra pagrįstų lūkesčių dėl susigrąžinimo, apima, be kita ko, nemokumo ar didelių skolininko finansinių sunkumų tikimybę. Sumažėjusios vertės skolos yra nurašomos, kai jos vertinamos kaip neatgautinos.

Prekybos ir kitų gautinų sumų atžvilgiu Grupė taiko supaprastintą metodą, leidžiamą pagal 9-ąją TFAS, pagal kurį reikalaujama, kad tikėtini viso laikotarpio nuostoliai būtų pripažįstami nuo gautinų sumų pirminio pripažinimo. Prekybos gautinos sumos klasifikuojamos pagal 2-ąją arba 3-iąją pakopą:

- 2-oji pakopa – apima gautinas sumas, kurioms buvo pritaikytas supaprastintas metodas viso laikotarpio tikėtiniems kredito nuostoliams apskaičiuoti, išskyrus tam tikras prekybos gautinas sumas, priskirtas 3-iajai pakopai

- 3-ioji pakopa – apima gautinas sumas, kurios pradelstos daugiau nei 90 dienų (išskyrus tas, kurioms yra pagrįstas paaiškinimas) arba kurioms atskirai nustatytas vertės sumažėjimas

Tikėtinų nuostolių dydžiai yra pagrįsti pardavimų mokėjimų profiliais per 36 mėnesius iki 2018 m. gruodžio 31 d. arba per 24 mėnesius iki 2018 m. sausio 1 d. bei per šį laikotarpį patirtais istoriniais kredito nuostoliais. Istoriniai nuostolių rodikliai koreguojami, kad atspindėtų dabartinę ir ateities informaciją apie makroekonominis veiksniai, turinčius įtakos nuomininkų gebėjimui padengti atitinkamas sumas. Tokia ateities informacija apimtų:

- ekonominių, reguliavimo, technologinių ir aplinkos veiksnių pokyčiai (pvz.: pramonės perspektyvos, BVP, užimtumas ir politika)
- išorės rinkos rodikliai
- klientų bazė

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.11.5 Apskaitos politika, taikyta iki 2017 m. gruodžio 31 d.

Klasifikavimas

Grupė skirsto savo finansinį turtą į šias vertinimo grupes: finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pokyčiai apskaitomi per pelną ar nuostolius, skirtas parduoti finansinis turtas ir paskolos bei gautinos sumos. Klasifikavimas priklauso nuo įsigyto finansinio turto paskirties. Vadovybė nustato finansinio turto klasifikaciją jo pirminio pripažinimo metu.

Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas, kuriam nustatyti fiksuoti ar kitaip nustatomi mokėjimai ir kuris nekotiruojamas aktyvioje rinkoje. Jos apskaitomos kaip trumpalaikis turtas, išskyrus tuos atvejus, kuomet jų terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių nuo balanso parengimo dienos. Pastaruoju atveju jos priskiriamos prie ilgalaikio turto. Grupės paskolos bei gautinos sumos apima balanso straipsnius *Prekybos ir kitos gautinos sumos* bei *Pinigai ir pinigų ekvivalentai*.

Finansinis turtas, skirtas parduoti

Finansinis turtas, skirtas parduoti, yra neišvestinės finansinės priemonės, kurios arba yra priskirtos šiai kategorijai, arba nepriskirtos jokiai kitai kategorijai. Šis turtas yra priskiriamas ilgalaikiam turtui, išskyrus tuos atvejus, kai investicinis laikotarpis baigiasi, arba vadovybė numato investicijas parduoti per 12 mėnesių nuo paskutinio ataskaitinio laikotarpio pabaigos.

Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pokyčiai apskaitomi per pelną (nuostolius)

Grupė naudoja išvestinius finansinius instrumentus apsidraudimui nuo palūkanų normų rizikos, tačiau Grupė nėra parengusi formalios apsidraudimo sandorių naudojimo politikos, todėl apsidraudimo sandorių apskaitos netaiko.

Pripažinimas ir vertinimas

Visi įprastiniai finansinio turto pirkimai ir pardavimai pripažįstami sandorio dieną, tai yra tada, kai Grupė įsipareigoja pirkti ar parduoti turtą. Investicijos pradžioje pripažįstamos tikrąja verte, pridėjus sandorio išlaidas. Tai negalioja tam finansiniam turtui, kuris vertinamas tikrąja verte ir kurio pokyčiai apskaitomi per pelną ar nuostolius. Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pokyčiai apskaitomi per pelną ar nuostolius, pradžioje pripažįstamas tikrąja verte, o sandorio išlaidos pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Finansinis turtas nurašomas, kuomet baigiasi arba perduodamos teisės gauti pinigų srautus iš investicijų ir Grupė perdavė iš esmės visą su nuosavybe susijusią riziką ir jos teikiamą naudą. Paskolos ir gautinos sumos apskaitomos amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

Taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą yra apskaičiuojama amortizuota finansinio turto ar finansinio įsipareigojimo suma ir palūkanų pajamos arba sąnaudos paskirstomos per atitinkamą laikotarpį. Apskaičiuotų palūkanų norma yra ta palūkanų norma, kuria numatomi ateities pinigų mokėjimai arba gavimai per numatomą finansinės priemonės gyvavimo laikotarpį arba, kai tinkama, per trumpesnį laikotarpį, yra tiksliai diskontuojami iki grynosios apskaitinės finansinio turto ar finansinio įsipareigojimo vertės.

Išvestinės finansinės priemonės iš pradžių pripažįstamos tikrąja verte; visos tiesiogiai priskiriamos sandorio išlaidos pripažįstamos pelno (nuostolių) ataskaitoje, tuomet, kuomet patirtos. Po pirminio pripažinimo, išvestinės priemonės yra vertinamos tikrąja verte, o jų pokyčiai pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Po pradinio pripažinimo finansinis turtas, skirtas parduoti, yra vertinamas tikrąja verte remiantis rinkos arba brokerių nurodytomis kainomis. Jei tam tikram finansiniam turtui nėra aktyvios rinkos, tikroji vertė nustatoma remiantis vertinimo metodais. Šie metodai apima neseniai atliktus rinkos sandorius, remiamasi dabartine rinkos verte kitos priemonės, kuri iš esmės yra panaši, ir atliekama diskontuotų pinigų srautų analize. Investicijų, skirtų parduoti, perkainojimo rezultatas yra apskaitomas kitose bendrosiose pajamose.

2.12 Atsargos

Atsargos pateikiamos žemesniąja iš dviejų verčių: savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte. Savikaina apskaičiuojama FIFO metodu. Atsargų savikainą sudaro pirkimo kaina bei mokesčiai (kurių Grupė vėliau neatgauna iš mokesčių institucijų), transportavimo, saugojimo bei kitos sąnaudos, tiesiogiai priskirtinos atsargų įsigijimui. Grynoji galimo realizavimo vertė yra įvertinta pardavimo kaina įprastinėmis verslo sąlygomis, atėmus susijusias pardavimo išlaidas.

2.13 Prekybos gautinos sumos

Prekybos gautinos sumos pradžioje apskaitomos tikrąja verte, o vėliau amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą, atėmus atidėjinių nuostoliams sumą. Prekybos gautinos sumos yra iš klientų gautinos sumos už parduotas prekes ar suteiktas paslaugas įprastomis verslo sąlygomis. Jos paprastai turi būti apmokėtos per 30 dienų, todėl visos klasifikuojamos kaip trumpalaikės. Prekybos gautinos sumos iš pradžių pripažįstamos atlygio sumos, kurios besąlygiškai sumokamos, nebent jose yra reikšmingų finansavimo komponentų, kai jos pripažįstamos tikrąja verte. Grupė turi gautinas sumas, siekdama surinkti sutartinius pinigų srautus, todėl vėliau jas įvertina amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.13 Prekybos gautinos sumos (tęsinys)

Grupė taiko supaprastintą 9-ojo TFAS metodą vertindama tikėtinus kredito nuostolius, pagal kurį visoms prekybos gautinoms sumoms taikomas atidėjiny visų laikotarpio tikėtiniems kredito nuostoliams. Norint įvertinti tikėtinus kredito nuostolius, prekybos gautinos sumos yra sugrupuojamos pagal Grupės pajamų segmentus (gyvulininkystė, augalininkystė, grybininkystė, galutiniam vartotojui skirti produktai ir kt.). Tikėtinų nuostolių dydžiai remiasi pardavimų mokėjimų profiliu per 36 mėnesių laikotarpį iki 2018 m. gruodžio 31 d. arba per 24 mėnesių laikotarpį iki 2018 m. sausio 1 d. ir atitinkamai istoriniais kredito nuostoliais, patirtais per šį laikotarpį. Istoriniai nuostolių rodikliai yra koreguojami, kad atspindėtų dabartinę ir ateities informaciją apie makroekonominis veiksniai, turinčius įtakos klientų gebėjimui atsiskaityti. Grupė nustatė, kad ES BVP augimo tempas yra svarbiausias veiksnys ir atitinkamai koreguoja istorinius nuostolių rodiklius, atsižvelgiant į numatomus šių veiksmų pokyčius.

Tuo remiantis, 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2018 m. sausio 1 d. (pradėjus taikyti 9-ąjį TFAS) prekybos gautinoms sumoms buvo nustatytas atidėjiny nuostoliams. Prekybos gautinos sumos nurašomos, kai nėra pagrįstų lūkesčių dėl susigrąžinimo. Rodikliai, kad nėra pagrįstų lūkesčių dėl susigrąžinimo, apima, be kita ko, skolininko nesugebėjimą vykdyti grąžinimo plano, suderinto su Grupe, ir sutartinių mokėjimų nevykdymą, pradelsiant ilgesnį nei 120 dienų laikotarpį.

2.14 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigų srautų ataskaitoje pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro grynieji pinigai kasoje, indėliai iki pareikalavimo banke ir kitos trumpalaikės likvidžios investicijos, kurių terminas yra iki trijų mėnesių.

2.15 Akcinis kapitalas

Paprastosios akcijos yra apskaitomos nominalia verte. Suma, gauta už parduotas akcijas, viršijanti jų nominalią vertę, yra apskaitoma kaip akcijų priedai. Papildomos išorinės išlaidos, tiesiogiai priskirtinos naujų akcijų emisijai, apskaitomos mažinant akcijų priedus.

2.16 Atidėtosios dotacijų pajamos

Vyriausybės suteiktos dotacijos pripažįstamos tikrąja verte, jeigu pagrįstai užtikrinama, kad dotacija bus gauta ir Grupė laikysis visų jai keliamų sąlygų.

Dotacijos, susijusios su turtu

Valstybės dotacijos, susijusios su nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų pirkimu, pripažįstamos kaip ateinančio laikotarpio pajamos taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą pelno (nuostolių) ataskaitoje per susijusio turto įvertintą naudingo tarnavimo laiką.

Dotacijos, susijusios su pajamomis

Dotacijos, susijusios su pajamomis, apima dotacijas, gautas jau patirtoms sąnaudoms ir negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visas kitas dotacijas, nepriskirtinas dotacijoms, susijusioms su turtu. Dotacija, skirta negautoms pajamoms kompensuoti, pripažįstama pajamomis atitinkamai per laikotarpius tokiais sumomis, kurios atitinka susijusias negautas kompensuojamas pajamas.

Dotacijos, susijusios su biologiniu turtu

Besąlyginės dotacijos, susijusios su biologiniu turtu, apskaitomos tikrąja verte, atėmus įvertintas pardavimo momentu patirtas išlaidas, pripažįstamos pajamomis tada, kai tokios valstybės dotacijos yra gautinos. Sąlyginės dotacijos, susijusios su biologiniu turtu, apskaitomos tikrąja verte, atėmus įvertintas pardavimo momentu patirtas išlaidas, pripažįstamos pajamomis tada, kai yra įvykdomos visos sąlygos tokioms dotacijoms gauti.

2.17 Prekybos mokėtinis sumos

Prekybos mokėtinis sumos – tai įsipareigojimas sumokėti už prekes ar paslaugas, įgytas įprastinėmis veiklos sąlygomis. Prekybos mokėtinis sumos priskiriamos prie trumpalaikių įsipareigojimų, jeigu mokėjimas turi būti įvykdytas per metus ar trumpesnį laiką. Jeigu ne, jos priskiriamos prie ilgalaikių įsipareigojimų.

Prekybos mokėtinis sumos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos tikrąja verte ir vėliau yra įvertinamos amortizuota savikaina, naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

2.18 Finansinės skolos

Paskolos pirminio pripažinimo metu yra apskaitomos tikrąja verte, atėmus patirtas sandorio išlaidas. Vėliau paskolos yra apskaitomos amortizuota savikaina, o tarp gautų įplaukų (atėmus sandorio išlaidas) ir padengimo vertės susidaręs skirtumas pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje per visą paskolos laikotarpį, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

Paskolos yra apskaitomos trumpalaikiuose įsipareigojimuose, išskyrus atvejus, kai Grupė turi besąlyginę teisę atidėti apmokėjimus ilgesniam nei 12 mėn. terminui po balanso dienos.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.19 Nuomos apskaita, kai Grupė yra nuomininkė

Finansinė nuoma (lizingas)

Nuoma, kurioje Grupė yra nuomininkas ir Grupei perduodama iš esmės visa su turto nuosavybe susijusi rizika ir nauda, klasifikuojama kaip lizingas. Išnuomotas turtas pripažįstamas nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų straipsnyje lizingo pradžioje mažesne iš dviejų verčių: lizingo būdu įsigyto nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų tikraja verte arba įvertinta minimalių lizingo įmokų dabartine verte. Nuomos mokesčiai paskirstomas tarp įsipareigojimų bei finansavimo sąnaudų taip, kad sudarytų pastovią palūkanų normą likusiam lizingo įsipareigojimų balansui. Atitinkamai, nuomos mokesčiai, atėmus būsimas finansavimo sąnaudas, yra apskaitomi paskolų straipsnyje. Palūkanos, tenkančios nuomos mokesčiui, yra apskaitomos pelno (nuostolių) ataskaitoje per visą lizingo laikotarpį, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Lizingo būdu įsigytas nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai yra nudėvimas per trumpesnį nei jo naudingo tarnavimo laikotarpį arba lizingo laikotarpį, jeigu Grupė nėra pagrįstai įsitikinusi, kad jai pereis nuosavybė iki lizingo termino pabaigos. Jeigu pardavimo ar atgalinės nuomos rezultatas yra lizingas, skirtumas tarp gautų pardavimo pajamų ir apskaitinės vertės nepripažįstamas iš karto, o atidedamas ir amortizuojamas per lizingo laikotarpį.

Veiklos nuoma

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų nuoma, kai nuomotojui lieka reikšminga rizikos ir nuosavybės teikiamos naudos dalis, klasifikuojama kaip veiklos nuoma. Nuomos įmokos (atėmus bet kokias iš nuomotojo gautas nuolaidas) pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) ataskaitoje proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

2.20 Nuomos apskaita, kai Grupė yra nuomotoja

Veiklos nuoma

Nuoma, kurioje Grupei lieka iš esmės visa su turto nuosavybe susijusi rizika ir jos teikiama nauda, klasifikuojama kaip veiklos nuoma. Grupė apskaito su veiklos nuoma susijusį turtą balanse atsižvelgdama į turto pobūdį. Nuomos pajamos pripažįstamos pajamomis pelno (nuostolių) ataskaitoje proporcingai per visą nuomos laikotarpį. Išnuomoto turto nusidėvėjimo skaičiavimo principai yra tokie patys, kaip ir kitam panašiam Grupės turtui taikomi principai. Nusidėvėjimas yra skaičiuojamas pagal nekilnojamajam turtui, įrangai ir įrengimams taikomus principus.

2.21 Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčiai ir atidėtasis pelno mokesčiai

Pelno mokesčio sąnaudos už laikotarpį apima ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčių ir atidėtąjį pelno mokesčių. Pelno mokesčiai pripažįstamas pelno (nuostolių) ataskaitoje, išskyrus tą jo dalį, kuri susijusi su kitų bendrųjų pajamų straipsniais ir straipsniais, apskaitomais tiesiogiai nuosavybėje. Tokiu atveju pelno mokesčiai taip pat pripažįstamas kitų bendrųjų pajamų ir nuosavybės dalyje atitinkamai.

Ataskaitinio laikotarpio pelno mokesčiai apskaičiuojamas vadovaujantis mokesčių įstatymais, priimtais arba iš esmės priimtais balanso parengimo dieną šalyse, kuriose Grupės įmonės veikia ir uždirba apmokestinamas pajamas. Vadovybė reguliariai peržiūri mokesčių deklaracijoje pateikiamas pozicijas, atsižvelgdama į taikomo mokesčio teisės akto aiškinimus, ir, jei būtina, suformuoja atidėjinius sumoms, kurias tikėtina, kad reikės sumokėti mokesčių institucijoms.

Atidėtasis pelno mokesčiai apskaitomas taikant įsipareigojimų metodą laikiniams skirtumams, susidarantiems tarp turto ir įsipareigojimų mokesčių bazės ir jų apskaitinės vertės atskirose ir konsoliduotose finansinėse ataskaitose. Atidėtasis pelno mokesčiai nepripažįstamas, jeigu jis susidaro dėl kitų nei verslo sujungimo būdu atsiradusio turto ar įsipareigojimų pirminio pripažinimo, kuris sandorio metu neturėjo jokios įtakos nei apskaitiniam, nei apmokestinamam pelnui ar nuostoliams. Atidėtasis pelno mokesčiai apskaičiuojamas taikant balanso parengimo dienai patvirtintus arba iš esmės patvirtintus mokesčių tarifus (ir įstatymus), kuriuos numatoma taikyti, kuomet bus realizuojamas susijęs atidėtojo pelno mokesčio turtas arba įvykdomas atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas.

Atidėtasis pelno mokesčiai apskaičiuojamas nuo laikinųjų skirtumų, atsiradusių dėl investicijų į dukterines įmones, išskyrus tuos atvejus, kai laikinųjų skirtumų panaikinimo laiką gali kontroliuoti Grupė ir tikėtina, kad laikinasis skirtumas nebus panaikintas artimiausioje ateityje.

Pelno mokesčio sąnaudos apskaičiuojamos ir sukaupiamos finansinėse ataskaitose remiantis finansinių ataskaitų sudarymo metu turima informacija bei vadovybės atliktais pelno mokesčio apskaičiavimais pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymus.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas pripažįstamas tokia apimtimi, kokia yra tikėtina, kad ateityje bus gautas apmokestinamasis pelnas, kurio pakaks laikiniams skirtumams panaudoti. Atidėtojo mokesčio turtas yra peržiūrimas kiekvieną ataskaitų sudarymo dieną ir yra mažinamas tokia suma, kokia mokesstinė nauda, tikėtina, nebus realizuota; tokie sumažinimai yra atstatomi, kai padidėja tikimybė gauti apmokestinamojo pelno ateityje. Nepripažintas atidėtojo pelno mokesčio turtas pakartotinai įvertinamas kiekvieną ataskaitų dieną ir pripažįstamas tokia apimtimi, kokia tapo tikėtina, kad bus gautas apmokestinamasis pelnas, kuris leis panaudoti mokesčio turtą.

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, įprastinės veiklos mokesčiai nuostoliai gali būti perkelti neribotą laiką, jei mokesčių mokėtojas tęsia veiklą, dėl kurios šie nuostoliai susidarė. Skaičiuojant pelno mokesčių 2015 ir vėlesniems metams tik 70 % apmokestinamojo einamojo laikotarpio rezultato gali būti sudengiama su panaudotais mokesčiais nuostoliais.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai gali būti sudengti tik tuo atveju, jei jie susiję su mokesčiais, mokėtinais tai pačiai administruojančiai institucijai, ir kai yra teisinis pagrindas padengti einamuosius mokėtinus mokesčius grynąja verte.

Pagrindiniai laikinieji skirtumai susidaro dėl žemės perkainojimo.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.22 Pajamų ir sąnaudų pripažinimas

Pajamos įvertinamos gauto ar gautino atlygio už įprastinės veiklos metu parduotas prekes ar suteiktas paslaugas tikrąja verte, neįskaitant pridėtinės vertės mokesčio, atėmus grąžinimus ir nuolaidas, eliminavus pardavimus Grupės viduje.

Grupė pardavimo pajamas pripažįsta, kuomet pajamų suma gali būti patikimai įvertinta, tikėtina, kad ateityje bus gauta ekonominė nauda ir yra tenkinami tam tikri kriterijai, nustatyti kiekvienai Grupės veiklai, kaip aprašyta žemiau. Grupė remiasi savo apskaičiavimuose istoriniais skaičiais, atsižvelgdama į kliento tipą, sandorio tipą ir kiekvieno susitarimo specifiką.

Pajamos yra vertinamos pagal kainas, numatytas sutartyse. Daugeliu atvejų atlygis tampa mokėtiniu, kai nuosavybės teisės yra perduodamos. Nors retais atvejais gali būti susitarta dėl atidėtų mokėjimo sąlygų, atidėjimas niekada neviršija dvylikos mėnesių. Todėl sandorio kaina nėra koreguojama atsižvelgiant į reikšmingą finansavimo komponento poveikį.

Grupė išskirsto pajamas iš sutarčių su klientais pagal veiklos segmentus: pienininkystės, augalininkystės, grybininkystės, galutiniam vartotojui skirtų pakuotų produktų ir kita. Grupės manymu, tai yra pats tinkamiausias išskaidymo būdas, nes jis atspindi Grupės pobūdį, sumas, laiką ir netikrumą dėl Grupės pajamų ir pinigų srautų.

Sąnaudos yra pripažįstamos laikantis kaupimo principo.

Prekių pardavimas

Grupė gamina ir parduoda laisvoje rinkoje įvairią žemės ūkio produkciją. Prekių pardavimo pajamos yra pripažįstamos tuomet, kai Grupės įmonė perduoda prekes klientui. Prekių perdavimas nelaikomas įvykiu tol, kol prekės nepasiekia numatytos vietos, senėjimo ir nuostolio rizika neperduodama pirkėjui, ir pirkėjas nepriėmė prekių pagal pardavimo sutarties sąlygas.

Paslaugų pardavimas

Paslaugų pajamos yra pripažįstamos paslaugų suteikimo klientui momentu.

Palūkanų pajamos ir sąnaudos

Palūkanų pajamos ir sąnaudos yra pripažįstamos naudojant apskaičiuotų palūkanų normos metodą. Gautos palūkanos pinigų srautų ataskaitoje pateikiamos kaip investicinės veiklos pinigų srautai, sumokėtos palūkanos – kaip pagrindinės veiklos pinigų srautai.

2.23 Išmokos darbuotojams

Socialinio draudimo įmokos

Grupė už savo darbuotojus moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau – Fondas) pagal nustatytą įmokų planą, vadovaujantis vietos teisės aktų reikalavimais. Nustatytą įmokų planą – tai planą, pagal kurį Grupė moka fiksuoto dydžio įmokas į Fondą ir neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo toliau mokėti įmokas, jei Fondas neturi pakankamai turto, kad sumokėtų visas išmokas darbuotojams, susijusias su jų tarnyba dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos prie darbuotojų sąnaudų.

Išėitinės išmokos

Išėitinės išmokos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki įprasto išėjimo į pensiją amžiaus arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išeiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Grupė pripažįsta išėitines išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais pagal detalų oficialų darbo santykių nutraukimo planą be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti išėitines išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą iš darbo savo noru. Jei išėitinės išmokos tampa mokėtinos vėliau nei per 12 mėnesių nuo balanso datos, jos diskontuojamos iki dabartinės vertės.

Premijų planai

Grupė pripažįsta įsipareigojimą ir sąnaudas premijoms, kuomet yra įsipareigojusi pagal sutartį arba kuomet praeityje buvo vykdoma tokia praktika, kuri sukūrė konstruktyvų įsipareigojimą.

2.24 Segmentų informacija

Vadovybė nustatė veiklos segmentus remiantis Generaliniam direktoriui ir Finansų direktoriui teikiamomis ataskaitomis, kurios naudojamos priimančias strateginius sprendimus. Grupės veikloje išskiriami veiklos segmentai yra pienininkystė, augalininkystė ir grybininkystė.

Grupės vadovybė taip pat vertina kiekvienos atskiros žemės ūkio bendrovės veiklos rezultatus. Šių bendrovių rezultatai yra analizuojami pagal bendrąjį pelningumą atskirų jų veiklos segmentų: grybų auginimo, pieno gamybos ir galvijų pardavimo gyvulininkystės srityje, atskirų augalininkystės kultūrų, t. y. kviečių, rapsų, miežių augalininkystės srityje, bei prekybos ir žemės nuomos srityje.

Grupės įmonių sąnaudos, kurias tiesiogiai galima priskirti tam tikram veiklos segmentui, priskiriamos atitinkamam segmentui. Grupės įmonių sąnaudos, kurios priskiriamos daugiau nei vienam segmentui, yra dalinamos proporcingai pagal iš anksto nustatytas sąnaudų paskirstymo tvarkas.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

2.25 Investicijos į dukterines įmones Bendrovės atskirose finansinėse ataskaitose

Investicijos į dukterines įmones apskaitomos savikaina, atėmus vertės sumažėjimo nuostolius. Savikaina nustatoma atsižvelgiant į sumokėtą kainą ir koreguojama, siekiant atspindėti sumokėtos kainos pokyčius dėl neapibrėžtojo atlygio pakeitimų. Savikaina taip pat apima tiesiogiai priskirtinas investicijos išlaidas.

2.26 Finansinių garantijų sutartys

Finansinių garantijų sutartys yra pripažįstamos finansiniais įsipareigojimais garantijų išdavimo metu. Įsipareigojimas iš pradžių yra apskaitomas tikrąja verte, o vėliau - suma, apskaičiuota pagal tikėtinų kredito nuostolių modelį pagal 9-ąjį TFAS „Finansinės priemonės“ arba pradžioje pripažinta suma, atėmus, jeigu reikia, bendrą sukauptą pajamų sumą, pripažintą remiantis 15-ojo TFAS „Pajamos iš sutarčių su klientais“ principais, žiūrint kuri yra didesnė.

Finansinių garantijų tikroji vertė yra nustatoma kaip grynujų pinigų srautų skirtumas tarp sutartinių mokėjimų pagal skolos priemonę ir mokėjimų, kurie būtų mokami be garantijos, arba apskaičiuota suma, kuri būtų mokama trečiajai šaliai už prisiimtus įsipareigojimus.

Jei garantijos, susijusios su paskolomis ar kitomis mokėtinomis sumomis įmonėms yra suteiktos be kompensacijos, jų tikrosios vertės yra apskaitomos kaip įmokos ir pripažįstamos kaip investicijos savikainos dalis.

2.27 Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui

Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui, kurie suteikia papildomos informacijos apie Grupės padėtį balanso sudarymo dieną (koreguojantys įvykiai), atspindimi finansinėse ataskaitose. Įvykiai, kurie nėra koreguojantys įvykiai, yra atskleidžiami aiškinamojo rašto pastabose, jei jų įtaka yra reikšminga.

3. Rizikos valdymas

3.1 Finansinės rizikos valdymas

Finansinės rizikos veiksniai

Grupės ir Bendrovės veiklai kyla įvairi finansinė rizika: rinkos rizika (įskaitant valiutos kurso riziką, pinigų srautų ir tikrosios vertės palūkanų normos riziką), kredito rizika ir likvidumo rizika. Grupės bendra rizikos valdymo programa atsižvelgia į tai, kad finansų rinkos yra nenuspėjamos, ir siekia iki minimumo sumažinti galimą neigiamą įtaką Grupės finansiniams rezultatams.

Už rizikos valdymo politiką ir procedūras atsakinga Valdyba.

Rinkos rizika

(i) Valiutos kurso rizika

Absoliuti dauguma Grupės operacijų vykdomos Lietuvoje, kuri 2015 m. sausio 1 d. įvedė euro zonos bendrą valiutą eurą. Didžioji dalis pirkimų ir sąnaudų yra įvertinta funkcinė valiuta, tik nedidelę operacijų dalį per pirmąjį 2018 m. ketvirtį vykdamas kita valiuta (operacijos Kryme), taip pat vykdamas kai kuriuos pardavimus šalims, turinčioms kitą valiutą (pvz.: Švedija, Norvegija, Lenkija, Kanada). 2018 m. kovo 31 d. Grupė pardavė įmones Kryme ir daugiau operacijų šiame regione nebeturi. Daugiau informacijos 24-oje pastaboje.

Grupės įmonės neturi reikšmingos valiutos kurso rizikos koncentracijos, todėl nesinaudojo jokiais finansinėmis priemonėmis, padedančiomis apsidrausti nuo valiutos kurso rizikų.

(ii) Vertybinių popierių kainos rizika

Grūpei neiškilusi reikšminga vertybinių popierių kainos rizika, nes ji neturi reikšmingų investicijų į vertybinius popierius ar kitas panašias finansines priemones už Grupės ribų. Dukterinės įmonės valdomos ir kontroliuojamos tiesiogiai. Grupė daro įtaką dukterinių įmonių finansiniams rezultatams tiesiogiai dalyvaudama tų įmonių valdyme.

(iii) Pinigų srautų ir tikrosios vertės palūkanų normos rizika

Grupės palūkanų normos rizika susijusi su kintamos palūkanų normos paskolomis. Dėl paskolų, gautų su kintamomis palūkanų normomis, Grūpei iškyla pinigų srautų palūkanų normos rizika. Dėl paskolų, gautų su fiksuotomis palūkanų normomis, Grūpei neiškyla pinigų srautų ar tikrosios vertės palūkanų normos rizika, kadangi visos paskolos apskaitomos amortizuota savikaina.

Grupės finansiniai įsipareigojimai apima paskolas ir finansinę nuomą su kintamomis palūkanų normomis, kurios susietos su EURIBOR. Palūkanos absoliučiai daugumai bankų paskolų bei lizingo įsipareigojimų peržiūrimos kas 3 arba 6 mėnesius. Kitų paskolų palūkanos yra peržiūrimos kas mėnesį arba kas 3 mėnesius. Grupė turi valstybei mokėtinų sumų už įsigytą žemę, kurioms taikomos fiksuotos palūkanos.

Grupės pinigų srautų ir palūkanų normos rizika yra nuolat vertinama Grupės vadovybės. Ji analizuoja Grupės palūkanų normos riziką dinamiu pagrindu, atsižvelgiant į refinansavimą, esamų pozicijų atnaujinimą, alternatyvius finansavimo šaltinius. Remdamasi šiais scenarijais, Grupė apskaičiuoja nustatyto palūkanų normos pokyčio poveikį pelnui ir nuostoliams.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

3.1 Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

Siekiant apsisaugoti nuo kintamų palūkanų normos rizikos, Grupė turi palūkanų normos apskaitos sandorius: 1) sutartį mokėti 1 proc. palūkanų nuo negrąžintos paskolos dalies, 4 658 tūkst. Eur 2018 m. gruodžio 31 d. (5 718 tūkst. Eur 2017 m. gruodžio 31 d.), ir gauti 3 mėnesių EURIBOR palūkanas. Ši sutartis yra susieta su Grupės žemės ūkio bendrovių paskolos sutartimi, kuri baigia galioti 2020 metais. 2) sutartį mokėti 0,5 proc. palūkanų nuo negrąžintos paskolos dalies, 1 474 tūkst. Eur 2018 m. gruodžio 31 d. (1 895 tūkst. Eur 2017 m. gruodžio 31 d.) ir gauti 3 mėnesių EURIBOR palūkanas. Ši sutartis yra susieta su Grupės žemės ūkio bendrovių paskolos sutartimi, kuri baigia galioti 2022 metais.

Neigiamas šių išvestinių finansinių priemonių rinkos vertės pokytis yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje atitinkamame laikotarpyje (žr. 27 pastabą), pakoreguojant išvestinės finansinės priemonės vertę balanse. 2018 metais jis buvo neigiamas ir siekė 80 tūkst. Eur (2017 m. 80 tūkst. Eur.) bei apskaitytas finansinėse sąnaudose (žr. 27 pastabą), o bendra neigiama sutarties vertė padidėjo iki 352 tūkst. Eur 2018 m. gruodžio 31 d. (272 tūkst. Eur 2018 m. gruodžio 31 d.). Išvestinės finansinės priemonės apskaitomos balanso ilgalaikio skolinimosi straipsnyje, balanso finansinėje ataskaitoje.

2018 m. gruodžio 31 d. Grupės finansinės skolos su kintama palūkanų norma sudarė 40,4 mln. Eur (2017 m. gruodžio 31 d. – 32,3 mln. Eur), visos finansinės skolos buvo denominuotos eurai. Tol, kol EURIBOR bus mažesnis nei 0, EURIBOR padidėjimo ar sumažėjimo įtaka Grūpei bus artima 0, nes daugumai Grupės paskolų galioja sąlygos, pagal kurias palūkanų apskaičiavimo tikslais EURIBOR negali būti mažesnis už 0. Jei EURIBOR būtų didesnis nei 0, tuomet kintamai palūkanų normai padidėjus 1 procentiniu punktu, metinis poveikis Grupės rezultatui būtų 374 tūkst. Eur prieš apmokestinimą (2017 m. – 324 tūkst. Eur).

2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovės finansinės skolos su kintama palūkanų norma buvo lygios 19 049 tūkst. Eur (2017 m. gruodžio 31 d. – 3 316 tūkst. Eur). 2018 m. gruodžio 31 d. įsipareigojimai su fiksuota palūkanų norma sudarė 4 027 tūkst. Eur (2017 m. gruodžio 31 d. – 7 867 tūkst. Eur).

Kredito rizika

Kredito rizika yra valdoma Grupės lygmeniu. Grupės vadovybė yra atsakinga už kredito rizikos valdymą. Kredito rizika kyla dėl pinigų ir pinigų ekvivalentų, trumpalaikių indėlių bankuose bei dėl klientams suteiktų kredito limitų, daugiausia susijusių su gautinų sumų likučiais ir suteiktomis paskolomis. Kredito rizika, susijusi su pinigais likučiais bankuose, yra minimali, nes Grupė pasirenka tik tuos bankus, kuriems užsienio reitingų agentūros yra nustatę aukštus kredito reitingus. Bendrovė didžiąją dalį produkcijos parduoda didmenininkams ir yra parengusi politiką, kuri užtikrina, kad produkcija būtų parduodama tik tiems pirkėjams, kurie turi tinkamą kredito istoriją. Prieš vykdydama sandorius, Grupė įvertina pirkėją, atsižvelgdama į jo finansinę padėtį, praeities patirtį bei kitus veiksnius. Atsiskaitymas atidedamas tik keliems pirkėjams, kurie gerai žinomi Grūpei ir kurių kredito istorija yra gera. Grupė turi kredito rizikos koncentraciją, nes kredito rizika pasiskirsčiusi tarp keleto pirkėjų, kurie yra stipriausi dalyviai šalies žemės ūkio rinkoje (žr. 21 pastabą). Grupė kai kuriais atvejais naudoja kreditų draudimu bei yra nustačiusi tam tikrus limitus daliai savo klientų, kurie dažniausiai yra nauji klientai neturintys pakankamos atsiskaitymų istorijos.

Apskaitinė finansinio turto vertė atspindi maksimalią kredito riziką. Grupė yra papildomai garantavusi už kooperatinės bendrovės „Grybai LT“ paskolą, kurios likutinė vertė 2018 m. gruodžio 31 d. buvo 2 565 tūkst. Eur. (2017 m. – 3 095 tūkst. Eur).

2018 m. pabaigai Bendrovė yra išleidusi garantijas bankams už Grupės dukterinių įmonių (žemės ūkio bendrovių ir Baltic Champs, UAB) finansinius įsipareigojimus, kurių bendra vertė yra lygi 22 122 tūkst. Eur (2017 m. – 24 612 tūkst. Eur). Papildomai bendrovė 2018 m. gruodžio 31 d. yra garantavusi už dukterinės bendrovės Agronuoma, UAB finansinius įsipareigojimus 731 tūkst. Eur. (2017 m. – 931 tūkst. Eur)

Detalesnė kredito rizikos analizė pateikiama 11, 12 ir 13 pastabose.

Likvidumo rizika

Grupės įmonėse atliekamos pinigų srautų prognozės, kurios apibendrinamos Grupės finansų skyriaus. Grupės finansų skyrius stebi nuolatinę Grupės likvidumo reikalavimų prognozes, siekdamas užtikrinti, kad ji turėtų pakankamai lėšų savo veiklos poreikiams tenkinti. Šios prognozės rengiamos atsižvelgiant į Grupės skolos finansavimo planus, sutartinių įsipareigojimų vykdymą, vidinių planuojamų balanso rodiklių vykdymą ir kitą reikšmingą informaciją. Skolintas kapitalas sudaro didelę Grupės viso kapitalo dalį.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

3.1 Finansinės rizikos valdymas (tęsinys)

Toliau lentelėje pateikta informacija apie Grupės finansinius įsipareigojimus, sugrupuotus pagal balanso parengimo dienai likusį laiką iki sutartyje numatyto termino pabaigos. Sumos šioje lentelėje yra sutartyse numatyti nediskontuoti pinigų srautai.

GRUPĖ	Sutartiniai pinigų srautai						
	Apskaitinė vertė	Iš viso	Mokėtina pareikalavus	Per vienerius metus	Per antrus metus	Per trečius – ketvirtus metus	Per penktus metus ir vėliau
2018 m. gruodžio 31 d.							
Paskolos	44 355	46 933	-	32 261	11 352	2 134	1 186
Lizingo įsipareigojimai	11 507	12 189	-	3 911	3 054	4 284	940
Išleistos garantijos	-	2 797	2 797	-	-	-	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	16 008	16 008	-	16 008	-	-	-
Iš viso	71 870	77 927	2 797	52 180	14 406	6 418	2 126
2017 m. gruodžio 31 d.							
Paskolos	34 648	36 206	-	18 701	6 338	9 858	1 309
Lizingo įsipareigojimai	8 943	9 539	-	3 220	2 727	2 978	614
Išleistos garantijos	-	3 095	3 095	-	-	-	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	15 550	15 550	-	15 550	-	-	-
Iš viso	59 141	64 390	3 095	37 471	9 065	12 836	1 923
BENDROVĖ	Sutartiniai pinigų srautai						
	Balansinė vertė	Iš viso	Mokėtina pareikalavus	Per vienerius metus	Per antrus metus	Per trečius – ketvirtus metus	Per penktus metus ir vėliau
2018 m. gruodžio 31 d.							
Paskolos	22 897	23 809	-	22 800	1 009	-	-
Lizingo įsipareigojimai	179	186	-	76	33	73	4
Išleistos garantijos	-	23 086	23 086	-	-	-	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	238	238	-	238	-	-	-
Iš viso	23 314	47 319	23 086	23 114	1 042	73	4
2017 m. gruodžio 31 d.							
Paskolos	11 077	11 691	-	4 814	225	6 652	-
Lizingo įsipareigojimai	106	111	-	26	59	23	3
Išleistos garantijos	-	25 544	25 544	-	-	-	-
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	320	320	-	320	-	-	-
Iš viso	11 503	37 666	25 544	5 160	284	6 675	3

Mokėtinos iki pareikalavimo sumos apima Grupės arba Bendrovės išleistas garantijas, kurios atspindi tiksliausiai Grupės/Bendrovės poziciją balanso dieną.

3.2 Kapitalo rizikos valdymas

Grupės kapitalo valdymo tikslai yra užtikrinti Grupės veiklos tęstinumą, grąžą akcininkams ir naudą kitoms suinteresuotosioms šalims, taip pat palaikyti optimalią kapitalo struktūrą, siekiant sumažinti kapitalo sąnaudas. Siekdama palaikyti ar pakoreguoti kapitalo struktūrą, Grupė gali pakoreguoti akcininkams mokamų dividendų sumą, grąžinti kapitalą akcininkams, išleisti naujas akcijas ar parduoti turtą, norint sumažinti skolas.

Finansuodama savo veiklą, Bendrovė seka nuosavybės koeficientą (nuosavo kapitalo ir turto santykį). 2018 m. gruodžio 31 d. šis santykis buvo lygus 53% (2017 m. gruodžio mėn. – 53%). Nustatytas leistinas lygis, kurį seka Grupės vadovybė yra 50%.

Vadovaujantis LR akcinių bendrovių įstatymu, akcinės bendrovės ir uždarnosios akcinės bendrovės įstatinis akcinis kapitalas neturi būti mažesnis negu atitinkamai 29 000 Eur ir 2 900 Eur, o akcinių nuosavybė neturi būti mažesnė negu 50 proc. įmonės įstatinio akcinio kapitalo. 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atitiko visus šiuos reikalavimus.

2018 m. gruodžio 31 d. 56 Grupės įmonių neatitiko anksčiau minėtų reikalavimų (2017 m. gruodžio 31 d. – 40). Įmonių, kurios neatitinka minėtų reikalavimų, Valdyba, turi sušaukti akcinių susirinkimą, kad išspręstų kapitalo pakankamumo klausimą. Šių Grupės įmonių neatitikimas nustatytiems reikalavimams neturėjo įtakos paskolų sutartyse nustatytų santykinų rodiklių vykdymui.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

3.3 Tikrosios vertės įvertinimai

Trys tikrosios vertės hierarchijos lygmenys buvo apibrėžti taip:

- 1 lygis apima turta, kurio tikroji vertė nustatoma remiantis kotiruojama (nekoreguota) kaina aktyviose rinkose identiškam turtui;
- 2 lygis apima turta, kurio tikroji vertė nustatoma remiantis kitais tiesiogiai ar netiesiogiai stebimais duomenimis;
- 3 lygis apima turta, kurio tikrosios vertės nustatymui nesiremiama stebima rinkos informacija (nestebimi duomenys).

Metų eigoje turto perklasifikavimų tarp lygmenų nebuvo.

Finansinių priemonių, kuriomis prekiaujama aktyvioje rinkoje (pavyzdžiui, prekybai ar parduoti skirtų vertybinių popierių), tikroji vertė nustatoma remiantis balanso dieną skelbiamomis rinkos kainomis. Laikoma, kad ilgalaikių gautinų sumų, prekybos gautinų sumų ir prekybos mokėtinų sumų apskaitinė vertė, apytiksliai atitinka jų tikrąsias vertes.

Ilgalaikių ir trumpalaikių paskolų tikroji vertė yra matuojama diskontuojant būsimus pinigų srautus, taikant rinkos palūkanų normą. Tikrosios vertės hierarchijoje jos klasifikuojamos kaip 3-ojo lygmens, nes nustatant tikrąją vertę naudojami nestebimi duomenys, įskaitant ir pačių kredito riziką.

Gruodžio 31 d. Grupės ir Bendrovės finansinių įsipareigojimų, už kuriuos mokamos palūkanos, struktūra buvo tokia (atsižvelgiant į banko paskolas ir kitas paskolas, obligacijas ir lizingo įsipareigojimus) (pagal apskaitines vertes):

GRUPĖ	Įsipareigojimai su fiksuota palūkanų norma	Įsipareigojimai su kintama palūkanų norma
2018 m. gruodžio 31 d.		
Paskolos iš finansinių institucijų	6 132	29 988
Lizingo įsipareigojimai	1 655	9 852
Kitos paskolos	7 684	551
Iš viso	15 471	40 391
	Įsipareigojimai su fiksuota palūkanų norma	Įsipareigojimai su kintama palūkanų norma
2017 m. gruodžio 31 d.		
Paskolos iš finansinių institucijų	7 613	23 361
Lizingo įsipareigojimai	-	8 941
Kitos paskolos	3 676	-
Iš viso	11 289	32 302
BENDROVĖ	Įsipareigojimai su fiksuota palūkanų norma	Įsipareigojimai su kintama palūkanų norma
2018 m. gruodžio 31 d.		
Paskolos iš finansinių institucijų	-	18 870
Lizingo įsipareigojimai	-	179
Kitos paskolos	4 027	-
Iš viso	4 027	19 049
	Įsipareigojimai su fiksuota palūkanų norma	Įsipareigojimai su kintama palūkanų norma
2017 m. gruodžio 31 d.		
Paskolos iš finansinių institucijų	-	-
Lizingo įsipareigojimai	-	106
Kitos paskolos	7 867	3 210
Iš viso	7 867	3 316

Ilgalaikių finansinių įsipareigojimų su kintama palūkanų norma tikroji vertė apytiksliai atitinka jų apskaitines vertes. Grupės finansinių įsipareigojimų su kintama palūkanų norma vidutinė apskaičiuotoji palūkanų norma 2018 m. gruodžio 31 d. buvo 3,56 proc. (2017 m. – 3,31 proc.).

Atsižvelgiant į tai, jog rinkoje neįvyko reikšmingų pokyčių nuo to laiko, kada buvo suderintos paskolos sutarties sąlygos (praėjusiuose ataskaitiniuose laikotarpiuose), vadovybė traktuoja susitartas palūkanų normas kaip apytiksliai atitinkančias rinkos palūkanų normą. Šie faktai rodo, kad 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Grupės finansinių įsipareigojimų su fiksuota palūkanų norma tikrosios vertės yra artimos jų apskaitinėms vertėms. 2018 m. gruodžio 31 d. Grupės fiksuotų palūkanų norma buvo 0,11% mažesnė negu kintama palūkanų norma (2017 m. - 1,35% didesnė).

Biologinio turto tikroji vertė yra aprašyta 9 pastaboje, žemės ūkio paskirties žemės tikroji vertė – 5 pastaboje.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

4. Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir prielaidos

Grupės vadovybė atlieka vertinimus ir prielaidas, susijusius su ateitimi. Atlikti apskaitiniai vertinimai iš esmės retai kada būna lygūs susijusiems faktiniams rezultatams. Įvertinimai ir susijusios prielaidos yra nuolatos peržiūrimi. Apskaitinių vertinimų pakeitimai yra pripažįstami tą laikotarpį, kurį šie pakeitimai buvo atlikti, jei jų rezultatai turėjo įtakos tik tam laikotarpiui, arba pakeitimo laikotarpiui ir ateities laikotarpiams, jei pakeitimas turi įtakos einamajam ir būsimajam laikotarpiui. Žemiau yra aprašyti apskaitiniai vertinimai ir prielaidos, dėl kurių egzistuoja didelė rizika, kad ateityje gali tekti reikšmingai koreguoti turto ir įsipareigojimų apskaitinę vertę.

Žemiau išvardintos pagrindinės sritys, kurioms įvertinti buvo reikalingos vadovybės prielaidos.

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vertės sumažėjimas (išskyrus žemę)

Kiekvieną balanso sudarymo datą Grupė peržiūri likutinę nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų vertę, siekdama nustatyti, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Jei tokių požymių yra, atsiperkamoji turto vertė yra apskaičiuojama, siekiant nustatyti vertės sumažėjimo nuostolius (jei tokių yra). Jei nėra įmanoma įvertinti atsiperkamąją vieno turto vieneto vertę, Grupė apskaičiuoja pajamas generuojančio vieneto, kuriam priklauso turtas, atsiperkamąją vertę.

Atsiperkamoji vertė yra didesnė iš tikrosios vertės, atėmus pardavimo išlaidas, ir naudojimo vertės. Įvertinant naudojimo vertę, tikėtini ateities pinigų srautai yra diskontuojami iki dabartinės vertės naudojant ikimokestinę diskonto normą, įvertintą pagal dabartines rinkos sąlygas egzistuojančią pinigų laiko vertę bei su turtu susijusią riziką.

Jei turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) įvertinta atsiperkamoji vertė yra mažesnė nei šio turto apskaitinė vertė, apskaitinė turto vertė sumažinama iki atsiperkamosios šio turto (ar pajamas generuojančios turto grupės) vertės. Nuostoliai dėl vertės sumažėjimo pripažįstami pelno (nuostolių) ataskaitoje iš karto.

Dirbamos žemės ūkio paskirties žemės vertinimas

Grupė vertina savo žemės sklypų portfelį kiekvienų metų pabaigoje. 2018 m. Grupė pasamdė nepriklausomus vertintojus, kurie įvertino 646 ha žemės ūkio paskirties sklypų įvairiuose Lietuvos regionuose (atrinkti sklypai sudaro maždaug 16% viso Grupės žemės sklypų portfelio). Vertinimus atliko nepriklausomas vertintojas Inreal, UAB. Vertintojas nustatė pasirinktų žemės sklypų vertes, palygindamas juos su panašių dydžių, derlingumo, regiono ir subregiono (kaimo) žemės sklypų rinkos sandoriais. Vertintojo rezultatai buvo sugrupuoti pagal skirtingus regionus ir subregionus (kaimas). Remiantis šiais kriterijais buvo nustatytos vidutinės sklypų vertės per hektarą skirtinguose regionuose. Šios vidutinės vertės kiekvienam subregionui ir regionui buvo naudojamos nustatant visų žemės sklypų rinkos vertę skirtinguose regionuose, padauginus vidutinę hektaro vertę skirtinguose regionuose iš viso žemės ūkio paskirties sklypo ploto tame pačiame regione. Vertinimas buvo atliktas 2018 m. lapkričio mėn. ir nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos iki vertinimo datos reikšmingų vertės pokyčių nebuvo. Grupė apskaičiavo 1 355 tūkst. Eur padidėjimą visai dirbamai žemei (2017 m. – 1 717 tūkst. Eur.), kai vidutinė žemės ūkio paskirties žemės vertė pakilo iki apytiksliai 5,1 tūkst. Eur už hektarą (2017 m. – 4,6 tūkst. Eur per hektarą). 1 407 tūkst. Eur pokytis buvo įrašytas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas (2017 m. – 1 800 tūkst. Eur) ir (53) tūkst. Eur buvo pripažinta nuostoliais pelno (nuostolių) ataskaitoje, nes dalis vertintų žemės sklypų, kurių vertė sumažėjo, neturėjo sukaupto perkainojimo rezervo (2017 m. – (83) tūkst. Eur). Teigiamas 5% 1 ha žemės vertės pokytis būtų lygus apie 910 tūkst. Eur (2017 m. – 859 tūkst. Eur) viso Grupės valdomo žemės portfelio pokyčio. 893 tūkst. Eur (2017 m. – 838 tūkst. Eur) būtų apskaičiuotas kaip perkainojimo rezervo padidėjimas ir 17 tūkst. Eur (2017 m. – 21 tūkst. Eur) būtų apskaičiuoti pelno (nuostolių) ataskaitoje. Neigiamas 5% 1 ha Grupės žemės vertės pokytis sumažintų perkainojimo rezervą 663 tūkst. Eur (2017 m. 831 tūkst. Eur) ir reikštų 1 tūkst. Eur (2017 m. – 28 tūkst. Eur) nuostolį pelno (nuostolių) ataskaitoje.

Žemiau pateiktoje lentelėje palyginamos apibendrintos skirtingų regionų žemės ūkio paskirties žemės vertės 2017 ir 2018 metais.

Regionas	2018 m. gruodžio 31 d.			2017 m. gruodžio 31 d.		
	Plotas (Ha)	Vertė (tūkst. Eur)	Vid. Vertė (EUR / Ha)	Plotas (Ha)	Vertė (tūkst. Eur)	Vid. Vertė (EUR / Ha)
Viso	4,272*	21 638	5 065	4 050*	18 779	4 630
Radviliškio	853	4 931	5 781	818	4 123	5 040
Jonavos	389	1 972	5 069	424	2 264	5 340
Šakių	436	2 843	6 521	420	2 456	5 848
Šiaulių	338	1 817	5 376	351	1 625	4 630
Kėdainių	282	1 955	6 933	281	1 728	6 149
Jurbarko	319	1 187	3 721	325	1 188	3 655
Anykščių	276	891	3 228	276	799	2 895
Raseinių	292	1 568	5 370	237	1 158	4 886
Panevėžio	222	1 055	4 752	220	960	4 364
Mažeikių	190	887	4 668	167	779	4 665
Kiti	675	2 532	3 751	531	1 699	3 200

* Iš 4 272 ha (2017 m. – 4 050 ha) Grupei nuosavybės teise priklauso 3 490 ha (2017 m. – 3 268 ha). Likę 782 ha yra konsoliduojami Grupės finansinėse ataskaitose remiantis atpirkimo sandoriu bendrovės, kuriai priklauso minėta žemė.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

4. Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir prielaidos (tęsinys)

Žemės ūkio paskirties žemės vidutinės vertės per hektarą pokytis:

Regionas	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.	Pokytis, EUR	Pokytis (%)
Viso	5 065	4 630	435	9.40
Radviliškio	5 781	5 040	741	14,70
Jonavos	5 069	5 340	(271)	(5,07)
Šakių	6 521	5 848	673	11,51
Šiaulių	5 376	4 630	746	16,11
Kėdainių	6 933	6 149	784	12,75
Jurbarko	3 721	3 655	66	1,81
Anykščių	3 228	2 895	333	11,50
Raseinių	5 370	4 886	484	9,91
Panevėžio	4 752	4 364	388	8,89
Mažeikių	4 668	4 665	3	0,06
Kiti	3 751	3 200	551	17,22

Žemės vertė nustatoma remiantis 2 lygio tikrosios vertės hierarchija.

Biologinio turto vertinimas

Grupės biologinis turtas balanso sudarymo dieną yra apskaitomas tikrąja verte atėmus pardavimo išlaidas (viso biologinio turto vertė 2018 m. gruodžio 31 d. – 23 518 tūkst. Eur, 2017 m. gruodžio 31 d. – 18 140 tūkst. Eur).

Dėl žemės ūkio produktų savitumo kartais labai sunku nustatyti melžiamų karvių tikrąją vertę naudojant palyginamųjų rinkos kainų metodą, kadangi tokiu biologiniu turtu neprekiuojama aktyvioje rinkoje tose vietose, kur Grupė vykdo veiklą, kas leistų taikyti rinkos vertę. Todėl tikroji pieninių karvių vertė yra nustatoma remiantis diskontuotų pinigų srautų metodu. Modelis naudoja prognozuojamas pajamas iš pieno pardavimo per likusį naudingąjį gyvulio tarnavimo laiką, naudojant pieno kainos prielaidą. 2018 prognozėje per ateinančius 3 metus vidutinė pieno kainos prielaida buvo lygi 0,450 Eur per kg (2017 prognozėje – 0,420 Eur per kg); dabartinės karvių bandos numatomas naudingasis tarnavimo laikas yra nuo 1 iki 3 metų (toks pat, kaip ir 2017 m.), vidutinis karvės primilžis 21,70 kg per dieną (2017 prognozėje – 19,68 kg per dieną). Karvės naudingojo tarnavimo laiko pabaigoje ją numatoma parduoti mėšai. Prognozuojamos pajamos sumažinamos išlaidomis, susijusiomis su pašarais per tą patį laikotarpį. Laisvasis pinigų srautas yra diskontuojamas Grupės pomokestiniu vidutiniu svertiniu kapitalo koeficientu (WACC), lygiu 8,06 proc. (2017 m. – 7,82 proc.). Gauti rezultatai parodė, kad karvių bandos vertė 2018 m. Gruodžio 31 d. yra 5 275 tūkst. EUR (2017 m. 4 579 tūkst. EUR). Jei pieno kaina per kitą 3 metų laikotarpį būtų 5 proc. mažesnė, karvių bandos vertė sumažėtų 837 tūkst. Eur (2017 m. – 549 tūkst. Eur), o jei kaina būtų didesnė 5 proc., karvių bandos vertė padidėtų panašia suma.

Melžiamų karvių vertė nustatoma remiantis 3 lygio tikrosios vertės hierarchija.

Nustatant galvijų tikrąją vertę Grupė naudoja vidutines 1 kg mėsos kainas. Jaunų bulių ir telyčių vertė yra nustatoma 1 kg rinkos mėsos kainas (skirtingos kainos skirtingoms amžiaus grupėms) dauginant iš atitinkamos grupės galvijų svorio. Nemelžiamų galvijų vertė Grupėje 2018 m. gruodžio 31 d. siekė 3 853 tūkst. Eur (2017 m. gruodžio 31 d. siekė 3 450 tūkst.). 10% mėsos rinkos kainų pokytis būtų lygus 304 tūkst. Eur (2017 m. – 406 tūkst. Eur) visų Grupės turimų nemelžiamų galvijų vertės pokyčiui.

Galvijų vertė nustatoma remiantis 2 lygio tikrosios vertės hierarchija.

Pasėlių tikroji vertė metų pabaigoje yra laikoma apylyge jų savikainai, atsižvelgiant į tai, kad nuo pasėjimo įvyksta tik labai maža biologinė transformacija. 2018 m. gruodžio 31 d. pasėlių vertė buvo lygi 12 302 tūkst. Eur., o 2017 m. gruodžio 31 d. 8 946 tūkst. Eur.

Grybų auginimo terpės apyvarta per metus siekia 7–8 kartus, o grybų derlius yra nuimamas kasdien ir parduodamas vidutiniškai per 3 dienas nuo derliaus nuėmimo. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje grybų auginimo terpė yra vertinama pagal sukauptas sąnaudas, kurios buvo patirtos sukuriant terpę, nes nuo pasėjimo įvyko tik labai maža biologinė transformacija, o derlius nebuvo nuimtas nei ataskaitinio laikotarpio periodo pabaigoje, nei pirmąją savaitę po jo. 2018 m. gruodžio 31 d. grybų auginimo terpės vertė buvo lygi 2 088 tūkst. Eur., tuo tarpu 2017 m. gruodžio 31 d. – 1 165 tūkst. Eur.

Pasėlių ir grybų auginimo terpės vertė nustatoma remiantis 3 lygio tikrosios vertės hierarchija.

Žemės ūkio produktų vertinimas

Grybai, kompostas ir pienas yra nuimami ir parduodami kiekvieną dieną iškart po derliaus nuėmimo. Gyvuliai, parduodami mėšai, yra vertinami kaina, kuria parduodama mėsa pardavimo metu. Pasėlių derlius vertinamas derliaus nuėmimo metu, remiantis pasirašytais būsimomis sutartimis, jei tokios yra. Jei ne – derliaus vertės nustatymui naudojamos rinkos kainos. Jei rinkos kainos nėra ar jos nėra patikimos tai kultūrai, tokios kultūros derlius vertinamas savikaina.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

4. Svarbūs apskaitiniai vertinimai ir prielaidos (tęsinys)

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų naudingo tarnavimo laiko įvertinimas

Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų naudingo tarnavimo laikas yra įvertinamas vadovybės turto įsigijimo momentu ir peržiūrimas kasmet dėl galimų pakeitimų. Naudingo tarnavimo laikas nustatomas remiantis istoriniais duomenimis apie panašų turta, atsižvelgiant į ateities įvykius, kurie galėtų turėti įtakos šiam laikui.

Pelno mokesčiai

Valstybinė mokesčių inspekcija turi teisę atlikti Bendrovės ir jos dukterinių įmonių Lietuvoje apskaitos įrašų patikrinimą bet kada per paskutinius 5-rius metus po einamojo mokesčio laikotarpio ir priskaičiuoti papildomus mokesčius bei baudas. Grupės vadovybės nuomone, šiuo metu nėra aplinkybių, kurios lemtų esminius įsipareigojimus Grupei šiuo atžvilgiu ateityje.

2018 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė buvo sukaupusios atitinkamai 51,9 mln. Eur ir 12,5 mln. Eur vertės nepanaudotų mokesčių nuostolių (2017 m. – atitinkamai 35,6 mln. EUR ir 12,6 mln. EUR) (19 pastaba). Vadovybė pripažįsta atidėtojo pelno mokesčio turta atskirų įmonių mokesčių nuostoliuose tik tada, kai galima patikimai įvertinti ir patvirtinti būsimus mokesčių susigrąžinimus. 2018 m. gruodžio 31 d. Grupė ir Bendrovė turėjo keliamų sukauptų mokesčių nuostolių, nuo kurių nebuvo pripažintas atidėtojo pelno mokesčio turtas, už 40,06 mln. Eur ir 12,5 mln. Eur atitinkamai (2017 m. - 13,98 mln. Eur ir 12,6 mln. Eur atitinkamai). Atidėtas pelno mokesčio turtas nuo sukauptų pelno nuostolio mokesčių yra pripažįstamas tik tokia apimtimi, kokia yra tikėtina būsimajam gautam pelnui panaudoti sukauptus mokesčių nuostolius. Atidėtojo pelno mokesčio turtas, gautas iš sukauptų mokesčių nuostolių, buvo pripažintas dukterinėms įmonėms, kurios anksčiau turėjo apmokestinamąjį pelną.

Investicijų į dukterines įmones vertės sumažėjimas (Bendrovė)

2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovės vadovybė atliko investicijų į dukterines įmones įsigijimo savikainos ir gautinų sumų vertės sumažėjimo požymių patikrinimą. Šio patikrinimo metu vadovybė palygino investicijos į konkrečią dukterinę įmonę įsigijimo savikainą su tos dukterinės įmonės grynojo turto verte 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Jeigu grynojo turto vertė buvo mažesnė už investicijos balansinę vertę, vadovybė įvertino, jog investicija turi vertės sumažėjimo požymių ir apskaičiavo konkrečios dukterinės įmonės atsiperkamąją vertę, taikydama diskontuotų pinigų srautų metodą. 2018 metų nuvertėjimo peržiūrėjime buvo naudotos sekančios prielaidos: 5% metinė augimo norma per prognozuojamą 5 metų laikotarpį ir 2 – 3% metinė augimo norma galutinės vertės skaičiavime, pagrįstą eksporto kainų augimu. Diskonto norma (WACC) buvo apskaičiuota naudojant 3.60% skolinto kapitalo kainą (2017 m. – 3,64%), 10% nuosavo kapitalo vertę (2017 m. – 10%) ir Grupės kapitalo skolinto ir nuosavo kapitalo santykį (36% skolinto ir 64% nuosavo kapitalo) (2017 m. 40% skolinto ir 60% nuosavo kapitalo). Nuosavo kapitalo kaina buvo nustatyta naudojant 0,31% nerizikingos investicijos grąžą (2017 m. – 0,31%), 0,59 sektoriaus beta koeficientą (2017 m. – 0,64), 7,67% rinkos rizikos premiją (2017 m. 6,46%) ir papildomas rizikos premijas dėl verslo rizikos (3,5% tiek 2018 m., tiek 2017 m.) ir likvidumo rizikos (2,5% tiek 2018 m., tiek 2017 m.). Apskaičiuota 8,06% (2017 m. – 7,82%) diskonto norma (WACC) buvo pritaikyta vertės sumažėjimo teste. Jokių vertės sumažėjimo nuostolių ar ankstesnių vertės sumažėjimo atstatymų investicijoms į dukterines įmones 2018 m. pripažinta nebuvo.

Taip pat buvo remtasi prielaida, kad bendroji žemės ūkio politika nepasikeis ir Grupės įmonės bus subsidijuojamos ir toliau, pasibaigus dabartinei žemės ūkio paramos programai 2020 m. Bendroji žemės ūkio politika Europos ūkininkams sudaro sąlygas patenkinti Europos gyventojų poreikius. Pagrindiniai jos tikslai – užtikrinti deramą ūkininkų gyvenimo lygį ir stabilų gyventojų aprūpinimą saugiais maisto produktais prieinamomis kainomis vartotojams. Kadangi tenkinti ES gyventojų maisto produktų poreikius (galimybę jų įsigyti, kainą, įvairovę, kokybę ir saugą) ir tausoti aplinką reikės nuolatos, daroma prielaida, kad ES paramos fondas ir toliau finansuos ir investuos į žemės ūkį. Veiklos tęstinumo vertinimas pateiktas 2.2 pastaboje.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

5. Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai

GRUPĖ	Transporto priemonės, įranga ir kitas nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai					Iš viso
	Žemė	Pastatai	Statiniai ir įrengimai	Nebaigta statyba		
Apskaitinė vertė						
2016 m. gruodžio 31 d.	13 548	42 380	16 713	2 415	1 206	76 262
- dukterinių įmonių įsigijimas (24 pastaba)	1 948	704	2 107	480	-	5 239
- turto įsigijimas	1 566	733	6 432	1 254	282	10 267
- nurašymai ir pardavimai	-	-	(369)	(159)	(99)	(627)
- perkainojimas (4 pastaba)	1 717	-	-	-	-	1 717
- nusidėvėjimas	-	(2 119)	(3 923)	(758)	-	(6 800)
- turto, skirto parduoti, perklasifikavimai	-	(98)	(291)	(434)	-	(823)
- perklasifikavimai	-	(17)	478	15	(476)	-
2017 m. gruodžio 31 d.	18 779	41 583	21 147	2 813	913	85 235
- dukterinių įmonių įsigijimas (24 pastaba)	114	1 639	1 028	132	19	2 932
- turto įsigijimas	1 390	565	8 090	696	380	11 121
- nurašymai ir pardavimai	-	(47)	(123)	(77)	-	(247)
- perkainojimas (4 pastaba)	1 355	-	-	-	-	1 355
- nusidėvėjimas	-	(2 245)	(4 441)	(818)	-	(7 504)
- perklasifikavimai	-	-	-	-	-	-
2018 m. gruodžio 31 d.	21 638	41 495	25 701	2 746	1 312	92 892
Įsigijimo savikaina						
2016 m. gruodžio 31 d.	13 548	49 216	25 905	3 771	1 206	93 646
2017 m. gruodžio 31 d.	18 779	50 538	30 552	4 350	913	105 132
2018 m. gruodžio 31 d.	21 638	52 695	39 547	5 101	1 312	120 293
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimo nuostoliai						
2016 m. gruodžio 31 d.	-	(6 836)	(9 192)	(1 356)	-	(17 384)
2017 m. gruodžio 31 d.	-	(8 955)	(9 405)	(1 537)	-	(19 897)
2018 m. gruodžio 31 d.	-	(11 200)	(13 846)	(2 355)	-	(27 401)
Apskaitinė vertė						
2016 m. gruodžio 31 d.	13 548	42 380	16 713	2 415	1 206	76 262
2017 m. gruodžio 31 d.	18 779	41 583	21 147	2 813	913	85 235
2018 m. gruodžio 31 d.	21 638	41 495	25 701	2 746	1 312	92 892

2018 m. pagrindinės investicijos buvo statiniams ir įrengimams, transporto priemonėms, įrangai ir kitam nekilnojamajam turtui, įrangai ir įrengimams įsigyti dėl dirbamos žemės plotų padidėjimo. Dalis ilgalaikio materialaus turto vertės padidėjimo pastatų, statinių ir įrengimų, transporto priemonių, įrangos ir kito nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų ir kituose straipsniuose susidarė dėl UAB Raseinių agros įsigijimo (24 pastaba).

Įsigijus UAB Raseinių agra, Grupė taip pat įsigijo žemę po pastatais (24 pastaba). Kita žemių dalis buvo įgyta per pirkimus iš skirtingų pardavėjų per 2018 metus. Grupė pirko tas žemes, kurias jos dukterinės įmonės naudojo dirbimui per veiklos nuomos sutartis.

Be to, žemės vertės padidėjimas lyginant 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. taip pat atsirado dėl žemės perkainojimo 2018 m. Gruodžio 31 d. – 1 355 tūkst. Eur (2017 m. gruodžio 31 d. – 1 717 tūkst. Eur).

2018 m. gruodžio 31 d. 70 284 tūkst. Eur (2017 m. – 66 863 tūkst. Eur) apskaitinės vertės nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai buvo įkeisti bankams kaip gautų paskolų užtikrinimo priemonė. Lizinguojamas turtas, vadovaujantis lizingo sutartimis, yra lizingo įsipareigojimų užtikrinimo priemonė.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

5. *Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai (tęsinys)*

BENDROVĖ	Įrenginiai ir kt. turtas, įranga ir įrengimai			Viso
	Nebaigta statyba	Transporto priemonės		
Balansinė vertė				
2016 m. gruodžio 31 d.	-	138	79	217
- turto įsigijimas	57	33	43	133
- pardavimai ir nurašymai	-	-	-	-
- nusidėvėjimas	-	(26)	(21)	(47)
2017 m. gruodžio 31 d.	57	145	101	303
- turto įsigijimas	65	124	18	207
- nurašymai ir pardavimai	-	(28)	-	(28)
- nusidėvėjimas	-	(36)	(31)	(67)
2018 m. gruodžio 31 d.	122	204	89	415
Įsigijimo savikaina				
2016 m. gruodžio 31 d.	-	178	125	303
2017 m. gruodžio 31 d.	57	210	168	435
2018 m. gruodžio 31 d.	122	306	186	614
Sukauptas nusidėvėjimas ir vertės sumažėjimo nuostoliai				
2016 m. gruodžio 31 d.	-	(39)	(46)	(85)
2017 m. gruodžio 31 d.	-	(65)	(67)	(132)
2018 m. gruodžio 31 d.	-	(101)	(98)	(199)
Apskaitinė vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	-	138	79	217
Apskaitinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d.	57	145	101	303
Apskaitinė vertė 2018 m. gruodžio 31 d.	122	204	89	415

Gruodžio 31 d. Grupės nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų, įsigytų pagal lizingo sutartis, apskaitinė vertė buvo:

Statiniai ir įrengimai	2018	2017
Įsigijimo savikaina	25 345	17 466
Atėmus: sukauptą nusidėvėjimą	(6 529)	(3 474)
Apskaitinė vertė	18 817	13 992

Jeigu nebūtų atliktas žemių perkainojimas, jų apskaitinės vertės būtų tokios:

	<u>Žemė</u>
Žemės apskaitinė vertė neįvertinus perkainojimo poveikio 2017 m. gruodžio 31 d.	8 971
Žemės apskaitinė vertė neįvertinus perkainojimo poveikio 2018 m. gruodžio 31 d.	10 475

6. Investicijos į dukterines įmones

Bendrovės investicijų judėjimas gruodžio 31 d. pasibaigusiais metais:

	2018	2017
Sausio 1 d.	69 777	69 774
Kapitalizuotos ilgalaikės gautinos sumos iš dukterinių įmonių	24 237	-
Dukterinių įmonių įsigijimai / papildomi įsigijimai (24 pastaba)	2 424	3
Vertės sumažėjimo nuostolis	-	-
Gruodžio 31 d.	96 438	69 777

2018 m. 24 237 tūkst. Eur Grupės įmonių ilgalaikių gautinų sumų buvo kapitalizuotos į dukterinių įmonių įstatinį kapitalą. 2018 m. vasario 26 d. Bendrovė įsigijo dukterinę įmonę Raseinių agra, UAB, detalesnė informacija 24-oje pastaboje. 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė atliko investicijų į dukterines įmones vertės sumažėjimo testus, kaip nurodyta 4 pastaboje. Bendras investicijų į dukterines įmones sumažėjimas 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 7 837 tūkst. Eur. Atlikus testus, jokie papildomi vertės sumažėjimo nuostolių ar ankstesnių nuostolių atstatymai nebuvo nustatyti.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

7. Investicijos, skirtos parduoti ir investicijos, apskaitomos taikant nuosavybės metodą

Investicijos, apskaitomos taikant nuosavybės metodą

Gruodžio 31 d. pasibaigusiu metų atskirai nereikšmingų asocijuotų įmonių, apskaitomų taikant nuosavybės metodą, judėjimą sudarė:

	2018	2017
Sausio 1 d.	286	286
Investicijų įsigijimas	-	-
Bendra grupės pelno (nuostolių) dalies suma	(229)	-
Gruodžio 31 d.	57	286

Investicijos, skirtos parduoti

2018 m. Grupės įmonės investavo į 5 atskirai nereikšmingas asocijuotas įmones, kurios apskaitomos kaip investicijos, laikomos parduoti. Asocijuotos įmonės vykdys į biodujų gamybos įrenginių statybą ir eksploatavimą, tačiau darbai 2018 m. nebuvo pradėti.

Gruodžio 31 d. pasibaigusiais metais *investicijų, laikomų parduoti*, judėjimą sudarė:

	2018	2017
Sausio 1 d.	355	-
Investicijų įsigijimas	-	355
Gruodžio 31 d.	355	355

8. Nematerialusis turtas

Grupės ilgalaikį nematerialųjį turtą gruodžio 31 d. sudarė:

GRUPĖ	Žemės nuomos sutartys	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Iš viso
Apskaitinė vertė				
2016 m. gruodžio 31 d.	-	-	19	19
- dukterinių įmonių įsigijimas (24 pastaba)	981	-	-	981
- turto įsigijimas	-	-	17	17
- turto pardavimas	-	-	-	-
- nusidėvėjimas	(167)	-	(11)	(178)
2017 m. gruodžio 31 d.	814	-	25	839
- dukterinių įmonių įsigijimas (24 pastaba)	2 141	-	-	2 141
- turto įsigijimas	-	-	12	12
- turto pardavimas	-	-	-	-
- nusidėvėjimas	(554)	-	(11)	(565)
2018 m. gruodžio 31 d.	2 401	-	26	2 427
2016 m. gruodžio 31 d.	-	-	19	19
2017 m. gruodžio 31 d.	814	-	25	839
2018 m. gruodžio 31 d.	2 401	-	26	2 427

Nematerialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudos apskaitytos veiklos sąnaudose.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

8. Nematerialusis turtas (tęsinys)

Bendrovės ilgalaikį nematerialųjį turtą gruodžio 31 d. sudarė:

BENDROVĖ	Kitas nematerialusis turtas
Apskaitinė vertė	
2016 m. gruodžio 31 d.	16
- turto įsigijimas / turto pardavimas	1
- nusidėvėjimas	(7)
2017 m. gruodžio 31 d.	10
- turto įsigijimas / turto pardavimas	3
- nusidėvėjimas	(5)
2018 m. gruodžio 31 d.	8
Apskaitinė vertė	
2016 m. gruodžio 31 d.	16
2017 m. gruodžio 31 d.	10
2018 m. gruodžio 31 d.	8

9. Biologinis turtas

Grupės biologinį turtą gruodžio 31 d. pasibaigusiais metais sudarė:

	2018	2017
Galvijai	9 128	8 029
Daugiamečiai sodiniai	-	-
Iš viso ilgalaikis biologinis turtas	9 128	8 029
Pasėliai	12 302	8 946
Grybų auginimo terpė	2 088	1 165
Iš viso trumpalaikis biologinis turtas	14 390	10 111
Gruodžio 31 d.	23 518	18 140

Grupės galvijų skaičius (vienetais) sudarė:

	Melžiamos karvės	Telyčios	Buliai	Iš viso
2016 m. gruodžio 31 d.	3 554	3 277	191	7 022
Įsigijimai	-	-	-	-
Padidėjimas (veršiavimasis)	-	1 755	1 904	3 659
Perrašymai tarp grupių	1 415	(1 415)	-	-
Pardavimai	(1 208)	(392)	(1 844)	(3 444)
Natūralus mirtingumas	(91)	(276)	(123)	(490)
2017 m. gruodžio 31 d.	3 670	2 949	128	6 747
Įsigijimai	-	-	-	-
Padidėjimas (veršiavimasis)	-	1 713	1 775	3 488
Perrašymai tarp kitų grupių	1 160	(1 160)	-	-
Pardavimai	(1 186)	(439)	(1 682)	(3 307)
Natūralus mirtingumas	(86)	(66)	(73)	(225)
2018 m. gruodžio 31 d.	3 558	2 560	148	6 703

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

9. *Biologinis turtas (tęsinys)*

Grupės galvijų vertė sudarė:

	Melžiamos karvės	Telyčios	Buliai	Iš viso
2016 m. gruodžio 31 d.	3 920	2 876	42	6 838
Padidėjimas (veršiamasis)	-	53	57	110
Priesvoris	-	2 544	233	2 777
Perrašymai iš kitų grupių	2 246	(2 246)	-	-
Pardavimai	(387)	(23)	(212)	(622)
Įsigijimai	-	-	19	19
Natūralus mirtingumas	(105)	(63)	(14)	(182)
Pelnas (nuostoliai) dėl tikrosios biologinio turto vertės pasikeitimo (21 pastaba)	(1 095)	188	(4)	(911)
2017 m. gruodžio 31 d.	4 579	3 329	121	8 029
Padidėjimas (veršiamasis)	-	51	53	104
Priesvoris	-	3 578	227	3 805
Perrašymai iš kitų grupių	2 839	(2 839)	-	-
Pardavimai	(526)	(53)	(248)	(827)
Įsigijimai	-	-	20	20
Natūralus mirtingumas	(113)	(70)	(6)	(189)
Pelnas (nuostoliai) dėl tikrosios biologinio turto vertės pasikeitimo (21 pastaba)	(1 504)	(278)	(32)	(1 814)
2018 m. gruodžio 31 d.	5 275	3 718	135	9 128

2018 m. Grupėje pagaminta 22 634 tonų pieno (2017 m.: 23 080 tonų).

Tikroji galvijų vertė priskiriama 3 lygiui (melžiamos karvės) ir 2 lygiui (kiti gyvuliai) tikrosios vertės hierarchijoje. Daugiau informacijos rasite 4 pastaboje.

Grupės pasėlių* likučiai pagal atskiras kultūras:

2018	Žieminės grūdinės kultūros	Žieminiai rapsai	Žieminiai rugiai	Vasarinės kultūros (įskaitant pašarus)	Iš viso
Iš viso apsėta ha (paruošta žemė)	11 438	3 550	613	22 800	38 401
Iš viso patirta išlaidų	3 935	1 168	199	7 088	12 302
Vidutinės sąnaudos 1 ha (Eur)	344	329	325	311	325
2017	Žieminės grūdinės kultūros	Žieminiai rapsai	Žieminiai rugiai	Vasarinės kultūros (įskaitant pašarus)	Iš viso
Iš viso apsėta ha* (paruošta žemė)	3 046	4 595	-	25 457	33 098
Iš viso patirta išlaidų	793	1 163	-	6 990	8 946
Vidutinės sąnaudos 1 ha (Eur)	260	253	-	275	270

* Neįskaitant žemės sklypų Kryme, 2017 m. gruodžio 31 d. apskaitomas kaip turtas, skirtas parduoti.

2018 m. Grupės derlius siekė daugiau nei 86 tūkst. tonų grūdų ir daržovių (2017 m.: 75 tūkst. tonų).

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

9. *Biologinis turtas (tęsinys)*

Grupės biologinio turto (išskyrus galvijus) judėjimas per laikotarpį:

Biologinio turto rūšis	Daugiamečiai	Pasėliai	Grybų auginimo
	sodiniai	trumpalaikis	terpė
	ilgalaikis	trumpalaikis	trumpalaikis
2016 m. gruodžio 31 d.	20	4 206	1 017
Biologinis turtas, įsigytas kartu su dukterinėmis įmonėmis (24 pastaba)	-	915	-
Biologinis turtas, perklasifikuotas į turta, skirtą pardavimui	-	(512)	-
Sėjos ir kitos išlaidos iki derliaus nuėmimo	11	17 963	24 646
Derliaus (grybų) nuėmimas	(31)	(27 642)	(24 498)
Žemės ūkio produktų pirminio pripažinimo tikrosios vertės pasikeitimo įtaka (21 pastaba)	-	5 070	-
Rudeninė sėja ir žemės paruošimas pavasariui	-	8 946	-
2017 m. gruodžio 31 d.	-	8 946	1 165
Sėjos ir kitos išlaidos iki derliaus nuėmimo	-	27 883	25 614
Derliaus (grybų) nuėmimas	-	(33 381)	(24 691)
Žemės ūkio produktų pirminio pripažinimo tikrosios vertės pasikeitimo įtaka (21 pastaba)	-	(3 448)	-
Rudeninė sėja ir žemės paruošimas pavasariui	-	12 302	-
2018 m. gruodžio 31 d.	-	12 302	2 088

Grupė per 2018 m. užaugino 12 147 tonų šviežių grybų (2017: 12 018 tonų).

Pasėlių tikroji vertė priskiriama 3 lygiu tikrosios vertės hierarchijoje. 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 gruodžio 31 d. savikaina buvo naudota pasėlių tikrosios vertės nustatymui, kadangi nuo sąnaudų patyrimo momento įvyko labai nedaug biologinių pokyčių, t. y. praėjo nedaug laiko nuo sėjos. Patirtos sąnaudos susideda iš sėklų, ekologiškų trąšų, darbo užmokesčio sąnaudų, įrengimų nusidėvėjimo bei remonto išlaidų.

Derliaus nuėmimo metu Grupės vadovybė nustato grūdinių kultūrų derliaus kainas pagal atliekamų rinkos kainos tyrimų rezultatus derliaus nuėmimo metu, atėmus su pardavimu susijusias išlaidas. Derlius pripažįstamas atsargose tikrąja verte, atimant su pardavimu susijusias išlaidas, o skirtumas tarp tikrosios vertės atėmus pardavimo išlaidas ir užauginimo sąnaudų yra apskaitomas pelno (nuostolių) ataskaitoje.

2018 m. gruodžio 31 d. savikaina buvo naudota kaip artima grybų auginimo terpės tikrajai vertei, kadangi nuo sąnaudų patyrimo momento įvyko labai nedaug biologinių pokyčių. Grupėje grybų auginimo terpės apyvarta per metus siekia 7–8 kartus.

Didžioji dalis Grupės įmonių biologinio turto - maždaug 80 procentų - yra įkeista įmonių hipoteka kaip paskolų užtikrinimo priemonė 2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. duomenimis.

10. Atsargos

Grupės atsargas gruodžio 31 d. sudarė:

	2018	2017
Žemės ūkio produkcija	19 933	20 097
Žaliavos	8 775	5 450
Iš viso	28 708	25 547
Žemės ūkio produkcijos perkainojimas iki grynosios realizavimo vertės	-	-
Apskaitinė vertė	28 708	25 547

Didžioji dalis Grupės įmonių atsargų - 93 proc. - yra įkeistos įmonių hipoteka kaip paskolų užtikrinimo priemonė 2018 m. gruodžio 31 d. duomenimis (90 proc. 2017 m. gruodžio 31 d. duomenimis).

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

11. Finansinės priemonės pagal kategorijas

Balanse nurodytas Grupės finansinis turtas gruodžio 31 d.:	2018	2017
Ilgalaikės prekybos ir kitos gautinos sumos	5 641	3 497
Ilgalaikis finansinis turtas, skirtas parduoti	57	286
Trumpalaikės prekybos ir kitos gautinos sumos	11 879	6 465
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	2 281	620
Iš viso	19 858	10 868

Balanse nurodyti Grupės finansiniai įsipareigojimai gruodžio 31 d.	2018	2017
Paskolos	44 355	34 648
Finansinio lizingo įsipareigojimai	11 507	8 943
Prekybos mokėtinos sumos	14 681	14 467
Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai	1 327	1 083
Iš viso	71 870	59 141

Grupės finansinį turtą sudaro visos ilgalaikės ir trumpalaikės gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, apskaitytos Grupės balanse, išskyrus atliktus išankstinius apmokėjimus bei gautiną PVM iš valstybės biudžeto. Ilgalaikį finansinį turtą sudaro akcijos ir akcijų valdoma dalis kitose Lietuvos įmonėse, kurių akcijomis neprekiaujama viešai vertybinių popierių biržoje. Grupė laiko visus piniginius likučius banko sąskaitose tų bankų, kurių tarptautinių reitingų agentūrų „Moody's“, „Standard&Poors“ ar „Fitchratings“ nustatytas ilgalaikio skolinimosi reitingas yra investicinio lygio.

Grupės finansinius įsipareigojimus sudaro visos ilgalaikės ir trumpalaikės skolos, apskaitytos Grupės balanse, išskyrus gautus išankstinius apmokėjimus, ateinančio laikotarpio kapitalinių investicijų dotacijas, su darbo užmokesčiu susijusius įsipareigojimus bei atidėtąjį pelno ir kitus mokesčius.

Balanse nurodytas Bendrovės finansinis turtas gruodžio 31 d.	2018	2017
Ilgalaikės prekybos ir kitos gautinos sumos	8 418	-
Trumpalaikės prekybos ir kitos gautinos sumos	3 545	3 241
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	49	1
Iš viso	12 012	3 242

Balanse nurodyti Bendrovės finansiniai įsipareigojimai gruodžio 31 d.	2018	2017
Paskolos	22 897	11 077
Finansinio lizingo įsipareigojimai	179	106
Prekybos skolos	238	342
Iš viso	23 314	11 525

Bendrovės finansinį turtą sudaro visos ilgalaikės ir trumpalaikės gautinos sumos ir kitos gautinos sumos, apskaitytos Bendrovės balanse, išskyrus atliktus išankstinius apmokėjimus bei gautiną PVM iš valstybės biudžeto. Bendrovė laiko visus piniginius likučius banko sąskaitose tų bankų, kurių tarptautinių reitingų agentūrų „Moody's“, „Standard&Poors“ ar „Fitchratings“ nustatytas ilgalaikio skolinimosi reitingas yra investicinio lygio.

Bendrovės finansinius įsipareigojimus sudaro visos ilgalaikės ir trumpalaikės skolos, apskaitytos Bendrovės balanse, išskyrus gautus išankstinius apmokėjimus, sukauptas sąnaudas bei su darbo užmokesčiu susijusius įsipareigojimus.

Finansinio turto kredito kokybė

Grupės finansinio turto (**gautinų sumų**) numatytų koeficientų ir atidėjinių galimiems nuostoliams apskaičiavimas 2018 m. gruodžio 31 d.:

	Gautinos sumos, neturėjusios pradelsimų praeityje	Pradelsta nuo 1 iki 30 dienų	Pradelsta nuo 31 iki 90 dienų	Pradelsta 90 dienų ir daugiau	Iš viso
Numatomas nuostolių koeficientas	0,04%	2,53%	7,43%	4,19%	
Prekybos gautinų sumų iš viso, bendrąja verte	4 797	789	348	477	6 411
Vertės sumažėjimas (12 pastaba)	(2)	(21)	(24)	(20)	(66)
2018 m. gruodžio 31 d. prekybos gautinų sumų iš viso, grynąja verte	4 795	769	324	457	6 345

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

11. *Finansinės priemonės pagal kategorijas (tęsinys)*

2018 m. gruodžio 31 d. Grupės finansinis turtas (**kitų gautinų sumų amortizuota savikaina**) buvo priskirtas atskiroms vertės sumažėjimo pakopoms:

	1-asis etapas (12 mėn. TKN)	2-asis etapas (viso laikotarpio TKN)	3-asis etapas (viso laikotarpio TKN)	Iš viso
Gautinos sumos iš NMA	4 302	-	-	4 302
Gautinos sumos iš darbuotojų	68	-	-	68
Ilgalaikės gautinos sumos bendraja verte	4 758	1 082	-	5 841
Kitos gautinos sumos	97	1 000	-	1 097
Apskaitinė vertė, bendraja verte	9 225	2 082	-	11 306
Atidėjiniai galimiems nuostoliams	(116)	(83)	-	(199)
2018 m. gruodžio 31 d. kitų gautinų sumų amortizuota verte iš viso, grynąja verte	9 109	1 999	-	11 108

Gautinos sumos iš Nacionalinės mokėjimų agentūros – tiesioginės gautinos subsidijos už pasėlius ir piena, kurios sumokamos iki kitų metų balandžio 30 d.

Ilgalaikės gautinos sumos apima gautinas sumas iš bendrovių: Grybai LT, Fiksuoto pelningumo investicijų fondas ir Symbol LLC.

Visos paskolos yra gražintinos. Visos paskolos buvo suteiktos įvykdant pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimų testą, todėl jos bus vertinamos amortizuota savikaina. Paskolų atidėjiniai galimiems nuostoliams buvo apskaičiuoti naudojant 3-iosios pakopos modelį. Atidėjiniai galimiems nuostoliams buvo įvertinti atskirai kiekvienai paskolai.

Paskolos Grybai LT ir Fiksuoto pelningumo investicijų fondui, kurių bendra balansinė vertė 2018 m. gruodžio 31 d. buvo 4 758 tūkst. Eur (2018 m. sausio 1 d. – 3 497 tūkst. Eur), buvo laikomos mažos rizikos paskolomis, dėl to atidėjiniai šių paskolų nuostoliams buvo apskaičiuoti remiantis 12 mėnesių tikėtinais kredito nuostoliais - visas tikėtinas paskolų kredito nuostolis buvo padaugintas iš tikimybės, kad nuostoliai atsiras per ateinančius 12 mėnesių. 2018 m. šių įmonių finansiniai veiklos rezultatai buvo geresni, dėl to sumažėjo negražinimo rizika, o bendra atidėjinių šių paskolų nuostoliams suma sumažėjo iki 116 tūkst. Eurų. 2018 m. kovo mėn. po dukterinių įmonių Karakash OOO ir Karakash Agro OOO (24 pastaba) pardavimo kitose gautinose sumose buvo apskaityta iš Symbol LLC gautina ilgalaikė suma, lygi 2 082 tūkst. Eur. Nustatyta, kad šios gautinos sumos rizika yra didesnė, tačiau nėra objektyvių vertės sumažėjimo įrodymų, todėl buvo nuspręsta, kad ji yra 2-ojoje pakopoje, o atidėjinys nuostoliams buvo nustatytas pagal viso laikotarpio tikėtinus kredito nuostolius. Atidėjinys nuostoliams sudarė 83 tūkst. Eur.

Kitos gautinos sumos apima einamųjų metų dalį gautinos sumos iš Symbol LLC, kuri taip pat turi didesnę riziką. Atidėjinių galimiems nuostoliams apskaičiavimas aprašytas žemiau.

Kitų gautinų sumų atidėjiniai galimiems nuostoliams, apskaičiuoti amortizuota savikaina:

2018 m. gruodžio 31 d.

	1-oji pakopa (12 mėn. TKN)	2-oji pakopa (viso laikotarpio TKN)	3-oji pakopa (viso laikotarpio TKN)	Iš viso
Tikėtinas kredito nuostolis	2,44%	4,00%	-	-
Kooperatinė bendrovė Grybai Lt	3 353	-	-	-
Fiksuoto pelningumo investicijų fondas	1 405	-	-	-
Symbol LLC (dukterinių įmonių Karakash OOO ir Karakash agro OOO pardavimas, 24 pastaba)	-	2 082	-	-
Atidėjiniai galimiems nuostoliams	(116)	(83)	-	(199)

Gruodžio 31 d. Bendrovės finansinio turto atidėjinių galimiems nuostoliams koeficientų apskaičiavimas buvo toks:

2018 m. gruodžio 31 d.

	Gautinos sumos, neturėjusios pradelsimų praeityje	Pradelsta nuo 1 iki 30 dienų	Pradelsta nuo 31 iki 90 dienų	Nepradelstos	Pradelsta 90 dienų ir daugiau	Iš viso
Tikėtinas nuostolių koeficientas	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	0,01%	
Prekybos gautinų sumų iš viso	3 415	56	58	3	13	3 545
Iš viso	3 415	56	58	3	13	3 545

Gruodžio 31 d. ir sausio 1 d. Bendrovės prekybos gautinų sumų atidėjinių galimiems nuostoliams nebuvo, nes tikėtini nuostolių rodikliai buvo nereikšmingi.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

12. Prekybos gautinos sumos, išankstiniai apmokėjimai ir kitos gautinos sumos

Prekybos gautinas sumas, išankstinius apmokėjimus ir kitas gautinas sumas gruodžio 31 d. sudarė:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2018	2017	2018	2017
Prekybos gautinos sumos	6 411	5 867	3 545	145
Gautinos subsidijos ir dotacijos iš Nacionalinės mokėjimo agentūros (NMA)	4 302	558	-	-
Gautinas PVM	719	402	1	24
Išankstiniai apmokėjimai ir ateinančio laikotarpio sąnaudos	2 042	3 935	202	2 202
Gautinos sumos už dividendus	-	-	-	3 096
Gautinos sumos iš fizinių asmenų	68	34	-	-
Kitos gautinos sumos	1 097	48	-	-
Iš viso	14 639	10 844	3 748	5 467
Atimti: atidėjiniai galimiems nuostoliams	(66)	(79)	-	-
Apskaitinė vertė	14 573	10 765	3 748	5 467

Maksimali kredito rizika balanso sudarymo dieną lygi kiekvienos klasės pirmiau nurodytų gautinų sumų apskaitinei vertei. Grupė neturi jokių užtikrinimo priemonių už šias gautinas sumas.

Didžioji dalis Grupės prekybos gautinų sumų, išankstinių apmokėjimų bei kitų gautinų sumų – apie 56 proc. – yra įkeistos įmonių hipoteka kaip paskolų užtikrinimo priemonė 2018 m. gruodžio 31 d. duomenimis (2017 m. gruodžio 31 d. – 80 proc.).

Atidėjinių gautinų sumų galimiems nuostoliams judėjimas iki metų eigoje:

	GROUP	COMPANY
Apskaitinė atidėjinių galimiems nuostoliams vertė 2017 m. gruodžio 31 d. (Perskaičiavimas pagal 39 TFAS)	(79)	-
Per nepaskirstytąjį pelną perskaičiuotos sumos (2.2 pastaba)	44	-
Apskaitinė atidėjinių galimiems nuostoliams vertė 2018 m. sausio 1 d. (Perskaičiavimas pagal 9 TFAS)	(35)	-
Paskolų atidėjinių galimiems nuostoliams padidėjimas per metus, pripažintas pelnu arba nuostoliu (23 pastaba)	(31)	-
Apskaitinė atidėjinių galimiems nuostoliams vertė 2018 m. gruodžio 31 d.	(66)	-

13. Ilgalaikės gautinos sumos

Grupė

Grupės ilgalaikės gautinas sumas gruodžio 31 d. sudarė:

	2018	2017
<i>Išduotos paskolos</i>		
Kooperatinė bendrovė „Grybai LT“	3 353	2 123
Fiksuoto pelningumo investicijų fondas	1 405	1 374
Symbol LLC (dukterinių įmonių Karakash OOO ir Karakash agro OOO pardavimas, 24 pastaba)	1 082	-
Atidėjinių galimiems nuostoliams (TFAS 9)	(199)	-
Iš viso	5 641	3 497

2018 m. Grupė papildomai suteikė 1,230 tūkst. Eur paskolą kooperatinei bendrovei Grybai LT. Visos paskolos, suteiktos kooperatinei bendrovei Grybai LT, bus gražintos iki 2022 m., o paskola, suteikta Fiksuoto pelningumo investicijų fondui – iki 2020 m. 2018 m. gruodžio 31 d. palūkanų norma, kuri buvo pritaikyta suteiktoms paskoloms, buvo lygi 3,5% (2017 m. gruodžio 31 d. 3,5%). 2018 m. Grupė pardavė dukterines įmones Karakash OOO ir Karakash Agro OOO investuotojui Symbol LLC. Daugiau informacijos pateikta 24 pastaboje.

Atidėjinių galimiems nuostoliams skaičiavimas yra aprašytas 11 pastaboje.

Gruodžio 31 d. Bendrovės ilgalaikės gautinos sumos sudarė:

	2018	2017
<i>Suteiktos paskolos</i>		
Žemės vystymo fondas 20, UAB	8 418	-
Iš viso	8 418	-

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

13. Ilgalaikės gautinos sumos (tęsinys)

2018 m. Bendrovė suteikė paskolų už 32,655 tūkst. Eur UAB Žemės vystymo fondas 20, kuri visiškai priklauso Bendrovei. Dalis paskolos, sudarančios 24 237 tūkst. Eur, buvo kapitalizuota į dukterinių įmonių įstatinį kapitalą (6 pastaba). Vadovybė atliko analizę, kurioje nagrinėjama tiek istorinė, tiek išankstinė informacija ir nustatyta, kad įmonės paskola 2018 m. gruodžio 31 d. turi mažą kredito riziką. Dėl šios priežasties apskaičiuoti tikėtinas atidėjiniai galimiems nuostoliams nereikšmingi.

14. Pinigai ir jų ekvivalentai

Grupės pinigų ir pinigų ekvivalentus gruodžio 31 d. sudarė:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2018	2017	2018	2017
Pinigai banke	2 270	609	49	1
Pinigai kasoje	11	11	-	-
Apskaitinė vertė	2 281	620	49	1

15. Įstatinis kapitalas

Bendrovės įstatinis kapitalas

AUGA group, AB įstatinis kapitalas 2018 m. gruodžio 31 d. buvo lygus 65 951 tūkst. Eur. (2017 m. gruodžio 31 d.: 54 351 tūkst. Eur). Įstatinį kapitalą sudarė 227 416 252 paprastosios vardinės akcijos (2017: 187 416 252 paprastosios vardinės akcijos), kurių kiekvienos nominali vertė lygi 0,29 Eur. Visos akcijos yra pilnai apmokėtos. Kiekviena akcija suteikia įprastines turtines ir neturtines teises, kaip numatyta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose. 2018 m. Rugpjūčio 23 d. AUGA group AB sėkmingai užbaigė antrinį viešąjį akcijų siūlymo etapą, išleisdama 40 000 000 akcijas. Akcijos buvo išplatintos už 18 mln. Eur., 0,45 Eur. už akciją. Akcininkų nuosavybės padidėjimas reiškia akcijų padidėjimą nominalia verte. Akcijų priedų padidėjimas atspindi akcininkų mokamą priedą, atėmus visas su pasiūlymo procesu susijusias išlaidas.

Įstatymo numatytas rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus. Kasmet turi būti pervesta 5% nuo grynojo pelno, apskaičiuoto pagal Lietuvos Respublikos apskaitą reglamentuojančius teisės aktus, kol pasiekia 10% įstatinio akcinio kapitalo. Privalomasis rezervas gali būti naudojamas sukauptiems nuostoliams padengti. 2018 m. gruodžio 31 d. Bendrovės privalomasis rezervas sudarė 1 649 tūkst. Eur (2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovės privalomasis rezervas sudarė 579 tūkst. Eur).

2018 m. Grupė sudarė rezervą akcijoms darbuotojams. 2018 m. gruodžio 31 d. rezervo vertė yra 957 tūkst. EUR.

	Akcijų skaičius	Vertė, EUR
Akcijos, skirtos darbuotojams pagal pasirinkimo sandorius (opcionus)	200 000	58
Nepaskirstytos akcijos 2018 m. gruodžio 31 d.	3 100 000	899
Visas rezervas 2018 m. gruodžio 31 d	3 300 000	957

16. Atidėtosios dotacijų pajamos

Grupės atidėtųjų dotacijų pajamų ir subsidijų pasikeitimas per gruodžio 31 d. pasibaigusius metus buvo toks (tikrai susijusių su turto):

	2018	2017
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	3 657	3 852
Atidėtosios dotacijos, gautos subsidijos	260	373
Dotacijos, gautos įsigyjant dukterines įmones	-	55
Su nekilnojamoju turto, įranga ir įrengimais susijusių atidėtųjų dotacijų perkėlimas į pajamas	(484)	(623)
Apskaitinė vertė gruodžio 31 d.	3 433	3 657
Atidėtosios dotacijos, gautos subsidijos perkeliamos į pelno (nuostolio) ataskaitą:	2018	2017
Per vienerius metus	510	484
Po vienerių metų	2 923	3 173
Iš viso	3 433	3 657

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

17. Paskolos

Grupės ilgalaikes paskolas gruodžio 31 d. sudarė:

	2018	2017
<i>Bankų paskolos</i>		
Grybų auginimo įmonės	3 949	5 927
Žemės ūkio įmonės	10 901	11 441
<i>Ilgalaikės mokėtinos sumos trečiosioms šalims</i>		
Ilgalaikė mokėtina suma valstybei už įsigytą žemę	1 401	1 535
Ilgalaikė mokėtina suma kreditoriui	5 197	1 041
Ilgalaikė mokėtina suma investiciniam fondui už įsigytą žemę	1 637	1 097
Iš viso	23 085	21 041
Atėmus: sumas, mokėtinas per vienerius metus (pagal sutartis)	(9 256)	(4 506)
Ilgalaikių paskolų iš viso	13 829	16 535

Grupė yra skolinga 1 401 tūkst. Eur valstybei už Grupės įsigytą žemę 2008–2015 metais. Šių skolų apmokėjimo terminas yra virš 12 metų. Vidutinė banko paskoloms taikoma palūkanų norma 2018 m. buvo 3,55% (2017 m. – 3,31%).

Grupės palūkanų skolinimosi struktūra, įskaitant įsipareigojimus pagal finansinę nuomą (18 pastaba):

	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
Bendroji skola – fiksuota palūkanų norma	(15 471)	(11 289)
Bendroji skola – kintama palūkanų norma	(40 391)	(32 302)
Grynoji skola	(55 862)	(43 591)

Visos Grupės paskolos iš kredito institucijų turi įkeistą nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus kaip užtikrinimo priemonę (5 pastaba). Be to, dauguma žemės ūkio bendrovių turi bendrovių hipotekas, o grybų auginimo bendrovė yra įkeitusi didžiąją dalį ilgalaikio ir trumpalaikio turto, kaip užstatą už paskolas (9, 10 ir 12 pastabos).

Grupės trumpalaikes paskolas gruodžio 31 d. sudarė:

	2018	2017
<i>Bankų paskolos</i>		
Grybų auginimo įmonės	2 400	2 400
Žemės ūkio įmonės	-	997
Patronuojanti įmonė	18 870	3 210
Grūdų pardavimo įmonė	-	7 000
Iš viso	21 270	13 607

Trumpalaikes banko paskolas sudaro 21 270. Eur kredito linijų sutartys 2018 m. (2017 m. – 13 607 tūkst. Eur). Grupės naudojamų kredito linijų limitai 2018 m. gruodžio 31 d. sudarė 25 000 tūkst. Eur, o 2017 m. gruodžio 31 d. – 14 400 tūkst. Eur.

Bendrovės ilgalaikes paskolas gruodžio 31 d. sudarė:

	2018	2017
Grupės įmonės	-	7 867
Mokėtinos sumos kreditoriams	4 027	-
Iš viso	4 027	7 867
Atėmus: sumas, mokėtinas per vienerius metus (pagal sutartis)	(3 027)	(1 440)
Ilgalaikių paskolų iš viso	1 000	6 427

Bendrovės trumpalaikes paskolas gruodžio 31 d. sudarė:

	2018	2017
<i>Paskolos iš kredito institucijų</i>	18 870	3 210
Iš viso	18 870	3 210

Bendrovės skolinimosi palūkanų struktūra, įskaitant įsipareigojimus pagal finansinę nuomą (18 pastaba):

	2018 m. gruodžio 31 d.	2017 m. gruodžio 31 d.
Bendroji skola – fiksuota palūkanų norma	(4 027)	(7 867)
Bendroji skola – kintama palūkanų norma	(19 049)	(3 316)
Grynoji skola	(23 076)	(11 183)

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

17. Paskolos (tęsinys)

Grupės grynąją skolą sudarė:

	Finansiniai įsipareigojimai					Iš viso
	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	Lizingas, gražintinas per 1-erius metus	Lizingas, gražintinas po 1-erių metų	Paskolos, gražintinos per 1-erius metus	Paskolos, gražintinos po 1-erių metų	
2016 m. gruodžio 31 d. grynoji skola	1 650	(2 690)	(3 427)	(8 935)	(16 938)	(30 340)
Pinigų srutai	(1 074)	2 415	1 089	(6 437)	1 775	(2 232)
Nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų įsigijimas naudojant finansinę nuomą	-	(2 114)	(3 152)	-	-	(5 266)
Įsigijimai – KTG grupės įmonės (24 pastaba)	44	(465)	(497)	(2 741)	(1 372)	(5 031)
Kiti nepiniginiai srutai	-	(102)	-	-	-	(102)
2017 m. gruodžio 31 d. grynoji skola	620	(2 956)	(5 987)	(18 113)	(16 535)	(42 971)
Pinigų srutai	1 430	3 065	2 190	(11 140)	4 364	(91)
Nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų įsigijimas naudojant finansinę nuomą	-	(3 515)	(3 782)	-	-	(7 297)
Įsigijimai – UAB Raseinių agra (24 pastaba)	231	(185)	(310)	(1 273)	(1 658)	(3 195)
Kiti nepiniginiai srutai	-	(27)	-	-	-	(27)
2018 m. gruodžio 31 d. grynoji skola	2 281	(3 618)	(7 889)	(30 526)	(13 829)	(53 581)

Bendrovės grynąją skolą sudarė:

	Finansiniai įsipareigojimai					Iš viso
	Pinigai ir pinigų ekvivalentai	Lizingas gražintinas per 1-erius metus	Lizingas gražintinas po 1-erių metų	Paskolos gražintinos per 1-erius metus	Paskolos gražintinos po 1-erių metų	
2016 m. gruodžio 31 d. grynoji skola	97	(17)	(79)	(1 882)	(25 568)	(27 449)
Pinigų srutai	(96)	5	(20)	(2 771)	19 141	16 302
Nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų įsigijimas naudojant finansinę nuomą	-	(11)	(24)	-	-	(35)
2017 m. gruodžio 31 d. grynoji skola	1	(23)	(83)	(4 650)	(6 427)	(11 182)
Pinigų srutai	48	34	-	(17 132)	5 427	(11 845)
Nekilnojamo turto, įrangos ir įrengimų įsigijimas naudojant finansinę nuomą	-	(15)	(80)	-	-	-
Kiti nepiniginiai judėjimai	(12)	-	-	(115)	-	(127)
2018 m. gruodžio 31 d. grynoji skola	49	(16)	(163)	(21 897)	(1 000)	(23 027)

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

18. Lizingo įsipareigojimai

Grupės būsimus minimalius lizingo mokėjimus gruodžio 31 d. sudarė:

	2018		2017	
	Minimalūs lizingo mokėjimai	Minimalių lizingo mokėjimų dabartinė vertė	Minimalūs lizingo mokėjimai	Minimalių lizingo mokėjimų dabartinė vertė
Per vienerius metus mokėtina suma	3 911	3 618	3 220	2 956
Per antrus – penktus metus imtinai	8 278	7 889	6 319	5 987
Minimalūs lizingo mokėjimai	12 189	11 507	9 539	8 943
Atėmus: būsimas palūkanas	(682)	-	(596)	-
Minimalių lizingo mokėjimų dabartinė vertė	11 507	11 507	8 943	8 943

Grupės lizingo įsipareigojimai yra užtikrinti nuomotojo teise į nuomininko turta, įsigytą lizingo būdu (5 pastaba). Grupės lizingo įsipareigojimų tikroji vertė apytiksliai lygi jų apskaitinei vertei.

Bendrovės būsimus minimalius lizingo mokėjimus gruodžio 31 d. sudarė:

	2018		2017	
	Minimalūs lizingo mokėjimai	Minimalių lizingo mokėjimų dabartinė vertė	Minimalūs lizingo mokėjimai	Minimalių lizingo mokėjimų dabartinė vertė
Per vienerius metus mokėtina suma	77	16	26	23
Per antrus – penktus metus imtinai	109	163	85	83
Minimalūs lizingo mokėjimai	186	179	111	106
Atėmus: būsimas palūkanas	(7)	-	(5)	-
Minimalių lizingo mokėjimų dabartinė vertė	179	179	106	106

19. Pelno mokestis

Grupės pelno (nuostolių) ataskaitoje pelno mokestį sudarė:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2018	2017	2018	2017
Ataskaitinių metų pelno mokestis	-	-	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio pokytis	(482)	(222)	-	-
Pelno mokestis	(482)	(222)	-	-

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

19. *Pelno mokestis (tęsinys)*

Pelno mokestis, apskaičiuotas nuo Grupės pelno prieš apmokestinimą, skiriasi nuo teorinės sumos, kuri būtų apskaičiuota taikant bazinį pelno mokesčio tarifą:

	GRUPĖ	
	2018	2017
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą, ne ŽŪ įmonės	- (5 590)	- (4 523)
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą, ŽŪ įmonės	- (4 870)	- -
Pelnas (nuostoliai) prieš mokesčius, smulkios žemės ūkio kooperatinės bendrovės	- 3 998	- 9 316
Mokestis, apskaičiuotas taikant 15 % tarifą	15,00% (839)	15,00% (678)
Mokestis, apskaičiuotas taikant 10 % tarifą	10,00% (487)	10,00% -
Mokestis, apskaičiuotas taikant 5 % tarifą	5,00% 200	5,00% 466
Teorinė pelno mokesčio suma	(1 126)	(213)
Neapmokestinamos pajamos		
ne žemės ūkio bendrovių	(1 268)	(218)
žemės ūkio bendrovių	(759)	-
smulkių žemės ūkio kooperatinių bendrovių	(285)	(634)
Neleidžiami atskaitymai		
ne žemės ūkio bendrovių	446	10
žemės ūkio bendrovių	702	-
smulkių žemės ūkio kooperatinių bendrovių	257	260
Pelnas iš anksčiau nepripažintų mokesčių nuostolių		
ne žemės ūkio bendrovių	-	-
žemės ūkio bendrovių	-	-
smulkių žemės ūkio kooperatinių bendrovių	-	-
Šių metų nuostoliai, kuriems nėra pripažįstamas atidėtojo mokesčio turtas		
ne žemės ūkio bendrovių	(82)	(29)
žemės ūkio bendrovių	-	-
smulkių žemės ūkio kooperatinių bendrovių	-	-
Ankstesnių metų prielaidų pasikeitimai		
ne žemės ūkio bendrovių	-	601
žemės ūkio bendrovių	1 633	-
smulkių žemės ūkio kooperatinių bendrovių	-	-
Visas pelno mokestis, ne žemės ūkio bendrovių	(110)	(285)
Visas pelno mokestis, žemės ūkio bendrovių	(544)	-
Visas pelno mokestis, smulkių žemės ūkio kooperatinių bendrovių	172	63
Pelno mokestis, iš viso	(482)	(222)

Pelno mokestis, apskaičiuotas nuo Bendrovės pelno prieš apmokestinimą, skiriasi nuo teorinės sumos, kuri būtų apskaičiuota taikant bazinį pelno mokesčio tarifą:

	BENDROVĖ	
	2018	2017
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą	3 490	21 390
Mokestis, apskaičiuotas taikant 15 % tarifą	524	3 209
Teorinė pelno mokesčio suma	524	3 209
Neapmokestinamos pajamos	(856)	(3 804)
Neleidžiami atskaitymai	52	15
Šių metų nuostoliai, kuriems nėra pripažįstamas atidėtojo mokesčio turtas	280	581
Pelno mokesčio iš viso	-	-

2018 m. pasikeitė žemės ūkio bendrovių pelno mokesčio įstatymai. Pagal naująjį teisės aktą 2018 m. pelnas apmokestinamas 5% tarifu tik mažoms žemės ūkio kooperatinėms bendrovėms, kurių žemės ūkio produkcijos pardavimų dalis turėtų sudaryti ne mažiau kaip 50% visų Bendrovės pardavimų, 2018 m. pelnas žemės ūkio bendrovėms apmokestinamas 10% tarifu, o ne žemės ūkio bendrovių pelnas apmokestinamas 15% tarifu. 2017 m. pagal Lietuvos Respublikos mokesčių įstatymus, pelnas buvo apmokestinamas 5% tarifu žemės ūkio bendrovėms, o 15% - ne žemės ūkio Grupės bendrovėms. Siekiant taikyti sumažintą 5% mokesčio tarifą, žemės ūkio bendrovės produkcijos pardavimų dalis turėtų sudaryti ne mažiau kaip 50% visų Bendrovės pardavimų.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

19. *Pelno mokestis (tęsinys)*

Atidėtasias pelno mokestis	Atidėtasias pelno mokestis laikotarpio pradžioje	Įsigyta su dukterinėmis įmonėmis (24 pastaba)	Turto perkainojimas (PN)	Turto perkainojimas (per kitas bendrąsias pajamas) Kaupiniai	Mokesčių tarifų pokytis	Atidėtieji pelno mokesčiai 2018 gruodžio 31 d.
	2018	2017	2018	2017	2018	
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	890	-	5	48	-	1 438
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	(656)	(20)	-	-	(141)	(883)
Viso 2018 m. gruodžio 31 d.	234	(20)	5	48	(141)	555

2018 m. gruodžio 31 d. ir 2017 m. gruodžio 31 d. atidėtasias pelno mokestis buvo apskaičiuotas taikant 15% pelno mokesčio tarifą, išskyrus žemės ūkio bendroves, kurioms taikomos kitos apmokestinimo nuostatos.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2018	2017	2018	2017
Sukauptos sąnaudos	116	68	-	-
Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų perkainojimas	9	4	-	-
Mokestinių tarifų pasikeitimas	495	-	-	-
Perkeliami mokesčiai nuostoliai	818	818	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	1 438	890	-	-

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2018	2017	2018	2017
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai įsigijus dukterines įmones	20	133	-	-
Mokestinių tarifų pasikeitimas	66	-	-	-
Žemės perkainojimas	797	523	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	883	656	-	-

Vadovybės nuomone, visa Grupės atidėtojo pelno mokesčio turto suma bus atstatyta per ilgiau nei 12 mėnesių nuo šių finansinių ataskaitų datos, kai bus mokesčiai apmokestinami, ir kuris bus naudojamas sudengimui.

Grupės ir Bendrovės nepanaudoti perkeliama mokesčiai nuostoliai:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2018	2017	2018	2017
Perkeliamų mokesčių nuostolių iš viso	51 934	35 582	12 506	12 616
Atėmus: atidėtojo pelno mokesčio turta nuo perkeliama mokesčių nuostolių	(11 873)	(21 686)	-	-
Perkeliamų mokesčių nuostolių, kuriems nebuvo apskaičiuotas atidėtojo pelno mokesčio turtas, iš viso	40 061	13 986	12 506	12 616

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos pelno mokesčio įstatymo pataisomis, įprastinės veiklos mokesčiai nuostoliai gali būti perkeliama neribotą laiką. Nuo 2011 m. sausio 1 d. pagal naują Pelno mokesčio įstatymo redakciją bendrovės, priklausiančios tai pačiai įmonių grupei, gali savo apmokestinamuoju pelnu padengti kitų Grupės įmonių perkeliama mokesčius nuostolius. Nuo 2014 m. sausio 1 d. įprastinės veiklos keliama mokesčiais nuostoliai gali būti dengiama ne daugiau nei 70 procentų einamojo laikotarpio apmokestinamojo pelno.

20. Kitos mokėtinos sumos ir trumpalaikiai įsipareigojimai

Kitas mokėtinas sumas ir trumpalaikius įsipareigojimus gruodžio 31 d. sudarė:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2018	2017	2018	2017
Su darbo santykiais susiję įsipareigojimai	1 692	1 618	182	122
Atostogų rezervas	960	852	166	120
Avansu gautos sumos	1 311	2 241	-	-
Mokėtini mokesčiai	11	4	-	-
Ateinančių laikotarpių pajamos	15	57	575	3
Kitos mokėtinos sumos	1 327	1 083	22	22
Iš viso	5 316	5 855	945	267

Kitos mokėtinos sumos didžiaja dalimi susideda iš mokėtinų sumų už žemės nuomą juridiniams ir privatiems asmenims. 2018 m. gruodžio 31 d. šios sumos sudaro 897 tūkst. Eur (2017 m. gruodžio 31 d. – 910 tūkst. Eur).

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

21. Segmentų informacija

Pelno (nuostolių) ataskaita	Pienininkystė				Augalininkystė				Galutiniam vartotojui skirti pakuoti produktai	Kiti segmentai		
	Viso	Iš viso pateikiamų segmentų	Pienas	Galvijai mėšai	Pienininkystė iš viso	Kviečiai	Žirniai, pupos	Kitos kultūros			Augalininkystė iš viso	Grybų auginimas
2018												
Pardavimo pajamos	95 115	82 106	8 127	2 811	10 938	15 597	10 919	16 332	42 848	26 456	1 864	13 009
Pardavimo savikaina	(92 783)	(81 512)	(9 434)	(3 503)	(12 937)	(15 388)	(11 715)	(14 948)	(42 051)	(24 731)	(1 793)	(11 271)
Bendrasis pelnas, pateiktas Grupės vadovybei (a)	2 331	593	(1 307)	(692)	(1 999)	209	(796)	1 384	797	1 725	70	1 738
Sandorių tarp Grupės įmonių eliminavimas	40 366	27 357				8 446	6 146	10 781				13 009
<i>Pardavimai tarp Grupės įmonių</i>			-	1 984	1 984				25 373	-	-	-
<i>Pardavimų tarp Grupės įmonių savikaina</i>	(37 180)	(25 909)	-	(2 676)	(2 676)	(8 422)	(5 863)	(8 948)	(23 233)	-	-	(11 271)
	3 186	1 448				24	283	1 833				1 738
Eliminavimai, grynąja verte (b)			-	(692)	(692)				2 140	-	-	-
Iš viso pardavimo pajamų iš išorės pirkėjų	54 749	54 749	8 127	827	8 954	7 151	4 773	5 551	17 475	26 456	1 864	-
Tiesioginės subsidijos (c)	9 780	9 780			698			9 082	9 082	-	-	-
Pelnas dėl biologinio turto tikrosios vertės pasikeitimo (d)	(5 262)	(5 262)			(1 814)			(3 448)	(3 448)	-	-	-
Bendrasis pelnas ((a)-(b)+(c)+(d))	3 663	3 663			(2 427)				4 317	1 725	70	-
Nusidėvėjimas įtrauktas į pardavimo savikainą	6 285	6 285	-	-	531	-	-	3 939	3 939	1 815	-	-
2017												
Pardavimo pajamos	78 489	71 339	8 205	2 721	10 926	15 361	3 928	15 645	34 934	24 429	1 050	7 150
Pardavimo savikaina	(75 748)	(70 045)	(7 607)	(2 935)	(10 542)	(15 129)	(3 672)	(16 207)	(35 008)	(23 498)	(997)	(5 703)
Bendrasis pelnas, pateiktas Grupės vadovybei (a)	2 741	1 294	598	(214)	384	232	256	(562)	(74)	931	50	1 450
Sandorių tarp Grupės įmonių eliminavimas	29 708	22 647	-	1 916	1 916	7 244	2 157	11 330	20 731	-	-	7 061
<i>Pardavimai tarp Grupės įmonių</i>			-	(2 131)	(2 131)	(7 063)	(2 078)	(11 793)	(20 934)	-	-	(5 703)
<i>Pardavimų tarp Grupės įmonių savikaina</i>	(28 768)	(23 065)	-	(215)	(215)	181	79	(463)	(203)	-	-	-
Eliminavimai, grynąja verte (b)	940	(418)	-	(215)	(215)	181	79	(463)	(203)	-	-	-
Iš viso pardavimo pajamų iš išorės pirkėjų	48 784	48 692	8 205	805	9 010	8 117	1 771	4 315	14 203	24 432	1 050	89
Tiesioginės subsidijos (c)	8 971	8 971	600	210	810	-	-	8 161	8 161	-	-	-
Pelnas dėl biologinio turto tikrosios vertės pasikeitimo (d)	4 159	4 159	(1 095)	184	(911)	-	-	5 070	5 070	-	-	-
Bendrasis pelnas ((a)-(b)+(c)+(d))	14 931	14 839			498				13 360	931	53	89
Nusidėvėjimas įtrauktas į pardavimo savikainą	5 301	5 301	977	199	1 176	-	-	2 433	2 433	1 692		

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

21. Segmentų informacija (tęsinys)

Pienininkystės segmentas apima pieno gamybą bei galvijų auginimą. Augalininkystės segmentas apima kviečių, miežių, rapsų, kvietrugių, kukurūzų ir kitų augalų kultūrų auginimą, įskaitant žoles ir kukurūzus pašarams. Kiti segmentai apima buhalterinės apskaitos ir valdymo paslaugas, kurias dukterinėms įmonėms teikia Bendrovė, taip pat žemės ūkio paslaugas, žemės ir įrangos nuomos pajamas (Grupės viduje ir išorėje).

Pagrindiniai tarpsegmentiniai sandoriai yra:

- a) Augalininkystės segmentas paruošia pašarus karvėms (kukurūzų silosą, šieną, šienainį) ir parduoda pienininkystės segmentui;
- b) Pienininkystės segmentas aprūpina augalininkystės segmentą mėšlu (organinėmis trąšomis);
- c) Kiti segmentai teikia žemės ūkio ir žemės nuomos paslaugas pagrindiniams segmentams;
- d) Kiti segmentai teikia grūdų džiovavimo ir saugojimo paslaugas, nuomoja žemę ir įrangą, skirtą augalininkystės segmentui.

2018 m. 12,63% visų pajamų buvo gauta iš ICA „Sverige“ AB (grybų supirkėjas), 8,21% visų pajamų buvo gauta iš Rokiškio sūris AB (pieno supirkėjas ir 5,02% visų pajamų buvo gauta iš Dagab Inkop AB (grybų supirkėjas). 12 didžiausių pagal apyvartą klientų sudarė apie 50% visų Grupės pajamų. 2017 m. 12,97% visų pajamų buvo gauta iš ICA „Sverige“ AB (grybų supirkėjas), 8,89% – iš Vilkyškių pieninė, AB (pieno supirkėjas) ir 5,71% iš „Scandagra“ UAB (prekybininkas grūdais). 18% Grupės pardavimų yra tiesiogiai eksportuojami Švedijoje (2017 m. - 22%), 52% visų pardavimų eksportuojama į kitas šalis (2017 m. - 49%), 9% visų pardavimų eksportuojama per prekybininkus Lietuvoje (2017 m. - 17%), o 21% pardavimų yra vietinėje rinkoje (2017 m. - 22%). 100% viso Grupės turto geografiškai yra Lietuvoje (2017 m. – 98%, Kryme – 2%).

Bendrovės pajamos pagal pobūdį:

	2018	2017
Verslo konsultacijos ir finansinės apskaitos paslaugos	3 293	592
Kitos pajamos	10	61
Iš viso	3 304	653

22. Pardavimo savikaina pagal sąnaudų pobūdį

Grupės pardavimo savikainą pagal sąnaudų pobūdį gruodžio 31 d. sudarė:

	2018	2017
Rangovų paslaugos	7 235	6 713
Darbo užmokesčio sąnaudos	8 976	7 649
Socialinio draudimo sąnaudos	2 783	2 371
Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų nusidėvėjimas	6 285	5 301
Žaliavos	4 468	4 767
Ekologinės trąšos	1 912	1 503
Pakavimo sąnaudos	4 348	3 793
Gyvulių pašaras	2 753	2 415
Atsarginės dalys ir inventoriai	1 087	1 021
Žemės nuoma	4 055	2 402
Kuro sąnaudos	2 062	1 372
Elektra	1 266	1 159
Sėklos	2 204	1 494
Realizuotas pelnas (nuostolis) dėl žemės ūkio produktų tikrosios vertės pasikeitimo pirminio pripažinimo metu	899	598
Atsargų nurašymo sąnaudos	1 590	1 102
Vaistai	316	339
Kitos sąnaudos	3 365	2 984
Atėmus: tiesiogines valstybės subsidijas	(9 780)	(8 971)
Iš viso	45 824	38 012

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

23. Bendrosios ir administracinės sąnaudos

Sąnaudas gruodžio 31 d. sudarė:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2018	2017	2018	2017
Darbo užmokesčio sąnaudos	3 206	3 054	1 559	1 350
Socialinio draudimo sąnaudos	995	948	484	419
Baudos ir delspinigiai	858	80	717	15
Nekilnojamojo turto, įrangos ir įrengimų nusidėvėjimas	1 106	876	69	55
Atidėjiniai gautinų sumų galimiems nuostoliams (12 pastaba)	31	-	-	-
Konsultacijos ir verslo planų parengimas	624	603	553	550
Draudimas ir mokesčiai	672	516	17	18
Pardavimo sąnaudos	555	585	462	439
Kuras	254	171	71	-
Nekilnojamojo turto registravimas ir notaro mokesčiai	152	180	54	54
Nuoma ir komunalinės paslaugos	326	272	204	164
Transportavimo sąnaudos	300	180	85	156
Biuro išlaidos	418	440	-	-
Kitos	857	680	548	535
Iš viso	10 354	8 585	4 823	3 755

Grupės sąnaudos pagal nustatytą įmokų planus 2018 m. sudarė 3 774 tūkst. Eur (2017 m. – 3 576 tūkst. Eur) ir buvo apskaitytos pardavimo savikainoje, veiklos sąnaudose ir nebaigtoje statyboje. Nustatytų įmokų plano mokėjimus sudaro tik mokėjimai Valstybinei socialinio draudimo fondo valdybai, kurie sudaro 31 procentą nuo visiems darbuotojams priskaičiuoto darbo užmokesčio.

2018 m. kovo mėn. Auga group, AB nutraukė Arginta Engineering, UAB akcijų pirkimo sutartį. Baudų ir delspinigių mokėjimų išlaidų padidėjimas yra susijęs su bauda, sumokėta nutraukus Arginta Engineering, UAB pirkimo sutartį (715 tūkst. Eur).

Toliau pateikiamos visos paslaugos, kurias audito įmonė suteikė Bendrovei ir Grupei per 2018 m.:

	Grupė	Bendrovė
Finansinių ataskaitų audito paslaugos pagal sutartis	72	48
Užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų sąnaudos	-	-
Konsultacijų mokesčių klausimais sąnaudos	-	-
Kitų paslaugų sąnaudos	22	22
Iš viso	94	70

24. Investicijų padidinimas, įsigijimai ir dukterinių įmonių pardavimas

2018 m. verslo jungimai, įsigijimai ir pardavimai

Raseinių agra, UAB akcijų įsigijimas

2018 m. vasario 28 d. Auga group, AB pabaigė 100% Raseinių agra, UAB akcijų įsigijimą už 2,4 mln. Eur. Raseinių agra, UAB buvo įkurta 2017 m. spalio mėn. atskyrimo nuo Agra Corporation, UAB būdu, akcininkams nusprendus pasitraukti iš žemės ūkio verslo ir sutelkti dėmesį į investicinio turto valdymą. Raseinių agra, UAB, dirba apie 5 200 ha žemės ūkio paskirties žemės.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

24. *Investicijų padidinimas, įsigijimai ir dukterinių įmonių pardavimas (tęsinys)*

Preliminari Raseinių agra, UAB tikroji vertė yra tokia:

Įsigijimas

Ilgalaikis turtas

Ilgalaikės žemės nuomos sutartys

Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai

Trumpalaikis turtas

Atsargos

Prekybos gautinos sumos ir kitas trumpalaikis turtas

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Ilgalaikiai įsipareigojimai

Finansiniai įsipareigojimai

Paskolos iš AGRA įmonių

Atidėti mokesčių įsipareigojimai

Trumpalaikiai įsipareigojimai

Kiti finansiniai įsipareigojimai

Skolos tiekėjams ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai

Grynasis turtas įsigijimo metu

Įsigytas akcinis kapitalas, %

Bendra vertė įsigytos investicijos

Sumokėti pinigai už akcijas

Iš viso už įsigijimą

Prestižas

	Raseinių agra, UAB
	Tikroji vertė 2018 m. vasario 28 d.
	2 141
	2 933
	833
	245
	231
	(2 154)
	(1 273)
	(20)
	(298)
	(214)
	2 424
	100,0
	2 424
	2 424
	2 424
	-

Grupė įsigijo Raseinių agra, UAB norėdama praplėsti žemės ūkio paskirties žemės plotus ir padidinti žmoniškųjų ir techninių išteklių efektyvumą. Įsigytos įmonės yra šalia Grupės dirbamų plotų Raseinių regione.

Grynoji pinigų vertė sumokėta už Raseinių agra, UAB įsigijimą:

Įsigijimo vertė, sumokėta pinigais

Atėmus: įgyti pinigai ir pinigų ekvivalentai

Grynoji pinigų vertė, sumokėta už įsigijimą

2 424

231

2 193

Įgytų gautinų sumų tikroji vertė yra 245 tūkst. Eur. Bendroji prekybos gautinų sumų sutartinė suma yra 337 tūkst. Eur, iš kurių visos, tikėtina, bus atgautos.

Įsigytos UAB Raseinių agra pajamos sudarė 2 497 tūkst. Eur ir prisidėjo prie Grupės grynojo nuostolio 524 tūkst. Eur per laikotarpį nuo 2018 m. kovo 1 d. iki 2018 m. gruodžio 31 d.

Jei UAB Raseinių agra įsigijimas būtų įvykęs 2018 m. sausio 1 d., Grupės pajamos būtų buvusios didesnis 808 tūkst. Eur; grynas nuostolis būtų padidėjęs 901 tūkst. Eur.

UAB Raseinių agra dirba 5 200 ha žemės pagal ilgalaikes žemės nuomos sutartis. Žemės nuomos sutarčių terminas svyruoja nuo 1 iki 100 metų, vidutiniškai 10 metų. Žemės nuomos sutarčių vertė balanse atspindi Grupės įgytą vertę perkant teises į šias sutartis su bendrove, visas vienu metu, o ne atskirai pasirašant.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

24. *Investicijų padidinimas, įsigijimai ir dukterinių įmonių pardavimas (tęsinys)*

Karakash Agro OOO akcijų pardavimas

2018 m. vasario 9 d. Grupė pardavė dvi dukterines įmones - Karakash OOO ir Karakash Agro OOO, kurių veikla buvo vykdoma Kryme. Grupės dukterinių įmonių turto perleidimo detalizacija yra tokia:

Dukterinių įmonių perleidimas	Karakash Agro OOO
	2018 m. kovo 31 d. investicijos apskaitinė vertė
<i>Turtas, skirtas parduoti</i>	
Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai	844
Biologinis turtas	737
Atsargos	144
Prekybos gautinos sumos ir kitas trumpalaikis turtas	629
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	5
<i>Įsipareigojimai, tiesiogiai susiję su turtu, skirtu parduoti</i>	
Prekybos mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	(1 352)
Grynasis turtas perleidimo metu	1 005
Perleistas akcinis kapitalas, %	100,00
Sumokėta	985
Atidėtas mokėjimas, mokėtinas 2019 m. (įtrauktas į gautinas sumas) (12 pastaba)	1 000
Atidėtas mokėjimas, mokėtinas 2020 m. (13 pastaba)	1 082
Pelnas iš nuosavybės teisių pardavimo	3 067
Sandorio pelnas, pripažįstamas kitomis pajamomis, iš viso (26 pastaba)	2 062

Lentelėje nurodytas sandorio pelnas yra pagrįstas mokėjimo laiko ir sumos poveikio įvertinimu.

2017 m. verslo jungimai, įsigijimai ir pardavimai

2016 m. gruodžio mėn. Grupė pradėjo KTG AGRAR SE dukterinių įmonių, veikiančių Lietuvoje ir dirbančių apie 7 700 ha žemės ūkio paskirties žemės (KTG grupės įmonių) įsigijimo procesą. Formalus priešingos institucijų leidimas buvo gautas 2017 m. sausio 13 d, o įsigijimo sandoris buvo užbaigtas kaip numatyta akcijų pirkimo-pardavimo sutartyje 2017 m. sausio 31 d.

Žemiau pateikiamos įsigytos KTG grupės įmonių tikroji vertė.

Įsigijimas	KTG grupės įmonės
	2017 m. sausio 31 d. balansinė investicijos vertė
<i>Ilgalaikis turtas</i>	
Nematerialusis turtas (žemės nuomos sutartys) (8 pastaba)	981
Nekilnojamas turtas, įranga ir įrengimai (5 pastaba)	5 239
<i>Biologinis turtas (trumpalaikis)</i>	
Pasėliai (9 pastaba)	915
<i>Trumpalaikis turtas</i>	
Prekybos gautinos sumos ir kitas trumpalaikis turtas	1 459
Atsargos	192
Pinigai ir pinigų ekvivalentai (17 pastaba)	44
<i>Ilgalaikiai įsipareigojimai</i>	
Dotacijos (16 pastaba)	(55)
Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai (19 pastaba)	(133)
Finansiniai įsipareigojimai (17 pastaba)	(1 869)
<i>Trumpalaikiai įsipareigojimai</i>	
Kiti finansiniai įsipareigojimai (17 pastaba)	(3 206)
Prekybos mokėtinos sumos ir kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	(2 202)
Grynasis turtas įsigijimo dieną	1 365
Įgytas įstatinis kapitalas ir gautinos sumos,%	100,0
Bendra įsigytų investicijų vertė	1 365
Bendra įskaityta pirkimo suma	1 365
Viso prestižo	-

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

24. Investicijų padidinimas, įsigijimai ir dukterinių įmonių pardavimas (tęsinys)

Grupė įsigijo KTG grupės įmones norėdama praplėsti dirbamus žemės ūkio paskirties žemės plotus ir padidinti žmogiškųjų ir techninių išteklių panaudojimo efektyvumą. Įsigyjamos įmonės yra šalia Grupės ariamų plotų Raseinių, Jurbarko ir Šakių regionuose.

Grynasis pinigų srautas įsigyjant KTG AGRAR SE Grupę:

Sumokėta suma už akcijas	1 365
Atėmus: įgyti pinigai ir pinigų ekvivalentai	44
Grynasis pinigų srautas dėl įsigijimo	1 321

Įsigytų gautinų sumų tikroji vertė yra 1 459 tūkst. Eur. Bendroji prekybos gautinų sumų sutartinė suma yra 1 459 tūkst. Eur, iš kurių visos, tikėtina, bus atgautos.

Įsigytos KTG grupės įmonės 2017 m. vasario 1 d. - 2017 m. gruodžio 31 d. laikotarpiu Grupei sugeneravo 3 821 tūkst. Eur pajamų ir 365 tūkst. Eur grynojo nuostolio.

Jei KTG grupės įmonės būtų įgytos 2017 m. sausio 1 d., Grupės pajamos būtų didesnės 219 tūkst. Eur; grynasis pelnas 432 tūkst. Eur mažesnis.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

25. Dividendai iš dukterinių įmonių

Per metinius visuotinius AUGA group, AB akcininkų dukterinių įmonių susirinkimus: AUGA Želsvelė, ŽŪB, AUGA Mantviliškis, ŽŪB, AUGA Skėmiai, ŽŪB, AUGA Smilgiai, ŽŪB, AUGA Spindulys, ŽŪB, Traktorių nuomos paslaugos, UAB, Traktorių nuomos centras, UAB, AWG Investment 1, Agross, UAB, AVG Investment, vykusių 2018 m., buvo priimti sprendimai išmokėti dividendus akcininkams. Dėl šios priežasties Bendrovė gavo 5 656 tūkst. Eur dividendų pajamų. Toliau pateiktoje lentelėje pateikiami dividendų paskirstymai kiekvienai dukterinei įmonei. Iki 2018 m. gruodžio 31 d. nebuvo kitų dukterinių įmonių, kurios priėmė sprendimą išmokėti dividendus. 2017 m. Bendrovė gavo 25 303 tūkst. Eur dividendų pajamų iš dukterinių bendrovių.

2018

	Dividendų dalis akcininkams (%)				Dividendai (EUR)	Dividendų dalis akcininkams (Eur)			
	AUGA group, AB	AVG investment, UAB (Dukterinė įmonė)	AUGA Eimučiai, ŽŪB (Dukterinė įmonė)	Nekontroliuojanti dalis		AUGA group, AB	AVG investment (Dukterinė įmonė)	AUGA Eimučiai, ŽŪB (Dukterinė įmonė)	Nekontroliuojanti dalis
ŽŪB AUGA Želsvelė	98,64%	0,31%	-	1,05%	300 000	295 920	930	-	3 150
ŽŪB AUGA Mantviliškis	98,77%	0,02%	-	1,21%	500 000	493 834	124	-	6 042
ŽŪB AUGA Skėmiai	99,75%	0,12%	-	0,12%	300 000	299 262	369	-	369
ŽŪB AUGA Smilgiai	97,84%	-	2,16%	-	1 700 00	1 663 304	-	36 696	-
ŽŪB AUGA Spindulys	99,96%	-	-	0,04%	500 000	499 793	-	-	207
UAB Traktorių nuomos paslaugos	100,00%	-	-	-	150 000	150 000	-	-	-
UAB Traktorių nuomos centras	100,00%	-	-	-	130 000	130 000	-	-	-
UAB AWG Investment 1	100,00%	-	-	-	486 192	486 192	-	-	-
UAB Agross	100,00%	-	-	-	90 000	90 000	-	-	-
UAB AVG Investment	100,00%	-	-	-	1 548 000	1 548 000	-	-	-
					5 704 192	5 656 304	1 423	36 696	9 768

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

25. Dividendai iš dukterinių įmonių (tęsinys)

2017

	Dividendų dalis akcininkams (%)				Dividendai (EUR)	Dividendų dalis akcininkams (Eur)			
	AUGA group, AB	AVG investment, UAB (Dukterinė įmonė)	AUGA Eimučiai, ŽŪB (Dukterinė įmonė)	Nekontroliuojanti dalis		AUGA group, AB	AVG investment (Dukterinė įmonė)	AUGA Eimučiai, ŽŪB (Dukterinė įmonė)	Nekontroliuojanti dalis
ŽŪB AUGA Želsvelė	98,64%	0,31%	-	1,05%	2 560 000	2 525 184	7 936	-	26 880
ŽŪB AUGA Dumšiškės	99,25%	0,13%	-	0,62%	980 000	972 650	1 274	-	6 076
ŽŪB AUGA Mantviliškis	98,77%	0,02%	-	1,21%	1 600 000	1 580 320	320	-	19 360
ŽŪB AUGA Skėmiai	99,75%	0,12%	-	0,12%	1 200 000	1 197 000	1 440	-	1 440
ŽŪB AUGA Smilgiai	97,84%	-	2,16%	-	3 100 000	3 033 040	-	66 960	-
ŽŪB AUGA Spindulys	99,96%	-	-	0,04%	3 600 000	3 598 560	-	-	1 440
UAB AWG Investment 1	100,00%	-	-	-	3 000 000	3 000 000	-	-	-
UAB Baltic champs	100,00%	-	-	-	4 800 000	4 800 000	-	-	-
UAB Žemės vystymo fondas 20	100,00%	-	-	-	1 500 000	1 500 000	-	-	-
OU Agroschool	100,00%	-	-	-	3 096 000	3 096 000	-	-	-
					25 436 000	25 302 754	10 970	66 960	55 196

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

26. Kitos veiklos pajamos

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2018	2017	2018	2017
Pelnas (nuostolis) parduodant dukterinę įmonę (24 pastaba)	2 062	-	-	-
Pelnas (nuostolis) parduodant nekilnojamąjį turtą, įrangą ir įrengimus	15	(2)	(4)	-
Įsipareigojimų nurašymo pelnas	-	-	30	1
Palūkanų ir baudų pajamos	521	93	212	60
Draudimo išmokos	109	78	2	-
Kitos pajamos	46	182	143	15
Iš viso	2 753	351	383	76

Atsižvelgiant į tai, kad Grupė pardavė savo dukterines įmones Karakash agro OOO ir Karakash OOO, 2 062 tūkst. Eur pardavimo pelno buvo pripažinta kitose pajamose. Karakash agro OOO ir Karakash OOO pardavimo sandoris buvo užbaigtas 2018 m. kovo mėn. ir aprašytas 24-oje pastaboje.

27. Finansinės veiklos sąnaudos

Finansinės veiklos sąnaudas už metus, pasibaigusius gruodžio 31 d., sudarė:

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2018	2017	2018	2017
Banko palūkanų sąnaudos	1 304	941	675	86
Išperkamosios nuomos ir kitos finansinės veiklos sąnaudos	378	266	4	-
Kitų paskolų palūkanų sąnaudos	490	456	68	8
Nuostoliai dėl valiutų kurso pasikeitimo	5	(13)	-	-
Tikrosios išvestinių priemonių vertės pasikeitimas	80	80	-	-
Paskolų iš dukterinių įmonių palūkanų sąnaudos	-	-	231	757
Kitos finansinės veiklos sąnaudos	38	174	52	36
Iš viso	2 295	1 904	1 030	887

28. Pagrindinis ir sumažintasis vienai akcijai tenkantis pelnas

	GRUPĖ		BENDROVĖ	
	2018	2017	2018	2017
Grynasis pelnas (nuostoliai), tenkantis Bendrovės akcininkams	(5 957)	4 926	3 490	21 390
Svertinis vidutinis akcijų skaičius	201 662 827	187 416 252	201 662 827	187 416 252
Vienai akcijai tenkantis pelnas (nuostoliai) (Eur)	(0,03)	0,03	0,02	0,11

29. Sandoriai su susijusiomis šalimis

Per metus, pasibaigusius 2018 m. gruodžio 31 d., vidutinis valdybos narių ir pagrindinių vadovų skaičius buvo 6 žmonės (2017 m.: 6 žmonės).

i) Išmokos valdybos nariams ir pagrindiniams vadovams

2018 metais atlyginimai ir kitos išmokos Bendrovės valdybos nariams ir pagrindiniams vadovams sudarė 268 tūkst. Eur (2017 m. atlyginimai ir kitos išmokos sudarė 309 tūkst. Eur).

(ii) Kiti sandoriai su susijusiomis šalimis

Susijusiomis šalimis laikomi visi AUGA group, AB akcininkai (1 pastaba), kurie dėl savo tiesiogiai ar netiesiogiai turimos balsavimo teisę suteikiančių akcijų dalies Grupės įmonėse gali daryti reikšmingą įtaką Grupės įmonei. Prekybos sandoriai su susijusiomis šalimis buvo vykdomi prekybos sąlygomis ir rinkos kainomis.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

29. Sandoriai su susijusiomis šalimis (tęsinys)

Su susijusiomis šalimis atlikti šie sandoriai:

2018

Šalys, susijusios su Grupe

(pavadinimas, įmonės kodas,
teisinė forma, registracijos vieta)

Grybai LT, KB, 302765404,

kooperatinė bendrovė, Širvintų r.,
Zibalų g. 37

	Gautinos paskolos	Išankstinis mokėjimas	Gautinos sumos	Gautos paskolos	Mokėtinos sumos	Prekių pirkimai	Žemės ūkio produkcijos pardavimas
	3 353	35	163	-	8	800	703

**Šalys, susijusios su pagrindiniu
akcininku Kęstučiu Juščiumi**

(pavadinimas, įmonės kodas,
teisinė forma, registracijos vieta)

Ūkininkas Kęstutis Juščius

Baltic Champs Group, UAB,

302942064, uždaroji akcinė
bendrovė, Šiaulių r., Poviliškių
km., 15

	-	-	9	-	-	1	-
	-	-	7	4 027	-	83	6

Iš viso

	3 353	35	179	4 027	8	884	708
--	--------------	-----------	------------	--------------	----------	------------	------------

2017

Šalys, susijusios su Grupe

(pavadinimas, įmonės kodas,
teisinė forma, registracijos vieta)

Grybai LT, KB, 302765404,

kooperatinė bendrovė, Širvintų r.,
Zibalų g. 37

	Gautinos paskolos	Išankstinis mokėjimas	Gautinos sumos	Gautos paskolos	Mokėtinos sumos	Prekių pirkimai	Žemės ūkio produkcijos pardavimas
	2 123		220	-	-	181	1 174

**Šalys, susijusios su pagrindiniu
akcininku Kęstučiu Juščiumi**

(pavadinimas, įmonės kodas,
teisinė forma, registracijos

Ūkininkas Kęstutis Juščius

Šampinjonid, OU, 10885488,

uždaroji akcinė bendrovė, Estija,
Talinas, Harjumaa, Retke g. 22-5

Baltic Champs Group, UAB,

302942064, uždaroji akcinė
bendrovė, Šiaulių r., Poviliškių
km., 15

Nacionalnaja grybnaja

kompanija Kashira, OOO,

5019019124, uždaroji akcinė
bendrovė, Rusija, Moskovskaja
apskritis, Kashira 105 KM

	-	-	-	-	1	109	-
	-	-	122	-	-	-	706
	-	-	-	-	-	18	25
	-	-	590	-	-	-	1 226

Iš viso

	2 123		932	-	1	308	3 131
--	--------------	--	------------	----------	----------	------------	--------------

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

29. *Sandoriai su susijusiomis šalimis (tęsinys)*

Bendrovės balansiniai likučiai ir sandoriai su Grupės įmonėmis ir kitomis susijusiomis šalimis yra tokie:

2018

	Suteiktos paskolos (bendraja verte)	Gautinos sumos ir avansai	Gautos paskolos	Mokėtinos sumos	Paskolų palūkanos ir kiti pirkimai	Pardavimų ir palūkanų pajamos
Dukterinės įmonės						
Žemės ūkio bendrovės	-	3 327	-	19	62	3 372
Prekybos įmonės	-	-	-	-	-	-
Kitos dukterinės įmonės	8 418	183	-	7	46	302
Baltic Champs Group, UAB , 302942064, uždaroji akcinė bendrovė, Šiaulių r., Poviliškių km., 15	-	7	4 027	-	68	6
Grybai LT, KB , 302765404, kooperatinė bendrovė, Širvintų r., Zibalų g. 37	-	-	-	8	31	-
Kęstutis Juščius	-	9	-	-	-	-
Iš viso	8 418	3 526	4 027	34	207	3 680

2017

	Suteiktos paskolos (bendraja verte)	Gautinos sumos ir avansai	Gautos paskolos	Mokėtinos sumos	Paskolų palūkanos ir kiti pirkimai	Pardavimų ir palūkanų pajamos
Dukterinės įmonės						
Žemės ūkio bendrovės	-	87	-	10	13	687
Prekybos įmonės	-	-	-	-	-	-
Kitos dukterinės įmonės	-	3 096	7 867	1 440	892	-
Baltic Champs Group, UAB , 302942064, uždaroji akcinė bendrovė, Šiaulių r., Poviliškių km., 15	-	-	-	-	36	-
Kęstutis Juščius	-	-	-	-	-	-
Iš viso	-	3 183	7 867	1 450	941	687

AUGA group, AB 2018 m. spalio 3 d. sudarė sutartį dėl paskolos iki 4 mln. eurų gavimo iš Baltic Champs Group, UAB (juridinio asmens kodas 145798333, adresas Poviliškių k., Šiaulių r., Lietuvos Respublika), kuriai priklauso 55,04 proc. AUGA group, AB akcijų. 2018 m. gruodžio 31 d. buvo panaudota visa paskolos suma. Paskolos galutinio grąžinimo terminas 2020 m. kovo 25 d. Šio sandorio atveju neprašoma užtikrinimo priemonių, netaikomi sutarties sudarymo ir panašūs mokesčiai, bei taikoma fiksuota palūkanų norma, atitinkanti rinkos sąlygas.

AUGA group, AB 2018 m. vasario 27 d. sudarė sutartį dėl paskolos iki 3 mln. Eur gavimo iš Baltic Champs Group, UAB (juridinio asmens kodas 145798333, adresas Poviliškių k., Šiaulių r., Lietuvos Respublika), kuriai priklauso 88,13 proc. AUGA group, AB akcijų. Šio sandorio atveju neprašoma užtikrinimo priemonių, netaikomi sutarties sudarymo ir panašūs mokesčiai, bei taikoma fiksuota palūkanų norma, atitinkanti rinkos sąlygas. AUGA group, AB 2018 m. birželio 29 d. pratęsė 3 mln. Eur paskolos, gautos iš savo akcininko Baltic Champs Group, UAB (juridinio asmens kodas: 145798333; buveinė: Šiaulių r. sav. Poviliškių k.; duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre) terminą iki 2018 m. rugpjūčio 31 d. Paskola buvo pilnai grąžinta 2018 m. rugpjūčio 24 d.

30. Nebalansiniai įsipareigojimai ir neapibrėžtumai

Grupė nuomojasi žemės ūkio paskirties žemę, kelis lengvuosius automobilius ir patalpas pagal veiklos nuomos sutartis. Bendra suma tokių sąnaudų, įtrauktų į pelno (nuostolių) ataskaitą už 2018 m. gruodžio 31 d. pasibaigusius metus, sudarė 6 299 tūkst. Eur. (2017 m. - 4 437 tūkst. Eur.).

Šių nuomos sutarčių vidutinis terminas yra 1-22 metai. Visos sutartys registruotos Registrų centre, todėl nuomotojas negali nutraukti sutarties, kol terminas nepasibaigęs. Grupė gali nutraukti sutartis apie tai pranešusi prieš vienerius metus, taip pat ji turi pirmumo teisę įsigyti nuomojamą žemę, tačiau, jei Grupė nepirktų jos, nuomos sutartis lieka galioti, kol jos terminas pasibaigs.

Ateities suminių minimalių veiklos nuomos mokėjimų padidėjimas 2018 m. lyginant su 2017 m. susijęs su Raseinių Agra UAB, valdančių apie 5 200 ha dirbamos žemės, kurios nuomojamos pagal ilgalaikes žemės nuomos sutartis, įsigijimu.

**AIŠKINAMASIS RAŠTAS UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**
(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

30. Nebalansiniai įsipareigojimai ir neapibrėžtumai (tęsinys)

Būsimieji minimalūs nuomos mokėjimai pagal neatšaukiamas veiklos nuomos sutartis:

	<u>2018</u>	<u>2017</u>
Per pirmus metus	6 138	4 864
Po vienerių metų, bet ne vėliau kaip per penkerius metus	18 722	14 210
Po 5 metų	19 036	13 415
Iš viso būsimų nuomos mokėjimų	<u>43 896</u>	<u>32 489</u>

Apskaitinė finansinio turto vertė atspindi maksimalią kredito riziką atspindėtą balanse. Grupė yra papildomai garantavusi už kooperatinės bendrovės „Grybai LT“ paskolą, kurios likutinė vertė 2018 m. gruodžio 31 d. buvo 2 565 tūkst. Eur. (2017 m. – 3 095 tūkst. Eur).

2018 m. pabaigai Bendrovė yra išleidusi garantijas bankams už Grupės dukterinių įmonių (žemės ūkio bendrovių ir Baltic Champs, UAB) finansinius įsipareigojimus, kurių bendra vertė yra lygi 22 122 tūkst. Eur (2017 m. – 24 612 tūkst. Eur). Papilomai Bendrovė 2018 m. gruodžio 31d. yra garantavusi už dukterinės įmonės Agronuoma, UAB finansinius įsipareigojimus 731 tūkst. Eur 2018 m. gruodžio 31 d. (931 tūkst. Eur 2017 m. gruodžio 31 d.)

Mokesčių institucijos nėra atlikusios 2013–2018 m. laikotarpio Bendrovės pilno mokesčių patikrinimo. Pagal galiojančius mokesčių teisės aktus, mokesčių institucijos gali bet kada patikrinti Bendrovės apskaitos registrus ir įrašus už penkerių metų laikotarpį iki ataskaitinio laikotarpio, taip pat apskaičiuoti papildomus mokesčius ir baudas. Bendrovės vadovybei nėra žinomos jokios aplinkybės, dėl kurių galėtų būti apskaičiuoti papildomi mokesčių įsipareigojimai.

Bylinėjimasis

Šiuo metu nevyksta jokie reikšmingi teisiniai procesai, galintys pasibaigti reikšmingais nuostoliais.

31. Įvykiai pasibaigus ataskaitiniam laikotarpiui

AUGA group, AB 2019 m. kovo 1 d. sudarė sutartį dėl paskolos iki 2 mln. eurų gavimo iš Baltic Champs Group, UAB (juridinio asmens kodas 145798333, adresas Poviliškių k., Šiaulių r., Lietuvos Respublika), kuriai priklauso 55,04 proc. AUGA group, AB akcijų. Paskolos galutinio grąžinimo terminas 2019 m. gruodžio 31. Šio sandorio atveju neprašoma užtikrinimo priemonių, netaikomi sutarties sudarymo ir panašūs mokesčiai, bei taikoma fiksuota palūkanų norma, atitinkanti rinkos sąlygas.

* * * * *

**AUGA GROUP, AB PRANEŠIMAS APIE NASDAQ OMX VILNIUS VERTYBINIŲ POPIERIŲ
BIRŽOJE LISTINGUOJAMŲ BENDROVIŲ VALDYMO KODEKSO LAIKYMAŠI 2018 METAIS**

AUGA group, AB, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalimi ir NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržos prekybos taisyklių 24.5. punktu, šiame pranešime atskleidžia, kaip laikosi NASDAQ OMX Vilnius vertybinių popierių biržos patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų nesilaikoma, tai yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių.

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAK-TUALU	KOMENTARAS
I principas: Pagrindinės nuostatos		
Pagrindinis Įmonės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Įmonė turėtų rengti ir viešai skelbti įmonės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Ne	Įmonė nėra priėmusi plėtros strategijos kaip atskiro oficialaus dokumento. Tačiau, planuojama plėtra per artimiausius finansinius metus, viešai skelbiama įmonės metinėse finansinėse ataskaitose, kurios yra viešai prieinamos ir patalpintos įmonės bei Nasdaq Vilnius ir Varšuvos vertybinių popierių biržų interneto tinklalapiuose.
1.2. Visų Įmonės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Įmonės valdybos, stebėtojų tarybos nariai ir vadovas savo veikla stengiasi didinti akcininko nuosavybę ir įmonės veiklos skaidrumą, užtikrinti didelę ilgalaikę finansinę gražą, palaikyti nedidelę riziką bei laikytis etikos principų.
1.3. Įmonės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Įmonės akcininkai formuoja stebėtojų tarybą, kuri svarsto ir tvirtina įmonės veiklos strategiją, analizuoja ir vertina informaciją apie įmonės veiklos strategijos įgyvendinimą. Stebėtojų taryba renka valdybą, kuri prižiūri įmonės vadovo veiklą. Stebėtojų tarybos susirinkimų metu peržiūrima įmonės valdybos veikla. Nuolatinių valdybos susirinkimų metu peržiūrima, (tam tikrais atvejais) tvirtinama įmonės administracijos veikla.
1.4. Įmonės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos ne tik Įmonės akcininkų, bet ir kitų Įmonės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Įmonėje yra gerbiamos su įmonės veikla susijusių ar įmonės veikloje dalyvaujančių šalių teisės ir interesai.
II principas: Įmonės valdymo sistema		
Įmonės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą bendrovei, efektyvią Įmonės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp Įmonės organų, akcininkų interesų apsaugą.		
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir Įmonės vadovo, rekomenduojama Įmonėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą Įmonėje, Įmonės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai savo ruožtu sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį Įmonės valdymo procesą.	Taip	Įmonėje sudaroma stebėtojų taryba ir valdyba. Stebėtojų tarybos ir valdybos susirinkimai užtikrina efektyvią įmonės veiklos priežiūrą. Šių kolegialių organų pareigos yra analogiškos nustatytoms Lietuvos teisės aktais. Įmonė nėra priėmusi atskirų taisyklių dėl kolegialių organų rinkimo tvarkos apart nustatytosios teisės aktais. Renkant kolegialių organų narius, akcininkai ar Stebėtojų tarybos nariai atitinkamai gali gauti visą informaciją apie kiekvieną iš kandidatų tiek prieš akcininkų ar Stebėtojų tarybos susirinkimus, tiek jų metu.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines Įmonės valdymo funkcijas. Kolegialus priežiūros organas yra atsakingas už efektyvią Įmonės valdymo organų veiklos priežiūrą.	Taip	Rekomendacijoje nurodytas esmines valdymo funkcijas atlieka kolegialus valdymo organas – valdyba. Įmonėje veikianti stebėtojų taryba renka ir atšaukia valdybos narius, prižiūri valdybos ir įmonės vadovo veiklą, teikia

**PRIEDAS PRIE METINIO PRANEŠIMO UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAK-TUALU	KOMENTARAS
		rekomendacijas valdybai ir vadovui dėl įmonės valdymo ir jos reikalų.
2.3. Jeigu Įmonė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t. y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią Įmonės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Neaktualu	Įmonėje sudaroma stebėtojų taryba ir valdyba.
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti III ir IV principuose išdėstyta tvarka. Jeigu Įmonė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, III ir IV principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai.	Taip	Įmonės stebėtojų tarybos sudarymui ar veiklos vertinimui taikomos III ir IV principuose išdėstytos nuostatos.
2.5. Įmonės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus.	Taip	Įmonėje yra 3 (trys) stebėtojų tarybos nariai, kurie visi yra nepriklausomi, ir 5 (penki) valdybos nariai, kurie dirba siekdami naudoti įmonei ir jos akcininkams. Visi įmonės stebėtojų tarybos nariai yra nepriklausomi. Dauguma įmonės valdybos narių yra priklausomi.
2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.	Taip	Įmonėje nėra direktorių konsultantų. Stebėtojų tarybos ir valdybos nariai renkami 2 metų kadencijai ir gali būti perrenkami. Teisė atšaukti stebėtojų tarybos narius suteikta visuotiniam akcininkų susitarimui, ši procedūra nėra lengvesnė už valdybos nario ar vadovo atleidimo procedūrą.
2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai Įmonėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad Įmonės valdybos pirmininkas ir Įmonės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs Įmonės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai Įmonė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.	Taip	Nešališkos priežiūros funkcijos vykdymas yra užtikrinamas per įmonės stebėtojų tarybą, kurią sudaro 3 nariai. Stebėtojų taryba iš savo narių renka stebėtojų tarybos pirmininką. Kadangi visi stebėtojų tarybos nariai yra nepriklausomi, nėra kliūčių jiems vykdyti nepriklausomą ir nešališką įmonės priežiūrą.
III principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka		
Įmonės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti Įmonės smulkiųjų akcininkų interesų atstovavimą, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią Įmonės veiklos bei jos valdymo organų priežiūrą		
3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka Įmonės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.	Taip	Renkant kolegialų organą, su informacija apie kandidatus akcininkai gali susipažinti dar prieš akcininkų susirinkimą bei jo metu. Įmonės stebėtojų taryba veikia objektyviai, nešališkai ir vienodai atstovauja visų akcininkų interesus.
3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista Įmonės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų	Taip	Informacija apie įmonės stebėtojų tarybos narius – jų išsilavinimą, kvalifikaciją, darbo patirtį, dalyvavimą kitų įmonių veikloje – atskleidžiama įmonės rengiamose ataskaitose.

**PRIEDAS PRIE METINIO PRANEŠIMO UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAK-TUALU	KOMENTARAS
susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos Įmonės metiniame pranešime.		Informacija apie stebėtojų tarybos narius yra nuolat atnaujinama.
3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiaame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename Įmonės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiaame organe.	Taip	Kai renkama stebėtojų taryba, akcininkai gali susipažinti su išsamia informacija apie kiekvieną kandidatą prieš susirinkimą ar susirinkimo metu. Informacija apie Įmonės kolegialių organų sudėtį ir konkrečią atskirų jų narių kompetenciją yra viešai atskleidžiama akcininkams metiniuose Įmonės pranešimuose, kurie yra pateikiami AB Nasdaq Baltic vertybinių popierių biržos internetiniame puslapyje www.nasdaqbaltic.com bei Įmonės internetiniame puslapyje www.auga.lt
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialus organas savo norimą sudėtį turėtų nustatyti atsižvelgdamas į Įmonės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai tai vertinti. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti. Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį listinguojamų bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse.	Taip	Įmonėje reguliariai yra vertinama Įmonės stebėtojų tarybos sudėtis, atsižvelgiant į Įmonės veiklos pobūdį ir struktūrą.
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, Įmonės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Ne	Šiuo metu stebėtojų tarybos nariams neatliekamas įgūdžių ir žinių patikrinimas. Stebėtojų tarybos nariai reguliariai informuojami apie teisės aktų pasikeitimus ir kitas Įmonės veiklai įtakos turinčias aplinkybes.
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į Įmonės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas nepriklausomų narių skaičius.	Taip	Nei vienas akcininkas Įmonės stebėtojų taryboje neturi balsų daugumos, nes visi tarybos nariai yra nepriklausomi, todėl potencialūs interesų konfliktai yra tinkamai sprendžiami.
3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose Įmonėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie: 1) jis negali būti Įmonės arba susijusios Įmonės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus	Taip	Visi stebėtojų tarybos nariai, kuriuos išrinko visuotinis akcininkų susirinkimas, tenkina šio kodekso rekomendacijas dėl nepriklausomumo ir savo veiksmais užtikrina, kad būtų siekiama naudoti Įmonei.

**PRIEDAS PRIE METINIO PRANEŠIMO UŽ METUS,
 PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAK-TUALU	KOMENTARAS
<p>organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų;</p> <p>2) jis negali būti Įmonės arba susijusios Įmonės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas;</p> <p>3) jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš Įmonės arba susijusios Įmonės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą Įmonėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis);</p> <p>4) jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį);</p> <p>5) jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teisines, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš Įmonės arba jos grupės;</p> <p>6) jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs Įmonės arba susijusios Įmonės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju;</p> <p>7) jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje Įmonėje, kurioje Įmonės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su Įmonės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje;</p> <p>8) jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų;</p> <p>9) jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.</p>		

**PRIEDAS PRIE METINIO PRANEŠIMO UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAK-TUALU	KOMENTARAS
3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Ne	Įmonėje nėra taikoma stebėtojų tarybos narių nepriklausomumo vertinimo praktika. Įmonė ketina ateityje nustatyti nepriklausomumo kriterijus.
3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, Įmonė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, Įmonė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, Įmonė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Ne	žr. 3.8. punkto komentarą.
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištikus metus, Įmonė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, Įmonė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Ne	žr. 3.8. punkto komentarą.
3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš Įmonės lėšų. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti Įmonės visuotinis akcininkų susirinkimas.	Taip	Stebėtojų tarybos nariams už jų darbą gali būti atlyginama iš įmonės lėšų.
IV principas: Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė		
Įmonės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią Įmonės valdymo organų priežiūrą ir visų Įmonės akcininkų interesų apsaugą.		
4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti Įmonės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas Įmonės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.	Taip	Įmonės stebėtojų taryba atlieka visas LR teisės aktuose nustatytas įmonės veiklos priežiūros funkcijas. Detali informacija apie finansinės rizikos valdymą yra pateikiama Finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 3 pastaboje.
4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti Įmonės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).	Taip	Įmonės turimais duomenimis, visi stebėtojų tarybos nariai veikia gera valia įmonės atžvilgiu, vadovaujasi įmonės, o ne savo asmeniniais ar trečiųjų asmenų interesais, stengdamiesi išlaikyti savo nepriklausomumą priimdami sprendimus.

**PRIEDAS PRIE METINIO PRANEŠIMO UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAK-TUALU	KOMENTARAS
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose įmonėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje kolegialaus organo posėdžių per įmonės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami įmonės akcininkai.	Taip	Įmonės stebėtojų tarybos nariai jiems skirtas funkcijas vykdė tinkamai.
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti įmonės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie įmonės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Įmonėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	Taip	Stebėtojų taryba yra patvirtinusi savo darbo reglamentą, kuriame aiškiai nustatytas tarybos narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdant įprastinę įmonės veiklą), sudaromi tarp įmonės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų įmonės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Taip	Visi reikšmingi įmonės sandoriai su savo akcininkais yra tvirtinami stebėtojų tarybos. Detali informacija apie tokius susijusių asmenų sandorius yra pateikiama Finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 31 paragrafe. Nėra sudarytų susitarimų tarp įmonės akcininkų.
4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės įmonės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo įmonės valdymo organų. Kolegialaus organo narių darbui ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys. Įmonė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš įmonės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teisės, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais. Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.	Taip	Įmonės stebėtojų taryba yra nepriklausoma priimdama sprendimus, svarbius įmonės veiklai ir strategijai.
4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su įmonės direktorių skyrimu, atlyginimo įmonės direktoriams nustatymu ir įmonės audito kontrole bei įvertinimu. Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito	Taip	2017 m. įmonėje suformuotas Audito komitetas. Kadangi įmonės stebėtojų tarybą sudaro nedidelis narių skaičius, kaip ir nurodyta šioje rekomendacijoje, skyrimo ir atlyginimų komitetai nėra formuojami, o jiems skirtas funkcijas atlieka pati stebėtojų taryba.

**PRIEDAS PRIE METINIO PRANEŠIMO UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAK- TUALU	KOMENTARAS
<p>komitetus. Įmonės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju Įmonės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Įmonėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.</p>		
<p>4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.</p>	Taip	Komitetai negali pakeisti stebėtojų tarybos. Komitetai savo kompetencijos ribose teikia siūlymus, rekomendacijas ir nuomones stebėtojų tarybai.
<p>4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Įmonėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai Įmonėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.</p>	Taip	Audito komitetą sudaro 3 nariai.
<p>4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią Įmonė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Įmonės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad priėti tokios išvados.</p>	Taip	Stebėtojų taryba yra patvirtinusi audito komiteto nuostatus. Audito komitetą sudaro tie patys asmenys, kaip ir stebėtojų tarybą, todėl laikoma, kad Audito komitetas tinkamai bendrauja su stebėtojų taryba / teikia ataskaitas. Įmonė šiuo metu neskelbia informacijos apie susitikimų skaičių bei lankomumą.
<p>4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti,</p>	Neaktualu	Visi stebėtojų tarybos nariai yra Audito komiteto nariais.

**PRIEDAS PRIE METINIO PRANEŠIMO UŽ METUS,
 PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAK-TUALU	KOMENTARAS
<p>kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.</p>		
<p>4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti Įmonės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius; 2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. 4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvarstyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su Įmonės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.</p>	Neaktualu	Įmonėje šis komitetas nesudaromas, funkcijas numatytas šioje rekomendacijoje atlieka stebėtojų taryba.
<p>4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išėtinės išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su Įmonės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais; 2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų Įmonės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlyginimą, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių; 3) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;</p>	Neaktualu	Įmonėje šis komitetas nesudaromas, funkcijas numatytas šioje rekomendacijoje atlieka stebėtojų taryba.

**PRIEDAS PRIE METINIO PRANEŠIMO UŽ METUS,
 PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAK-TUALU	KOMENTARAS
<p>4) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip Įmonė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);</p> <p>5) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);</p> <p>7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.</p> <p>4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:</p> <p>1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus;</p> <p>2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui;</p> <p>3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes.</p> <p>4.13.3. Atlyginimų komitetas, spręsdamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų.</p> <p>4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>		
<p>4.14. Audito komitetas.</p> <p>4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios:</p> <p>1) stebėti Įmonės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant Įmonės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių atskaitomybių konsolidavimo kriterijus);</p>	Taip	Įmonės Audito komiteto funkcijos, kurias jai paskyrė Stebėtojų taryba Audito komiteto nuostatuose, atitinka rekomendacijoje išvardytas funkcijas.

**PRIEDAS PRIE METINIO PRANEŠIMO UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAK- TUALU	KOMENTARAS
<p>2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;</p> <p>3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip Įmonės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei Įmonėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus.</p> <p>4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka Įmonės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų iširti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų;</p> <p>5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį Įmonė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiems interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka Įmonė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą;</p> <p>6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.</p> <p>4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais Įmonės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Įmonės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas Įmonės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.</p> <p>4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, Įmonės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant</p>		

**PRIEDAS PRIE METINIO PRANEŠIMO UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAK-TUALU	KOMENTARAS
<p>vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.</p> <p>4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais</p> <p>4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir įmonės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su įmonės auditu susijusius klausimus.</p>		
<p>4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar įmonė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad įmonėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui ir atitinkamiems tolesniems veiksams.</p> <p>4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.</p>		<p>Įmonės Audito komiteto funkcijos, kurias jai paskyrė Stebėtojų taryba Audito komiteto nuostatuose, atitinka rekomendacijoje išvardytas funkcijas.</p>
<p>4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupė vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią įmonė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūras ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.</p>	Ne	<p>Atsižvelgdama į tai, kad įmonė yra sudariusi sutartį su Baltic Institute of Corporate Governance atlikti išorės įmonės valdymo ir vertinimo procesą, o 2018 m. buvo paskutiniai dabartinės stebėtojų tarybos kadencijos metai, stebėtojų taryba netikrino savo veiklos.</p>
<p>V principas: Įmonės kolegialių organų darbo tvarka</p>		
<p>Įmonėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų įmonės organų bendradarbiavimą.</p>		
<p>5.1. Įmonės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiuo principu sąvoka <i>kolegialūs organai</i> apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.</p>	Taip	
<p>5.2. Įmonės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena</p>	Taip	<p>Valdybos posėdžiai šaukiami ir sprendimai priimami ne rečiau kaip kartą per mėnesį, o kai reikia skubaus sprendimo - balsuojant raštu.</p>

**PRIEDAS PRIE METINIO PRANEŠIMO UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAK-TUALU	KOMENTARAS
Įmonė pati sprendžia, koku periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių Įmonės valdymo klausimų sprendimas. Įmonės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o Įmonės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį.		
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarke susijusi medžiaga. Darbotvarke posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Kolegialių valdymo organų nariai yra iš anksto informuojami apie susirinkimus.
5.4. Siekiant koordinuoti Įmonės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, Įmonės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti spręsdami kitus su Įmonės valdymu susijusius klausimus. Įmonės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri Įmonės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Taip	Kolegialių valdymo organų pirmininkai koordinuoja tarpusavio veiksmus.
VI principas: Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės		
Įmonės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius bei užsieniečius, traktavimą. Įmonės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.		
6.1. Rekomenduojama, kad Įmonės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Įmonės įstatinį kapitalą sudarantis paprastosios vardinės akcijos visiems įmonės akcijų savininkams suteikia vienodas teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t.y. prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	Įmonė viešai informuoja apie naujai išleidžiamų akcijų suteikiamas teises.
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip Įmonės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą. Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienodos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Taip	Visi įmonės akcininkai turi vienodas galimybes susipažinti ir dalyvauti priimant įmonei svarbius sprendimus. Akcininkų susirinkimo pritarimas taip pat reikalingas atvejais, numatytais LR akcinių bendrovių įstatyme.
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime. Visiems Įmonės akcininkams dar iki visuotinio akcininkų susirinkimo turėtų būti suteikta galimybė užduoti Įmonės priežiūros ir valdymo organų nariams klausimus, susijusius su visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarke, ir gauti atsakymus į juos.	Taip	Akcininkų susirinkimų vieta yra Vilniuje, paprastai kokio nors viešbučio konferencijų salėje arba įmonės ofise, kuriame yra registruota įmonės buveinė. Visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo ir vedimo procedūros atitinka teisės aktų nuostatas ir sudaro akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkimuose, iš anksto susipažinti su sprendimų projektais ir kita medžiaga, reikalinga sprendimams priimti, taip pat teikti klausimus valdybos nariams.

**PRIEDAS PRIE METINIO PRANEŠIMO UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAK- TUALU	KOMENTARAS
6.5. Rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus, įskaitant susirinkimo sprendimų projektus, iš anksto paskelbti viešai prieinamai Įmonės interneto tinklalapyje. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai Įmonės interneto tinklalapyje. Siekiant užtikrinti užsieniečių teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, šioje rekomendacijoje paminėti dokumentai turėtų būti skelbiami ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Įmonės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakentti bendrovei arba būtų atskleistos Įmonės komercinės paslaptys.	Taip	Visa informacija, skirta akcininkams ir investuotojams, yra skelbiama Įmonės interneto tinklalapyje ir Nasdaq Vilnius vertybinių popierių biržos bei Varšuvos vertybinių popierių biržos informacinėse sistemose lietuvių bei anglų kalbomis.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Įmonės akcininkai gali pasinaudoti savo teise dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime arba asmeniškai, arba per tinkamai įgaliotą atstovą. Jie taip pat gali balsuoti iš anksto raštu.
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, Įmonėms rekomenduojama balsavimo procese plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis telekomunikacijų galiniais įrenginiais. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas telekomunikacijų įrenginių saugumas, teksto apsauga, galimybė identifikuoti balsuojančio asmens parašą. Be to, Įmonės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsieniečiams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Ne	Įmonė nesilaiko šios rekomendacijos nuostatų, kadangi nėra galimybės užtikrinti perduodamos informacijos saugumo bei nėra galimybės nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo asmens tapatybės. Ateityje Įmonė svarstys galimybę taikyti šią rekomendaciją.
VII principas: Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas		
Įmonės valdymo sistema turėtų skatinti Įmonės organų narius vengti interesų konfliktų bei užtikrinti skaidrų ir efektyvų Įmonės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.		
7.1. Įmonės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti Įmonės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, Įmonės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam Įmonės organui, arba Įmonės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.	Taip	Įmonės stebėtojų tarybos ir valdybos nariai laikosi šių rekomendacijų.
7.2. Įmonės priežiūros ir valdymo organo narys negali painioti Įmonės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas Įmonės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be Įmonės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito Įmonės organo sutikimo.	Taip	
7.3. Įmonės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę Įmonės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam Įmonės organui, arba Įmonės	Taip	

**PRIEDAS PRIE METINIO PRANEŠIMO UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAK- TUALU	KOMENTARAS
akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.		
7.4. Įmonės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	
VIII principas: Įmonės atlyginimų politika		
Įmonėje nustatyta atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti Įmonės atlyginimų politikos bei direktorių atlyginimų viešumą ir skaidrumą		
8.1. Įmonė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita). Ši ataskaita turėtų būti paskelbta kaip Įmonės metinio pranešimo dalis. Atlyginimų ataskaita taip pat turėtų būti skelbiama Įmonės interneto tinklalapyje.	Ne	Įmonėje yra bendra su valdymu nesusijusi atlyginimų politika; ji dar nėra viešai atskleista. Bendrovė tikisi atnaujinti savo interneto svetainę 2019 m. ir skirti atskirą vietą įmonės valdymo politikos bei praktikos atskleidimui. Informacija apie išmokas ar suteiktas paskolas įmonės valdymo organų nariams yra pateikiama įmonės metiniuose pranešimuose, finansinėse ataskaitose.
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama Įmonės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams Įmonės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais.	Ne	Atsižvelgiant į tai, kad įmonės vadovybės atlygis už 2018 m. buvo sudarytas daugiausia iš fiksuoto atlyginimo, nėra pateikiami išsamūs paaiškinimai.
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 4) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 5) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; tačiau atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išėtinųjų išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte; 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte; 11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo	Ne	Atsižvelgiant į tai, kad įmonės vadovybės atlygis už 2018 m. buvo sudarytas daugiausia iš fiksuoto atlyginimo, nėra pateikiami išsamūs paaiškinimai.

**PRIEDAS PRIE METINIO PRANEŠIMO UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAK-TUALU	KOMENTARAS
<p>politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį;</p> <p>12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas;</p> <p>13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.</p>		
<p>8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama įmonės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išeitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.</p>	Ne	Šiuo metu nėra parengta, turėtų būti peržiūrėta naujai paskirtoje valdyboje kaip įmonės valdymo veiksmų plano kūrimo ir įgyvendinimo proceso dalis.
<p>8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu.</p> <p>8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija: 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei; 3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus.</p> <p>8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis:</p> <p>1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos;</p> <p>2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje;</p> <p>3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo</p>	Ne	Visuotinis akcininkų susirinkimas, patvirtinęs 2017 m. finansines ataskaitas, taip pat patvirtino darbuotojų akcijų (opcionų) schemos (DAOS) taisykles ir perdavė valdybai nustatyti išsamesnes DAOS sąlygas ir procedūras. Dėl to, kad 2018 m. buvo didinamas kapitalas, 2018 m. nebuvo suteikiami akcijų opcionai. Valdyba tik 2019 m. patvirtino išsamesnes DAOS taisykles ir pradėjo suteikinti akcijų opcionus, todėl apie tai bus pranešta kitais metais kartu su 2019 m. finansinėmis ataskaitomis.

**PRIEDAS PRIE METINIO PRANEŠIMO UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAK- TUALU	KOMENTARAS
<p>kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. 8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomu pensijų schemomis susijusi informacija: 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukauptų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais; 2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais. 8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.</p>		
<p>8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, įmonės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nekintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad įmonė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.</p>	Ne	Šiuo metu atskira vadovų atlyginimų nustatymo politika nėra parengta, turėtų būti peržiūrėta naujai paskirtoje valdyboje kaip įmonės valdymo veiksmų plano kūrimo ir įgyvendinimo proceso dalis.
<p>8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.</p>	Ne	Visuotinis akcininkų susirinkimas, patvirtinęs 2017 m. finansines ataskaitas, taip pat patvirtino darbuotojų akcijų (opcionų) schemas (DAOS) taisykles ir perdavė valdybai nustatyti išsamesnes DAOS sąlygas ir procedūras.
<p>8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su nekintama atlyginimo dalimi.</p>	Ne	Pažymėtina, kad akcijų (opcionų) suteikimas yra diskrecinės premijos tipas kaip skatinamoji priemonė ir neturėtų būti laikoma atlygio dalimi.
<p>8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti įmonei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.</p>	Ne	
<p>8.10. Išėtinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamos atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.</p>	Ne	
<p>8.11. Išėtinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.</p>	Ne	
<p>8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma įmonės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su įmone nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes</p>	Ne	

**PRIEDAS PRIE METINIO PRANEŠIMO UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAK- TUALU	KOMENTARAS
bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.		
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	Ne	
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojami mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Ne	
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plus kintamoji dalis) vertė.	Ne	
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	Ne	
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	Ne	
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Ne	
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiems schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Taip	Visuotinis akcininkų susirinkimas, patvirtinęs 2017 m. finansines ataskaitas, taip pat patvirtino darbuotojų akcijų (opcionų) schemas (DAOS) taisykles ir perdavė valdybai nustatyti išsamesnes DAOS sąlygas ir procedūras.
8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti; 4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia; 5) visos kitos ilgalaiškės direktorių skatinimo schemas, kurios panašiomis	Taip	Žiūrėti 8.19 punktą

**PRIEDAS PRIE METINIO PRANEŠIMO UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAK-TUALU	KOMENTARAS
<p>sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems Įmonės darbuotojams. Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.</p>		
<p>8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba Įmonės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritari akcininkai.</p>	Taip	Žiūrėti 8.19 punktą
<p>8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas Įmonės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemeje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.</p>	Taip	DAOS taisyklės nesiskiria nuo vadovų ir darbuotojų. Atsižvelgiant į tai, kad akcijų (opcionų) suteikimas yra diskrecinės premijos tipas, tai daugiausia priklauso nuo valdymo organo, turinčio teisę priimti sprendimus ar skirti tam tikriems darbuotojams/vadovams akcijų (opcionų) ir kiek.
<p>8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti Įmonės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip Įmonė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar Įmonė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemos išlaidų, kurias patirs Įmonė dėl numatomo schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta įmonės interneto tinklalapyje.</p>	Ne	Visuotinis akcininkų susirinkimas, kuris patvirtino 2017 m. finansines ataskaitas, patvirtino ir DAOS taisyklės, kurios įtvirtina pagrindinę, tačiau ne visą informaciją nurodytą 8.23 principu. Išsamesnės sąlygos ir tvarka, neperžengiančios pagrindinių taisyklių patvirtintų visuotinio akcininkų susirinkimo, buvo patvirtintos įmonės valdybos.
<p>IX principas: Interesų turėtojų vaidmuo Įmonės valdyme</p>		
<p>Įmonės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymuose, ir skatinti aktyvų Įmonės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą kuriant Įmonės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka <i>interesų turėtojai</i> apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje įmonėje.</p>		
<p>9.1. Įmonės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.</p>	Taip	Įmonė gerbia visas interesų turėtojų teises, kurias gina įstatymai ir kurios leidžia interesų turėtojams dalyvauti įmonės valdyme įstatymų numatyta tvarka.
<p>9.2. Įmonės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti Įmonės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo Įmonės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu Įmonės</p>	Taip	Žiūrėti 9.1 punktą

**PRIEDAS PRIE METINIO PRANEŠIMO UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAK- TUALU	KOMENTARAS
valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas Įmonės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į Įmonės valdymą Įmonės nemokumo atvejais ir kt.		
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja Įmonės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.	Taip	Žiūrėti 9.1 punktą
X principas: Informacijos atskleidimas		
Įmonės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius Įmonės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir Įmonės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai		
10.1. Įmonė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) Įmonės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) Įmonės tikslus; 3) asmenis nuosavybės teise turinčius Įmonės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) Įmonės priežiūros ir valdymo organų narius, Įmonės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksnius; 6) Įmonės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės Įmonės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) Įmonės valdymo struktūrą ir strategiją. Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir Įmonės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu.	Taip	Įmonė atskleidžia šioje rekomendacijoje nurodytą informaciją periodinėse finansinėse ataskaitose, metiniame pranešime, interneto tinklalapyje ir Nasdaq Vilnius vertybinių popierių biržos bei Varšuvos vertybinių popierių biržos informacinėse sistemose.
10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės, kuriai priklauso Įmonė, konsoliduotus rezultatus. 10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie Įmonės priežiūros ir valdymo organų narių, Įmonės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti Įmonės priežiūros ir valdymo organų narių, Įmonės vadovo iš Įmonės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama VIII principu. 10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie Įmonės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant Įmonės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo Įmonės akciniame kapitale programas ir pan.	Taip	Žiūrėti 10.1 punktą
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi Įmonės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	Įmonė informaciją Nasdaq Vilnius vertybinių popierių biržos bei Varšuvos vertybinių popierių biržos informacinėse sistemose pateikia lietuvių (tik Nasdaq Vilnius informacinėje sistemoje) ir anglų kalbomis vienu metu, kiek tai įmanoma. Birža gautą informaciją paskelbia savo interneto tinklalapyje ir prekybos sistemoje, tokiu būdu užtikrinant informacijos pateikimą visiems vienu metu. Įmonė informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai nepaskelbiama biržos informacinėje sistemoje.

**PRIEDAS PRIE METINIO PRANEŠIMO UŽ METUS,
PASIBAIGUSIUS 2018 GRUODŽIO 31 d.**

(Visos sumos yra tūkst. Eur, jeigu nenurodyta kitaip)

PRINCIPAI/ REKOMENDACIJOS	TAIP/NE /NEAK- TUALU	KOMENTARAS
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją Įmonės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į Įmonės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei ir poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	Įmonė informaciją Nasdaq Vilnius vertybinių popierių biržos bei Varšuvos vertybinių popierių biržos informacinėse sistemose pateikia lietuvių (tik Nasdaq Vilnius informacinėje sistemoje) ir anglų kalbomis vienu metu, kiek tai įmanoma. Birža gautą informaciją paskelbia savo interneto tinklalapyje ir prekybos sistemoje, tokiu būdu užtikrinant informacijos pateikimą visiems vienu metu.
10.7. Rekomenduojama Įmonės interneto tinklalapyje skelbti Įmonės metinį pranešimą, metų prospektą-ataskaitą bei kitas Įmonės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti Įmonės pranešimus apie esminius įvykius bei Įmonės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	
XI principas: Įmonės audito įmonės parinkimas		
Įmonės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl Įmonės tarpinės finansinės atskaitomybės, Įmonės metinės finansinės atskaitomybės ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų Įmonės stebėtojų taryba, o jeigu ji Įmonėje nesudaroma, - Įmonės valdyba.	Taip	Audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo įmonės stebėtojų taryba.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš Įmonės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, Įmonė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti Įmonės stebėtojų taryba, o jeigu ji Įmonėje nesudaroma, - Įmonės valdyba, svarstydama, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Taip	Audito paslaugoms skirtos išlaidos yra tvirtinamos visuotinio akcininkų susirinkimo. Per 2018 m. įmonė (jos grupės įmonės) iš auditorių gavo tokias paslaugas: (a) Dalyvavimas apskaitos seminare - EUR 909; (b) Prospekto peržiūra - EUR 21000 Pastarosios auditorių teikiamos ne audito paslaugos neturi reikšmingos įtakos auditorių atliekamam auditui ir auditorių nepriklausomumui ir atitinka specifinių reikalavimų, susijusių su viešojo intereso įmonių teisės aktų nustatyto auditu, ir panaikinančiu Komisijos sprendimą 2005/909/EC reikalavimais.

TVARAUS
VERSLO ATASKAITA

2018

TURINYS

04	VALDYBOS PIRMININKO ŽODIS
05	I. TVARUMAS - „AUGA GROUP“ VIZIJOS IR VERSLO MODELIO DALIS
06	I.1 Pagrindiniai faktai apie „AUGA group“
07	I.2 Vertybės
08	I.3 Tvaraus verslo principai
09	I.4 Tvaraus verslo modelis
10	I.5 Tvaraus ūkininkavimo metodai
13	I.6 Darnaus vystymosi tikslai: kaip galime prisidėti
14	I.7 Reikšmingų tvarumo kriterijų identifikavimas
16	II. APLINKOSAUGA
17	II.1 2018 metais atlikti darbai ir pasiekimai
19	II.2 Atitiktis Nasdaq ASV atskleidimo gairėms
23	III. SOCIALINIAI KLAUSIMAI
25	III.1 2018 metais atlikti darbai ir pasiekimai
27	III.2 Atitiktis Nasdaq ASV atskleidimo gairėms
29	IV. BENDROVĖS VALDYMAS
30	IV.1 2018 metais atlikti darbai ir pasiekimai
32	IV.2 Atitiktis Nasdaq ASV atskleidimo gairėms
35	NASDAQ TVARAUS VERSLO INDIKATORIŲ INDEKSAS

„AUGA group“ tvaraus verslo ataskaita yra parengta vadovaujantis Nasdaq ASV tvarumo ataskaitų teikimo gairėmis Šiaurės ir Baltijos rinkų listinguojamoms bendrovėms.

SANTRUMPŲ ŽODYNAS

ŠESD	(šiltnamio efektą sukeliančios dujos) – tai visos dujos, kurios dėl tam tikros molekulinės struktūros gali absorbuoti infraraudonuosius spindulius (šilumą).
CO₂ pėdsakas	(angl. carbon footprint, CF) – tai rodiklis, kuris parodo visą išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų kiekį, kurį tiesiogiai ar netiesiogiai sukelia organizacijų veikla.
CO₂ ekv.	(CO ₂ ekvivalentas) – įvairios šiltnamio efektą sukeliančios dujos, įvertinamos pagal jų globalinio šiltėjimo potencialą (nustatytas kiekvienai medžiagai) šimtui metų. Pavyzdžiui, CO ₂ visuotinio atšilimo potencialas yra lygus 1, CH ₄ – 28, N ₂ O – 265, SF ₆ – 23500 ir t.t.
ECM	(angl. energy corrected milk) – santykinis matavimo vienetas yra 1 kg koreguoto pieno. Žaliavinio pieno produkcija konvertuojama į 4% riebumo ir 3.3% baltymų koreguoto pieno kiekį.
GJ	(gigadžuliai) – yra energijos matavimo vienetas.
LPG	(angl. liquefied petroleum gas) – suskystintos naftos dujos.
ASV	(Aplinkosauga, Socialinė politika, Valdymas) – trys pagrindiniai faktoriai, naudojami vertinant įmonės tvarumą ir daromą poveikį.

ŠVIEŽIOS
DARŽOVĖS

KONSERVUOTI
GRYBAI,
DARŽOVĖS

VARTOTI
PARUOŠTOS
SRIUBOS

RAPSŲ
ALIEJUS

MILTAI

ŠVIEŽI
GRYBAI

PIENO
PRODUKTAI

VIŠTIENA IR
KIAUŠINIAI

Pernai, kai pristatėme pirmąją „AUGA group“ AB tvaraus verslo ataskaitą, kalbėjome apie tai, kas esame, kokius tikslus keliamo savo verslui. Antrojeje tvaraus verslo ataskaitoje pristatome, ko pasiekėme 2018 metais įgyvendindami pernai užsibrėžtus tikslus.

Aplinkosaugos srityje praėjusiais metais pradėjome įgyvendinti daugelį užsibrėžtų tikslų. Stebėtojų taryba patvirtino Aplinkosaugos politiką, paruošėme strateginį aplinkosaugos planą, pirmą kartą suskaičiavome Grupės įmonių į aplinką išmetamo CO₂ kiekį. Sistemingai įvertinome suvartojamos energijos, vandens, atliekų kiekius. Kitais metais galėsime sekti ir vertinti rodiklių pokytį bei išsikelti konkrečius energijos suvartojimo tikslus.

Daug dėmesio skyrėme socialinei politikai didindami kvalifikuotų darbuotojų skaičių, peržiūrėdami atlyginimų, skatinimo sistemas, gerindami darbo sąlygas. Šiandien galime didžiuotis būdami vienu didžiausių darbdavių žemės ūkio sektoriuje ne tik Lietuvoje, bet visame regione.

Siekiant gerinti valdymą, 2018 metais Baltijos korporatyvinio valdymo institutas Bendrovės užsakymu atliko valdysenos vertinimą, į kurį atsižvelgdama naujosios kadencijos „AUGA group“ Valdyba 2019 metais parengs ir patvirtins reikalingų atlikti veiksmų planą. Siekdami nuolat tobulėti ir pagerinti valdymą, kad jis kuo labiau atitiktų pasaulinius gerosios bendrovių valdymo praktikos ir tvaraus verslo vystymo principus, 2018 metais tapome Baltijos korporatyvinės valdysenos instituto bei Lietuvos atsakingo verslo asociacijos nariais.

Tvarumas yra neatsiejama „AUGA group“ vizijos ir verslo modelio dalis. Vystydami tvarią ūkininkavimo sistemą bei gamindami ekologiškus produktus tvarioje gamybos grandinėje siekiame kurti vertę ir atitikti svarbiausių suinteresuotųjų šalių – akcininkų, vartotojų, darbuotojų, bendruomenių – lūkesčius.

Kęstutis Juščius

„AUGA group“ Valdybos pirmininkas

I. TVARUMAS - „AUGA
GROUP“ VIZIJOS IR
VERSLO MODELIO
DALIS

I.1 PAGRINDINIAI FAKTAI APIE „AUGA GROUP“

2018 metų gruodžio 31 dieną konsoliduotą įmonių grupę (toliau Grupė) sudarė „AUGA group“, AB (toliau „AUGA group“ arba Bendrovė) ir 135 dukterinės įmonės.

ADMINISTRACIJA IR GRUPĖS VALDYMAS

I.2 VERTYBĖS

Kasdienėje veikloje vadovaujamės trimis pagrindinėmis vertybėmis – siekiame, kad mūsų veikla būtų patikima, inovatyvi ir tvari.

Mes iki smulkiausių detalių išmanome savo sritį, atsakingai užtikriname kokybę, operatyvumą ir atvirą ryšį su vartotoju. Priėmėme sprendimą tapti socialiai atsakinga įmonių grupe – užsiimti tik ekologišku ir aplinką tausojančiu ūkininkavimu bei maisto produktų gamybos verslu.

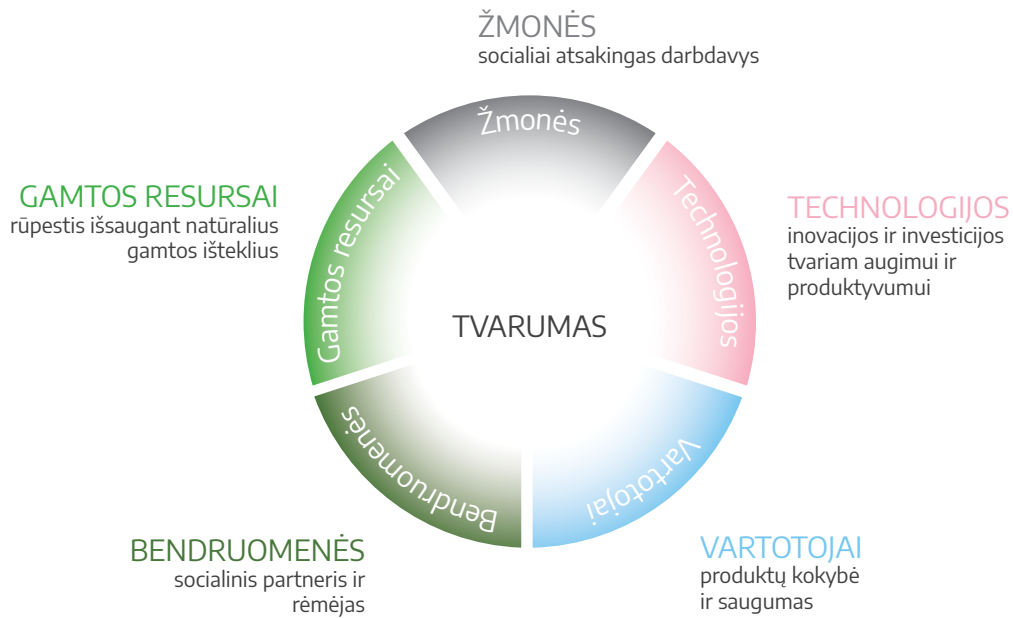
Natūralumą ir ekologiškus ūkininkavimo būdus mums padeda puoselėti naujos kartos technika ir inovatyvūs sprendimai. Žinome, kaip pagaminti ekologiškus produktus už teisingą kainą, pasitelkiant naujausias technologijas, masto ekonomiją ir sinergiją tarp skirtingų ūkio šakų.

Mums svarbu, kad tarpusavyje derėtų verslas ir atsakomybė aplinkai, ekologija ir modernios technologijos, gamyba ir vartojimas. Todėl „AUGA“ maisto produktus gaminame ir ruošiame saugodami ir besirūpindami aplinka – naudodami modernias ekologinių ūkių technologijas.

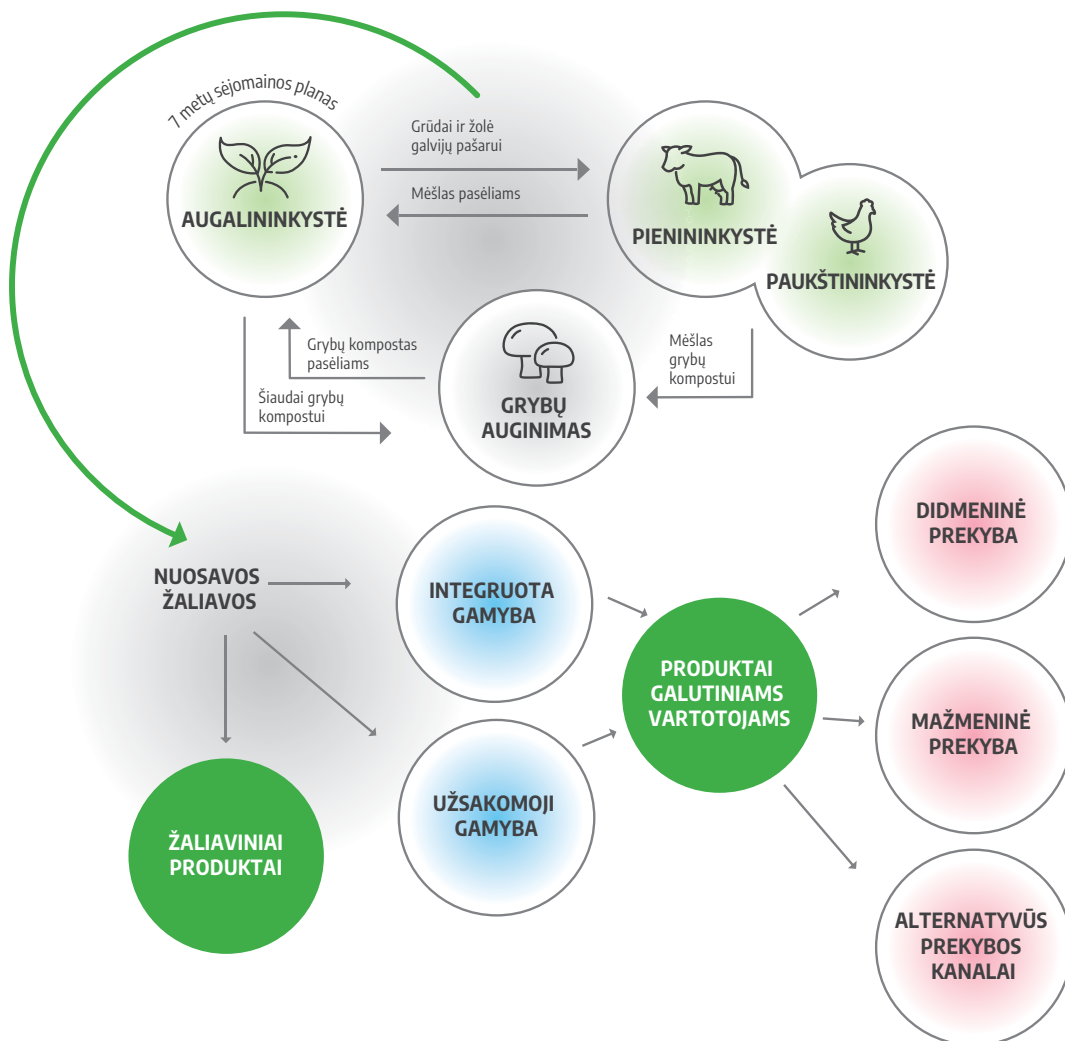
I.3 TVARAUS VERSLO PRINCIPAI

Grupė vadovaujasi šiais pagrindiniais tvaraus verslo principais:

I.4 TVARAUS VERSLO MODELIS

Grupės verslo modelis yra išskirtinis tuo, kad jis apima derliaus auginimą, perdirbimą ir tiekimą iki galutinių vartotojų. Tokia verslo procesų sistema užtikriname gaminamos produkcijos ekologinius, kokybinius ir produktų saugos standartus, taip pat sistemingą verslo procesų tvarumą grupės viduje.

I.5 TVARAUS ŪKININKAVIMO METODAI

Viena pagrindinių Grupės verslo modelio dalių yra tvarus ūkininkavimas. Tvarios ekologinės žemdirbystės modelis remiasi trimis pagrindinėmis priemonėmis:

Beariminė
tausojanti
žemdirbystė

- Dirvožemio erozijos mažinimas
- Vandens sulaikymas dirvožemyje
- Biojvairovės ir ekosistemų saugojimas
- Dirvos derlingumo išsaugojimas
- CO₂ grąžinimas į dirvožemį
- CO₂ išlaikymas dirvožemyje

Žiedinė
ekologinė
ūkininkystė

- Sinergija tarp atskirų ūkininkavimo sričių: augalininkystės, gyvulininkystės ir grybininkystės
- Ekologinės gamybos standartų užtikrinimas
- Organinių atliekų antrinis panaudojimas savuose ūkiuose

Biodujų gamyba
(ateityje)

- Organinių atliekų antrinis panaudojimas biodujų gamybai
- Investicijos į biojėgainių vystymą
- Išskastinio kuro keitimas į organinį kūrą
- Sumažintos ŠESD emisijos

I.5.1 BEARIMINĖ ŽEMDIRBYSTĖ

Ūkininkaudami siekiame naudoti labiausiai aplinkai draugiškus metodus. Vienas tokių pagrindinių naudojamų būdų yra beariminė žemdirbystė. Tai dirvožemį ir jo mikroflorą tausojantis ūkininkavimo būdas, kuomet žemė paruošiama žemės ūkio kultūroms be arimo, tik minimaliai dirbant viršutinį dirvos sluoksnį. Toks žemės dirbimo būdas suteikia galimybę mažinti CO₂ emisijų išsiskyrimą, lyginant su ariminių technologijų naudojimu, kadangi dirbant žemę beariminiu būdu sunaudojama mažiau kuro žemės ruošimo technikai, ir išsaugomos dirvožemio viršutinio sluoksnio organinės medžiagos, dėl ko jos neišsiskiria į orą CO₂ pavidalu, o išlieka dirvožemyje, taip gerindamos jo kokybę ir mažindamos eroziją.

Per 2018 metus beariminėmis technologijomis dirbamą žemės plotą padidinome beveik du kartus – šiuo metu beariminis ūkininkavimas taikomas 85% visos dirbamos žemės.

I.5.2 ŽIEDINĖ ŽEMDIRBYSTĖ

Žiedinė ekologinė ūkininkystė – tai ūkininkavimo būdas, kuomet auginimo proceso metu reikalingos medžiagos panaudojamos kitų žiede esančių gamybos procesų antriniuose produktuose ar atliekose. Pavyzdžiui, gyvulininkystės procesuose susidarantis galvijų mėšlas naudojamas laukams tręšti, o užauginti grūdai – pašarams gaminti. Toks žiedinės gamybos modelis gali būti visiškai išsilaikantis, jei būtų subalansuotas galvijų, paukščių ir ankštinių augalų bei kitų kultūrų kiekis.

Kol kas Grupėje nėra pakankamo galvijų ir paukščių kiekio, kad užtikrintume viso ciklo funkcionavimą vien savo ūkiuose gaunamomis medžiagomis, todėl esame priversti dalį organinių trąšų įsigyti rinkoje.

Kad žiedinės žemdirbystės modelis veiktų sklandžiau, 2018 metais investavome į trečiąjį vištų dedeklių paukštyną, bendrą vienu metu auginamų paukščių skaičių padidindami 15%. Paukščių mėšlas ūkiuose yra viena pagrindinių naudojamų trąšų, jis taip pat naudojamas grybų komposto gamybai.

Daugiau apie beariminį žemės dirbimo modelį ir žiedinę ekologinę žemdirbystę galite paskaityti „AUGA group“ 2017 metų Tvaraus verslo ataskaitoje.

I.5.3 BIODUJŲ GAMYBA IR BIODUJOMIS VAROMO TRAKTORIAUS PROTOTIPAS

Ilgalaikis „AUGA group“ tikslas yra pasiekti neutralų CO₂ balansą. Viena iš priemonių tai pasiekti būtų užtikrinti, kad Bendrovės ūkyje naudojamuose traktoriuose ir transporto priemonėse naudojamas iškastinis kuras būtų pakeičiamas biodujomis, kurios gaminamos iš kitose Grupės veiklos etapuose atsirandančių/liekančių medžiagų. Todėl Bendrovė investuoja į biodujų išgavimą iš Bendrovės Grupės ūkiuose susidarancio galvijų mėšlo ir biodujomis varomo traktoriaus kūrimą.

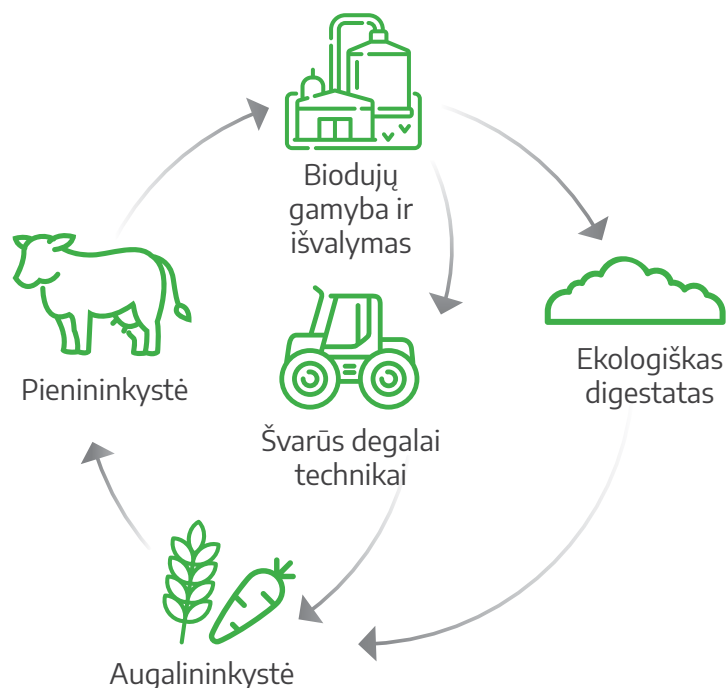
Dauguma įprastinių žemės ūkio traktorių yra varomi dyzeliniais varikliais. Dyzelinis kuras, išskyrus keletą išimčių, yra gaminamas iš neatsinaujančių iškastinių šaltinių, todėl jo panaudojimas nėra tvarus. Tuo tarpu biodujos, jei jos gaminamos iš ūkio atliekų, gali būti laikomos vienais švariausių degalų.

Ne viena pasaulinė žemės ūkio technikos kompanija jau kuria biodujomis varomų traktorių prototipus, tačiau rinkoje ūkininkavimui tinkančios technikos

vis dar nėra. Siekdamą užpildyti šią spragą „AUGA group“ 2018 metais pati pradėjo kurti alternatyviu kuru varomą traktorių.

Tikimės, kad pirmasis mūsų kartu su partneriais suprojektuotas biodujomis varomo traktoriaus prototipas bus sėkmingai išbandytas laukuose 2019 metų pabaigoje – 2020 metų pradžioje.

Siekiant sukurti novatorišką biodujų valymo ir metano koncentracijos biodujose didinimo technologiją, kuri išsiskirtų nuline metano emisija į aplinką, buvo įkurtas Biojėginių vystymo klasteris, prie kurio Bendrovė prisijungė 2017 metais. Šiuo metu Bendrovė koncentruojasi į biodujomis varomo traktoriaus prototipo gamybą, tačiau ateityje degalus šiam traktoriui sieks pasigaminti pati arba partnerystėje su kompanijomis, investuojančiomis į atsinaujančią energetiką.

I.6 DARNAUS VYSTYMOŠI TIKSLAI: KAIP GALIME PRISIDĖTI

Bendrovė supranta ir vertina visus Jungtinių Tautų nustatytus darnaus vystymosi tikslus kaip svarbius vieną visumą sudarančius tikslus, kuriais siekiama kurti tvarų ir darnų pasaulį.

Įvertinę mūsų veiklos procesus ir jų aplinkai bei bendruomenėms daromą įtaką išskyrėme tuos, prie kurių įgyvendinimo tobulindami savo veiklą ir procesus galime prisidėti prasmingiausiai.

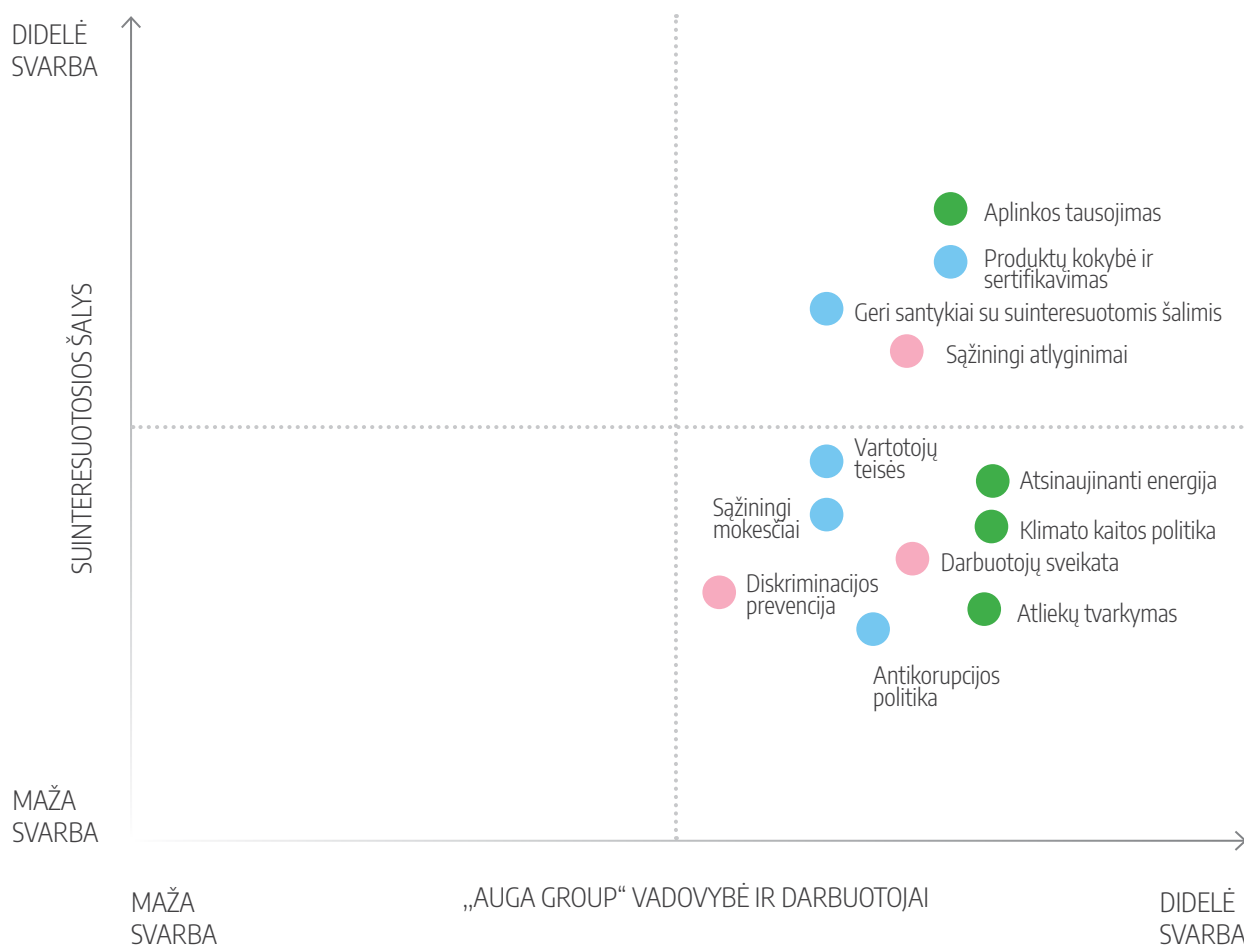

I.7 REIŠMINGŲ TVARUMO KRITERIJŲ IDENTIFIKAVIMAS

Rengdami pirmąją tvaraus verslo ataskaitą siekėme identifiikuoti reikšmingiausias aplinkosaugos, socialines bei valdymo (ASV) rizikas prioritėtinėse „AUGA group“ veiklos srityse. Tai darėme vadovaudamiesi Nasdaq ASV atskleidimo gairėmis Šiaurės ir Baltijos rinkų listinguojamoms bendrovėms (Nasdaq ASV gairės)¹, taip pat atsižvelgėme į viešojo naudojimo „SASB Svarbiausių indikatorių žemėlapią“ Žemės ūkio produktų, mėsos, vištienos, pieno ir perdirbtų maisto produktų gamybos tvarumo kriterijus².

Mūsų veiklai reikšmingiausių ASV kriterijų atranką atlikome remdamiesi Grupės įmonių vadovų apklausa ir suinteresuotųjų šalių komunikacijos monitoringu. Tvarumo kriterijų svarbos įsivertinimas vyko dviem etapais. Pirmajame etape buvo apklausiami pagrindinių Grupės įmonių vadovai, antrajame įsivertinome suinteresuotųjų šalių nuomones apie atitikimą tvaraus verslo kriterijams atlikdami 2017 metų žiniasklaidos monitoringą.

TVARUMO KRITERIJŲ SVARBOS MATRICA

1 <https://business.nasdaq.com/esg-guide/>

2 <https://materiality.sasb.org/>

„AUGA GROUP“ TVARUMO KRITERIJŲ SVARBOS SĄRAŠAS

Aplinkosaugos aspektai	Socialinės atsakomybės aspektai	Gerojo valdymo aspektai
CO ₂ ir kitų emisijų mažinimas	Sąžiningas atlyginimų mokėjimas	Produktų kokybės užtikrinimas
Energijos tausojimas	Darbuotojų sveikatos užtikrinimas	Vartotojų teisių užtikrinimas
Žalios energijos vartojimas	Diskriminacijos prevencija ir pažeidimų kontrolė	Gerai santykiai su valstybės ir savivaldybių institucijomis
Bioįvairovės ir ekosistemų apsauga	Gerų darbo sąlygų užtikrinimas	Korupcijos prevencija ir netoleravimas
Atliekų tvarkymas	Kvalifaciniai darbuotojų mokymai	Sąžiningas mokesčių mokėjimas
Transporto degalų tausojimas ir apskaita	Darbuotojų saugumo užtikrinimas	Gerai santykiai su verslo partneriais
Vandens tausojimas ir apskaita	Nelaimingų atsitikimų ir sužeidimų darbe kompensavimas	Gerai santykiai su žiniasklaida
Biodujų gamyba iš atliekų	Žmogaus teisių apsauga ir garantijos	Gerai santykiai su verslo vietos bendruomenėmis
	Lyčių lygybės užtikrinimas ir kontrolė	Gerai santykiai su akademinė bendruomene

II. APLINKOSAUGA

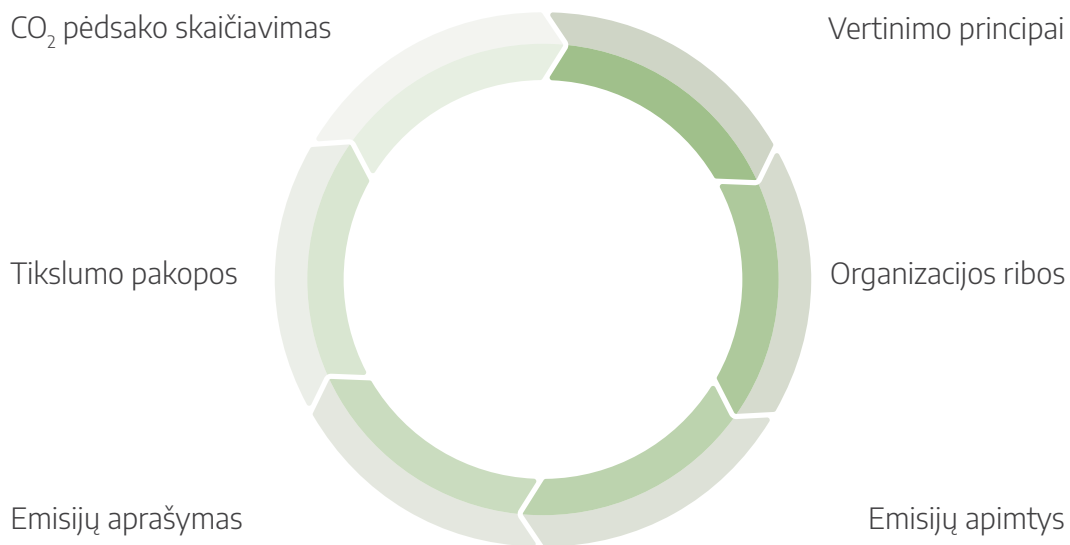
II.1 2018 METAIS ATLIKTI DARBAI IR PASIEKIMAI

II.1.1 APSKAIČIAVOME CO₂ PĖDSAKĄ

Žemės ūkis, ypač gyvulininkystės šaka, kurią vysto ir Grupės bendrovės yra vienas labiausiai šiltnamio efektą sukeliančių ekonomikos sektorių. Nors taikydami aplinką tausojančias ekologinio žemės ūkio inovacijas prisidedame prie šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD)³ emisijų mažinimo, siekiame įvertinti visas galimas priemones, kuriomis ateityje šių dujų išskyrimą galėtume dar labiau kontroliuoti. Jau šiandien naudojame tik žaliąją energiją, diegiame elektros energijos gamybą iš atsinaujinančių šaltinių vištų auginimo ūkiuose, kuriame biodujų panaudojimo technologijas ir sieksime jas plačiai pritaikyti ateityje.

2017 metų ASV ataskaitoje buvome išsikėlę tikslą 2018 metais suskaičiuoti Grupės veiklos CO₂ pėdsaką ir tai atlikome. Daugiau informacijos apie skaičiavimų rezultatus ir naudotas metodikas pateikiama šios ataskaitos II skyriuje A1. CO₂ pėdsako apskaičiavimas.

- Skaičiuodami bendrovės ŠESD išskyrimą į aplinką rėmėmės šiomis metodikomis ir gerosiomis praktikomis:
- Tarptautinis organizacijų ŠESD standartas ISO 14064, 2006;
- Pasaulio išteklių instituto ir pasaulio verslo dėl darnaus vystymosi tarybos paskelbtas ŠESD protokolas, 2004;
- Tarpvyriausybinės klimato kaitos komisijos parengtos Nacionalinės ŠESD kiekio apskaitos gairės, 2006;
- Jungtinės Karalystės Aplinkos, maisto ir kaimo reikalų departamento gairės dėl ŠESD skaičiavimo koeficientų organizacijoms, 2018;
- Europos rekonstrukcijų ir plėtros banko ŠESD emisijos įvertinimo rekomendacijos.

CO₂ PĖDSAKO SKAIČIAVIMO SCHEMA:

Tikslai 2019 metams

2019 ir kitiems metams keliame sau tikslą nusistatyti CO₂ mažinimo tikslus, ne rečiau kaip kasmet perskaičiuoti ir nustatyti atitinkamų metų Bendrovės ir jos Grupės įmonių CO₂ pėdsaką, vertinti kaip sekasi siekti nusistatytų CO₂ pėdsako mažinimo tikslų.

II.1.2 APSKAIČIAVOME ENERGIJOS, GAMTOS IŠTEKLIŲ IR ATLIEKŲ RODIKLIUS

Pirmą kartą apskaičiavimo visų Grupės bendrovių per 2018 metus sunaudotų energijos, gamtos išteklių ir veikloje susidariusių atliekų rodiklius. Detalūs šių rodiklių dydžiai pateikiami Ataskaitos 2.2 skyriuje.

Tikslai 2019 metams

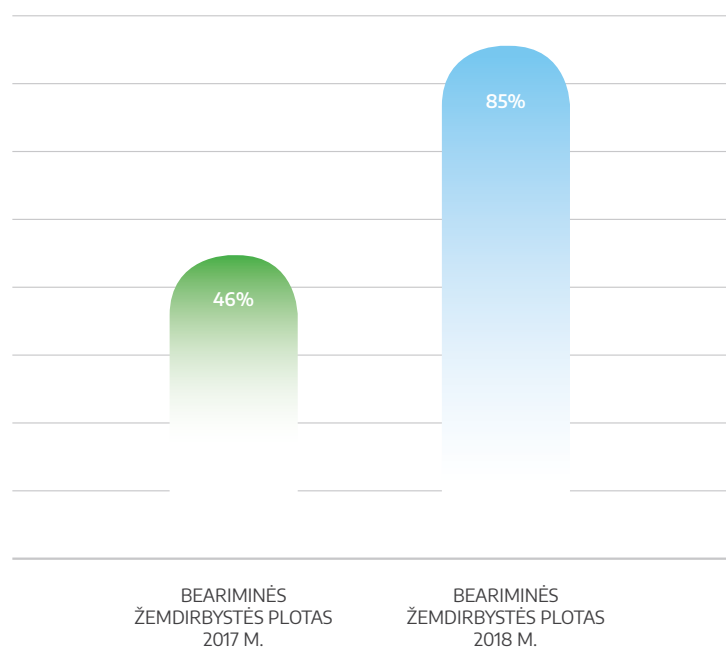
2019 ir kitiems metams keliame sau tikslą nusistatyti energijos, gamtos išteklių sunaudojimo ir atliekų kiekių mažinimo tikslus, ne rečiau kaip kasmet juos perskaičiuoti ir sekti tikslų pasiekimą.

II.1.3 PADIDINOME BEARIMINIŲ BŪDU DIRBAMOS ŽEMĖS PLOTUS

Siekdami sumažinti į aplinką išmetamų ŠESD kiekį per 2018 metus beariminėmis technologijomis dirbamą žemės plotą padidinome beveik du kartus – šiuo metu beariminis ūkininkavimas taikomas 85% visos dirbamos žemės.

Naudodami tarptautinę metodiką⁴ 2018 metais įvertinome mūsų ūkiuose taikomo beariminio žemės dirbimo modelio aplinkai daromą poveikį.

Neardami žemės į aplinką išmetame kur kas mažesnį kiekį ŠESD nei tokio paties dydžio tradicinis ariminis ūkis. Taip pat sunaudojame ženkliai mažesnį kiekį dyzelinio kuro.

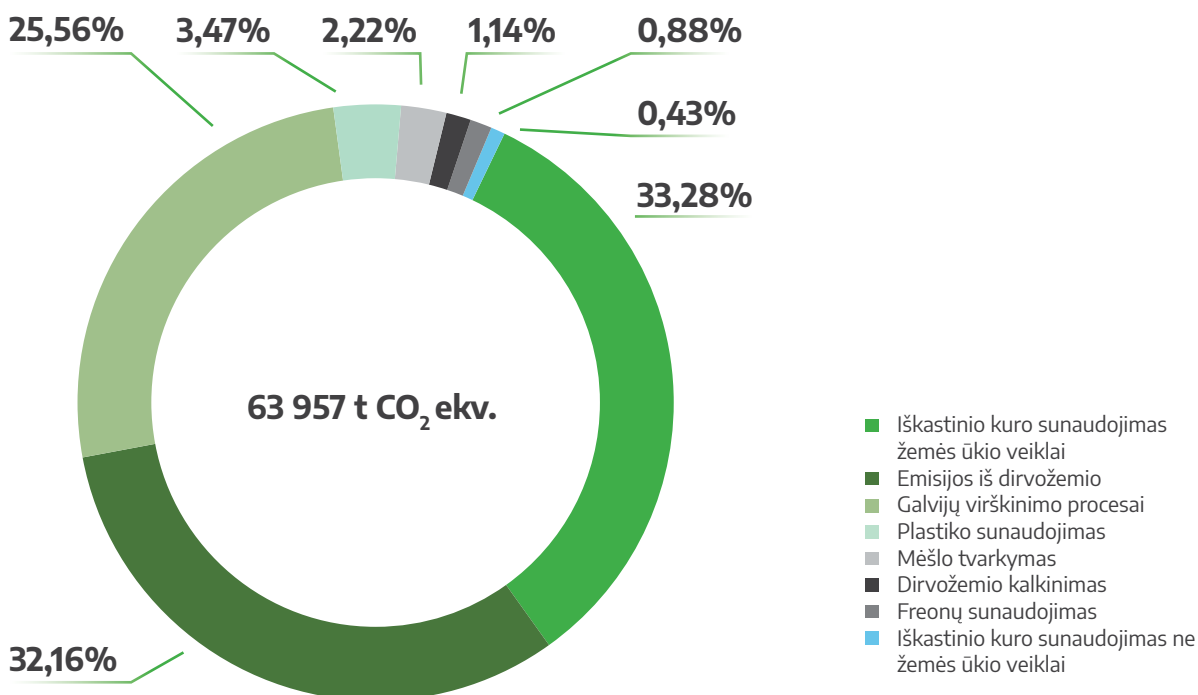
4 Kriščiukaitienė I, Srebutienienė I, Malūnavičienė V., 2018. Mechanizuotų žemės ūkio paslaugų įkainiai. Lithuanian Institute of Agrarian Economics.
https://www.laei.lt/x_file_download.php?pid=3064
 UK Government Conversion Factors for greenhouse gas (GHG) reporting, 2018 (https://www.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/715425/Conversion_Factors_2018_-_Condensed_set_for_most_users_v01-01.xls)

II.2 ATITIKTIS NASDAQ ASV ATSKLEIDIMO GAIRĖMS

A1. Tiesioginės ir netiesioginės ŠESD emisijos

Grupės CO₂ pėdsakas 2018 metais sudarė 63 957 t CO₂ ekv.

Šiems skaičiavimams buvo naudojami realūs sunaudojami resursai. Skaičiavimai parengti pagal patvirtintą Tarpyvyriausybės klimato kaitos komisijos metodologiją.

A2. ŠESD emisijų intensyvumas

CO₂ intensyvumo rodiklis parodo, kokį CO₂ pėdsaką Grupės įmonės išskiria per tam tikrus savo veiklos vienetus, pavyzdžiui, kiekvienam uždirbtam eurui pajamų, kiekvienam hektarui dirbamos žemės ir pan. Žemiau pateikiami Bendrovės ir jos Grupės įmonių 2018 metais paskaičiuoti CO₂ pėdsako intensyvumo rodiklių duomenys.

Veiklos rodikliai	Matavimo vienetai	Reikšmė
Galvijų auginimas	t CO ₂ / 1 galvijui	4,71
Pieno produkcija	Kg CO ₂ / 1 kg ECM	0,74
Augalų auginimas	t CO ₂ / ha	1,12
Augalininkystės produkcija	t CO ₂ / t augalininkystės produkcijos	0,38
Grybų produkcija	t CO ₂ / t grybų produkcijos	0,31
Darbuotojai	t CO ₂ / 1 darbuotojui	55,52
Apyvarta	t CO ₂ / 1 Eur apyvartos	0,00117

Skaiciuojant skirtingų sektorių emisijų intensyvumą, emisijų priskyrimas konkrečiai sričiai buvo sugretintas su apskaitoje naudojamais kaštais pagal sritis. Šį būdą pasirinkome siekdami tiksliau atspindėti veiklų poveikį, ateityje tai leis apskaičiuoti ir kiekvieno sektoriaus investicijas pagal kaštų centrus.

A3. Tiesioginis ir netiesioginis energijos suvartojimas

Bendrovė ir visos jos Grupės įmonės kartu per 2018 metus sunaudojo 372 878,20 gigadžaulių energijos.

Energijos tipas	Reikšmė	Energija (gigadžauliais)
Gamtinės dujos	3 932 000 kWh	14 155,20 GJ
Suskystintos dujos (LPG)	276 993 l	6 924,83 GJ
Benzinas	62 189 l	2 142,27 GJ
Dyzelinas ūkių mašinoms	7 343 250 l	280 300,23 GJ
Dyzelinas produkcijos džiovinimui	375 263 l	14 300,22 GJ
Elektros energija	15 246 773 kWh	54 888,38 GJ
Šiluma	46 408 kWh	167,07 GJ
		VISO: 372 878,20 GJ

A4. Energijos suvartojimo intensyvumas

Energijos intensyvumo rodiklis parodo, kiek energijos sunaudojama vienam veiklos vienetui, rezultatui, produktui ar kitam Grupės veiklos rezultato matavimo vienetui pagaminti. Žemiau pateikiami Bendrovės ir jos Grupės įmonių 2018 metams paskaičiuoti energijos intensyvumo rodiklių duomenys.

Veiklos rodikliai	Matavimo vienetai	Reikšmė
Galvijų auginimas	GJ / 1 galvijui	4,48
Pieno produkcija	GJ / 1 kg ECM	0,71
Augalų auginimas	GJ / 1 ha	7,24
Augalininkystės produkcija	GJ / t	2,43
Grybų produkcija	GJ / t	7,57
Darbuotojai	GJ / 1 darbuotojui	323,68
Apyvarta	GJ / 1 Eur	0,00681

Skaičiuojant skirtingų sektorių suvartojamos energijos intensyvumą, energijos priskyrimas konkrečiai sričiai buvo sugretintas su apskaitoje naudojamais kaštais pagal sritis. Šį būdą pasirinkome siekdami tiksliau atspindėti veiklų poveikį, ateityje tai leis apskaičiuoti ir kiekvieno sektoriaus investicijas pagal kaštų centrus.

A5. Pirminiai energijos šaltiniai

Pagrindinis Bendrovės ir jos Grupės įmonių naudojamas energijos šaltinis yra elektros energija. Visos daržoves ir grūdus auginančios bei apdorojančios įmonės, gyvulininkystės fermos, grybynai ir centrinis biuras naudoja tik sertifikuotą žaliąją elektros energiją, o dalį energijos Grupės įmonės pačios pasigamina iš atsinaujinančių energijos šaltinių. 2018 metais ūkiuose pagaminta 92 445,7 kWh elektros energijos.

A6. Atsinaujinančios energijos apskaita

Atsinaujinančios energijos intensyvumas skaičiuojamas lyginant energijos suvartojimą iš atsinaujinančių šaltinių („AUGA group“ atveju tai yra suvartojama elektros energija) su neatsinaujinančių energijos šaltinių suvartojimu (bendras energijos suvartojimas Grupėje, atėmus Grupės elektros energijos suvartojimą). 2018 m. Grupės atsinaujinančios energijos intensyvumas sudarė 17,3%.

A7. Vandens išteklių valdymas

Vandens suvartojimo rodiklis parodo, kiek iš viso yra sunaudota vandens ir naudojimo efektyvumą. Bendrovės ir jos Grupės įmonės 2018 metais sunaudojo viso 205 097,05 m³ vandens.

Beveik visas naudojamas vanduo imamas iš nuosavų gręžinių. Tik maža dalis vandens perkama iš kitų tiekėjų ūkio reikmėms arba kaip geriamasis vanduo administracijai. Daržovių laistymui naudojamas paviršinis tvenkinių vanduo, kurio vidutinis metinis kiekis yra 4 500 m³.

A8. Atliekų valdymas

Šis rodiklis nurodo Grupės sukurtų atliekų kiekį, jų perdirbimą ir išteklių sunaudojimą. Bendrovės ir visų jos Grupės įmonių kartu per 2018 metus sukurtų atliekų kiekiai pateikiami lentelėje žemiau.

Atliekos, tokios kaip popierius, plastikas ar metalas, paruošiamos (rūšiuojamos) ir perduodamos galutiniams tokių atliekų tvarkytojams. 2018 metais 25,14 t popieriaus atliekų ir 37,40 t plastiko atliekų buvo perduota specializuotiems atliekų tvarkytojams, kurie popierių panaudojo perdirbimui, o plastiką – perdirbimui bei antriniam panaudojimui kaip kurą energijos gamyboje.

Visos įmonės atliekas tvarko naudojamos Vieningą gaminių, pakuočių ir atliekų apskaitos informacinę sistemą (GPAIS). GPAIS yra skirta apskaitos duomenų surinkimui, analizei ir kontrolei. Ši sistema privaloma gamintojams ir importuotojams, jų organizacijoms, atliekų tvarkytojams, darytojams ir kitiems atliekų sektoriaus dalyviams. Tai pirmieji metai, kai GPAIS buvo naudojamas, tad galimi duomenų netikslumai. Tikslesnį atliekų ir pakuotės medžiagų skaičiavimą pateiksime kitų metų ataskaitoje.

Atliekos	Kiekis, t	CO ₂ ekv., t
Biuro popierius	3,67	0,08
Popieriaus atliekos (sunaudota savoms reikmėms)	25,14	21,93
Plastiko atliekos	37,39	0,80
Pakuotės		
Pakuočių popierius ir kartonas	384,94	335,77
Pakuočių plastikas	710,54	2 216,20
Pakuočių PET	7,64	30,97
Pakuočių stiklas	4,91	4,39
Pakuočių metalas	0,04	0,12
Pakuočių mediena	105,30	88,92

A9. Aplinkosaugos politika

2019 metų pradžioje Bendrovės Stebėtojų taryba patvirtino „AUGA group“ Aplinkosaugos politiką. Politikos tekstas skelbiamas Bendrovės tinklapyje⁵.

Aplinkosaugos politikos tikslas – nubrėžti gaires ir principus, kaip užtikrinamas poveikio aplinkai valdymas visame verslo cikle.

Vykdydama veiklą „AUGA group“ stengiasi mažinti veiklos aplinkai daromą neigiamą poveikį, vysto aplinkai draugiškas ekologinio ūkininkavimo technologijas.

Neigiamą poveikį aplinkai siekiame mažinti šiais būdais:

- Vykdyti veiklą laikantis visų aplinkos apsaugos reikalavimų ir teisės aktų;
- Bendradarbiauti aplinkos apsaugos klausimais su verslo partneriais, valstybės institucijomis ir kitais suinteresuotais asmenimis bei įstaigomis;
 - Nuolat vykdyti sukeliama poveikio aplinkai stebėjimą - skaičiuoti organizacijos anglies dvideginio pėdsaką ir siekti jo sumažinimo;
 - Saugoti gamtos ir energetinius išteklius: naudoti atsinaujinančius energijos šaltinius, siekti biudujų gamybos ir jų pritaikymo ekologiniam ūkininkavimui;
 - Atliekas, susidaranti įmonėje, tvarkyti pagal principą - mažinti, panaudoti pakartotinai ir perdirbti;
 - Ugdyti darbuotojų kompetenciją ir atsakingą požiūrį į savo darbą ir aplinkos apsaugą;
 - Maisto grandinėje esančius procesus vertinti per tvarumo prizmę, kiekviename žingsnyje identifikuoti grandinėje esančius trūkumus bei surasti organizacines formas ar technologijas joms spręsti. Nesant technologijų rinkoje, inicijuoti jų mokslinių tyrimų ir inovacijų programas, tam pasitelkiant vidinius ir išorinius resursus bei partnerius.

Kad aplinkosaugos politika nebūtų tik deklaratyvus dokumentas, 2019 metais Bendrovės Valdyba planuoja patvirtinti paruoštą strateginį aplinkosaugos apskaitos ir valdymo planą. Plane bus numatyta, kokius konkrečius veiksmus įgyvendindami politiką per tam tikrą laiką turime įvykdyti. Planas bus iškomunikuotas Grupės viduje.

A10. Poveikis aplinkai

2018 metais Bendrovė ir jos Grupės įmonės neturėjo teisminių ginčų dėl neigiamo poveikio aplinkai. Bendrovė laikosi aplinkos apsaugą reglamentuojančių įstatymų ir atsakingai reaguoja į kontroliuojančių institucijų pastabas siekdama atitikti visas reikiamas aplinkosaugines taisykles.

III. SOCIALINIAI KLAUSIMAI

2018 metais išlikome vienu didžiausių žemės ūkio sektoriaus darbdavių Lietuvoje, ypač Šiaulių, Radviliškio, Joniškio, Širvintų, Raseinių ir Kelmės regionuose. 2018 metais Bendrovėje ir jos Grupės įmonėse įvairiuose Lietuvos regionuose dirbo 1207 žmonės, per metus Grupę papildė 55 nauji specialistai. Mūsų siekis – būti patraukliausiu darbdaviu Lietuvos žemės ūkio sektoriuje.

Siekdama pritraukti, stiprinti ir išlaikyti kvalifikuotus bei talentingus darbuotojus, „AUGA group“ siekia būti socialiai atsakingu darbdaviu ir išlaikyti glaudžius ryšius su vietos bendruomenėmis.

„AUGA GROUP“ SOCIALIAI ATSAKINGO DARBDAVIO TIKSLAI

Konkurencingas atlyginimas ir talentų pritraukimas

- Sąžiningas ir konkurencingas atlyginimas
- Kvalifikuotų darbuotojų pritraukimas ir išlaikymas
- Jaunųjų talentų pritraukimas ir išlaikymas

Atsakingos ir sąžiningos darbo sąlygos

- Saugi ir sveika darbo aplinka
- Darbuotojų teisių ir gerovės užtikrinimas
- Pažeidimų prevencija ir kontrolė

Žmogaus teisių apsauga

- Žmogaus teisių apsauga
- Lyčių lygybės užtikrinimas
- Diskriminacijos prevencija
- Įvairovės užtikrinimas
- Pažeidimų prevencija ir kontrolė

III.1 2018 METAIS ATLIKTI DARBAI IR PASIEKIMAI

III.1.1 UŽMOKESČIO SISTEMOS TOBULINIMAS IR DARBO SĄLYGOS

2018 metais tęsėme užmokesčio sistemos tobulinimą, kad pastaroji būtų aiškesnė, skaidresnė, o atlyginimai nuosekliai augtų ir motyvuotų darbuotojus. Didžiausią dėmesį 2018 metais skyrėme ūkių darbuotojų atlyginimų peržiūrai.

Darbuotojų užmokesčio pokytis 2018 metais:

17,4%	0,6%	- 2,4%*
Ūkių darbuotojai	Ūkių vadovai	Administracijos darbuotojai

*Uždarbio sumažėjimą lėmė skirtingos kvalifikacijos darbuotojų skaičiaus pasikeitimai. Pokytis apskaičiuotas vertinant visų administracijos darbuotojų atlyginimų vidurkį.

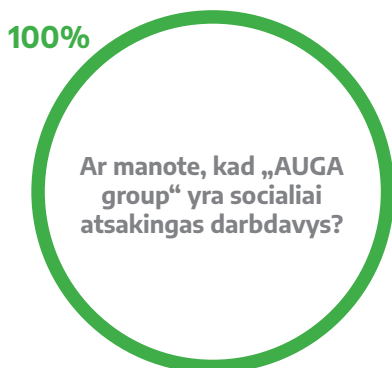
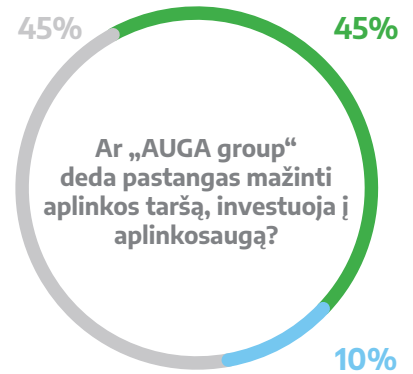
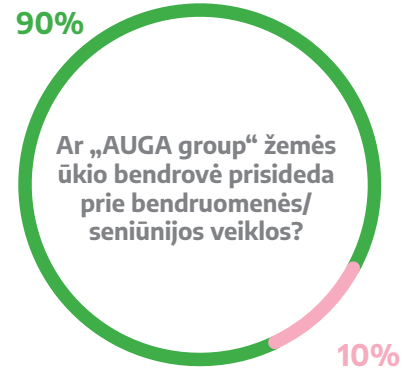
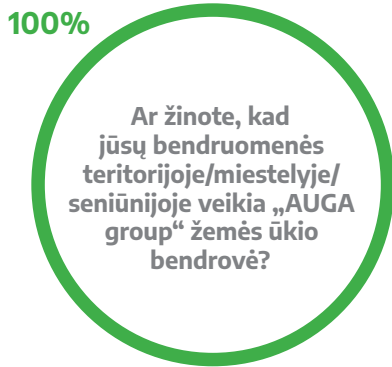
2018 metų visuotinis akcininkų susirinkimas iš Bendrovės 2017 metų pelno suformavo rezervą akcijoms suteikti. Toks rezervas suteiks galimybę skatinti Bendrovės ir jos Grupės įmonių darbuotojus papildoma skatinimo priemone – Bendrovės akcijų suteikimu visuotinio akcininkų susirinkimo ir valdymo organų nustatytomis sąlygomis ir tvarka.

III.1.2 DIALOGAS SU VIETOS BENDRUOMENĖMIS, POREIKIŲ IR NUOMONIŲ APKLAUSA

Bendrovės verslo plėtra daro įtaką ne tik mūsų darbuotojams, verslo partneriams, bet ir vietos bendruomenių interesams bei ateičiai, todėl stengiamės būti atidūs jų poreikiams. Mes siekiame ilgalaikio dialogo ir sąlyčio taškų su kiekviena bendruomene, kurioje veikia mūsų įmonės. Vykdydami aktyvią verslo plėtrą regionuose, norime stiprinti vietos bendruomenių vystomus verslus ir išlaikyti patrauklaus darbdavio reputaciją.

Siekdami ilgalaikio ir tvaraus dialogo su vietos bendruomenėmis 2018 metais itin didelį dėmesį skyrėme susitikimams, pokalbiams su bendruomenių, seniūnijų atstovais. Norėdami geriau suprasti bendruomenių poreikius ir lūkesčius atlikome jų atstovų apklausą. Apklausoje dalyvavo 15-os bendruomenių ir seniūnijų atstovai, tai sudaro 70% bendruomenių ir seniūnijų, kuriose veikia Grupės bendrovės.

Apklausa parodė, kad daugelyje vietovių, kur veikia Bendrovės įmonės, bendradarbiavimas su bendruomenėmis vyksta sklandžiai, žemės ūkio bendrovės ir bendruomenės bendradarbiauja, kartu sprendžia iškilusius klausimus ir problemas.

- Taip
- Labiau taip nei ne
- Neturiu nuomonės

- Labiau ne nei taip
- Ne

III.2 ATITIKTIS NASDAQ ASV ATSKLEIDIMO GAIRĖMS

S1. Generalinio direktoriaus ir darbuotojų atlyginimų santykis

Bendrovės generalinio direktoriaus atlyginimo santykis su visų Grupės įmonių nuolatinių darbuotojų atlyginimų mediana 2018 metais buvo 6,36.

S2. Vyrų ir moterų atlyginimų santykis

Darbuotojų vyrų atlyginimų santykis su moterų atlyginimų santykiu 2018 metais buvo 1,2. Santykinai didesnius vyrų atlyginimus kaip ir ankstesniais metais lėmė kvalifikacijos ir užimamų pozicijų aspektai, o ne darbuotojų lytis.

Atlyginimų medianos skaičiuotos vertinant tik tuos darbuotojus, kurie nesirgo, neatostogavo, nebuvo atleisti.

S3. Darbuotojų kaitos rodiklis

2018 metais bendras darbuotojų kaitos vidurkis išliko panašus kaip ir ankstesniais metais ir siekė 20%.

S4. Lyčių įvairovė

2018 metais Grupės įmonėse 43,1% visų darbuotojų sudarė moterys. Vadovaujančiose pozicijose moterys sudarė 22,4%, specialistų lygmenyje - 48,4%, nekvalifikuotų darbuotojų lygmenyje - 43,2%.

S5. Laikinųjų darbuotojų dalis

Grupės įmonėse 2018 metais pagal terminuotą darbo sutartį dirbo 4,6% darbuotojų, t.y. beveik perpus mažiau nei ankstesniais metais, kuomet pagal terminuotą darbo sutartį dirbantys darbuotojai sudarė 10%.

S6. Nediskriminavimo politika

Bendrovėje nėra patvirtinta formali nediskriminavimo politika. Tačiau Bendrovėje ir jos Grupės įmonėse laikomasi šalies ir tarptautinių teisės aktų nustatytų įpareigojimų dėl nediskriminavimo. Grupės įmonėse netoleruojame diskriminacijos, žeminimo, priekabiavimo ar įžeidinėjimų dėl darbuotojų lyties, amžiaus, tautybės, rasės, religinių ir politinių įsitikinimų ar kitokių asmeninių savybių.

Sudarome vienodas sąlygas visiems darbuotojams nepriklausomai nuo jų amžiaus. Nors didžiąją dalį Grupės įmonių darbuotojų dėl istorinių Grupės įmonių ir kaimo vietovių demografinių aplinkybių sudaro vyresni nei 45 metų amžiaus darbuotojai, stengiamės pritraukti bei sudaryti palankias darbo sąlygas ir jaunesniems darbuotojams. Tuo siekiame prisidėti ir prie Europos Sąjungos politikos - jaunimo pritraukimo į darbo vietas, esančias mažesnių miestų ir kaimų vietovėse.

Žemės ūkio bendrovėse 2018 metų antroje pusėje dirbo 57 darbuotojai, kurių amžius 18-25 metai. Itin daug tokių darbuotojų įdarbinome 2018 metais – 32. Darbuotojų, kurių amžius 26-35 metai, buvo 165. Iš jų 44 į darbą priėmėme 2018 metais. Dar 140 darbuotojų yra 36-45 metų amžiaus.

Jaunų darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas

Darbuotojų amžius	18-25 m.	26-35 m.
Darbuotojų skaičius	57	165

S7. Nelaimingų atsitikimų darbe rodiklis

Mūsų tikslas yra visiškai išvengti nelaimingų atsitikimų darbe, todėl vykdome darbuotojų mokymus, nuolat vertiname ir geriname jų darbo sąlygas, kad jos atitiktų privalomus reikalavimus.

Visgi 2018 metais grupės įmonėse įvyko 7 nelaimingi atsitikimai (2017 metais – 1), absoliuti dauguma jų – lengvas sveikatos sužalojimas, dažniausiai dėl darbuotojų aplaidumo. Vienam darbuotojui 2018 metais teko 0,0058 nelaimingo atsitikimo.

S8. Sveikatos ir saugumo darbe politika

Bendrovė turi vidinę sveikatos ir saugumo darbe politiką. Kiekvienas naujas Grupės įmonių darbuotojas prieš pradėdamas darbą yra detalai supažindinamas su vidinėmis saugaus darbo taisyklėmis ir šias žinias skatinamas reguliariai atnaujinti.

2019 metais Bendrovė peržiūrės turimas vidines tvarkas sveikatos ir saugumo darbe srityje ir jas atnaujins bei priims trūkstamas, idant užtikrintų ne tik minimalius teisės aktų reikalavimus, bet ir gerąsias praktikas.

S9. Vaikų ir priverstinio darbo politika

Bendrovėje nėra formalios politikos, reglamentuojančios vaikų ir priverstinio darbo draudimą. Tačiau Bendrovė laikosi šalies ir tarptautiniuose teisės aktuose nustatytų draudimų ir apribojimų dėl vaikų ir priverstinio darbo.

S10. Žmogaus teisių apsaugos politika

Bendrovėje nėra atskiros formalios žmogaus teisių politikos. Bendrovės etikos principuose numatyta, kad pagarba žmogaus teisėms yra neatskiriama svarbiausių Bendrovės vertybių dalis. Bendrovė vadovaujasi korporacine praktika ir principais, atitinkančiais Visuotinės žmogaus teisių deklaracijos principus, bei tarptautinių darbo konvencijų nuostatomis.

S11. Žmogaus teisių pažeidimai

2018 metais Bendrovėje ir jos Grupės įmonėse nebuvo užregistruota nei vieno darbuotojų teisių pažeidimo arba darbinių konfliktų atvejų.

Atsakingai reaguojame į pranešimus apie žmogaus teisių pažeidimus, kuriuos darbuotojai gali pateikti savo tiesioginiam vadovui, personalo vadovui, Bendrovės vadovui arba pranešti specialiai šiam tikslui sukurtu el. pašto adresu etika@auga.lt.

S12. Lyčių įvairovė Bendrovės valdymo ir priežiūros organuose

Šiuo metu Valdyboje yra viena moteris ir vienas nepriklausomas narys, tai sudaro 40% visų Bendrovės Valdybos narių. Bendrovės Stebėtojų tarybą sudaro trys nariai – jie visi yra vyrai ir nepriklausomi nariai.

IV. BENDROVĖS VALDYMAS

IV.1 2018 METAIS ATLIKTI DARBAI IR PASIEKIMAI

IV.1.1 KORPORATYVINIO VALDYMO VERTINIMAS

Siekiant gerinti Bendrovės valdymo praktikas pernai Bendrovės užsakymu Baltijos korporatyvinio valdymo institutas (BKVI) atliko Bendrovės korporatyvinio valdymo įvertinimą ir pateikė ataskaitą, kurioje Bendrovės praktikos suskirstytos kategorijomis pagal jų atitikimo gerosioms tarptautinėms korporatyvinio valdymo praktikoms lygį ir pateiktos rekomendacijos.

Tokiu vertinimu buvo siekiama:

atlikti detalią Bendrovėje taikomų korporatyvinio valdymo praktikų analizę;

įvertinti Bendrovėje taikomų praktikų atitikimą tarptautinėms gerosioms korporatyvinio valdymo praktikoms ir principams;

identifikuoti gerąsias taikomas praktikas bei sritis, kuriose Bendrovė galėtų pagerinti jos taikomas korporatyvinio valdymo praktikas idant jos kiek įmanoma labiau atitiktų tarptautinius principus ir gerąsias praktikas.

Vertinimas buvo atliekamas analizuojant ir vertinant 58 rodiklius 5 srityse:

- akcininkų teisės ir jų apsauga (10 rodiklių);
- priežiūros organų veikla (20 rodiklių);
- skaidrumas ir ataskaitos (15 rodiklių);
- kontrolės sistemos (7 rodikliai);
- interesų grupės (6 rodikliai).

Tikslai 2019 metams

Viena iš BKVI korporatyvinio valdymo ataskaitos rekomendacijų buvo supaprastinti valdymo ir priežiūros organų struktūrą, efektyviau ir aiškiai paskirstyti ir atskirti šių valdymo ir priežiūros organų funkcijas ir atskaitomybę. Atsižvelgiant į tai, Bendrovės Valdyba 2019 metų visuotiniam akcininkų susirinkimui pasiūlė:

vietoje Stebėtojų tarybos ir Valdybos palikti tik vieną organą – Valdybą, kuri taip pat atliks ir tam tikras Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytas priežiūros funkcijas;

patvirtinti Valdybos narių nepriklausomumo kriterijus;

1/3 į Valdybos narius siūlomų kandidatų būtų nepriklausomi;

įstatuose nustatyti aiškesnį Valdybos ir vadovo funkcijų ir atskaitomybės atskyrimą.

Vienas iš 2019 metų tikslų – parengti ir patvirtinti korporatyvinio valdymo praktikų gerinimo veiksmų planą, nustatyti įgyvendinimo terminus ir atsiskaitymo dėl plano įgyvendinimo rezultatų tvarką.

IV.1.2 NAUJOS NARYSTĖS NVO

2018 metais Bendrovė tapo šių nevyriausybinų organizacijų (NVO), kurių tikslas skatinti žinių ir gerųjų praktikų apie korporatyvinį valdymą ir tvarų verslo vystymą plėtrą, narėmis:

- Baltijos korporatyvinio valdymo institutas;
- Lietuvos atsakingo verslo asociacija.

IV.1.3 NEPRIKLAUSOMI TREČIŲJŲ ŠALIŲ ĮVERTINIMAI ASV PASIEKIMŲ SRITYJE

2018 metais ISS-oekom suteikė Bendrovei „Prime“ statusą ir B (geras) reitingą. Statusui ir reitingui suteikti ISS-oekom vertino Bendrovės korporatyvinio valdymo, socialinės politikos, aplinkosaugos praktikas. ISS-oekom vertinimą atliko savo iniciatyva ir lėšomis.

Bendrovė tyrimo neinicavo, už jį nemokėjo bei nedarė įtakos tyrimo rezultatams. Bendrovė tyrime dalyvavo tiek, kiek buvo paprašyta tyrėjų atsakyti į jų pateiktus klausimus ir pateikti komentarus.

Aukščiausių vertinimų sulaukėme už atsakingą požiūrį į produkciją, jos saugumą, vartotojus, bioįvairovės išsaugojimą. Daugelyje vertintų sričių „AUGA group“ rodikliai smarkiai lenkia sektoriaus bendrovių vidurkius.

ISS-oekom ataskaitoje pabrėžiama, kad dėl tvaraus valdymo, požiūrio į aplinkosaugą, plataus ekologiškų maisto produktų krepšelio „AUGA group“ potencialiai turi mažiau galimybių susidurti su įvairiomis verslo rizikomis nei kitos sektoriaus kompanijos.

Institutional Shareholder Services Inc. (ISS) yra viena iš tarptautinių korporatyvinio valdymo ir atsakingo investavimo paslaugas turto savininkams, valdytojams, investiciniams fondams teikiančių bendrovių. ISS atsakingo investavimo tyrimai ir vertinimai apima 20 000 bendrovių visame pasaulyje.

ISS-oekom yra ISS padalinys, teikiantis bendrovių ir valstybių ASV tyrimų ir reitingavimo paslaugas, suteikiantis galimybę ISS-oekom klientams identifikuoti esmines socialines ir aplinkosaugos rizikas bei galimybes, įskaitant konsultacinių paslaugų pagalbą.

ISS aplinkosaugos, socialinių ir valdymo (ASV) reikalų vertinimas analizuojamas vertinant 100 kriterijų, kurių dauguma yra pritaikyti konkrečiam sektoriui. Kriterijai yra nuolatos peržiūrimi ir tobulinami idant atitiktų naujausių mokslinių tyrimų rezultatus, technologinius pokyčius, reguliavimo pakeitimus ir socialines diskusijas. Vertintojai atlikdami vertinimą remiasi informacija, gauta iš žiniasklaidos, kitų viešųjų šaltinių, interesų grupių atstovų apklausos, ir pačių surinkta informacija apie bendrovės politikas ir taikomas praktikas. ISS teigia, kad išsamus vertinamos bendrovės ir interesų grupių dialogas kartu su informacijos patikrinimu, užtikrina objektyvią ir gilią analizę bei vertinimą.

„Prime“ statusas suteikiamas bendrovėms, kurios atitinka minimalius korporatyvinio reitingavimo kriterijus bei pasiekia aukščiausius ASV vertinimo balus lyginant su to paties sektoriaus vertintomis bendrovėmis.

(Aukščiau apie ISS pateikiamos informacijos šaltinis yra ISS tinklapis, Bendrovė netikrino, nevertino ir neatsako už šios informacijos teisingumą ir tikslumą).

IV.1.4 TVARUMO POLITIKA

Nors tvaraus verslo vystymo principai yra neatskiriama Bendrovės ilgalaikės vizijos dalis, kol kas Bendrovė nėra patvirtinusi tvarumo politikos. Tai vienas iš uždavinių, kurie bus keliami naujos kadencijos Valdybai.

IV.2 ATITIKTIS NASDAQ ASV ATSKLEIDIMO GAIRĖMS

V1. Galių atskyrimas

Bendrovėje yra užtikrintas vadovybės priežiūros funkciją atliekančio organo bei Bendrovės vadovo funkcijų atskyrimas.

Bendrovėje yra sudaryti ir veikia du kolegialūs organai – Stebėtojų taryba ir Valdyba. Visi Stebėtojų tarybos nariai yra nepriklausomi, neužima jokių kitų pareigų Bendrovėje. Bendrovės vadovas taip pat yra Valdybos narys, bet ne pirmininkas. Atsižvelgiant į tai, kad Bendrovėje esant dvejimms kolegialiems organams, Valdyba neatlieka vadovybės priežiūros funkcijos, Bendrovėje yra tinkamai užtikrintas valdymo ir priežiūros funkcijų atskyrimas.

V2. Skaidri priežiūros funkciją atliekančio organo veikla

Atsižvelgiant į tai, kad teisės aktai nenustato pareigos skelbti Stebėtojų tarybos sprendimų bei tiek, kiek juose yra nagrinėjama konfidenciali informacija, Bendrovė neviešina Stebėtojų tarybos sprendimų. Visi įvykiai arba sprendimai, kuriuos Bendrovė pagal teisės aktų reikalavimus privalo skelbti kaip esminius įvykius yra skelbiami. Juos galima rasti Bendrovės⁶ ir Nasdaq Baltic⁷ tinklapiuose.

Naujai paskirta Valdyba kaip vieną iš korporatyvinio valdymo gerinimo veiksmų plano klausimų svarstys kiek ir kokios informacijos apie Valdybos veiklą viešinti, tad Bendrovės praktika šiuo klausimu bus iš naujo įvertinta ir, jei reikalinga, koreguojama.

Nepaisant to, BKVI atliktas Bendrovės korporatyvinio valdymo vertinimas Bendrovės praktikas atvirumo ir skaidrumo srityje įvertino teigiamai. Bendrovės vadovybė nuolat laikydama si privalomų teisės aktų reikalavimų teikia informaciją akcininkams paskelbdama svarbiausias naujienas viešai, reguliariai informuoja apie tarpinius ir metinius finansinius rezultatus. Bendrovės vadovybė taip pat rengia susitikimus su investuotojais, kuriuose pristato Bendrovės veiklą. 2018 metais Bendrovės vadovas ir finansų vadovas surengė du internetinius seminarus, kuriuose pristatė bendrovės finansinius rezultatus. Kadangi Bendrovė 2018 metais vykdė viešą antrinę akcijų siūlymą, Bendrovė viešino ir daugiau informacijos apie Bendrovę skelbdama pristatymus investuotojams⁸, darydama susitikimus su jais.

V3. Finansinių paskatinimų politika

Bendrovėje nėra nustatytos atskiros skatinimo priemonės darbuotojams, valdymo ir priežiūros organų nariams už ilgalaikės aplinkosaugos, socialinės ir korporatyvinių reikalų strategijos įgyvendinimą. Tačiau į šiuos klausimus ir darbuotojo pasiektus rezultatus bei indėlį šioje srityje yra atsižvelgiama atliekant bendrą darbuotojo darbo rezultatų įvertinimą bei skatinimo priemonių skyrimą.

V4. Sąžiningos darbo sąlygos

Bendrovėje nėra sudarytos kolektyvinės sutarties. Bendrovė neriboja darbuotojų teisės įgyvendinti socialinės partnerystės teisės aktais suteikiamų teisių.

6 <http://auga.lt/investuotojams/esminiai-ivykiai/#tabs>

7 <https://www.nasdaqbaltic.com/market/?instrument=LT0000127466&list=3¤cy=EUR&date=2018-08-24&pg=details&tab=news>

8 žr. pvz. <https://cns.omxgroup.com/cdsPublic/viewDisclosure.action?disclosureId=842968&messageId=1060107>, <https://cns.omxgroup.com/cdsPublic/viewDisclosure.action?disclosureId=849202&messageId=1068117>

V5. Tiekėjų elgesio kodeksas

Bendrovėje yra parengtas, bet kol kas nepatvirtintas tiekėjų elgesio kodekso projektas. Tikimasi, kad naujos kadencijos Valdyba svarstys parengtą projektą ir jį (su pakeitimais, jei būtų reikalinga) patvirtins.

V6. Verslo etikos kodeksas

Bendrovė yra parengusi etikos kodekso projektą, kuris kol kas nėra patvirtintas. Etikos kodekso projekto tvirtinimo klausimą svarstys naujai paskirta Bendrovės Valdyba, kaip dalį Bendrovės korporatyvinės veiklos gerinimo plano įgyvendinimo.

Tuo tarpu Bendrovės etikos kodekso projektas, kaip etikos principai, kurio principus Bendrovė siekia taikyti savo veikloje, yra skelbiamas Bendrovės tinklapyje⁹.

V7. Korupcijos ir kyšininkavimo prevencijos politika

Bendrovės Stebėtojų taryba 2018 metais patvirtino Bendrovės Korupcijos ir interesų konfliktų prevencijos politiką. Politikos tekstas skelbiamas Bendrovės tinklapyje¹⁰.

V8. Mokestinis skaidrumas

Bendrovė nėra patvirtinusi formalios mokesčių planavimo ir mokėjimo politikos. Tačiau atsižvelgiant į tai, kad Bendrovės ir Grupės pagrindinė veikla yra vykdoma Lietuvos Respublikoje, kiekviena Bendrovės grupės įmonė teikia mokestines deklaracijas toje šalyje, kurios rezidentė mokesčių tikslais ji yra laikoma, ir tai, kad Bendrovė nesinaudoja sudėtingais mokesčių planavimo instrumentais bei lengvatinių mokestinių teritorijų suteikiamais privalumais, Bendrovės vertinimu tokia mokesčių skaidrumo politika Bendrovei šiuo metu nėra būtina.

V9. Tvarumo ataskaita

Teisės aktai¹¹ reikalauja, kad pradėdant 2018 finansiniais metais viešojo intereso įmonės, kurioms priskiriamos ir įmonės, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama viešai daugiašalėje prekybos sistemoje, sudarytų ir skelbtų nefinansinės informacijos ataskaitas.

Atsižvelgdama į tai, Bendrovė pradėjo rengti ir skelbti Tvaraus verslo ataskaitas. Pirmoji Bendrovės Tvaraus verslo ataskaita buvo parengta už 2017 metus ir paskelbta 2018 metais. Pirmoji Bendrovės Tvaraus verslo ataskaita skelbiama Bendrovės¹² bei Nasdaq Baltic¹³ tinklapiuose.

Ši ataskaita yra antroji Bendrovės Tvaraus verslo ataskaita.

Šiuo metu Bendrovė rengia Tvaraus verslo ataskaitas vadovaudamasi Nasdaq ASV atskleidimo gairėmis Šiaurės ir Baltijos rinkose listinguojamoms bendrovėms¹⁴.

9 <http://auga.lt/investuotojams/valdymas-valdyba-valdyba-tabs/verslo-etikos-principai/>

10 <http://auga.lt/investuotojams>

11 2014 m. spalio 22 d. Europos parlamento ir tarybos direktyva 2014/95/ES kuria iš dalies keičiamos Direktyvos 2013/34/ES nuostatos dėl tam tikrų didžiųjų įmonių ir grupių nefinansinės ir įvairovės informacijos atskleidimo; Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymas Nr. IX-575

12 <http://auga.lt/investuotojams/valdymas-valdyba-valdyba-tabs/tvaraus-verslo-ataskaita/>

13 <https://cns.omxgroup.com/cdsPublic/viewDisclosure.action?disclosureId=832738&messageId=1047054>

14 ESG Reporting Guide for Nordic and Baltic Markets; <https://business.nasdaq.com/esg-guide>

V10. Tvaraus verslo ataskaitos pagal kitas ASV atskleidimo gaires

Bendrovė rengia ir skelbia tik pagal Nasdaq ASV principus parengtą Tvaraus verslo ataskaitą; nėra rengiamos ataskaitos pagal GRI, SASB ar kitas ASV atskleidimo gaires.

V11. Išorinis ataskaitos auditas ir vertinimas

Bendrovės Tvaraus verslo ataskaitos kol kas nėra audituojamos ir vertinamos trečiųjų šalių.

Šiame indekse yra pateikiama susisteminta informacija apie Bendrovės vykdomos veiklos atitikimą aplinkosaugos, socialinės atsakomybės ir gerojo valdymo (ASV) indikatoriams remiantis „Nasdaq ASV gairėmis Šiaurės ir Baltijos rinkų listinguojamoms bendrovėms.

Nasdaq ASV atskleidimo gairės Šiaurės ir Baltijos šalims

APLINKOSAUGOS INDIKATORIAI	ATITIKTIS	PSL.
A1. Tiesioginės ir netiesioginės ŠESD emisijos	TAIP	19
A2. ŠESD emisijų intensyvumas	TAIP	19
A3. Tiesioginis ir netiesioginis energijos suvartojimas	TAIP	20
A4. Energijos suvartojimo intensyvumas	TAIP	20
A5. Pirminiai energijos šaltiniai	TAIP	20
A6. Atsinaujinančios energijos apskaita	TAIP	21
A7. Vandens valdymas	TAIP	21
A8. Atliekų valdymas	TAIP	21
A9. Aplinkosaugos politika	IŠ DALIES	22
A10. Poveikis aplinkai	TAIP	22

SOCIALINIAI INDIKATORIAI	ATITIKTIS	PSL.
S1. Generalinio direktoriaus ir darbuotojų atlyginimų santykis	TAIP	27
S2. Vyrų ir moterų atlyginimų santykis	TAIP	27
S3. Darbuotojų kaitos rodiklis	TAIP	27
S4. Lyčių įvairovė	TAIP	27
S5. Laikinųjų darbuotojų dalis	TAIP	27
S6. Nediskriminavimo politika	IŠ DALIES	27
S7. Nelaimingų atsitikimų darbe rodiklis	TAIP	28
S8. Sveikatos ir saugumo darbe politika	TAIP	28
S9. Vaikų ir priverstinio darbo politika	IŠ DALIES	28
S10. Žmogaus teisių apsaugos politika	IŠ DALIES	28
S11. Žmogaus teisių pažeidimai	TAIP	28
S12. Lyčių įvairovė Bendrovės valdymo ir priežiūros organuose	TAIP	28

VALDYMO INDIKATORIAI	ATITIKTIS	PSL.
V1. Galių atskyrimas	TAIP	32
V2. Skaidri priežiūros funkciją atliekančio organo veikla	IŠ DALIES	32
V3. Finansinių paskatinimų politika	IŠ DALIES	32
V4. Sąžiningos darbo sąlygos	TAIP	32
V5. Tiekėjų elgesio kodeksas	NE	33
V6. Verslo etikos kodeksas	NE	33
V7. Korupcijos ir kyšininkavimo prevencijos politika	TAIP	33
V8. Mokestinis skaidrumas	IŠ DALIES	33
V9. Tvarumo ataskaita	TAIP	33
V10. Tvaraus verslo ataskaitos pagal kitas ASV atskleidimo gaires	NE	34
V11. Išorinis ataskaitos auditas ir vertinimas	NE	34

**au
ga** **Group**

www.auga.lt